

བྲ་ཉིའི་དྲང་ངེས་ཆེན་མོ།

མཛད་པ་པོ།

བྲ་ཉིའི་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་དགེ་ལེགས།

༄༅། །དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་སླིང་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༄༅། མཆོད་བཞེད།

༄༅། །སྤྱི་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་མེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མ་
མཆིས་པའི་ནབས་ལ་འདྲུན་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། གུན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པའི་
ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཀུན་གྱི་ལྟ་བུ་དེ་བ་ཀུན་བཅོས་པ། །ཀུན་གྱི་འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་
སྐྱོབ་མཛད་པའི། །ཀུན་གྱི་འབྱེད་མཆོག་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོར་འདྲུད། །དེ་ཡིས་ཉེ་བར་
བསྟན་པའི་ལམ་སྤོལ་སྤོ། །ཇི་བཞིན་འབྱེད་མཁས་ཀྱིས་བསྟོན་པའི་མེད་དང་། །རྒྱ་
དུག་མཆོག་གཉིས་ལ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི། །པའ་བྱུང་དམ་པའི་ཆོགས་ལ་སླིང་
ནས་འདྲུད། །དེ་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་ལེགས་བཤད་རྣམས། །ཉམས་ཐྱིང་ཆད་
མས་གཞན་ལ་ལེགས་འདོམས་པ། །ཨ་ཏི་ཤ་དང་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོགས།།
བཀའ་གདམས་དག་ལེགས་ཡོངས་ལ་སླིང་ནས་འདྲུད། །དེ་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སླིང་
པོའི་བྲིད་ཚུལ་གྱིས། །ཏྲ་ཆད་ཉམ་ངའི་གཡང་ལས་ངེས་བྱངས་ཏེ། །ཐབ་ལམ་
དབྱུ་མར་འབྲིད་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་མཆོག་དེར་སླིང་ནས་
འདྲུད། །དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་བྱོན་པར་རྒྱའི་མཆོན། །རྒྱལ་བསྟན་བྱི་མེད་ཅ་བ་མང་ནས་
འཛིན། །བདག་འདྲ་སློང་མན་འབྲིད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས། །རྒྱ་བལ་ཡོངས་འཛིན་
མཆོག་དེར་སླིང་ནས་འདྲུད། །རྒྱལ་ཀུན་བཞུང་བ་གཅིག་པའི་ལམ་བཟང་རྣམས།

སྒྲིམ་བྱ་གསུམ་དུ་བསྒྲིལ་བའི་མན་ངག་མཆོག་ མཆོག་དམན་ཡོངས་ལ་འདོམས་
མཁས་བཀའ་བྲིན་ཅན། གསུམ་ལྡན་བྱམས་པའི་དཔལ་དེར་སླིང་ནས་འདུད།
སྒྲིགས་མའི་སྒྲིགས་མ་འདུལ་བའི་མཐུ་སྟོབས་ཅན། དཔག་ཡས་བསྐལ་པར་འབད་
ཀྱང་རྟོགས་དཀའི་གནས། ཁྱི་བཞིན་མ་འདྲེས་འབྱེད་པའི་ཞེས་རབ་མིག་ སྟེར་
མཛད་གངས་ཅན་མགོན་པོར་སླིང་ནས་འདུད། །ཕྱལ་བསྟན་ཚུལ་བཞིན་སྤྱང་བའི་
མཐུ་ཚུལ་ཅན། །ཕྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་དང་སྟེལ་མཛད་ལ། མ་གཡེལ་སྤྱར་དུ་
བྱོན་ཅིག་འགལ་རྒྱུན་སོལ། མ་གཡེལ་སྤྱར་དུ་བྱོན་ཅིག་མཐུན་རྒྱུན་སྤྱབས།

༥ རྩོམ་པ་དམ་བཅད།

དེད་དུས་ཕྱི་མེད་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་དམན། དེ་བས་རྟོགས་དཀའི་གནས་ལ་འཇུག་པ་
དགོན། ཁྱོད་ཀྱང་གྲོགས་མཆོག་མཁྱེན་རབ་ཡངས་པའི་མཐུས། བདག་གིས་
དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་འདིར་གསལ་བྱ།

༥ སྒོ་ལྡན་གཉན་པར་བསྐྱལ་བ།

ཞེས་འདིར། དཔལ་ལྡན་སྒྲུབས། སེ་སེ་སྒྲེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས།
ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་
མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། བྱུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྡང་བར་བྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ལ་རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱུ་སྒོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱངས་
སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཡངས་པར་མ་ཟད། སྟོན་གོམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྒྲེས་སྟོབས་ཀྱི་མོས་
པ་བརྟན་པའི་རྟགས་དེ་ལྡན་ཞིག་གིས་འདིའི་ཚུལ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་ན་སྤིང་།

པ་སྤྱལ་པོར་བྱེད་ལྟས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་མི་བཟུམ། དེ་ལྟ་
བུ་མིན་ཀྱང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་པས་ལྷགས་ཤིང་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ།
འདིའི་གཞུང་ལ་འདྲིས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚད་ལྡན་ལ་བྱི་གཏུགས་ལྷ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་གར་མི་སྡོད་པར་འདིའི་ཚུལ་ལ་སློབ་མ་ནས་འབད་
པར་རིགས་སོ།།

༩ བྱང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

དེ་ཡང་། སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། བྱིས་
ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། འཛིགས་པ་ཅིས་ན་སླེ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དུ་འདུག། དེས་ན་རང་ཅག་ཀུན་མི་འདོད་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་རང་ཡིན་ལ། དེ་མ་
འདོད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར། མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་རང་
ཁྱོད་དགོས་པ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་། འདིའི་རྒྱ་ཚད་གཅོད་མ་ཤེས་པས་ལན་པར་འདུག་
པས། ད་ནི་ངེས་པར་དེའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་
བདག་མེད་ཏྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་སླེ་པའི་ཐབས་ཤིག་ལ་ལྟས་པ་ཅི་ཡོད་གྱིས་མ་
འབད་པས་ཚོག་པ་ཨེ་འདུག་ལེགས་པར་སེམས་དང་། དེའི་བྱིར་འཕགས་པ་ཡུལ་
འཁོར་སློང་གིས་ལྟས་པ་ལས། སློང་པ་ཞི་བ་སླེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། མི་ཤེས་པས་ནི་
འགོ་བ་འབྱུངས་གྱུར་པ། དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། རིགས་
པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཕྱོད་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་དང་ལྡན་པ་དེས་ཇི་ལྟར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་ལ་འཕྲག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ནི་ངེས་པར་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་བྱང་ངེས་ཤིང་ནས་
འཕྲག་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པ་གཅིག་བྱས་མི་ཚོག་པས་བསམ་པ་དང་

སྒྲིམ་པ་ལ་འདྲུག་དགོས་སོ།། དེའི་སྤྱིར་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐོས་པས་
མང་པོ་མི་ཤེས་བསམ་པ་དང་བསྒྲུམས་པས་མང་པོ་ཤེས་འོང་གསུངས་པ་བཞིན།
འདིར་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་པ་དང་སྒྲིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ་
འདྲུག་དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་པོ་འདིར་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་
དོན། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལྟ་བུའི་སྤྱ་རགས་འཛོག་ཚུལ་རྣམས། མདོ་སྡེ་
དགོངས་འགྲེལ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པེས་
ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འདིར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ། བྱིད་དམིགས་དང་བསྟན་ཏེ་སྒྲེའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་གང་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་།
མྱོང་བ་འདོན་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་སྦྱར་དངོས་མཐུག་
གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་ན། དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཆོས་ནི་དྲུག་སྟེ། བྱིད་ཡིག་ལམ་
རིམ་སྒྲོ་འབྲེད་དྲུག་སལ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྦྱབས་ཡུལ་གྱི་སྐབས། སྦྱབ་དབང་དང་
སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བོ་སོགས་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་
གསལ་བའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་སྦྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་སྐབས་དོན་ཡིན་ནོ།།

༥ བྱང་པེས་འབྲེད་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

དངོས་གཞི་བྱང་པེས་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲེད་ཚུལ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་པེས་འབྲེད་ཚུལ་
ལ་ཡང་། བྱང་པེས་འབྲེད་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་
ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། བྱང་པེས་ཀྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་འབྲེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱེད་པར་

གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་རང་ཤེས་ཀྱིས་ཞུགས་ན། བསྟན་ཆོད་ཙམ་ལ་ཞེན་ནས་ལྟ་བུའི་
 སྒྲ་རགས་མི་ཤེས་པ་བོད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསལ་
 བ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་འཐད་པར་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པའི་
 སྒྱུབ་བྱེད་ཡང་དག་གིས་བསྒྱུབ་དགོས་པས་ན། དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྒྲུལ་པའི་ཆེ་ཡང་
 དབྱེད་སྒྲུལ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་འཛིན་སྒྲུལ་དགོས་པ་གནད་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་ནོ།། དེའི་སྤྱིར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་མགོ་མཛུགས་ཀྱན་ཏུ་སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 དོན་དུ་སྟོང་པ་འཆར་དགོས་པ་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་རེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་
 སྤང་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་རེས་པ་ཆེ་བ་འགོ་དགོས་པ་མན་ངག་གི་སྟོང་པོར་མཛད་དེ། ལམ་
 གཙོར་ཡང་། བཅའ་ཞིག་རེས་འཛིན་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་
 མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། རེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱན་འཛིན་ན། རྟེན་ཆེ་ལྟ་
 བའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མ་ཉམས་བར་ཡོད་བཞིན་དུ།
 རང་སྤྱོད་ཀྱི་མཁས་པར་རྫོགས་པ་འགའ་རེས་ཀྱང་ཐོག་མར་སེམས་ལ་གནས་པ་རྒྱུ་
 ཏུ་རེ་བཙལ་ནས། དེའི་མཐར་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འཛིན་སྒྱུབ་ན་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བ་
 བོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། འདི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གཞུང་དགོས་ཞེས་
 སྟོན་པ་ཚུགས་སྟེད་པ་ཚུགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁོང་རུལ་བའི་ཉམས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་
 པའི་ལུགས་ལས་སྤྱི་རེལ་ཏུ་བྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་རྟོན་པར་མི་བྱའོ།། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་དང་བཙས་ཏེ་བཤད་ན།
 རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ནི། དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། དགོ་སྟོང་དག་
 གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། རྟེན་གསེང་བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། རྟེན་གསེང་
 པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། རྒྱང་བར་བྱ་ཡི་གུས་སྤྱིར་མིན། ཞེས་མདོ་བྱངས་སུ་
 བྱངས་ཏེ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་མཁས་པ་

ཞུས་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལ་ཡང་དབྱེད་བཟུངས་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སྲུ་
 གླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་ལ་གྲུས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
 ཆོད་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་ཉམས་སྲུ་མི་ལོན་པར། བསྟན་དོན་དང་། དགོངས་དོན།
 བཟོད་བྱའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་བྱང་མི་བྱང་གི་བྱེད་པར་ཞུས་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་རྩ་
 བ་བྱང་མེས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་ལས་པར་མཐོང་ནས་གལ་པོ་ཆེར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་
 སྤྱིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་བྱང་མེས་འབྱེད་པའི་ཆོ། ཡུང་ཙམ་གྱིས་མི་
 འབྱེད་པར་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བཏེན་ནས་འབྱེད་པ་བཞིན།
 གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལེགས་པར་བསྟུར་ཏེ།
 རྩ་འགྲེལ་སྒྱུར་བའི་མཐའ་སྒོལ་དར་བ་དང་། དཀའ་བའི་གནད་ཞུས་མཆོན་གྱིས་
 འགྲེལ་བའི་ལུགས་སྒོལ་ཡོད་པ་ཞུས་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་མཐེས་གཉིན་
 ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་ཉམས་སྲུ་འབྱེད་གི་སྒྲོན་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་
 བར་སྐབས་སྲུ་ཉམས་སྲུ་ཞུས་ཡང་ཇེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལུགས་སྒོལ་དེ་
 དག་ལྟར་གསལ་བ་མཛད་དེ། བེའུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཙམ་ལ་མན་དག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞུས་
 པ་ཀུན་ཏུ་དོར་ནས་གཞུང་ཆེན་མོ་ཞུས་གདམས་དག་ཏུ་འབྱེད་ཤེས་པའི་སྒོལ་ལེགས་
 པར་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྗེས་སྲུ་འབྱང་བར་རིགས་སོ།།

༥ མདོ་སྤེལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ་དང་འགྲེང་ཀར་བདུན་ལ་བྱེད་ཆོས་
 ཇི་ལྟར་སྒྱུར་ཚུལ།

གཉིས་པ་མདོ་སྤེལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་ལ་ཡང་། མདོ་སྤེལ་འགལ་སྤོང་
 གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།
 དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་པའོ།། དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙམ་ལྟར་

འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ།
 ཞེས་པ་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཞུ་ལགས་སོ།། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། དོན་ནི། དེ་ཡང་གསུང་བ་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུང་ཞིང་། ཀྱང་གི་སྒྲས་ནི་ཕུང་
 པོ་སོགས་སུ་མ་བྱེད། ཕུང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་
 བཀའ་སྤྱུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། མཛོད་ལས། གང་དག་ཟག་བཙས་ཉེར་ལེན་
 པའི་། ཕུང་པོ་འང་དེ་དག་འཐབ་བཙས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞེས་པའི་འཁོར་སའི་གནས་ནི། ཟག་བཙས་
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བར་བྱེད་པ་
 ཡང་ལས་ཉོན་སྒྲ་མའི་གཞན་དབང་གིས་འཁོར་བ་མ་གཏོགས། རང་དབང་གིས་
 འཁོར་རྒྱུ་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་སྤྱག་བསྐུལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་རྒྱུ་
 ལས་རང་བཞིན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་བའི་རྒྱུ་
 ཡང་ལས་ཉོན་སྒྲ་མའི་གཞན་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་དུ་མཐོང་དགོས་སོ།། དེས་ན་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་བསམ་པ་ལ་ལྷ།
 སྐས་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་བསམ་པ་ལ་ལྷ། ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་
 རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདིའི་ཐོག་ཏུ་འང་སྤྱག་བསྐུལ་བ་རྒྱུ་དང་དུག་
 དང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ན།
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་སྒྲུང་ལ། སྤྱག་བསྐུལ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བྱུང་ན། རྒྱུ་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་
 ཀུན་འབྱུང་དེ་ངེས་པར་སྤང་དགོས་སེ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤང་བ་དང་ཞེས་
 སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། རང་ཅག་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་བར་བྱེད་པའི་

གཞིའི་ཙུ་བའམ་གཙུག་ཅིན་ཅི་ཡུང་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་
མར་ཡུང་པོ་འདི་ཉིད་ནམ་གངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཀའ་སྤྱུལ་བར་མཛད་དོ། སྒྲེ་
མཆེད་བཙུག་ཉིས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཙུག་ཉིས་དང་། ཟས་གཞིའི་བར་གྱི་སྤྱུག་
བསྐྱེལ་ཚུལ་ཡང་སྤྱར་གྱི་ཡུང་པོ་དང་རིགས་འདྲ་ལ། བྱུང་པར་རྟེན་འབྲེལ་བཙུག་ཉིས་
གྱི་འཁོར་ཚུལ་འདི་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གནད་ཆེ་ཞིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་སྒོ་མ་ཆེ་
ཤོས་གཅིག་ཏུ་འདུག་པས་ན། འདིའི་དོན་ཞིབ་པར་སྒྲེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་
གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཡང་སོ་སའི་
བྱུང་པར་དང་། སྤྱང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་།
ཀུན་འབྱུང་སྤྱང་བ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ན། དེ་ཡང་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་
སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་ཀྱང་འདི་ནམས་ལ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་བདེན་
པའི་བྱུང་ཆོས་མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཚུལ་བསམ་དགོས་
ཤིང་། དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མ་བཟང་པ་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྒྲེ་ལ། དེ་སྒྲེས་པ་ན་དེའི་
རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྤྱང་འདོད་སྒྲེས་ནས་དེ་སྤྱང་བའི་ཐབས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། དེ་ཡང་
མཛོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། ས་བོན་སྤངས་པ་དགོས་ཤིང་།
དེའི་ལག་རྒྱུས་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་འོང་བས་དེ་ལ་མཛོན་དུ་བྱ་འདོད་སྒྲེ་བ་དང་།
དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཉིས་དམིགས་ཤེས་ནས་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤྱང་
འདོད་ཡོད་པ་གཅིག་ཕུས་མི་ཆོག་པས། འགོག་བདེན་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་དངོས་
ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ནི་ལམ་བདེན་སྒོ་མ་པ་འདི་རང་ཡིན་པས། ཐར་འདོད་ནམས་
ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་བྱུང་དོར་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་བྱ་
མ་ལས། བདེན་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤྱང་བྱ་ལ། ཞེས་སོགས་དཔེ་དོན་དུ་མའི་སྒོ་
ནས་ཀྱང་བསམ་དགོས་ཤིང་། ད་དུང་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་

ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ཅུ་འགྲེལ་སོགས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཚད་མ་འི་
 ལམ་བསྐྱོགས། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་མཛོན་རྒྱལ་ལམ་བསྐྱོགས་སོགས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིག་
 ཆ་རྣམས་སྤྱ་གསལ་བར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་དགོས་སོ།
 ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་རྣམས་ཀྱི་མང་ཆོག་སྒྲིམ་པ་ནི།
 ཁམས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཁམས་བཙེ་བ་རྒྱུད་དང་། ཁམས་དུ་མ་
 ཁམས་དུག་ལ་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་མཛད་དོ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་དང་གི་སྐྱ་ཡང་འབྱེད་
 པའི་སྐྱ་ཡིན་པས། གང་འབྱེད་ན། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
 ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་པ་དང་། ཁམས་དུ་མ་དང་། སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུལ་པ་
 དང་། ཞེས་བྱུང་ཆོས་ལྟའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བས་དང་སྐྱ་འབྱེད་པའི་སྐྱས་འབྱེད་ལུགས་ནི་
 དེའོ། དེ་ཡང་བྱུང་ཆོས་ལྟའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་ཚུལ་སོགས་ནི། ཞིབ་པ་རྗེ་རྒྱུའི་
 མཚན་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་ལེགས་མཐའ་སྤྱིར་པོའི་དགོངས་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། འདི་ལྟར་བྱེ་བ་དེ་ཡང་། ལུང་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱེད་པར་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་དགོས་པ་དང་མཐུན་ནིང་། བེའུ་བུམ་
 ལག་མཐིལ་ཙམ་ལ་མན་ངག་ཏུ་མི་འཛིན་པར། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་
 བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་གཞུང་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་གཅིག་གྲོགས་སྤྱ་གཅིག་བཏང་སྟེ།
 གདམས་ངག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ཕྱོགས་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་བཀའ་བ་ཡིན་པས། འདིས་གཞིར་
 བྱས་ཏེ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ་གཅིག་གྲོགས་སྤྱ་གཅིག་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཐོས་པ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོམ་མང་
 བ་ཡང་གོ་ཚུལ་འདི་དག་ལ་རག་ལུས་པས། ཚུལ་འདི་ལ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་འབད་པར་
 རིགས་སོ། དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཤར་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་
 པོར། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། བྱུང་ཆོས་

སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་དོ་བའི་བྱེད་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྤང་བྱེད་མ་
 དོར་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་མཐུན་པ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ལས་
 ལྷོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་
 པར་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་བརྗེད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་བ་བཞིན་གོང་གི་བྱེད་
 ཆོས་དེ་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་བྲན་པས་ཐུང་བ་བྱུང་ན། བྱེད་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་རིགས་
 འདྲ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས་ན་སྤང་ཞིང་འབྱུང་བ་ཞེས་སྤྱར་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་བས་
 བྱེད་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་རྣམས་པའམ་འབྲས་བུ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ན་འཕེལ་ཞིང་ཞེས་
 སྤྱར་ལ། དེ་ཉིད་མི་ཟད་པ་དང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་ལ་ཡངས་པ་ཉིད་ཅེས་སྤྱར་བ་ཡིན་
 བོ། དེས་ན་འགྲེས་ཀྱང་འདི་རྣམས་སྤང་གཉེན་དུ་སྤྱར་ནས་རྒྱུད་སྤེང་དུ་འཕེལ་ངེས་
 འི་གྲེད་ན། འགྲེས་ཚུལ་འདིས་ཀྱང་ས་བོན་ཙམ་འོང་བ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱས་པ་ནི་
 མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དང་ལམ་བསྐྱིགས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྤྱིའི་དོ་བོ་དང་གོ་རིམ་རྣམས་ལས་
 རེས་པར་བཅུལ་བར་བྱའོ། དེའི་ཕྱིར་བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་བྱེད་ཆོས་ལྡེའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ལ་སྤྱར་ནས། གང་གི་མ་སྐྱེས་པ་དང་གང་གི་མ་འགགས་པ་སོགས་སྤྱོར་
 དགོས་པས། དེ་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། གཟུགས་གདགས་གཞིར་
 བྱས་པའི་ཐོག་ནས་དེའི་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་འཛིན་དགོས་འདོད་། འཛིན་
 ཚུལ་ཡང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་སྤྱོར་སའི་གཞི་ཡིན་པས་གདགས་
 གཞི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དུ་སོང་པའི་གཟུགས་
 དེ་ཉིད་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ཙམ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་
 ཡིན་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཅིང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་གཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པའི་དངོས་

གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་དོ། དོན་དུ་ན། གཞན་དབང་ཀུན་
 བཏགས་གྱི་གཤེན་སྤྱོད་ལ་དཔོན་པོ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་དང་།
 དེ་དེར་མ་གྲུབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་བཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེར་ཡང་
 གསལ་ཞིང་གནད་ཀྱང་ཆེད། དེས་ན་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་གྱི་གཤེན་སྤྱོད་ལ་
 བཞེས་པའི་དོན། བཏགས་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་ངོས་བཟུང་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་གྱི་
 སྐབས་སུ་གཟུགས་དེ་གཞན་དབང་དང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་གྱི་
 གཞིར་མིང་བརྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཀུན་བཏགས་གྱི་
 གཤེན་སྤྱོད་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ལས། དེ་དེར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཟུགས་དེ་
 གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་གྱི་
 ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་དགོས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་རིགས་འགྲེལ། དེའི་སྤྱིར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་བཏགས་
 གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་གསུམ་འཛོག་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་བཞག་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་ནི།
 ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དང་།
 གཞན་དབང་ལ་རང་དབང་གི་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་
 དམ་པར་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་
 བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་ཚུལ་སྦྱར་ལུགས་དངོས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་ཚུལ་དེས་མ་སྐྱེས་བ་དང་མ་འགགས་པར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡང་། སྦྱིར་མ་
 སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་བ་དང་། རེ་
 ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་འགགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་མ་འགགས་པ་འོང་བ་ནི།
 དཔེར་ན། དགུན་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་མ་སྐྱེས་བ་དང་། སྤོས་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་མ་འགགས་པ་

ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འགག་རྒྱུ་མ་ཚད་བ་ཙམ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་མི་འཛོལ་
 པས། རྒྱུ་དེ་དག་ཚད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་འམ་རང་གི་རང་བཞིན་ནས་
 མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་འཛོལ་དགོས་པས་ན། གཞེད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་སྒྱུར་ནས་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་དོན་ཡིན་
 བོ། སྒྲིང་རྩལ་འདི་ནི་མདོ་ཆོན་སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ་ཞིང་། བྱད་པར་
 དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་བདག་གིས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྩལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་ཞེས་ཞུས་པ་ལགས་པས། སྐྱས་ཟིན་ཆོད་ཙམ་ལ་ཆ་བཞག་བྱས་ན་འགལ་
 འདྲུ་འོང་བའི་རྩལ་ཡང་འདིས་རང་ཤེས་སོ། སྐྱས་ཟིན་གྱི་འགལ་བ་སྒྲིང་རྩལ་
 གསལ་བར། རྩེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་མཐའ་གཅོད་དུ་ལེགས་
 པར་ལའད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདི་ཡང་འགལ་སྒྲིང་གི་དྲི་བ་མདོ་དང་སྒྱུར་ཏེ།
 འགལ་བ་སྒྲིང་བའི་ལན་དཔྱིས་ཟིན་པ་ནི།

༥ ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྩལ་མདོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྒྲིང་བའི་ལན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་རྩལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གང་ལ་
 དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ལའད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་
 གསུམ་མོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་
 པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་

བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གོང་དུ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཞེས་འབོད་པ་མཛད་ནས། ངས་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་འཁོར་ལོ་བར་
པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ནི་
དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དང་།
དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་དང་སྦྱར་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མིན་པས།
འཁོར་ལོ་བར་པའི་བསྟན་དོན་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་སྐྱོང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་སྤྱིར་
དགོངས་དོན་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པས།
འཁོར་ལོ་བར་པའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་ཁོ་
རང་གི་ཞེན་པ་སོར་བཞག་སྟེ། དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་
དགོངས་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས།
འདིའི་དོན་ནི་བ་པ་རྒྱས་ལག་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། སློང་མཉམ་ལ་གོ་བདེ་བའི་
སྤྱིར་གོང་དུ་ཡང་སྟོན་ཟེན་པས། དོན་དུ་ནི། མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དེ་བོ་ཉིད་
མེད་ཚུལ་ལག་པ་འདི་ཉིད། གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་དགག་
བྱའི་ཀུན་བཏགས་བཀག་ནས་གཞན་དབང་དེས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས། གོང་གི་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ལ་མཐར་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཏེ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་སར་འབྲིང་པར་མཛད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་དང་འབྲིང་
པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་
མཐུན་པར་སུམ་ཅུ་པར་ཡང་། དེ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །དེ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་
གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །དེ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་ན་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉིད་ནི། ཞེས་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
 གསུམ་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་གསུམ་ལ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་
 གསུངས་ལ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བོ་ཉིད་
 མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དགོངས་གཞི་སྒྲངས་ནས་བསྟན་དོན་འཛིག་པ་ནི་
 མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་གོང་གི་མདོའི་
 དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ལྟ་བུའི་དོན་སྦྱོར་
 ཚུལ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟུས་
 ཞིང་། དེའི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་ན་གོ་སླ་བར་དགོངས་ནས་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་བྱད་ཆོས་ལྟ་བུ་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ཡང་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སྦྱར་ཟིན་པ་བཞིན་
 དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོའི་སྒྲས་ཟིན་ཙམ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྦྱིར་བཏང་ལ་འཛིག་
 བ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་ག་ཡང་རང་གི་དེ་བོས་གྲུབ་པས་བྱད་ཆོས་ལྟའི་དང་པོ་རང་གི་
 དེ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཡང་སྦྱོར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་བཏགས་ལ་མ་སྦྱེས་
 པ་དང་མ་འགགས་པ་ཞེས་སྦྱོར་རུང་བཞི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྦྱོར་
 གང་། གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་
 ཞེས་མི་སྦྱོར་རོ། །གཞན་དབང་ནི་སྦྱིར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་སྦྱེ་འགག་ཅན་དང་། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ན། བྱད་ཆོས་ལྟ་བུ་གང་དང་ཡང་མི་
 སྦྱོར་རོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྦྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་མ་སྦྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་
 ཡིན་ལ། སྦྱོང་ཉིད་ཡིན་པས་གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་
 བ་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འཛིག་ཚུལ་འདི་ནི་དགོངས་པའི་དོན་མ་སྒྲངས་པར་
 སྒྲས་ཟིན་ཙམ་ཞིག་སྦྱིར་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བྲེ་བ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་

སྒྲིང་པོ་ནི་དགོངས་པའི་དོན་སྒྲངས་ནས་བྱུང་པར་སྒྲིང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དང་
 དེས་ལེགས་པར་འབྱེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱི་ཚུ་བ་ཡང་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།
 དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱུང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས། སྐྱུ་མེན་ལྟར་ན་འགལ་བ་ནི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་འགལ་བ་འདིས་ཤེས་སོ། དགོངས་པ་སྒྲངས་
 ནས་འགལ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ། དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་
 ཙམ་ལ་དགོངས་པས་དགོངས་གཞི་གཉིས་མི་འགལ་བ་འདིས་རང་ཤེས་སོ། དེའི་
 སྤྱིར་། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། གནན་དབང་སྐྱེ་བ་དེ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་འདི་
 ཡང་སྐྱུ་མེན་ཆོད་ལྟར་བྱས་ན་གནན་དབང་ལ་སྐྱེ་བའི་དེ་བོ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་
 གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པའི་དེ་བོ་ཡོད་པས་སྐྱུ་མེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་པས་དགོངས་པ་
 གནན་ལེན་དགོས་སམ་སྐྱུ་མ་ན། དེ་ནི་མདོའི་སྐབས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་ཡིན་པས་མདོར་
 བསྟན་གྱི་དོན་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་བཀའ་བ་ལ་དགོངས་པ་གནན་སྒྲངས་པའི་དོན་མི་ཐོབ་
 ཅིང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཡང་དགག་སྐྱུ་དང་མཚུངས་པས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཞེས་པའི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་
 ནས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་ཅིང་། གནན་དབང་གི་
 སྐབས་སུ་ཡང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས།
 སྐྱེ་བ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུས་ཆོས་བདག་གི་དོ་
 བོར་གྲུབ་པ་བཀག་པས། དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ན།

ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གནིར་
 རྟོགས་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་དགག་པ།

༥ གཏུན་བདག་མཆོན་ཉིད་དེ་བེ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་རྒྱུ་ལག་ལྷན་དུ་ཞུ་བཤུགས། དེ་ཡང་གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་
ལག་པ་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་གསུངས་ཤིང་། རི་ལྟར་གསུངས་ན། བསྟན་
བཅོས་ལེགས་པར་ལག་པའི་སྒྲིང་པོ་འདིར་གཤམ་ཏེ་དེ་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་
ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་མེད་པ་གསུམ་དུ་སྟུང་ན། དེ་གསུམ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་མེད་
ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། ཞེས་གསུངས་ནས། རྒྱལ་ཐེན་གྱི་དོགས་པ་སྤྲ་བསྟུ་བར་

མཛད་དོ། མདོར་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྒྱས་བཤད་གྱི་མདོ་དང་སྒྲུབ་ཏེ།
གསལ་བར་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཀུན་བཏགས་
གྱི་སྐབས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅི་འདྲིས་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར། དེ་ནི་མིང་དང་བཅས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་སྒྲིབ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྲལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ མདོའི་དམིགས་འབྱེད་ལུགས་དགོངས་རྒྱན་ལ་ཞལ་འཕངས་དང་
བཅས་སྐབས་གྱི་ཆོག་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ།

དེའི་དོན་ལ་མདོའི་དམིགས་འབྱེད་པ་ནི། དགོངས་རྒྱན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་
བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྐབས་གྱི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་ན། དེ་ཡང་། དེ་ལ་
ཞེས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དང་པོ་དེ་ལ་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་རྣམས་གྱི་ཞེས་པ་
ནི། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས། རྣམས་ཞེས་མང་ཆོག་
གིས་སྒྲེས་སོ། ཆོས་དེ་རྣམས་གྱི་སྟེང་གི་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཞེས་བྲལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཐ་སྐད་གྱི་གཞིར་མིང་བཅས་ལ་མི་
སྟོས་པར་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་ན། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྒྲུབ་རོ། །འདི་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པས། གཟུགས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་
པའི་ཐ་སྐད་གྱི་གཞིར་གཟུགས་གྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ།

གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་བཅས་པ་སྒྲིག་གི་གཞིར་ནན་གྱིས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ལ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 དེས་རིགས་འགྲོའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་ཡིན་ལ། དེ་བའི་ལན་ནི།
 འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་ལན་འདེབས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་ནས། མིང་དང་བཅས་ཆུང་པར་
 བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་པར་བཞིན་དེ་ནི་སྒྲོས་བཀར་ནས་ངོས་ཟིན་པར་བྱེད་ན།
 གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་གཟུགས་ཀྱི་མིང་དང་བཅས་སྒྱུར་ཞིང་། དེའི་མིང་དང་བཅས་
 ལ་བལྟོས་ནས་གཟུགས་དེ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བཅུག་པ་ན་མིང་དང་བཅས་འདི་དབང་ཁོ་ནས་
 བཞག་པའི་འདྲ་རྒྱུ་གཟུགས་དང་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ནི། མིང་བཅས་
 བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་པར་བཞིན་དེ་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་མིང་
 བཅས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གཟུགས་མིན་བཞིན་དུ་
 གཟུགས་དང་བྱུང་མེད་ལྟ་བུར་མིང་བཅས་འདི་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ནི་མངོན་པར་བཟློང་པའི་
 བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་པར་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་པར་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མིང་བཅས་
 འཛོག་ལུས་ཙམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡང་འདི་པས་མི་འཛོག་པས་དགག་ཕྱོགས་ནས་པར་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་པར་གི་ཁྱེད་བས་ངེས་ངེས་བྱས་
 བས་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ནམ་ངེས་པ་ན་གཟུགས་དེ་མིང་བཅས་འདི་ཡུལ་དུ་
 འཆར་ལ། དེ་ཡང་མངོན་པར་བཟློང་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་
 གཟུགས་དངོས་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་འདྲ་རྒྱུ་ཞིག་འཆར་ཞིང་། དེ་ལ་རྟོག་པས་ཞེན་ས་
 དང་འབྲུལ་སར་བྱས་ནས་གཟུགས་འཛོན་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་འཛོན་རྟོག་པའི་ཞེན་

གཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་གཟུགས་ཉིད་ངོས་འཛིན་པ་མ་
གཏོགས་གཞན་མི་འཛིན་པས། རྟོག་པ་བྱེད་པ་གཅིག་གི་ཞེན་གཞི་དང་ཞེན་ཡུལ་
ནི་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ། སྤྱིར་ཡང་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་ཞེན་གཞི་གཉིས་མི་འདྲ་
བའི་ཚུལ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེར་གསལ་ཞིང་། བྱད་པར་ཞེན་གཞིའི་སྒྲོར་
འདི་གང་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མྱོང་བ་རྩལ་དུ་བཏོན་པའི་མན་ངག་ཡི་ཐིམ་བཞིག་
མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཐུན་ཆེན་མོར་
གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
ཉིད་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱ་ཡི། མཚན་མཚན་གྱི་
མཚན་ཉིད་དང་། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ལ་ངོས་མི་བཟུང་ངོ་། དེའི་སྤྱིར་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་ཐིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ནི། མིང་བཅད་ལ་བསྟོས་མ་
བསྟོས་ཀྱི་སྟོན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱད་པར་དེས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལྗང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་སྤྱོད་པོ་ལས། ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཆོད་ནི་མིང་དང་བཅད་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ།
བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་བྱུང་ཅིང་། འཛིག་ལུགས་ཀྱང་ཐལ་འབྱུར་བས།
ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས། རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཞིང་། འདིའི་
དོན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་
ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། འདིར་ཞེས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་

ཞེས་སྒྲུབ་ནིང་། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་མིང་
བདས་འཛོག་ལྷུས་ཙམ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་གང་གིས་སྒྲུབ་
ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་མཁོ་པའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི།
ནམ་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་སོགས་ནི་དེར་མི་མཁོ་བས་མི་འཛོག་ལ། མིང་བདས་
བཞག་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། དེས་ན་འདིའི་དོན་དངོས་ཟིན་ལ་མི་སྒྲུབ་བར་སྒྲུབ་
བཏང་ལ་བཞག་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་མིང་བདས་
བཞོས་མ་བཞོས་ལ་འཛོག་པ་ནི། ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་
གྲུབ་ན་མིང་བདས་འཛོག་ལྷུས་ཡིན་པས་མ་བྱབ་ཅིང་། མིང་བདས་འཛོག་མི་ལྷུས་ན་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་ཀྱང་མ་བྱབ་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་རྣམས་འཛོག་པས་གཞན་རྣམས་སྒྲུབ་པོ། མིང་བདས་བཞག་ཙམ་ལ་ཡོང་
པས་མ་བྱབ་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
མིང་བདས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པ་ཡང་མིང་བདས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བཞོས་ནས་གོ་
དགོས་པས་དེས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་མིང་དང་བདའི་གཞིར་འཛོག་སྒྲུབ་དོན་རང་
གི་དེ་བོས་མེད་པ་དང་། མིང་དང་བདས་ཐ་སྐད་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་བཙལ་ན་མི་
ཆེད་པར་ཡང་མི་འཛོག་པས། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་
གིས་བཞག་ཙམ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་ཙམ་སྐྱས་གཅོད་ཚུལ་གཉིས་ལ་ཡང་བྱུང་པར་
ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ། དེའི་ཕྱིར་ཙམ་སྐྱས་གཅོད་ཚུལ་ཡང་ཐལ་འབྱུར་པས་ནི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་དེ་བོས་གྲུབ་པ་གཅོད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་མིང་
བདས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་མ་བཞོས་པར་རང་གི་དེ་བོ་གོ་སྒྲུབ་ཡོང་པ་ཙམ་ཞིག་གཅོད་
པས་ཙམ་སྐྱས་གཅོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་
སྤྱིར་ནས་དེས་ཟིན་པར་བྱ་དགོས་པས། བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་

ལྟོ་ཕྱིར་ཞབས་ལུ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ལུ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ནས། ལུ་མ་
 པའི་ཐ་སྐད་བྱས་པའི་ཆོ་ཐ་སྐད་ལ་བྱང་ཞིང་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་དོན་གོ་བ་ན། ལུ་མ་
 པ་མཐོང་རེས་ཀྱིས་ལྟོ་ཕྱིར་ཞབས་ལུ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ལུ་པར་གོ་བ་ཙམ་ནི།
 དེ་འབྲེལ་མིང་དོན་སྒྲེལ་པའི་བདུ་ལ་བྱང་བའི་དབང་གིས་གོ་བ་ཡིན་ལ། གོ་ཆོད་དེ་
 ཙམ་ནི་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲོའི་འཛིག་ཆུ་ལ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་
 འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་གཉིས་དང་ཡང་མཐུན་ཞིང་། ལུ་མ་པའི་དོ་བོ་འཛིག་ཆུ་ལ་ནི་ཆེས་
 མི་མཐུན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གོང་གི་འཛིག་
 ཆུ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ལུ་མ་པ་མིང་གི་ཐ་སྐད་གྱི་དབང་
 གིས་འཛིག་པའི་ཆུ་ལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། དེ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་
 ཡང་། སེམས་ཙམ་པས་ལུ་མ་པའི་མིང་གི་ཐ་སྐད་དེའི་དབང་ཙམ་གྱིས་འཛིག་མི་ལུ་
 པར་མིང་གི་ཐ་སྐད་གང་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་བཙལ་ནས་འཛིག་དགོས་པས་
 གནད་ཀྱིས་ལུ་མ་པས་མཆོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྐད་གྱི་དབང་གིས་མི་འཛིག་ལ།
 ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ལུ་མ་པས་མཆོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྐད་གྱི་དབང་གིས་
 འཛིག་ལུ་པས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་མི་མཐུན་པའི་རྩ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་སེམས་ཙམ་པས་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་དོ་བོ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་འཛིག་རྒྱ་བྱུང་ན། འཛིག་ཆུ་ལ་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལ་དོན་དེ་
 ཆོང་བས་ན་དེ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་བཞག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་
 གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་མིན་པས་
 དེ་ལྟར་སྐྱོར་རོ། དེས་ན་ འཛིག་ཆུ་ལ་འདིའི་ཆོག་རིགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་འབྲེལ་ཡང་དོན་

ཐུབ་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ནི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་བྱུང་པར་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པས། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་མིན་པའི་ཆོས་གཏན་ནས་མི་འདོད་པས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་
 ཞིག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་བཞག་ཆོག་
 པས། ཙམ་སྐྱས་གཅོད་ཚུལ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ཚུལ་ནི་
 དེ་ཡིན་ནོ། ཇི་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་བ་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
 ཙམ་གྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་པས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་
 མཆོན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཆོན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་བྱམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཙམ་
 པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པའི་ཆོ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཞིར་
 བཞག་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཙམ་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་ཕྱིན། དེའི་འཛིན་ཚུལ་རང་གི་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པ་ངོས་པར་འོང་བས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་གསུང་བའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞི་འགའ་ཞིག་སྡུ་མ་
 ལྟར་མི་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་རང་མཆོན་གྱི་དོན་མ་ཚད་བས་སྡུ་མ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་མི་རུང་ཡང་། ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་དུ་རུང་བས་
 བ། ཕྱི་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་
 ཡོད་དོགས་ཅང་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་

ཡིན་ལ། སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
ཡོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་
པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཙམ་ཞིག་འདྲིན་འབྲེལ་མི་ཆེ་བས། འོ་ན། གཞི་གྲུབ་ན་སེམས་
ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ཨོ་
ཁྱབ་ཅེས་འདྲིན་མ་ཁྱབ་ཅེས་ལན་འདེབས་ལུགས་ཨོ་འདུག་། འདི་ལ་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཀྱི་
ལན་གང་བཏབ་ཀྱང་མི་བདེ་བར་འདུག་པས། དེ་ལས་རྒྱས་པར་སྒྲིམ་ན་དེར་སང་གི་
ཚུད་པར་མཁོ་བ་ཙམ་འོང་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྲོ་ཉིན་འདུག་པས་མ་སྒྲིམ་སོ།

༩ གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ལའད་པ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་ལའད་ཚུལ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་
མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། འདི་ལྟར། དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྲལོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱིར་དུ་འཛིན་གཤམ་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་ཡང་དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམ་མཁའ་པའི་གཞན་
དབང་དུ་འཛིན་པས། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གདགས་གཞི་
གཞན་དབང་ལེ་འཛིན་གཤམ་འཁོར་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས།
ཞེས་འདྲི་བ་མཛད་ནས། དེའི་ལན་དུ་འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
དོན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མ་
གཏོགས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་མིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ནི་ཁོ་

རང་ལ་བཏོས་པའི་ཕྱ་མ་ཡིན་ནིང་། དེ་དང་འཁོར་གཅིག་མིན་པས་གཞན་ཞེས་སྒྱུར་
 ལ། གཞན་གྱི་སྟོབས་སམ། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་བདག་ཉིད་དེ།
 བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་པན་ཚུན་དུས་མཚུངས་འཁོར་གཅིག་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པས་
 བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བའི་འཁོར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་སྟེང་པོར། གཞན་དབང་ལ་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བའམ་འཁོར་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 བེ་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པས་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བའོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། དེ་ཡང་འདུས་བྲས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ཕྱ་མའི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་
 གཏོགས། སྐྱེ་ཚུལ་གཞན་བདག་ཉིད་དམ་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བྱུང་ན། དེའི་རང་
 དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། འདིའི་རང་དབང་ཚུལ་ཡང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་བའི་འཛིག་ཚུལ་དང་ཆེས་འདྲ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་
 རང་དབང་ཚུལ་ལ་ཆོགས་པ་ལ་དབང་ཚུལ་དང་རྒྱུན་ལ་དབང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་
 རྒྱུན་ལ་དབང་ཚུལ་དང་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་འདུས་བྲས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཆོ། སྐད་ཅིག་ཕྱ་
 མར་མཐུད་པའི་ཆ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས། བདག་ཉིད་དམ་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་
 བར་གསུངས་ཤིང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེས་བའི་སྐྱེ་བ་འཁོར་མེད་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་བསྟན་བཅོས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །བྱད་པར་འདུ་
 བྱེད་རྣམས་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཞོད་
 པ་འདི་ཡང་པན་ཚུན་སྟོབས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་ཕྱ་ཕྱིའི་རྟེན་
 འབྱུང་ཡིན་པས་འདིའི་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ཚུལ་མིན་པས།
 དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པར་འཛིག་བས་ན། འདིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་འདི་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ལ། དེས་རང་

དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་རང་དབང་ཚུལ་ཡང་རྒྱན་ལ་བཅིས་པའི་རང་དབང་ཚུལ་
ཡིན་པ་ཤེས་ནུས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ནམས་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་
བསྐྱབས་པ་འདིས་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་ལ། དེ་འགྲུབ་པས་སྐྱད་
ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་ཡང་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱིས་
སྟོང་ཚུལ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཤུ་མེད་ཀྱིས་ཚང་གསུངས་པ་ཡང་དེས་རང་ཤེས་པས་
སྐལ་བཟང་ཐོབ་པོ། དེས་ན་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་རང་དབང་གིས་
སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ནི་
མི་འཇོག་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ནམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལྟ་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ན་ཉོག་
པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྐྱེ་བས། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཚང་བ་ཡིན་ལོ།།

༺ གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ལཡང་པ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་པ་རྒྱས་པར་ལཡང་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་དབང་ལ་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལཡང་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཆོས་གང་དག་
སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་
དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་
པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དོས་བཟུང་བའི་ཆོ་ཡོངས་
 གྲུབ་དོས་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་
 ལ་དོས་བཟུང་དགོས་པས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་
 ལ་བྱ་ཡི། ཆོས་བདག་གི་དེ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་
 ཡོངས་གྲུབ་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཞག་གི། ཡོངས་གྲུབ་དང་དེ་བོ་
 མི་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་མིན་ལ། དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དྲི་བ་ལ་
 གང་ཞེ་ན། ཞེས་སྒྲུལ་ནས། དེ་སྟོན་པ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཆོས་གང་
 དག་སྐྱེ་བ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཅེས་གཞན་དབང་དོས་བཟུང་ནས། དེ་སྐྱེ་བ་དེ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གོང་དུ་ལཡང་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
 དེ་འདྲའི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་གྲུབ་མིན་པས་དེའི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་
 ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོས་བསྟན་གྱི་འབྲུག་ཞོན་དོས་བཟུང་ལུགས་
 ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གཞན་དབང་ཆོས་བདག་གི་དེ་བོར་མེད་པ་མིན་ཟེར་བ་དང་། གཞན་
 དབང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་མིན་ཟེར་བ་ཡང་
 མིན་པས། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་
 རྗེ་བཅུན་བ་དང་མཐུན་དགོས་ལ། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་
 གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཛོག་པ་ཡང་མཁས་པ་པལ་ཆེར་མཐུན་
 ནོ།

༥ གུན་བཏགས་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་མ་ བཞག་པའི་ཚུལ་།

དེས་ན་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ནས། གུན་བཏགས་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཞན་དབང་དགག་བྱའི་གུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གུན་བཏགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་ཚུལ་དངོས་སུ་མི་འདུག་པས་ན། གུན་བཏགས་ལ་དེ་འདྲའི་དྲོགས་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཡང་དངོས་སུ་མ་སྐྱུར་རོ། དེས་ན་གུན་བཏགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱུར་བ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལྗོན་ནས་ཡིན་ལ། མཚན་བཞིར་བཀར་ནས་ནི་མིན་ཞིང་། སྤྱི་ལྗོན་ནས་འཛོག་ལུགས་ཀྱང་གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས། མིང་དང་བཤས་དེ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་གུན་བཏགས་པ་ལ་གུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་གུན་བཏགས་ཚུལ་དེས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཚུལ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ཏེ་དགག་བྱའི་གུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྐྱོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་ཚུལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་དག་བྱེད་གྱི་ཙ་བའི་ཏེན་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་དགོས་པས་ན། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་པའི་དྲོགས་པ་སྐྱེ་བས་དེ་སེམས་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྐྱུར་རོ། གུན་བཏགས་ལ་ནི་སྟོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྐྱུར་བ་མི་རིགས་བས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་སྤྱི་ལྗོན་ནས་འཛོག་མི་ཤེས་སོ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་བཞིར་བཀར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཛོག་དགོས་པས། དེའི་སྐྱབས་སུ་ནམ་མཁའ་

གདགས་གཞིར་བཞག་ནས་དེ་དག་གི་བྱུང་བ་ལྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
འཛོག་པས། འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཛོག་དགོས་པས།
ཀུན་བཏགས་ལ་ཡང་འཛོག་གོ། །འདིའི་སྐོར་གསལ་བ་དགོངས་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ།

༺ གཞན་དབང་ལ་དྲོགས་པ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པ།

འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བསམས་ན། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར། གཞན་
དབང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གདགས་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ཀུན་བཏགས་
ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྤྱིབ་པ་དག་པར་
འགྱུར་ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་བསྐྱོམས་ན་སྟོབ་སྟེད་ཆེ་བས། དེའི་ཚུལ་ཡང་། ཐོག་
མར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འདི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྟེབ་འོ་ཞིས་ངོ་བོ་དང་། བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་
ལྟར་བཏགས་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་འབྲའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་མིང་དང་བཟའི་དབང་
གིས་སྟོབ་བྱུང་བྱུང་འཆར་བ་མ་ཡིན་པར། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་སོང་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་
ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་ཡང་མཛོན་པར་བཟོད་པ་ལ་གོམས་པའི་བག་
ཆགས་དང་ཐ་སྐད་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཆར་ཞིང་། སྣང་བ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་ཉོག་པས་ཀྱང་སྣང་ངོར། དེ་འབྲའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། མིང་བཟའ་ལ་མ་བསྟེན་པར་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་དེ་འབྲའི་ཐ་སྐད་
ཀྱི་གཞིར་སོང་ཆོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། རྣམ་པའི་ངེས་ཤེས་འབྲེན་པ་ནི་ཁྱེད་བས་གྲུབ་གོ། །དེ་ནི་རང་
ཅག་བཟུང་ལ་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཞིར་

བཞག་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲིང་དགོས་པ་སྟེ། དེ་སྒྲིང་བའི་ཆེ་སེམས་ལ་སེམས་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྐད་བཏགས་ནས་སྒྲིང་བར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པ་ན་སེམས་ལ་སེམས་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དེ་བཙལ་བ་ན་རྟེན་དགོས་ལ། དེ་རྟེན་
 ནས་སེམས་ལ་བཞྱོས་བ་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་འགྲུབ་ཅིག་འཆར་ལ། དེ་ཡང་
 དེ་འདྲའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བདུལ་བ་ཞྱོས་པའི་སྤང་བ་མི་འཆར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་
 གསལ་འགྲུབ་གི་ཆ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་འཛོག་སྒྲོམ་ཡུན་བསྐྱངས་པ་ན། སྤང་སྤང་
 བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་ཡང་ཇེ་སྤྱོད་ཇེ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་
 གཏན་ནས་ལོག་པ་ན་སེམས་ཕྱི་ལྟ་བུ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྱལ་བའི་སེམས་ཀྱི་གསལ་འགྲུབ་
 གི་ཆ་ཞིན་ཏུ་དྲངས་བ་དེ་ཉིད་གསལ་ལེར་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་འཆར་བ་ཡིན་སྟེ། སེམས་པའི་རྣམ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡང་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་མང་
 བ་དེ་ཁ་ཡིན་མོད། དེ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་མ་སྤྱོད་བར་རང་གི་ཁྱོད་བཀའ་ཅིག་ལུ་ཆ་
 བཞག་བྱས་པའི་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཆེན་མོ་དང་སྤྱོད་ན་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་
 ཀྱིས་སྤྱོད་བལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་སྒྲོམ་དགོས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི། སེམས་དགག་བྱའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་
 སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་སེམས་དེ་སེམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་
 གཞིར་མིང་བདུལ་ལ་མ་བཞྱོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
 སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་བསྒྲོམས་ན་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་
 གསུངས་ཀྱི། སེམས་གཅིག་སུ་བསྒྲོམས་པས་ནི་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པར་མ་གསུངས་པས།
 སྐབས་འདིའི་དོགས་པ་སྒྲིཛ་དེ་ཀྱི་དོན་དེ་ཡང་མ་ཆང་འདུག་གོ་འདི་ནི་ཇེ་རིན་པོ་ཆེས་
 གསར་བཅོམ་ཞིན་ཀྱི། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 བསྟུན་དགོས་སོ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་

གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྐྱབ་པ་དག་པར་འགྱུར་རོ་
སྐྱམ་པའི་དྲོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ནི་འཐད་ལྡན་ཡིན་ལ་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་
སེམས་དེ་སེམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ནམ་
ངེས་པ་ན། རེས་ཤེས་དེ་ཁའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སེམས་དེ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་ལུས་
ལ། དེ་ལྟར་ངེས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་པའི་དོན་འཛོག་
དགོས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་ཏུ་བྱེད་པའི་
སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་དོན་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྐད་ཀྱི་
གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་ཆད་ལྡན་ཀུན་མཐུན་ལ།
དེའི་གནད་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཙོ་བོར་འཛོག་དགོས་པའི་གནད་དམ་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཤེས་པ་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་ཙམ་ཀྱིས་
སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གསལ་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་ལྟར་སོང་བ་ཙམ་
ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དམ་སེམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ངེས་ལུས་པས། རེས་པ་དེ་ལ་
བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱེད་བ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ནས་དེ་
འདྲའི་ངེས་ཚུལ་ལ་བལྟས་པ་ན་མདོ་སྟེ་རྒྱ་སོགས་ལས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་དེ་ཡང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ངེས་པ་ལ་བཏོན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་

ངེས་པ་འདིའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་
 དེའི་རྒྱུ་འཛིན་སྟོམ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ས་པ་ན་སེམས་ཀྱི་གསལ་འཛིན་གྱི་ཆ་རང་
 མཚན་བཟོད་མེད་དེ་ཉིད་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སེམས་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྟོབས་པ་དག་པར་འབྱུང་རམ་སྟེ་པའི་དྲོགས་པ་སྟོམ་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དྲོགས་པ་སྟོམ་པ་ཙམ་འཐད་ལྟན་ཡིན་ཀྱང་དྲོགས་པ་སྟོམ་པ་ལྟར་
 གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་
 མིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་
 དོན་དམ་དེ་མིན་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་
 དམ་དེ་ནི་ཡིན་ནོ།། འོན་ཏེ། གཞན་དབང་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་གཞན་
 དབང་གི་སྟེང་གི་སྟོང་སྟེང་གི་མཐར་གང་ཡང་སེམས་མི་རྒྱས་ཤིང་། གཞན་དབང་དགག་
 བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྟོང་སྟེང་གི་མཐར་གཉིས་
 སེམས་རྒྱས་པས་ན། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཐོག་མར་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་ནས།
 དེ་ནས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འབོད་པར་མཛད་དེ་གཞན་དབང་རྣམ་དག་
 ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཞེས་དྲོགས་པའི་ལན་
 མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་གཞན་དབང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཡོངས་གྲུབ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པར་མཛད་པས། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གཞན་དབང་ངོས་
 ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་བདག་བཀག་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་
 ངེས་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་པའི་སྟོང་རྒྱུ་ཆོགས་ལམ་གྱི་ཆོད་དུ་སོང་པའི་སྟོང་དེ་ཡིད་
 ཤེས་པ་མོའམ། ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་བསྟེན་ཅི་ཐུབ་བྱེད་པ་
 ནི་མན་དག་ཁྱེད་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པའི་ཆོ་

སེམས་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ངོས་ཟིན་པ་ན་སེམས་ཀྱི་སྟངས་གི་ལྟ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་མི་བྱེད་
པར་སེམས་གཅིག་བྱ་ལ། ཐོག་མ་ནས་ཙམ་འཛིན་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ནི།
སེམས་ཀྱི་སྟངས་གི་ལོག་རྟོག་གང་ཡང་སེལ་མི་ལུས་ལ། དེ་ནས་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་
དུ་བཏང་ནས་བསྐྱོམས་པས་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་བོགས་ཆེ་བའི་མན་ངག་ཡོད་ཟེར་བ་
ཡང་བདེན་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནི་ཅི་དང་འདྲ་ན་སྦྱེད་སྟངས་ཀྱི་རྟོག་འཛིན་གྱི་ལོག་
རྟོག་སེལ་བར་འདོད་པ་ན་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་སྦྱོམ་རྟོག་
པར་མི་སྦྱོམ་པར། སྦྱོང་བ་སྦྱོམ་པ་དང་བྱུང་བར་ཅི་འདུག་སེམས་ཤིག།

༥ དྲོགས་པ་སྦྱོང་བའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཉིད་མཁྱེན་གཏེར་རྗེས་གཟུང་རྗེ་
རྩལ་བ་བྱུངས་དང་བཅས་ཞལ་གདམས་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ།

ཚུལ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མཆོག་གི་མ་མེད་པར་འབྱེད་པའི་རྩ་བར་འདུག་
ཅིང་། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པའི་ཡང་དོན་གྱི་དཀའ་སའི་གནད་
ཆེ་སར་འདུག་པས། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་གསལ་བར་འབྱེད་རྒྱུ་འོང་བ་འདི་
ཡང་ཐོག་མའི་རྟོན་འབྲེལ་ནི་རྗེས་སྦྱོབ་གནས་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ཞིག་གསོ་བྱས་པའི་
མཐུ་དང་། བྱུང་བར་སྦྱོང་བ་དང་སྦྱོང་བའི་ལྟ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོབས་མགོན་ལྟ་
གཅིག་དམ་པར་ཁ་ཙམ་མིན་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། རྗེ་ཉིད་སྦྱར་ཡང་བྱོན་པ་རྗེ་
རྩལ་མཚན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བྱུང་བཟང་ལས་དངོས་སུ་འོངས་པ་རྣམས་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་ནི་ཡི་གེར་འགོད་པ་མོངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གོགས་མཆོག་
དམ་ཆོག་གཙང་ཞིང་དོན་གཉེར་ཆེ་བས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།

༩ ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་
 དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན། གཞན་ཡང་ཞེས་སྒྲིམ་
 པ་ནི། གོང་དུ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་
 ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པས། འདིའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་
 བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་
 གྲང་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲང་
 ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྒྲིམ་ན།
 ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་བྱ་དོན་དམ་པ་ཡིན་གྱི། གྲུབ་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་དོན་
 དམ་བདེན་པར་མི་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྤྱོད་
 བ་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གྲང་མིན་
 པས་ན། དེར་མ་བཞག་གོ། །འོ་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་དོན་དམ་
 བདེན་པ་འགལ་བས་སོ་སྒྲིམ་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཡང་

མི་འགྱུར་ཞིང་། འདྲ་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་བདག་གི་དེ་བོར་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་དུ་ཡང་འཛིན་དགོས་པས་ཆོས་ཆོས་ཅན་དེ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དྲོགས་པ་ཡང་
 གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་
 འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི།
 དེས་ན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་
 གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་བཀག་ཙམ་དེ་ལ་འདུས་བྱས་གྱི་སྟེང་གི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
 འཛིན་དགོས་པས། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་
 ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དེ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།།

༥ ཡོངས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་དགག་པ།

ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཆོས་ཅན་དེ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ།
 འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་བཀག་པ་ན་འདུས་བྱས་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བལ་བཤྲོས་ནས་གོ་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། དེའི་སྟེང་གི་
 འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དགག་བྱའི་བཅད་ལྡོག་ཙམ་ནས་མི་འཛིན་པར་སྒྲུབ་པ་
 རང་དབང་བར་འདོད་པ་ཡང་མང་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་འབྲུལ་གཞི་བསྐྱེད་
 པའི་གཞི་ཆེ་ཤོས་སུ་འདུག་པས། འདོད་ཚུལ་དེ་ནི་དཔྱིས་སྤྱོད་པར་དགག་དགོས་སོ།།
 དེའི་སྤྱིར་ལེགས་ལམ་ཤར་སྤོང་ཡང་། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་སྒྲིལ་པ་མེད་དགག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཛིན་
 པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱིར། མདོ་འདིས་དེ་བོ་ནི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་
 དུ་འདོད་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་བཅད་ལྡོག་ནས་མི་

འཛིག་པར། སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱབ་པར་རང་
 དབང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་འགལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ནི་
 དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་བཅད་ལྡོག་ནས་འཛིག་དགོས་པ་དེ་ཡང་། རང་མཛོན་སྐྱམ་དུ་
 ཉོགས་པའི་མཛོན་སྐྱམ་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན། དགག་བྱ་བཅད་པའི་བཅད་
 ཙམ་ཞིག་འཆར་གྱི། དགག་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་དང་། དགག་པ་ཡིན་མིན་དང་ཡོང་
 མེད་སོགས་གང་གི་འང་རྣམ་པ་མི་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་བདག་
 གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་གྱི།
 དགག་པའི་ངོ་བོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་འཛིག་
 པ་ཡང་མིན་ལ། དགག་བྱ་བཅད་པའི་ལྷུ་དུ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འཛིག་
 ཅིང་། སྒྲིམ་ཀྱང་དེ་མི་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་
 རོར་ཡོངས་གྲུབ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་གྱི། དགག་པའི་རང་གི་ངོ་
 བོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་བཞེད་པའི་
 ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐལ་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ། རང་གི་ངོ་བོས་
 མེད་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོས་མེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་དོན་
 གྱིས་བསྟན་ནས། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་སྒྲིའི་
 བར་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲིའི་བའི་དབང་
 དུ་མཛད་ནས་དེ་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 བཟླ་བར་བྱའོ། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་
 བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟླ་བར་བྱའོ། རྟོན་དམ་པ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱའོ། རྟོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཙྴམ་གྱིས། རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་རྟོན་དམ་པ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་
 བཟླ་བར་བྱསྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ལ་
 ཞེས་སྒྲུར་ནས་སྒྲིར་ཚུལ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུར་ལ། དེ་ཡང་ནམ་
 མཁའི་མེ་ཏོག་ཅེས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏོག་མེད་ཀྱང་མིང་དང་ཏོག་པས་ནམ་
 མཁའི་མེ་ཏོག་ཅེས་བཏགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་གྲུབ་པར་མིང་དང་ཏོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་
 བཞག་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྟེ་ཡང་ཏོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དཔེར་འཛིན་པ་ཡིན་
 པས་དཔེ་དོན་དེ་ནི་མཚུངས་ལ། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱང་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དཔེ་དོན་ནི་མི་མཚུངས་ཤིང་། སྒྲིར་བ་ཡང་མིན་ནོ། ཡང་དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འབོད་པར་མཛད་ནས། གཞན་དབང་དེ་ལ་ཞེས་སྒྲུ་མའི་
 དཔེ་སྒྲུར་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིར་ཚུལ་ཡང་སྒྲུལ་གཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བ་དུ་མེད་བཞིན་དུ་
 སྒྲུ་མའི་སྒྲགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་དེར་སྒྲུར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་དབང་

ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མ་བཟོས་པའི་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་
 གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཟོ་བར་བྱ་བ་འདི་ཡང་། སྐྱེ་མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་
 བའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། འོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་སྤར་ལྟར་ཡིན་ལ། དགག་
 བྱའི་དོན་དམ་པ་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བཟོ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྟོང་པའི་དོན་དང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་གཅིག་
 ཡིན་པས་གཅིག་ཅེས་སྟོས་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་
 དབང་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དེས་སྟོང་པར་བཟོ་དགོས་ཞེས་མཆོན་པ་ཡིན་
 བོ། དེས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཡིན་ལ།
 གཞན་གཉིས་དེ་དངོས་མིན་ཀྱང་གཞན་དབང་ནི་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་སྟོན་སྟོང་
 ཞིང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་སྤྱི་ལྡན་ཙམ་ནས་སྦྱར་ན་མི་བདེ་བས་དེས་སྟོང་པར་མི་
 འཛོག་ཀྱང་མཆོན་བཞིན་བཀའ་ནས་ནི་དེས་སྟོང་པར་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 ཀུན་བཏགས་ཀུན་བཏགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པས་སྟོང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། འདི་ཕྱིར་བཟོ་ཚུལ་འདི་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་
 སྤྱིར་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་རྩ་བར་གཏུགས་ནས་བསམས་ན་བཟོ་ཚུལ་
 དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཅིག་ཕུ་ལ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འབོད་པར་མཛད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་ཞེས་སྦྱར་ནས་
 ཡོངས་གྲུབ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདྲ་ཚུལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ནི་
 ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་དེ་
 ལྟ་བུར་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་དང་། ཐམས་
 ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བཟོ་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

༥ གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་བཞན་གཉིས་
ལའང་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགོ་ཚུལ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་མཁན་དཔེ་དང་བཅས་པའི་
སྒྲོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་རང་གི་སྒྲོས་གང་དཔོག་གསལ་བར་སྟེ་བ་
ཡིན་པས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གའི་དགོངས་པའི་དོན་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་
གྲིས་བཀའ་བ་ལྟ་གཞིར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྲིས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཅིག་པུ་ལ་སྐྱར་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་
བཏབ་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ལ། གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ཀུན་བཏགས་
དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་
བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འདིའི་
རྩ་བ་ནི། མདོ་སྟེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐྱས་ཟེན་
ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། མདོའི་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནི།
རང་བཞིན་གྲིས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་བྱུང་མེད་དུ་བྱས་ནས་
མཁན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མཁན་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་སྐྱབས་འདིར་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་
འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་མི་
འཛིག་པར་དགོངས་པ་སྐྱངས་ནས་འཛིག་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་མདོ་སྟེ་དགོངས་
འགྲེལ་བཞིན་ལེན་ལ་དེ་ནི་གོང་དུ་གསལ་བར་མཁན་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
དགོངས་འགྲེལ་ལས། དའི་དགོངས་ཏེ་མཁན་པ་ཐབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་

དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ་ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འོ། མ་འགགས་པ་ཁོ་
 ན་འོ། གཞོན་མ་ནས་ཞིབ་ཁོ་ན་འོ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་
 པ་ཁོ་ན་འོ། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲིཛ་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ།
 དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གིས་
 མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཀུན་
 བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་
 དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ཞིབ་པ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཞེས་པ་
 ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དགོངས་པ་སྒྲངས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་
 གསུམ་པེ་དེའི་དོན་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་བལྟ་དགོས་ཞེས་དཔེའི་
 སྐབས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་དེའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མོས་པ་
 ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དགོངས་དོན་རབ་ཏུ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པར། གཟུགས་སོགས་

གྱི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེས་ཟིན་ལ་ཞེན་
 ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་གཟོད་མ་ནས་ནི་བ་དང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་འཇེ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་ཟིན་
 ལ། མཛོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་དེ་དག་རང་
 གི་ངོ་བོས་མེད་པར་འཛོག་ན་ནི་འཛོག་ཚུལ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟོས་པ་དེས་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
 བཏགས་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཅེས་སྐྱར་པ་
 བཏབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བཞིན་
 དུ་དེར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་དངོས་སུ་
 བསྐྱར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱེས་ཟིན་ཙམ་ལ་སྐྱར་ན་
 དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གཉིས་
 དོན་འདྲ་བ་ཞེ་ཕུགས་སུ་བཞག་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་
 སྐྱར་པ་བཏབ་པས་ནི་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་བཏབ་ཅིང་།
 ཀུན་བཏགས་ལ་དོན་གྱིས་བསྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་མན་གྱིས་
 སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྟོན་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་སྐྱར་ཏེ།
 གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་
 གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཤེས་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་
 གཞི་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པས། ཀུན་བཏགས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་གང་དག་གིས་རང་གི་

མཚན་ཉིད་གིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དེས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་བཏབ་
པར་དོན་གྱིས་སྟོན་པར་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་སོང་
ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པོར་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
གིས་སྒྲིམ་པ་དང་འགག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་ཡང་གཞན་དབང་ལ་
སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༥ ཀུན་བཏགས་སྐྱེ་བ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པ།

གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྒྲིམ་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་
དེ་བོ་ཉིད་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་
ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་སོ།། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གོང་དུ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགགས་པ་མེད་པ་གང་ལ་དགོངས་
ན། ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལ་དགོངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ལ་
དགོངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགགས་པ་མེད་པ་ཞེས་
པའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ནི་སྐྱེ་མེད་འགགས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་
དབང་གིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་འགག་པ་མེད། དེ་བཞིན་དུ།
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
གཉིས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
དེར་དགོངས་པ་མི་འཇོག་པ་འདིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་
སོགས་ཟུར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་
དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་

དགོངས་ནས་ངོ་བོ་མེད་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའི་དོན། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གི་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དེ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
 ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དེ་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་
 བྱེད་པས། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་དགག་སྤྲོགས་ནས་
 འཛིག་ཅིང་། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱབ་སྤྲོགས་ནས་སྒོམ་
 པ་ཡང་གཞན་དབང་དེར་མི་འཛིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་པར་འོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་
 དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཟེང་མ་ནས་ཞི་བ་ཞེས་
 པ་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་
 སུ་བྱ་བ་འདས་པ་བློ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་
 དོན་ཡང་འགལ་སྤོང་གི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་བྱེ་བྱེན་ཅིང་དེ་ཡང་གསལ་བྱ་བ་རྣམས་
 ལ་མཁོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གོ་རིམ་འབྲེལ་ཆགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་འདིར་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །དེའི་འཕྲོས་ཅུང་ཟད་འབྲུབ་སྐབས་ན་དེ་
 ཡང་བྱ་བ་འདས་པ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཉོན་ཡིན་ལ། འདས་པ་ཞེས་པའི་
 དོན་དེ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། བྲལ་ཚུལ་ཡང་གཉེན་པའི་སྤྲོབས་གིས་སྒྲིབ་པ་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱངས་ཏེ་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལས་འདི་ནི་
 སྤྱི་མ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དག་ཆ་ལ་ནི་ཀུན་ཉོན་ལས་དག་པའི་ཐབས་
 སྤར་གཞན་ཞིག་བརྟེན་ནས་དག་དགོས་པ་མིན་པས་ཅུང་ཟད་ཅེས་སྒྲོམ་ཤིང་། དེ་ལྟར་
 དག་པ་དེ་ཡང་སྤར་གྱི་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ལ་བཞུགས་ནས་དག་པ་མིན་པར་རང་བཞིན་
 གྱིས་དག་པས་ཀྱང་ཞེས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བཞས་པ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱར་བའི་

དོན་ནོ།

༩ ཡོངས་གྲུབ་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པ།

དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པ་
 དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ནས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་
 སྐབས་སུ་གང་ལ་དགོངས་ན་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ཤིང་།
 དེའི་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་ཡིན། དེའི་
 དབང་གིས་གཞི་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཡང་ཡིན་པས། འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་
 ཡོངས་གྲུབ་དངོས་ལ་འཛིན་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་ནི་སྤར་དང་འབྲ། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆོས་བདག་མེད་
 པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པར་བསྟན་ཅིང་། ཡོངས་
 གྲུབ་དེ་ནི་ཉག་པ་ཉག་པའི་དུས་ཏེ་སྤུ་མ་སྤུ་མའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱུང་ཐེར་བྱུག་གི་དུས་
 ཏེ། སྤུ་མ་སྤུ་མའི་དུས་རྒྱུ་མ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་བཀའ་པའི་རྒྱུ་མ་པར་
 གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཁོ་ནའི་སྒྲིམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་པར་གནས་པ་བཅད་
 ནས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་པར་གནས་དགོས་པར་བསྟན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ནི་ཆོས་
 རྒྱུ་མ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་། དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡིན་ལ་དེ་འདུས་མ་བྱས་
 པར་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་བདག་གིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཡང་འཛིན་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་

དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་དུས་ཀྱི་ཆེས་བདག་བཀའ་པུ་མེད་དག་ཅེས་གྲི་མ་པར་གནས་
 པའི་འདུས་མ་གྲུ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་འདུས་མ་གྲུ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྤྱིར་
 འདུས་མ་གྲུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་ཡང་འཛོག་
 དགོས་ལ། དེའི་དབང་དུ་གྲུ་ནས་མ་སྐྱེས་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཟིན་གྱི་དགོངས་པ་
 ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཞན་དབང་ལ་མ་དགོངས་གསུངས་
 པ་ཡང་སྤྱི་ལོ་གྲུབ་ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 འདུས་མ་གྲུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུས་མ་གྲུ་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་སྤྱི་ལོ་དབང་དུ་གྲུ་པ་དེ་
 ཉིད་ཆང་བར་མ་ཟད། དགག་བྱ་ཆེས་བདག་བཀའ་པུ་མེད་ཅེས་གྲི་འདུས་
 མ་གྲུ་པ་དེ་ཉིད་པུ་མེད་པའི་དབང་དུ་གྲུ་ཏེ་དེ་ནི་ཞེས་པའི་བཟུང་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་བཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་བཞག་ལ། གཞོད་
 མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྲིས་ལྷ་ལས་འདས་པ་གཉིས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་
 དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱིར་མ་བྲལ་བ་ཞིག་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 གསར་དུ་བྲལ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱིར་ནས་བྲལ་བའི་སྤྱིར་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་
 སྤྱིར་ཞིང་། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་ལྷ་ལས་འདས་པར་འཛོག་ཚུལ་ནི།
 གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཅུ་མ་ཟད་རྒྱ་ཆེན་གཞན་གྲིས་དབང་གི་བྲལ་བ་ཡང་མིན་པས་ན་
 རང་བཞིན་གྲིས་ཞེས་སྤྱིར། དེ་ཡང་དགག་བྱ་སྟོགས་རེ་བ་བཀའ་པུ་མེད་ཀྱི་ཉོན་
 སྟོགས་རེ་བ་ཅུ་མ་ཟད་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བྲལ་བས་ན། ཡོངས་སུ་སྤྱིར་ཏེ་ལྷ་ལས་
 ལས་འདས་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། ། དེས་ན་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་
 གཞན་དབང་ལ་མ་དགོངས་པར་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་པར་
 གསུངས་ཤིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཤམ་དགོངས་

པའི་བྱད་པར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དམིགས་འབྱེད་ལུགས་ནི་དེ་
ལྟར་ཡིན་ལ།

༥ གྲུབ་བྱས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་མཚན་ཉིད་
གསུམ་ཀར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན།

གྲུབ་ལས་བྱས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་
བཤད་པའི་དོན་ནི། དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་
གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འདྲ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གྲུབ་བྱས་གས་
པའི་དེ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་
སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ནི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ།
ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་
ལྟར་གཞོན་མ་ནས་ནི་བའོ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ལྷ་རན་ལས་འདས་
སོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་གསུངས་ཚུལ་འདི་ཡང་། གོང་གི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་སུམ་ཅུ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པས་བྱུང་དུ་འགྲེལ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་འགྲེལ་
ཆེན་ལས་ནི་སྐྱེ་མེད་འགགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་གཞན་དབང་མི་འཛིག་པ་
ཡང་ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ།
ཞེས་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་པར་མཛད་ཅིང་། གྲུབ་ལས་བྱས་ལས་ནི་གཞན་དབང་

བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཁའ་
 པས་འགལ་བ་མེད་དོ། ཡང་གཞན་དབང་དེ་གཞི་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་མཉམ་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མི་འཛིག་པ་ཡང་ཀུན་
 ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཤས་ཆེ་བས་མ་བཞག་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཤམ་དགོངས་ཚུལ་ཡང་ལེགས་མཁའ་སྤྲིང་
 རོར། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་རོ་བོ་མེད་རྒྱ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ཇི་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་བ་དང་མ་འགགས་ལ་གཞི་མ་ནས་ཞི་བ་དང་
 གདོད་མ་ནས་མཉམ་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ལས་དེ་ལྟར་མཁའ་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་དགོངས་གཞི་ལེན་ལུགས་ལ་
 ཡང་ཆོག་ཟེན་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་རེ་འདུག་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་
 གསལ་བ་ནི་དགོངས་རྒྱུན་ལས་ལེས་པར་བྱའོ།

༄ དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
 དེའི་གདགས་གཞིར་གཞན་དབང་འཛིག་ཚུལ་མེགས་ཇེ་རྒྱ་བའི་
 གསུང་རྒྱུན་བཞིན་འགོད་པ།

གསུམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་ཀུན་བཏགས་ངོས་བཟུང་བ་ནི།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་རོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་
 མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེའོ་
 ཞེའམ་འགག་པ་ཞེའམ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལེས་པ་ཞེས་རོ་

བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདམས་ནམ་པར་བཞག་པ་
 གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི། རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་
 བཏགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གཞན་
 དབང་དང་། གཞན་དབང་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་གཞན་དབང་རོ་
 འདི་ནི་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འདོགས་ཤིང་།
 དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་གནས་སུ་གཞན་དབང་ཉིད་འཛོག་པས་གནས་ཞེས་སྒྱུར་ལ།
 གཞན་དབང་དེ་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་པའི་མིང་དང་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་བྱུང་
 པར་གྱི་ཆེ་གལ་བལྟོས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་འཛོག་དགོས་པས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 མཚན་མ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ཡང་གང་གས་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་
 འདོགས་པའི་གཞིར་འགོ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་ཚུལ་གསུམ་འཛོག་དགོས་
 ལ། དེ་ཡང་གཞུགས་ལ་མཚོན་ན། འདི་གཞུགས་སོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་
 སྤྱོད་ཡུལ་ནི་རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ངོས་
 བཟུང་ན་གཞུགས་ངོས་བཟུང་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་དེས་གཞུགས་ལ་གཞུགས་སོ་སྟུང་དུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞུགས་ལ་གཞུགས་སོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ན་རྟོག་པ་དེས་
 གཞུགས་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་ནི། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེའི་
 འཛིན་ཚུལ་ཡང་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་ཀྱི་འདྲ་རྣམ་གཞུགས་
 དང་བྱུང་མེད་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་ལ་རྟོག་པས་འབྲུལ་སར་བྱས་ཏེ་
 གཞུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཆོ་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་བདད་ཡུལ་
 དུ་འགོ་ཆོད་ཙམ་གྱི་གཞུགས་ཤིག་འཆར་བ་དེ་ནི་སྤྱིར་གཞུགས་དངོས་མིན་ཀྱང་དེ་
 འདྲའི་རྟོག་པ་ལ་གཞུགས་དངོས་ལྟར་བྱར་སྒྲུང་བས། གཞུགས་དངོས་གནས་ལ་

བཞུགས་ན་དེ་མིན་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ས་དེར་བཏགས་པ་ས་ན་འདོགས་ཚུལ་འདི་ནི་ཀུན་
བཏགས་པའི་བཏགས་ཚུལ་ལོ། ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་གཞིའམ་ཅུ་བའི་རྟོན་ནི་
གཟུགས་དེ་ཡིན་པ་ས་ན་གཟུགས་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་འཛོག་པའི་ཚུལ་
ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲེལ་གཟུགས་དེ་ལ་ཐོག་མར་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཞིག་
བཏགས་པ་ན་དེ་འབྲེལ་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལས་
སྤེལ་གཟུགས་སུ་འདྲུའེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། གཟུགས་ལ་གཟུགས་སུ་འདྲུའེས་པའི་
འདྲུའེས་དེས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་མཚན་མར་བྱས་ཏེ་གཟུགས་སོ་སྟེན་དུ་འདྲུའེས་
པ་ན་མིང་རྒྱ་མཚན་ནམ་མཚན་མར་བྱས་ཏེ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་འདྲུའེས་
འཛོག་པ་ས་ན། དེ་འབྲེལ་འདྲུའེས་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་བཞུགས་པའི་འདྲུའེས་མཚན་
མར་འཛོན་པར་ཡང་བཞག་ཆོག་གོ། །དེའི་སྤྱིར་འདྲུའེས་དེས་མཚན་མ་བཞག་ས་ནི་
གཟུགས་ཡིན་ལ། དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་མིན་པ་གཞན་ལས་བྱུང་
པར་དུ་སྤེན་ནས་གཟུགས་སོ་སྟེན་དུ་མཚན་པའི་རྟགས་སམ་མཚན་མ་བྱས་ནས་གཟུགས་
སོ་སྟེན་དུ་འདྲུའེས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདྲུའེས་བཞག་པ་དེ་ལ་འདྲུ་བྱེད་
ཀྱིས་སྤྱིར་སྤེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འཛོག་པ་ས་ན། གཟུགས་ལ་
བཞུགས་པའི་འདྲུ་བྱེད་ཀྱིས་མཛོན་པར་འདྲུ་བྱེད་ཚུལ་དང་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛོག་
ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ས་དེས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་ཟེན་པ་དང་གདགས་གཞི་གཞན་
དབང་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་ཇི་ཇི་རྟོག་བའི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་པས་
བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་ཆེན་པོ།

༥ གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ།

དེས་ན་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འཛོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་

གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ། ། ཞེས་བྱད་པར་
 དུ་མིང་དང་བདུས་ལྷན་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འོ་ཞེས་པའི་སྐབས་
 སུ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚུལ་ཡང་སྤྱིར་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་
 པོ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འོ་ཞེས་འཛིན་པས་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་
 པོ་འོ་ཞེས་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་འོ་སྟོན་ཀུན་བཏགས་པར་སོང་ལ།
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་སྤྱིར་བས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ཀུན་
 བཏགས་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་བར་འཛིན་དགོས་པ་ནི་བལྟོས་
 ས་བལྟོས་འཛིན་གི་སྟོན་ཀུན་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་ཀུན་
 བཏགས་པའི་བཏགས་ཚུལ་དེ་ཡང་མིང་དང་བདུས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་
 པས། དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན་མིང་བདུས་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་བདུས་
 འཛིན་ལྷན་ཙམ་གྱིས་ཀུན་བཏགས་ལ་འཛིན་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། ། དེས་ན་མིང་
 དང་བདུས་ལྷན་པར་བཞག་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་དངོས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་གཅོད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞི་གང་ལ་བལྟོས་ནས་གཅོད་ན་མིང་དང་ཐ་སྐད་ཀྱི་
 གཞིར་གཅོད་པས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་། བདུས་ཐ་སྐད་བཏགས་
 པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དེ་ནི་
 གོང་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟིན་ཏོ། ། ཡང་མིང་
 དང་བདུས་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བདུས་ལ་བལྟོས་ནས་གོ་དགོས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དེ་ཉིད་ཡིན་
 པས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་འགོག་མི་རིགས་སོ། ། དེ་ཉིད་མཚན་གཞི་
 གཅིག་གི་སྟེང་ནས་འཛིན་ན་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་

ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་མིང་དང་བཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་དེ་འཛོག་དགོས་ཤིང་།
 དེ་འདྲའི་ཆ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བལྟས་ནས་བཟུང་འབྲེལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་གོ་བས།
 དེ་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱ་ནི་མངོན་པར་བཟོད་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་གོ་
 དགོས་པ་ནི་སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ལ། འདིར་ནི་དེའི་ཐོག་ཏུ་མིང་
 བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་སྟེལ་ཏེ་འཛོག་དགོས་པས་ན། མིང་བཟོད་པའི་ལག་ཁྲེས་
 གྲང་གཙོ་ཆེ་བས་མིང་དང་སྟེལ་ནས་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མ་མཐའ་དང་སྤྱི་
 མཚན་སོགས་མིང་བཟུང་འཛོག་བྱས་མིན་པའི་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཀྱང་མིང་དང་སྟེལ་
 ནས་གོ་མི་དགོས་ཤིང་མིང་བཟོད་པའི་ལག་ཁྲེས་དང་མིང་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
 ཡང་ཆང་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མངོན་པར་བཟོད་
 པའི་བག་ཆགས་བཟུན་པ་དང་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཛོག་དགོས་པ་ཡང་མཚུངས་ཏེ།
 དེ་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་སྤྱིར་རང་འཛིན་རྟོག་པས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་ན་མ་མཐའ་ལ་ནི་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པས་སྟོབས་འདོགས་ལ། དེས་འདོགས་ཚུལ་ཡང་ན་མ་མཐའ་ཉིད་འཛིན་པ་ན་ན་མ་མཐའ་
 རོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་བ་གང་ཡང་མི་འཛིན་ཞིང་།
 ན་མ་མཐའ་འོ་བོ་རྟོག་པའི་སྤྲང་ཚུལ་དང་རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་
 ཙམ་། རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་དང་ཐུན་མོང་དུ་སོང་བའི་ཚོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་
 ན་མ་མཐའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་ཀྱི་ན་མ་མཐའ་དེ་ཡིན་ལ།
 དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འཛོག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་དབང་ཙམ་དུ་
 སོང་བ་དེ་ལས་ཟུར་དུ་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་ཚུལ་དང་ཡིན་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་ན་ཙམ་སྟོ་
 སྤྱིར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཙམ་སྟོ་དེས་གྲང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཙོད་པས་དེ་དང་
 རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ཡང་དེས་གྲུབ་སོ། ། ཡང་ན་མ་མཐའ་དེ་

ཁོ་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚུལ་ལམ་སྟོན་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོག་པ་ཁོ་རང་གི་སྒྲུབ་ཚུལ་
 དང་འཛིན་ཚུལ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་འཛིན་པ་དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་མིང་ཐོབ་
 ཅིང་། དེ་སྒྲོ་བཏགས་པར་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་བག་ཆགས་སྒྲུ་མའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་ཡིན་
 གྱི་རང་དབང་གིས་འགྲོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་སྒྲུ་མའི་དབང་གིས་
 འགྲོ་ཚུལ་ཡང་མཛོན་པར་བཟོད་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ནི་རྣམ་
 གྲངས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་འོ་
 སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་སྒྲུ་ཚོགས་བྱེད་ཅིང་ནམ་
 མཁའ་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་མིང་བདའི་གཞིར་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱང་བྱེད་
 པས། འདོགས་ཚུལ་འདི་ནི་དགག་བྱའི། སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་ཙམ་དང་མི་འདྲ་བར་སྒྲོ་
 བཏགས་པའི་དོན་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཡང་དགག་བྱའི་སྒྲོ་འདོགས་
 ཚུལ་ནི། རམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདག་ལྟའི་བག་
 ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་ཅིང་། འཛིན་ཚུལ་དེ་རྣམས་ནི་མཛོན་པར་བཟོད་
 པ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་དང་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་
 གྲངས་དུ་མར་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་རྣམས་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ནམ་
 མཁའ་འཛིན་པ་ཙམ་ལ་ནི་འཛིན་ཚུལ་དེ་རྣམས་མེད་ཅིང་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་དབང་གིས་འཛིན་པ་ཡིན་པས། རམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་
 གནས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་པ་ན་ནམ་མཁའ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་གྲུབ་
 དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོན་ལག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚང་ལ་གཞན་དབང་དང་ཡང་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ནི་དོན་དེ་མི་

ཚང་དོ། །ཡང་རྟོག་པའི་འདོགས་ཚུལ་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་ཚུལ་གཉིས་པོ་
 དེ་དང་། ཞེན་ཡུལ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ནི་མཛོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་
 ཆགས་དང་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་དང་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་གསུམ་གྱི་
 དབང་གིས་འཛོག་ཅིང་། དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 འཛོག་པ་དང་འདྲ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛོག་དགོས་པས་ན། རྟོག་པས་
 རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འདོགས་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་དང་འདྲ་བས་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་
 དབང་གི་སྟེང་དུ་འཛོག་དགོས་སོ། ། དེ་བཞག་བས་གཞན་དབང་རྟོག་པས་བཏགས་
 ཅོམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅོམ་གྱི་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་
 དབང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འདི་འདྲའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རྒྱ་མཚན་སྔ་
 གྱུ་སྟེལ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་འདི་ཡང་སྟོན་ངང་བསྐྱེད་ཏེ་ཡུན་རིང་བསམས་
 ན་ངེས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་པས་གྲོགས་མཆོག་རྣམས་སྟོ་སྟོ་མ་ཐུང་བར་བག་
 པལ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛོད་ཅིག་དེ་
 བཞིན་དུ་གཟུགས་ཕུང་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱར་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་
 སོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། དེ་ལ་ཆོག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཀུན་
 བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་ལ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་སྟོན་ཏེ།
 འདི་གཟུགས་ཕུང་དེ་ཞེས་དེ་པོ་དང་གཟུགས་ཕུང་སྟེའི་ཞེས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ནི་བྱེ་
 བླག་གམ་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་བ།

གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་བནི། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 རྟོན་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་

དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་
འབྲེལ། གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་།
དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཟུང་མེད་དུ་སྒྱུར་འདུག་པ་དེ་ནི་གཞན་ཆེ་ནིང་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གའི་སྐབས་སུ་གདགས་གཞི་ནི་གཞན་དབང་མ་གཏོགས་གཞན་གཉིས་མི་
འཛོག་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལྡན་ནས་ཡིན་གྱི་མཚན་གཞིར་བཀར་ནས་མིན་པ་
ཡང་འདིས་ཤེས་ཀྱིས་སོ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ལྡན་ནས་ཡིན་ཚུལ་ཡང་གཞན་དབང་སྤྱིར་
བདགས་གཞིར་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དེ་བོ་དང་ཟུང་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་
བཏགས་པས་ན་ཀུན་བཏགས་ནི་དེ་ལ་བཏགས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དེའི་གཤིས་
སུ་གཞན་དབང་གྲུབ་ན་དགག་བྱ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་དེས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
འཛོག་དགོས་པས། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལྡན་ནས་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་
སུ་འཛོག་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཀུན་བཏགས། ཀུན་བཏགས་
ཀྱིས་སྟོང་བར་བསྐྱབས་ཀྱང་དེའི་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་མིན་ནིང་འབྲེལ་ཡང་མི་ཆགས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཉིད་གདགས་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་འགྲོ་
དགོས་པ་ནི་ལེགས་ལཤད་སྟིང་པོར། དང་པོས་གང་གིས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་
པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་། གསུམ་པས་རང་གི་དེ་བོ་བསྟན་ཏོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ དགོངས་འབྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ངོས་བཟུང་བ།

ཡོངས་གྲུབ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད། ཀུན་བཏགས་
པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་དེ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་

བ་ཉི་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉི་མ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་
 ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོད་ཉི་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 རྟོག་གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་སེང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ཀུན་
 བཏགས་གྱི་གཤེས་སུ་སེང་བར་འཛོག་དགོས་པས་དེ་ནི་དགག་བྱ་ཡིན་ལ། གཞན་
 དབང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་འཕམ་
 མཆོད་ཉི་དེར་མ་གྲུབ་པས་ན་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
 ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོང་གྲུབ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དམ་དེའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཆོད་གྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་མིན་པར་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་
 མཆིས་པ་ཉི་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པའི་དོན་དང་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་དོན་དུ་ཡང་འཛོག་
 དགོས་པས་ན། ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་སྒྲིབ་
 པ་དག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་
 ནས་བསྒྲོམས་པས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད་དེ། དེ་གཉིས་
 ཀའི་སྟོང་ཚུལ་ཡང་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་གི་སྟོང་དུ་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱིས་སྟོང་བ་ཙམ་དུ་འཛོག་པར་མཆུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ས་སྤྱོགས་
 བུམ་པས་སྟོང་པ་ལྟར་ས་སྤྱོགས་བུམ་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཆོད་གྱིས་དེས་སྟོང་བར་འཛོག་
 པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ལ། དེ་བུམ་པ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཆོད་གྱིས་དོན་
 གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་གིས་
 སྟོང་གིང་། དེ་ལྟར་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་བསྒྲོམས་པས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད་དགོས་པ་
 ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ཡང་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྟོང་ཚུལ་ལ་སྟོར་ན་ནི་

ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མི་
 འཛིག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་སྟོང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་ངོ་བོའི་སྟོང་ཚུལ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དོན་དུ་གཞན་དབང་
 ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་ནོ། ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྟོང་
 བོར་། མདོ་འདིས་སྟོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཐམ་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་འགལ་བའོ། ། །སྟོང་
 ལུགས་ཀྱང་ས་ཤྱོགས་བུམ་པས་སྟོང་བ་ལྟར་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་ཀྱི་
 གང་ཟག་ཇུས་སུ་མེད་པ་ལྟར་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་
 ཡིན་ནོ། ། །ཞེས་གསུངས་ལ་དེའི་སྟོང་ཚུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ནི་ཀུན་
 བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་དོན་མ་ཚང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་
 པ་ཡང་མིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚང་བས་ན་ཡོངས་གྲུབ་
 ཀྱིས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ནིར་དེ་
 ལས་དོན་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟེ་འཛིག་མེད་པ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་
 དང་། སེམས་ཙན་ཀྱི་དུས་ན་སྒྲིབ་པས་རྣམ་པར་མ་དག་ཅིང་རང་ལ་དམིགས་ནས་
 བསྒྲུབས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་པ་དང་ལྟ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་
 ཉིད་ལྟ་ཆར་ཆར་ངོ་། ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་
 མིན་གཞན་མིན། །སྟེ་དང་འཛིག་མེད་གྱི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་
 པར་དག་པའང་མེད། །རྣམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། །ཞེས་གསུངས་
 ཞིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན་ལྟ་བོ་དེས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་
 ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་

གྱི་འཛོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་འཛོག་ཅིང་། འཛོག་ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་བ་བཞིན་དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གོ་བ་ལྟར། རང་ཅག་མཉམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་ལེགས་སྟོན་པོར། དེ་དག་ནི་སྤར་འགལ་སྤོང་བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ལེགས་
 པའི་གཟུགས་ལྷུང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད།
 གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་གསུམ་དུ་ལེགས་པར་བདག་གིས་གོའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་
 འཛོག་ཚུལ་དང་ཙམ་སྐྱས་གཙང་བྱ་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ།

དེ་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་སྤྱི་ཡོད་ཚུལ་ཙམ་ནི་འདྲ་
 སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་། རྟོན་དོན་བཙལ་ནས་རྟོན་པ་དང་བཏགས་
 དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་པ་ནི་འདྲའོ། ། དེ་ཡང་རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་རང་
 རྒྱུད་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་
 གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་སྤྲོད་ཚུལ་མི་འཛོག་ལ། འདིར་ནི་དེའི་དབང་གིས་བཞག་
 ཙམ་མིན་པའི་སྤྲོད་ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛོག་དགོས་པས། སྐབས་
 འདིར་ཀུན་བཏགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་གཞི་
 གྲུབ་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་སྟོ་གཞོད་
 མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྤྲོད་ཚུལ་བཙལ་ནས་འཛོག་

པ་གཞིར་བཞག་སྟེ་དེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་འཛིག་པས། དེའི་དོན་ཡང་
རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་ཙམ་དང་སྤྱན་མོང་དུ་སོང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་
ཁོ་རང་གི་སྤྲོད་ཚུལ་སྤྱན་མོང་མིན་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོན་
འཛིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་
སྐབས་ཀྱི་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་འདྲའོ།
དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་
ཀྱི་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཙམ་སྒྲུབ་
གཙོད་ཚུལ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བ་དེས་ཀྱང་ཤེས་སོ།

༥ དེ་དག་གིས་གྲུབ་དོན།

བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་ཚུལ་ལ་མདོ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་
བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོ་འགོད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་བྱང་སྟོང་སྒྲུབ་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་ཆེད་དུ་བྱུང་བ། ཞེས་པ་ནས་བཙམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པ་མཆིས་པ་སྐབས་མ་མཆིས་
པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། ཞེས་
པའི་བར་གསུངས་སོ།

༥ མདོའི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་ཡང་མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། བླ་
 རེས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོའི་ཆོག་དོན་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་
 ལོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། དེ་བསྐྱོར་བའི་གནས་ཡུལ་ལྟ་རྒྱུ་སི་ནི་ཆོག་དང་པོས་བསྟན་
 ལ། ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་བརྗོད་བྱ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་པོ་ནི་ཆོག་གཉིས་པས་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་དང་བསྐྱེད་པས་
 པ་ནི་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་ནི་བཞི་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ལ་ཡང་བྱད་ཆོས་བཞིའི་བྱད་པར་དང་ལྟན་པ་དེ་
 ནི་ལྟ་བུས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་བཞི་བསྐྱོར་བ་པོ། །བཙམ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་གནས་བྱལོད་ཤུང་པོའི་རིམ། བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་
 པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཚར་རྒྱ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པ་བསྐྱོར་བར་
 མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་མང་ཡང་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱུར་བ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་དོན་
 མ་ཡིན་པར་དགོངས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་དངོས་སུ་
 གསལ་པོར་མ་མཛད་པར་མཐུན་པ་སྟེ་སྟེད་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པས་ན། དོན་དུ་དགོངས་
 པའི་དོན་སྤྲས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡང་གླུ་ན་མཆིས་
 པ་སྟེ་འདིའི་གོང་ན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་།
 སྐབས་མཆིས་པ་ནི་སྤྲས་ཟིན་ལྟར་ལས་དགོངས་པའི་བསྟན་དོན་བྱད་པར་ཅན་གཞན་

མཆིས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་ཞིང་བསྟན་དོན་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ལས་སྒྲུབ་
 དུ་མི་རུང་བས་དང་བའི་དོན་དང་། ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་སོགས་སྟོང་པ་གཞན་གྱིས་རྩོད་
 པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་བཞིན་ཞི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྟོར་ཚུལ་གྱི་དོན་འདྲ་
 ཞིང་ལའདྲ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཞི་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་སྒྲེ་སྟོང་གསུམ་ལེས་པའི་
 མཁས་པ་མེན་ཆོག་གིས་གསུངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནི་
 ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བརྗོད་བྲལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་
 ཏེ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲེ་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་
 ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཚུལ་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་
 ལེགས་པར་བྱེད་སྟེ་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་ཚུལ་དེ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་
 ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་དོ་མཚར་མཛད་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་
 བསྟོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྒྲེ་མ་མཆིས་པ་དང་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ཡང་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་བརྗོད་བྲལ་སྟོན་ཚུལ་གསལ་བ་གཞན་མེད་
 པས་ན་སྒྲེ་མ་མཆིས་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐབས་
 དང་བརྗོད་བྲེའི་དོན་དེར་མི་གནས་པའི་གཞན་དུ་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་ན་སྐབས་
 མ་མཆིས་པ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གསལ་བར་
 བསྟན་ཅིང་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་གཞན་དུ་འདྲེན་མི་དགོས་པས་ན་དེས་པའི་དོན་ཏེ་འཁོར་
 ལོ་གསུམ་པ་འདིར་བྱད་ཆོས་དེ་གསུམ་ག་ཚང་བས་ན་རྩོད་པ་སྒྲེ་བའི་གཞིའི་གནས་
 མིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་མཆིས་པ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་
 ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་བརྗོད་འདུག་ལ། གསུམ་པར་དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས་ན་
 རྩོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་བརྗོད་བྲལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་སྟོན་པར་འདྲན་འདྲན་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་མི་འདྲ་བས། བར་པའི་

༥ དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ལཉང་པ།

གཉིས་པ་རྩ་པེས་ཀྱི་ཚུལ་ལག་པ་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞི་འཛིན་ཆོས་
འཁོར་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། གསུམ་པ་ལེགས་
པར་རྣམ་པར་སྤྲེལ་བའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རྩ་པེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྲེད་དགོས་
པ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲེད་ཚུལ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་སློན་སྐུ་འབྲེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་
འཁོར་ལོ་དང་པོས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་
ཡིང་། འཁོར་ལོ་བར་པར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་

གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་སྤྲོ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་ངེས་སུ་འཛོག་
 ཚུལ་ནི། རང་གི་བསྟན་དོན་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བ་དང་དོན་དང་།
 དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུབ་དུ་རུང་བ་ངེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་པས། འཁོར་
 ལོ་དང་ཕོ་གཉིས་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཛོག་པ་དེ་ཡང་མདོ་སྤྲེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་ལེན་བཅུ་ཡོད་
 པའི་ནང་གི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་གསུངས་པར་སྤྲོ་སྤྲེ་འཛོག་པས། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་
 དང་ཕོར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དོན་ལ་མི་
 གནས་པས་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་ཞིང་། བར་པར་དེ་གསུམ་ག་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་ལ་མི་གནས་པས་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་
 སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་ལ། ཐ་མར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས།
 དེ་ནི་དོན་ལ་གནས་ཤིང་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་རུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
 དང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྲེལ་པ་འདི་ཡང་མདོ་སྤྲེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་ངེས་ལན་གྱི་སྐབས་
 སུ་ངེ་བ་དང་ངེས་ལན་མཛད་པའི་མདོ་སྤྲེ་རྣམས་ལ་དང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྲོ་བ་ཡིན་གྱི།
 དུས་དང་ཕོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་ངེས་
 སྤྲོ་བ་མིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་དང་ཕོར་ཡུལ་སྤྱི་རྒྱ་སྤྱི་ལྟ་སྤྱི་ལྟ་ཐབས་སྤྱི་ལྟ་ཕོར་
 བགོ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། དུས་གཉིས་པར་
 གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་མ་བརྩམས་པའི་མདོ་སྤྲེ་རྣམས་ཀྱང་འགལ་
 སྤོང་ངེས་པ་ལྟར་གྱི་དྲོགས་པ་མེད་པས་མདོ་འདིས་དང་དོན་དུ་སྤྲོ་བ་མི་དགོས་ཤིང་།

༥ ལེགས་པར་རྒྱལ་པར་སྤེལ་འདི་དོན་སྤྲེགས་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་
ལྟར་མི་འཐད་པར་བརྟན་པ།

ཡང་བོད་མ་མ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒོ་འབྲུལ་པས་
སྒོམ་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་
ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་གྱི། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
པར་འདོད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ལེགས་པར་སྤྱེ་བའི་དོན་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་
ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གྱི་བྱད་པར་སྤྱེ་བའི་དོན་མིན་གྱི། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་བདེན་
པར་གྲུབ་པའི་བདེན་མི་བདེན་ཆུང་པར་སྤྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་
ཕྱོགས་སྒྲ་འདིས་འདོད་པ་ལྟར་འཐད་སྒྲུལ་ནས་ངང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་
མིན་ནོ། །ཞེས་འགོ་གས་པར་བྱེད་ལ། འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ལེགས་ལའགད་སྒྲིང་པོར། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མདོ་འདིར་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྡོད་གི་དྲི་
བ་བྱུང་ལུགས་དང་། དེ་ལ་སྟོན་པས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངང་
ངེས་སུ་བཞག་ལུགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བཏགས་པར་ངང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྲས་པའི་
སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་ཚིད་པར་སྒྲུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༩ སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ ལ་བརྟེན་ཚུལ།

གཉིས་པ། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ་ལ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་
དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་
ཚུལ་དང་གཉིས་སོ།། དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལས། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་
ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་སློན་སྐྱོད་ལ་
འབེབས་པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་
པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པའི་
རྣམ་གཞག་སོགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེན་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་
བྱངས་སུ་འབྲེན་པར་མཛད་ཅིང་། བྱད་པར་བྱངས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ཐེག་བསྐྱབས་རྣམས་
ལས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལྟར་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་
སློན་སྐྱོད་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པས་ན། སློབ་དཔོན་འདིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་
འགྲེལ་བརྟེན་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རེ། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཉིད་ཙུ་བར་མཛད་
དགོས་པར་གཟིགས་ཏེ་མི་པམ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་དབུས་
མཐའ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་འང་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་དང་ཤིན་
ཏུ་མཐུན་པར་མཛད་པས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་

འབེབས་པ་ན་གཙོ་བོར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གཉིས་
 པོ། ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་རྒྱལ་བཞིན་རབ་འབད་པས། མི་པམ་ཆོས་རྗེའི་གཞུང་
 དང་རྗེས་འབྲང་གི། གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པ་ཤར། ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

༩ བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་རྒྱལ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་པབ་པའི་རྒྱལ་ལ། མཐའ་གཉིས་
 སྒྲོ་རྒྱལ་སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་གྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་།
 དེས་གསུང་རབ་གྱི་བྱང་པའི་འབྲེད་པའི་རྒྱལ་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་
 བྱང་ས་ནས་གསུངས་རྒྱལ་དང་། བསྐྱབ་ནས་གསུངས་རྒྱལ་དང་། དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་རྒྱལ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ།། དང་པོ་བྱང་ས་ནས་
 གསུངས་རྒྱལ་ནི། སྒྲོ་སྐར་དུ་ལྟ་རྒྱལ་དང་། དེ་ཉིད་འགོག་པའི་རྒྱལ་ལོ། དང་པོ་
 ནི། བྱང་ས་ལས། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ལེགས་
 པར་མ་ཟིན་པ་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟིན་
 པ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྒྲོ་སྐར་དུ་ལྟ་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་
 ཞེས་པ་དྲི་བ་དང་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ལན་མཛད་
 ལ། དེ་ཡང་གཞུགས་ལ་མཆོན་ན། གཞུགས་དེ་གཞུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་གྱི་གཞིར་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ཅེས་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནིང་། ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་ཡང་གཞུགས་གྱི་གནས་
 ཆོད་ལ་མི་གནས་པར་དེ་ལས་ཡར་ཐལ་ཏེ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པ་ནི་

གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྔོན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་པས། དོན་དུ་གཟུགས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲུར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། ལེགས་པར་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
 གནས་ཚུན་དེ་ལས་མར་ཐལ་ཏེ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སོང་བས་
 གཟུགས་ནི་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ན་སྤངས་པ་ཞེས་སྒྲུར་རོ།
 དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་སྒྲུར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་
 པར་འཇོག་དགོས་ཏེ། ལེགས་ལུགས་སྤང་བོར། སྒྲོ་སྒྲུར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་
 རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྒྲུར་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྒྲོ་
 ཇི་ལྟར་འདོགས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་ཞེས་པ་
 ནི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི།
 གཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་གང་གས་
 གཞིར་བྱས་པའི་ཐོག་ཏུ་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་བཏགས་
 འདོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་ལ་ནི་འདི་ནི་གཟུགས་
 སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་ཡང་འདི་ནི་རྣམ་
 མཁའ་འོ་འདི་ནི་རྣམ་མཁའ་མ་སྒྲེས་པའོ། ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་སོ།
 ཆོག་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་
 རང་རང་གི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཆོ་ན་མིང་གིས་
 བཏགས་པའི་དོན་ཞིག་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་པའི་དོན་རྣམ་ངོ་བོ་དེ་ནི་

མིང་གི་ཆོག་ཀྱང་མིན་ལ་མིང་གི་ཆོག་དེས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ནི་
 ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གོན་
 དེ་དང་མཉམ་དུ་གཟུགས་དང་མིང་དོན་སྒྲེལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་འབྲུ་རྣམ་གཟུགས་དང་
 བྱུང་མེད་དུ་འཆར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མིང་གི་གཞིར་སྤྱང་ཙམ་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་
 ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་གང་ཡང་
 ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་བཀའ་ནས་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ངོས་
 འཛིན་ན། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་སྤྱང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་འབྲུ་རྣམ་དེ་ཉིད་
 ངོས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་
 ལ། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་
 བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ནོ། །

༩ བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱར་བར་འདེབས་ཚུལ།

དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འོ་ན་སྐྱར་བར་བཏབ་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་གཏགས་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་
 བཏགས་པའི་ཆོག་གིས་མཚན་མའི་གཞིར་འགྲོ་བྱུགས་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཚན་
 མའི་རྟེན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱང་
 བས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ་
 མིང་གི་མཚན་མ་བཞག་པ་ན། གཟུགས་དེ་དེ་འབྲའི་མིང་གི་གཞིར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་
 ཆོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་དང་གཞི་དེའི་རྩ་བའི་རྟེན་དུ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་དགོས་པས་ན། གཟུགས་དེ་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞིར་

གཞི་དང་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་སྒྲུར་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་
 ལྟར་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་མཚན་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 བྲལ་ཚུལ་ཡང་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ལ་གཏུག་
 དགོས་ཤིང་། ཁོ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཉམས་སུ་བྱེད་བའི་རང་
 རིག་གིས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རང་རིག་
 གི་ངོར་ཡོད་ཚུལ་དང་སྒྲུར་དགོས་པས། དོན་དུ་ན་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རང་རིག་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་
 ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་དེས་ནི་དངོས་པོའི་ཡོད་ཚུལ་
 དང་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལས་ཉམས་ཏེ་རྒྱུད་ཐོས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་སྒྲུར་
 གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལས་ཉམས་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི།
 ལྟ་བ་གཏན་ལ་པབ་ཏེ། །མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གོལ་བའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་
 ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཆོས་གང་ཡང་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་འདིས་
 ནི། ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་སྒྲུང་གི་ཅ་བ་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་བཀུར་སྟོན་གཤགས་
 གང་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བར་བྱེད་པས་འདི་ནི་ངེས་པར་སྟུན་འབྲེན་དགོས་པར་མཐོང་
 བས་བརྟན་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྟོང་པོར། སྒྲོ་སྒྲུར་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་མཛོད་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་

༥ གཞན་དབང་བཟོད་དུ་མེད་ཚུལ་གྱི་དོན་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་ཚུལ། སྒོ་གང་ལ་བསྟེན་ནས་བཟོད་དུ་མེད་པར་འཛེག་ན་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་འཛེག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་དོ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་
འགས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་དོ་བོ་ཙམ་
དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་

ཀྱང་མེད་དགོས་ཤིང་། ཁོ་ན་དང་ཡང་གི་སྐྱེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་དུ་མ་བྱུང་གཟུགས་སོགས་སུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱར་མེད་པར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་པས། དེས་ན་གཤགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་དེར་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

༥ སློ་འདོགས་དང་དེའི་མཐའ་ངོས་བཟུང་བའི་སློན་ས་དེ་འགོག་ཚུལ།

གཉིས་པ། སློ་སྐྱར་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སློ་འདོགས་འགོག་ཚུལ་ལ་སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་སློ་འདོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱི་སློན་ས་འདོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་སློ་འདོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སློ་འདོགས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡུལ་ཅན་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སློ་འདོགས་སློང་ཚུལ་དང་དེའི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

༥ ལྷུང་འདེབས་དང་དེའི་མཐའ་ངོས་བཟུང་བའི་སློན་པ་ དེ་འགོག་ཚུལ།

ལྷུང་འདེབས་ནི་བྱང་ས་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་
རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གདགས་སུ་རུང་གི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་
ཟག་གདགས་སུ་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་
པོ་ཙམ་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདོགས་པའི་ཆོག་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་
གི་མེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མེད་
དོ། དེ་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བས་འདོགས་པ་
ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་དཔེའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་
སོགས་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུར་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གདགས་སུ་རུང་བ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་
ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སློན་པ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི།
གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་གདགས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེ་
བར་འདོགས་པ་ཡང་དོན་ལ་མི་གནས་པས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིས་
བཀའ་བ་ཡིན་ནོ། ཡང་དེ་ལ་ཞེས་པ་ནི་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལ་
སྒྲིབ་ཡང་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་ན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་པར་
འགྱུར་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་མཚན་གཞིར་བཀའ་ནས་དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་
ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སློན་པ་ཆོག་གིས་འདོགས་པ་ན་གདགས་གཞི་ཀུན་བཏགས་དེ་མེད་
ན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ནི་དམིགས་བསལ་

ལོ། དེའི་སྤྱིར་གདགས་གཞི་བདགས་ཆོས་དངོས་བསྟན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་འདིས་ནི་སྐྱར་
 འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དེ་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ཕུད་པ་འདི་ཡང་དོགས་
 སྤོང་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞུང་གི་དངོས་ཟིན་གཞན་དབང་ལ་སྦྱར་དགོས་སོ། །དེས་ན་
 སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ནི་བསྟུ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་འདོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་ཡིན་ནོ། ། དོན་ཀྱིས་ནི་རང་
 རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་འདོད་པས་དེའི་སྒོ་ནས་སྐྱར་
 འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་མ་ཟད། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་
 པ་འདི་དང་མིང་ཙམ་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་ནི་བྱད་པར་ཆེ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཆད་དེས་ནི་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཡོད་གོ་ཡང་མི་ཆོད་དོ། ། དེས་
 ན་འདིའི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་འགག་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་འགག་དང་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡིན་པས། ཐལ་འབྱུང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་
 འགག་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་འདིའི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་མི་
 ལུས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་
 འབྲུལ་ངོར་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་
 སྤྱུལ་དུ། ཞེན་པའི་འབྲུལ་ངོར་ཐག་པ་སྤྱུལ་ཡིན་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་སྤྱུལ་དུ་གྲུབ་མ་མྱོང་
 བ་དང་འདྲ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་
 འཛོགས་ཤེས་ཤིང་། འབྲུལ་ངོར་རྒྱུ་འབྲས་ཙམ་བཞག་པས་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་ཀྱི་གོ་
 ཆོད་པར་སོང་བས་ན་སྐྱར་འདེབས་ཀྱང་སྤོང་མི་ལུས་སོ། ། ཡང་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུང་
 བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཡོད་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་རིགས་པས་དེས་ནི་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོར་

འགྱུར་བར་བྱེད་དེ།

༥ གཞན་དབང་ལ་སྐྱུར་བར་འདེབས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་
སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་དེའི་གནད་གྲིས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་
སོགས།

བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
དང་ལྷན་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས་
ལྷག་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམས་
པར་བཏགས་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟེད་དེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། སྐྱུ་འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཡང་
དག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྒྲུའོ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་
འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་གང་གསུངས་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་
ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམས་གངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་
ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ། སྐྱུར་བ་བཏབ་
པས་ན་མེད་པར་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོར་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་
དོན་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ། ཁ་ཅིག་ཅེས་སྟོས་ནས་དེ་
དག་གིས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དགོངས་
པའི་དོན་དུ། ཡོད་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

ཞེས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་བཏགས་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པར་
 གྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་དག་གི་
 ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་
 པར་སོང་བས་ན། དེ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་བཞེན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་སོང་བ་དེས་ནི་གདགས་
 གཞི་བཏགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པས་མེད་པར་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོར་ཡིན་
 པར་རིག་པར་གྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་
 སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟེན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་མར་གསུངས་ཞིང་། དེའི་
 དོན་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་ལྡན་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པ་
 དང་དེའི་བདག་འཛིན་སྟོང་པ་ཙམ་མི་དཀའ་བས་སྤྱོད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་ཡོང་གྲུབ་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་དེའི་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཡང་
 འགྲུ་ཏུ་དཀའ་བས་ན་མདོ་སྤྱོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་མ་སོགས་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 གྲུབ་པའི་ལྡན་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དངོས་སུ་གཏན་ལ་མི་འབབས་པར། ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏན་ལ་འབབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་པའི་ལོག་པར་ཟེན་པ་རྣམས་ནི་
 རྣམ་པར་སྟོན་པ་འགྲུ་ཏུ་ལྟུ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོན་འདོགས་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་
 རྟོངས་པ་ཙམ་དང་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པས་འདུལ་ལས་ཕུགས་ཉེས་པར་
 འགྱུར་ཆབ་ཆེ་བ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུང་རྣམས་འཕྱང་བར་
 འགྱུར་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྟུང་འདེབས་ཀྱིས་ནི་ལས་འབྲས་མེད་
 པར་ལྟ་བས་ན་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལས་གཡེལ་བར་
 གྱེད་ལ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པར་འབྲིད་དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་སྟོང་བར་བྱེད་

བས་མྱམ་པར་སྒྲིན་པ་ཆེས་ཁྱི་བ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བུ་ཆོ་རབས་སྤྱི་མ་ལ། གནས་
 པ་དེ་ན་མུན་ནག་སྤྱང་གྲང་ལྡང་། །དེས་ནི་རུས་པའང་འཛིག་པའི་ནད་སྤོང་ན།
 བདག་ལ་པན་འདོད་སྤྱི་ཞིག་དེ་རུ་འཇུག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོ་སྒྲུར་གཉིས་དང་
 བྱད་པར་སྒྲུར་འདེབས་ལས་གོལ་བའི་ཐབས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། །འོ་ན་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་
 མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་མྱམ་དག་
 ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་མཐའ་སྤྱིང་པོར། དེ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པས་ནི་
 ཡོད་པའི་མཐའ་དང་སྒྲུར་འདེབས་སྤངས་པས་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་པས་གཉིས་སྤྱི་
 མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་འདི་འདྲ་བའི་སྤོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་
 ཏུ་མཐའ་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལེགས་མཐའ་སྤྱིང་པོར་གང་ལ་གང་མེད་
 པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་དོ་བོ་
 དང་བྱད་པར་གྱི་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་དེའི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་།
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་
 བོས་སྤོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་དེས་སྤོང་པའི་ལྷག་མ་ནི་
 གང་གས་གཞི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་འདོགས་པ་ཙམ་ཡོད་པར་བྱང་སར་གསུངས་པ་
 བཞིན་ཏེ་འདིར་སྤང་སྤོང་ཆོགས་པའི་སྤྱི་མར་འཛིག་ན་གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 སྤོང་དུ་འཛིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་གཟུགས་
 སོགས་སྤྱི་གྲུབ་ཀྱང་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་དེས་སྤོང་པའི་སྤོང་པ་གཉིས་ཆོགས་
 དེ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤོང་པ་འཛིག་པ་ན་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོས་སྤོང་པ་ཡིན་ལ།

དེས་སྒྲོང་པ་ན་གདགས་གཞི་ཚམ་ཡང་ལྷག་མར་མ་ལུས་པར་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པ་སྟེ་
མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་ཆད་ལྟ་བུར་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་མར་ཡང་དངོས་པོ་སྤྲུལ་མ་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་
མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཞེས་པ་ནས་དེ་
ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་
གསུངས་སོ། །འདིའི་དངོས་པོ་སྤྲུལ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བྱེད་པས་མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

༥ བསྐྱ་བའི་སྐྱབས་སུ་སྤྲོགས་སྤྲུལ་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
ངྱིས་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ།

གཉིས་པ་བསྐྱ་བ་ནས་བཤད་པའི་རྩོལ་ལ་ཡང་སྤྲོགས་སྤྲུལ་དགོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་
ངྱིས་ལན་བྱ་བ་དང་། ལན་བཏབ་པའི་སྤྲོགས་དགག་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི།
བསྐྱ་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉིས་པར་བཟུང་བས། འདི་སྐྱད་ཅེས་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཞི་དེའི་བྱུ་མཐའ་སྤྲུལ་པའི་དབྱུ་མ་ཐལ་
རང་གཉིས་ཀར་འཛོགས་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་རྩལ་དང་
དོན་དམ་པར་མེད་རྩལ་གྱི་བྱེད་པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་ཆོ་དང་
ལྷན་པ་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐྱད་

གྲིས་པ་ན་གཤམ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདོགས་པ་དང་མཛོན་པར་བཟོད་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དབུ་མ་པ་དེ་ལ་
 ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་འབོད་པ་མཛོད་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་གྲིས་པ་ན་དོན་དམ་པ་ནི།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ནི། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་རོ་
 བདེན་གྲང་། བརྒྱན་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངོས་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་
 ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཡུལ་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་བདེན་འཛིན་འདི་ལོ།
 དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཡང་དབུ་མ་པས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ། སེམས་ཙམ་
 པས་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེས་གྲིས་པ་ན། དབུ་མ་པས་འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེས་ལན་བཏབ་ཅིང་།
 དེའི་ཚུལ་ཡང་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་།
 བཏགས་ཙམ་དང་། མཛོན་པར་བཟོད་པ་ཙམ་དང་། ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་རོ་
 མེད་པ་ལ། རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
 པར་འདོད་པ་ཡང་མིན་པས། འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དབུ་མ་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་
 བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར།
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ དེ་ཡང་འདི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ངོས་འཛིན་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་
གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལན་བཏབ་པའི་སྤྱོད་པ་དག་གི་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བའོ།
དང་པོ་ནི་བསྟན་པ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་
པ་དེ་མངོན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ།
འོན་ཏེ་མངོན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་
མངོན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་མངོན་
པར་བཞེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་བྱར་
མི་རུང་ངོ་། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི།
དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་པར་བཞེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ཞེས་གསུངས་
སོ། རྟེན་འདི་དོན་ཡང་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དེ་སྐྱེས་དུ་འཛིན་
པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ནང་གི་མངོན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས། ཡོད་པ་མིན་པ་མི་འཐད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་འཛིན་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིམ་མེད་
པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མངོན་པར་བཞེད་པ་ཙམ་དུ་མི་རུང་སྟེ།
དེས་མངོན་པར་བཞེད་པའི་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་འདོགས་པའི་གཞི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་དེ་
ལ་བཏགས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནི་ཞེས་འགལ་བ་བསྟན་ཏོ། ཡང་དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་

ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྟན་པ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་
 ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་ངེས་པ་ན་གཤམ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱུང་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད།
 གཤམ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་
 བྱུང་མི་རུང་ངོ་། །གཤམ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་ངེས་པ་ན་ཆོས་གང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་དམིགས་པ་དེ་དམིགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
 བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་བཞིན་དུ་
 དེ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ལན་འདེབས་ལ། ཡང་དབྱུ་མ་པས་དེ་ལྟར་མི་གཞོད་དེ། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ལོག་
 ཤེས་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཤིང་དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དེ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདེན་འཛིན་དེ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲི་བར་བྱེད་ལ། གཤམ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་མི་རུང་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་བདེན་འཛིན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 གཤམ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེས་དམིགས་པ་ལྟར་མེད་ན་ནི། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་
 ཀྱིས་དེས་གང་དམིགས་པ་ལྟར་མེད་དགོས་པས་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་བདེན་འཛིན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མི་རིགས་ལ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ནི་
 ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

དམིགས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་མི་དགོས་སེཞེས། དབུ་
མའི་བྱུང་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་བཀག་པའོ།

༄ གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པར་བྱས་ནས་དེ་བོ་
ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བསྟུ་བའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་གི་ཚུལ།

དེས་ན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟགས་པ་འདི་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་
དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟགས་བྱས་ཏེ་སྒྲོན་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་
རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲོན་
བསྟན་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་མ་བསྟན་པར།
གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དབང་དོན་དམ་
པར་ཡོད་མེད་ལ་གཙོ་བོར་རྩོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩ་
བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་
ཐུག་པས་ན། དེའི་སྒྲོན་གཉིས་པ་ལྟར་བརྫོད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་
སྟོང་པོར། དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་
ཅིང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲོན་མ་བསྟན་པར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་ཤེས་
པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲོན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་
མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཡོངས་བྱུང་གི་ཆོས་ཙན་དང་
ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འདོགས་པ་པོ་དང་། གདགས་བཞི་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་གཙོ་
བོར་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་

སྤྱིར་གཞན་དབང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲོ་
 འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་
 ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་སྟོང་ཉིད་འཛིན་ཚུལ་ཡང་དགོངས་འབྲེལ།
 བྱང་ས་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཚུལ་གཞན་དབང་དང་འབྲ་
 ལ་ཀུན་བཏགས་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་
 བཏགས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་མིང་
 གང་དང་མངོན་པར་བཟོད་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་འཛིན་པ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་
 བཟོད་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ་ཐ་
 སྐད་ལས་ནི་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་ནི་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་
 མ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་གདགས་གཞི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་སོ་སོའི་མིང་གང་དང་
 གང་བཟོད་པ་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པས་མངོན་པར་བཟོད་པ་གང་བྱས་པ་དེའི་
 སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་འཛིན་ལ། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་པ་ན་གཟུགས་
 ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པ་དང་དེའི་དོན་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛིན་པ་གཉིས་ལས། དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གོ་
 བ་ན་དེ་མིང་གི་གཞིར་སོང་ཚེ་ཙམ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཀུན་
 བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་དེའི་གཞིར་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་
 ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ནི་མིང་དང་རྟོག་པའི་

ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། མིང་དང་རྟོག་པའི་ཐ་སྐད་ལས་ནི་དེའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་རྟོག་
 པའི་ཞེན་གཞིར་མིང་དང་རྟོག་པ་ལ་མ་བཞུགས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནས་གཟུགས་སུ་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་མིང་དང་རྟོག་པ་ལ་བཞུགས་ནས་དེའི་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 བཞག་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་
 ཀྱང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛོལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཡིན་པ་དང་དེ་ཡང་
 རྟོག་པ་ལ་སྤྱར་བས་ཆོག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་དག་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་བསྟུ་ལས། དེ་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་མིང་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཡོད་པའི་གཟུགས་དེ་
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་ན་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་ལ།
 དེ་ཡང་གང་གི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་ན་མངོན་པར་བརྗོད་
 པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་སྤྱང་བའི་གཟུགས་
 དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཡོད་
 པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་ཡོད་
 མེད་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་མི་སྤྱིད་པས་
 བཏགས་ཡོད་དང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཅིག་དང་སྤྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མེ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་
 སྤྱིར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་

༥ རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བ།

གཉིས་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོན་ཀྱང་ས་དང་བསྐྱབས་པ་
གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནི་དེ་ལྟར་
མ་གསུངས་པས། དེ་ཡང་རི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་པན་ཚུན་
མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་
དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེས་ན་དེ་
བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།
རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་
དོན་དམ་པར་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པན་ཚུན་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་སྟེ་དེ་བེ་ཐ་དད་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཡིན་
ན། ཆོས་བདག་མེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ། རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། འདུས་བྱས་
ཡིན་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་པ་ཡང་མི་རིགས་ཤིང་། དེས་ན་མ་དོ་
སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འདུས་བྱས་ལ་དོན་དམ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་དུས་མཐའ་ཙུ་འགྲེལ་མ་དོ་སྟེ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་ཞིང་། འདི་
རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཐིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ།

དབུས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་
 ཡང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཕྱིར་རིག་པར་
 བྱེད། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ཡང་
 ཡོངས་སུ་གཅིག་ཕྱིར་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ལ་
 རིག་ཞན་དབང་མི་འཛོག་གོ། ཡང་བསྟུ་བར། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་
 རྩོལ་ཏུ། ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ལ།
 དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་ཡིན་པས།
 རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དེ་མིན་ནོ། །བསྟུ་བ་
 དང་དགོངས་འགྲེལ། དབུས་མཐའ་སོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིན་མེད་ཅིང་། དེ་
 ཡང་བསྟུ་བ་ལས། རྒྱ་མཚན་ཀུན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཀུན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱེད།
 ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་ཀུན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱེད། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། རྒྱ་མཚན་ཀུན་རྩོལ་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་མིང་རྒྱ་མཚན་
 ལ་མཚོན་ན། གཞུགས་ལ་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་བྲག་པ་ཉེ་མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་
 བས་གཞུགས་དེ་གོ་བ་ན་མིང་ལ་བརྟེན་བས་གཞུགས་སྤང་བ་དེ་དང་གཞུགས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་རྟུན་པར་སོང་བས་ན་མིང་རྒྱ་མཚན་དེ་སྤྲུལ་པ་འདིར་ཀུན་རྩོལ་
 ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཅིག་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་མིང་རྒྱ་མཚན་གྱི་མཚན་
 མ་དེས་གཞུགས་ཀྱི་རང་མཚན་བརྟེན་མེད་དང་སྤྲུལ་པ་ལ་གཉིས་སྤང་གི་འབྲུལ་
 པས་སྤྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱང་བཞག་ཚེ་གོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཀུན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། ། དེས་ན་མིང་རྒྱ་མཚན་མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་

པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པ་དང་
བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛོག་དགོས་པ་ཡང་འདིའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ།

༥ འཛོག་ཚུལ་སྒྲུ་མའི་དབང་དུ་གྲུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ འཛོག་ཚུལ།

དེས་ནི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་ཚུལ་ལ་
བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཞིག་ལ་འཛོག་པས་ན།
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་བཏགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ། གཞན་དབང་
དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པས་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་
འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་མདོ་ལས། དེ་ཡང་འཛོག་རྟོག་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་
དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
འཛོག་རྟོག་གི་ཐ་སྐད་ནི་མིང་དང་རྟོག་པའི་ཐ་སྐད་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ། ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོར་ཡང་། འདི་ནི་
དབྱུ་མ་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་བ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ཆུང་སྒྲུབ་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་
ཡོད་མེད་རྟོག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་། ཀུན་
བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་
པར་དང་། རྫས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། ཤེས་པ་གང་གི་དམིགས་པར་
འགྱུར་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་རྫུང་སྒྲུབ་གསལ་བར་བྱེད་ནི། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པ་ལས། མདོན་
པར་བརྟེན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྫུང་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་

བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཙན་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་
 གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དེས་རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ།
 དེ་ལྟ་བུས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཙན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་དེས་ཀྱན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། མཛོན་པར་བཟོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་
 མིང་ཙན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཙན་གྱི་དངོས་
 པོ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་
 ཀར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
 གཟུགས་ལ་མཆོན་ན་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་བྱེད་ཚུལ་
 དང་། དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་རང་རིག་ལ་གཏུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་
 པ་ལས། རང་རིག་ལ་གཏུགས་ནས་འཛིག་ན་རང་མཆོན་བཟོད་མེད་འཛིག་ཚུལ་དུ་
 འགོ་ལ། འདིར་ནི་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་
 རྣམ་པ་ཙན་དུ་སྐྱེས་པས་དེ་ནི་མཛོན་པར་བཟོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་
 མིང་གི་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ཤིང་རྣམ་པ་དེ་དང་བཅས་ཏེ་གཟུགས་ལ་
 དམིགས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ཙན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མཛོན་པར་བཟོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་སྒྲུབ་བའི་གཟུགས་དེ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ནི་གཟུགས་དངོས་གནས་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་གཟུགས་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པར་ནི་གང་གི་སློན་པ་ཀྱང་
 འཛིག་རྒྱུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། འདིའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཟུགས་དངོས་གནས་པའི་རྫས་ཀྱི་སློན་པ་
 ཀྱང་མི་འཛིག་པར་མ་ཟད། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྫས་ཀྱི་སློན་པ་ཀྱང་མེད་

པས། གཞུགས་དངོས་གནས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གི་སྒོ་ནས་ཐུགས་སྒྲིབ་པ་ཡང་
མེད་ཅིང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་ཐུགས་སྒྲིབ་པ་ནི་གཞན་
དབང་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པས་དེ་
གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་སྒྲུབ་ཞིང་། དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་གོམས་པའི་
དབང་གིས་སྤང་བའི་གཞུགས་ཀྱི་མིང་ཙན་གྱི་གཞུགས་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་ན་
གཞུགས་མིན་ལ། དེ་གཞུགས་མིན་ཀྱང་གཞུགས་སུ་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་གཞུགས་
སུ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་ཙན་ཡིན་པས་དེ་ནི་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ།
ཞེས་སྒྲུབ་རོ། །འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་གཙོར་ཆེ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྤང་ཚུལ་ནི་སྤོང་བྱུང་དང་དགོངས་རྒྱུ་སོགས་
སུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དབང་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་
གོམས་པ་མིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་
གཅིག་གི་སྤོང་ནས་བཟུང་ན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་
ཞིང་། དེས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་མངོན་པར་
བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པའི་མིང་གི་མཚན་མ་དང་མིང་གི་གཞིར་
སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པས། དེའི་དམིགས་ལུས་ཀྱི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་
དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་དེ་དག་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རང་མཚན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་
ཀྱང་ཡིན་ལ། དེ་འབྲུའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པས་འདིའི་
རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་

དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་
མིན་ཀྱང་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་
སྐྱབ་དགོས་པ་འདིའི་གཞུང་ནམས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས། དེའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་
པོ་དེ་ནམས་ཇུས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་ཡང་སྤྱི་ལྡོག་ནས་ཇུས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཇུས་ཡོད་དང་། ཀྱན་བཏགས་ནི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
གཞན་དབང་དེ་ཇུས་ཡོད་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅིང་། ཀྱན་བཏགས་ཀྱང་
བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གཉིས་ཀར་བཞག་ཆོག་པ་དགོངས་རྒྱུ་
དང་མཐུན་ནོ།

༥ བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ནས་བསྐྱུན་པའི་ཇུས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར།

དེ་ཡང་ཇུས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་ཚུལ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་
དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར།
རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པར་དག་ལ་བལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་
པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བཏགས་
པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་གང་ལ་
ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛོག་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ་

བཟློས་ནས་འཛོག་དགོས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ནི་གལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་
 བོ་འཛོག་རྒྱ་ཡོད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་བཏགས་ཡོད་ནི་ཕྱང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཤིང་། ཕྱང་པོའི་རང་བཞིན་
 ཅན་དང་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། དེའི་ཙམ་སྒྲིམ་ནི་དངོས་
 སྲུ་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་གཙོད་ལ་ཤུགས་ལ་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་ལ་
 བཟློས་པ་དང་བརྟེན་པ་ཡང་གཙོད་པས་ན། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་བཏགས་ཡོད་ནི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་ཅུང་མི་འདྲའོ། །དེ་ཡང་
 གང་ཟག་དེ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། ཕྱང་པོ་
 དེ་གང་ཟག་འདོགས་པའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་དེ་ནི་གང་
 ཟག་མིན་པའི་རྒྱམ་ཆོན་གྱིས་གང་ཟག་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འཛོག་ལ། དེ་ལ་བཟློས་
 པ་དང་བརྟེན་པའི་དབང་ཁོ་ནས་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་
 གཏོགས། ཕྱང་པོའི་རྒྱམ་ལས་ཟུར་དུ་གང་ཟག་གམ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱམ་སྤོམ་ཡང་
 འཛོག་རྒྱུ་མེད་པས་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་ནི་ཕྱང་པོ་དང་རྒྱམ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་གདགས་གཞི་
 གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས། གདགས་གཞི་དང་
 བཏགས་ཆོས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
 པ་དང་གཞན་ལ་མི་རྟེན་པ་ཡང་ངོ་བོ་གཞན་ལ་མི་བྱེད་གྱི་ཁོ་རང་མིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་
 པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ནི་བྱམ་པ་
 ལ་མཆོན་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྱམ་པ་ནི་ཆ་
 ཤེས་ཅན་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ཤེས་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤེས་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པ་དེ་བཏགས་པ་ན་ཆ་ཤེས་ཅེ་ཅེ་དང་ཡན་ལག་ཅེ་ཅེ་བ་

གང་ཡང་བྱམ་པ་ཡིན་པར་འཛོག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་
བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་ལ། དེའི་ཙམ་སྒྲིལ་ནི་ཆ་གས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཆ་ཙན་དང་
ཡན་ལག་ཙན་བྱམ་པ་ཡིན་པར་གཅོད་ཅིང་། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་ཕྱང་པོའི་ནང་ནས་གང་ཟག་ཡིན་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་
མིན་ལ་དེའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་མི་འདྲ་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཙན་གྱི་ཐ་སྐད་བྱེད་མི་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་མི་འདྲ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ནི།
ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་བསྟོལ་ནས་བཟུང་དགོས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཀུན་གཞི་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་བག་ཆགས་བཟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཞག་གོ། །དེའི་སྤྱིར་གདགས་གཞི་གཞན་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་།
ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་བསྟོལ་ནས་བཟུང་
དགོས་པའི་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ནི་ནང་པའི་ཚུན་ལ་འཛོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཡང་དེ་
རྣམས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་
པའི་བཏགས་ཡོད་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ཞིང་དེ་དང་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

༥ དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་ནས་ཇུས་ཡོད་ལ་བཞིར་འཛོག་ཚུལ།

ཡང་ཇུས་ཡོད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་སྤྱིར་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཀྱིས་འབྲེད་ན། བརྟན་པའི་ཇུས་
ཡོད་། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་། རོན་བྱེད་ལུས་པའི་ཇུས་ཡོད་། རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་ཇུས་ཡོད་དང་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྒྲིལ་བཅོམ་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་
ཇུས་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཚད་མའི་གཞུང་དང་
མཐུན་ནོ། །དེས་ན། ཇུས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་ཇུས་ཡོད་ནི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་

ཐུག་ཡོད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་ཚུལ་ཡང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་
གྱིས་འཛོག་པ་ན་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་བཞུགས་མི་དགོས་པ་དང་བརྟེན་མི་
དགོས་པ་ཁོ་རང་གི་ངོ་གདོང་ནས་ངོས་བཟུང་ཆོག་པ་ནམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་
པ་དང་གཟུགས་ལྟ་བུ་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ནིབ་པ་ལམ་རིམ་སྒོ་འབྱེད་གྱི་ལྟ་བུ་
གསལ་ལོ།

༥ དབུས་མཐའ་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་དམ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ།

འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་འཛོག་ཚུལ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་ཐོབ་
དང་སྐབས་ནི། དོན་དམ་ནམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་
དོན་དམ་པ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ། སྐབས་པ་དོན་དམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་
བཅོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དང་
སྐར་ན་དོན་དོན་དམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། ཐོག་མར་དེ་ཉིད་གཏན་
ལ་འབབས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་
ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་སྒྲུང་བཏོན་ཏེ་གསལ་སྒྲུང་ཐོག་ནས་པ་ན་སྐབས་པ་དོན་དམ་ཐོབ་ཅིང་།
དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་ཡིན་ནོ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
བསྐྱོམ་པ་བསྐྱིངས་པའི་ལག་ཐུག་ལས་ཐོབ་པ་དོན་དམ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ནི་གཙོ་བོར་མུང་
འདས་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆེད་དོན་ཡིན་པས་སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
འབྲའི་དོན་དམ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡང་ཐེ་བཙུན་པ་
དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་ དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྒྲིད་ཡུལ་

མཁའ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ཕྱུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་
ཡང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། དེ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་མཁའ་པར་དག་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
མཁའ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་ཡེ་ཤེས་མཁའ་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དེ་བོ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དེ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མི་འཛོག་པར་ཡོངས་སུ་བཅིག་ཕྱུ་
ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དག་
པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཡང་འཛོག་དགོས་ལ།

༄ སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
མཐར་ཐུག་དང་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པའི་དྲོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ཡེ་
ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བཞག་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདིར་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ནི་རང་རིག་ཏུ་ཡང་
བཞེད་པས་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་མཁའ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་
པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ནི་གང་ལ་བཞུགས་ནས་འཛོག་ན། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛོན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དང་། དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱི་
སྟོན་མཁའ་འཛོག་དགོས་ལ། དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟུགས་ཐ་སྟོང་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེས་པ་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་

བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་དེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
 རས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་ནམ་རྟེན་གསུམ་པ་ན། ཡེ་ཤེས་
 དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉིས་སྒྲིབ་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་ལོག་སྟེ་སེམས་ཀྱི་
 གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་དེས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
 རང་ཤེས་པ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྐྱེས་འདུག་པས། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་
 འདིར་དེ་རང་རིག་ཏུ་འཛོག་དགོས་སམ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་ལ་གཞན་དག་ལ་ནི་
 རང་རིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡང་མང་ངོ་། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་རང་
 རིག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མྱོང་བ་དང་རྟེན་གསུམ་པ་ལ། ཡིག་ཆའི་འཛོག་
 རྒྱལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་གསུམ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་དུ་འཛོག་དགོས་ཤིང་།
 ཡེ་ཤེས་ནི་དེར་འཛོག་པའི་དོན་མེད་ལ། དེ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
 འཛོག་པ་དབྱུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་
 སླིང་པོར། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར་རོ་སྐྱེས་ན། ཡུལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟེན་གསུམ་པའི་ཡུལ་དེ་
 ལ་དགོངས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་མིན་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཡིན་
 ཅིང་། དེའི་དོན་དམ་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ཡིན་ནོ།
 དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སླིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
 རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། ཁྲོ་མཆོད་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། རྣམ་འབྱེད་སྟོང་
 པའི་གཞུང་དུ་གྲགས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་
 སྒྲིབ་བའི་གཉིས་སྒྲིབ་དང་འཛིན་པ་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

སྒྲིབ་པའི་གཉིས་སྒྲིབ་གིས་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛོན་
 ལུ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་པ། དེ་ནི་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་
 པའི་དམ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་འདྲའི་སྒྲོ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་བགྲོད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་པས། དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཡང་ཐོབ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་སྟེ་སེམས་
 ཙམ་པའི་གཞུང་ཏུ་གྲགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར།
 དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་
 སྦྱོད་པ་དང་དབུ་མ་པ་རྣམས་གནས་དབང་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་དང་
 རྣམ་དག་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་གནད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
 དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ལ་བྱེད་
 པས། སྟོབ་དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ཏུ་ཡང་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་མང་བ་ནི།
 ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། སྟོབ་དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ཏུ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་
 གཞག་སྤྱི་མིའི་སྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་མང་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༩ ཡང་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཀུན་བཏགས་དང་བཞན་དབང་ཀུན་རྩིབ་
ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན།

ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་བཞན་དབང་གཉིས་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བསྐྱབ་
ལས། རྒྱ་མཚན་དང་ཆུ་ཉེ་ག་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་ཀུན་ནས་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་དང་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། དེའི་
དོན་ནི་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ལ་བཞེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲིང་རྒྱུ་ཡིན། གཞུགས་ལ་
ཡང་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བཞེན་ནས་གཞུགས་དེ་གོ་བ་ན་གཞུགས་དེ་མིང་གི་ཐ་
སྟོང་གི་གཞིར་མིང་རྒྱ་མཚན་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཞིང་
གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་སྒྲིང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་འཛོག་
པ་དང་། ཆུ་ཉེ་ག་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེར་སོང་ལ། དེའི་འགྲོ་རྒྱུ་ཡང་གཞུགས་ལ་གཞུགས་སོ་སྐྱེས་པའི་ཉེ་ག་པ་
སྐྱེས་པ་ན། དེ་འབྲའི་ཉེ་ག་པ་དེ་ཉིད་མིང་དང་ཐ་སྟོང་གིས་སྐྱེས་པས། དེའི་
སྤང་འཛོག་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞུགས་དེ་མིང་བཅས་
བཏགས་པའི་ཐ་སྟོང་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་ཡང་སྤང་བས་ན། སྤང་རྒྱུ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དེ་འབྲའི་ཉེ་ག་པ་དེ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། རྒྱ་མཚན་ཀུན་
རྩིབ་ཏུ་ཡོད་རྒྱུ་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆུ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་
དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་རྒྱས་བྲངས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་
ནས་སྒྲིང་བའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་མཐུན་ནོ།
ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་བྲངས་སུ་མཛད་དེ་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་གསུངས་སོ། ཆུ་
ཉེ་ག་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་ཡོད་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་ནི་མིང་དང་བཅའི་ཐ་སྟོང་གིས་

བཏགས་པའི་རིམ་ཉིད་དང་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཐ་སྐྱོད་དུ་
ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྱིར་མངོན་པར་བཟློང་
པའི་ཆོག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཛོག་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་
མིང་རྒྱ་མཚན་ནི་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་མངོན་པར་བཟློང་པའི་ཆོག་གི་
གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་ལ། མིང་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟུ་བ་
ལས། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་མིང་ཡང་ཡིན་ལ། མིང་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་རྒྱ་
མཚན་ཡིན་ནམ་ཞེས། རེ་ཞིག་མིང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་
ཡིན་ལ་མིང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིང་རྒྱ་མཚན་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་
པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་དག་གོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

༺ རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཡོད་
པར་འཛོག་པའི་དོན།

སྐབས་འདིའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་རྒྱལ་ཡང་འཛོག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་པའི་
ཡུལ་དང་། འཛོག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འགོ་རྒྱུ་གྱི་
སྒོ་ནས་འཛོག་ལ། དེའི་འཛོག་རྒྱལ་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། འཛོག་རྟེན་
པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་པའི་ཡུལ་དང་འཛོག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་
དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་
གསུངས་སོ། །བཟློང་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་
པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བཟློང་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཀྱང་

བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀང་བའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། ཀོ་གྲུས་བསྐལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀོ་གྲུའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་
 ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་
 རྫོབ་དང་གང་གི་དོར་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་གཉིས་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་མིང་དོན་འདྲེས་ནས་འཛིན་པའི་འཛིན་ཉེན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སྤང་ཅན་
 རྣམས་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་གཉིས་དང་
 འདྲ་ལ་དེའི་དོར་བདེན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་ཉེན་པ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་མིང་
 དང་སྟེལ་ནས་གཟུགས་འཛིན་སྤངས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོ་སྤང་དོར་གཟུགས་དེ་
 མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཤར་བའི་གཟུགས་དེ་དང་
 གཟུགས་དངོས་གནས་པ་གཉིས་སྤང་དོར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་སྤང་བས་ན་དེའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་སྤང་དོར་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤང་དོར་བརྟེན་ཀྱང་གཟུགས་དེ་འཛིན་
 སྤངས་སམ་ངེས་དོར་བྱེད་པའི་ཆོ་ནི་གཟུགས་གཟུགས་ཡིན་པ་དོན་ལ་གནས་པ་ལྟར་
 འཛིན་པས་ན་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་གཅིག་ལ་སྤྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་
 པའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། དོན་དུ་ན་འཛིན་ཉེན་པའི་ཐ་སྐད་པའི་ཤེས་པ་
 འབྲུལ་པའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་བཞག་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འདིའི་དངོས་
 བསྟན་ལ་ནི་བརྗོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་ལ་ནི།
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་འཛིན་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །དེ་ནི་འཛིན་ཉེན་ན་ཀང་བའི་
 འབབ་སྟེགས་ཀོ་གྲུའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་པ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སྤྱོད་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ལྷུང་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤང་དོ་དང་
 ངེས་དོ་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ལྷུང་པར་མཚུངས་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པར་འཛིན་ལ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་

དམ་དུ་བྱས་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དབང་ཙམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་འགལ་སྒྲའི་དོན་དམ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ནི་གཞན་དབང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་འབྱེད་རུང་བས་མི་འདྲ་ཞིང་།
དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པར་
བཞག་ཆོག་གོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྐད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སློན་སྐད་དུ་ཡོད་
པ་དང་ཐ་སྐད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་སློན་སྐད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྤྱང་བ་ལ་
བཞུགས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མ་
འབྲུལ་བའི་སློན་སྐད་དོན་དམ་དུ་འཛིན་པས། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱང་འཛིན་
ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུ་བ་བྱངས་སུ་མཛད་དེ་ཡེ་ཤེས་བཞག་སྟེང་པོར། དེ་
བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་
པར་གསུངས་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་
དགོངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་
པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྐད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སློན་སྐད་དུ་ཡོད་པར་
གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འདིའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དོན་དམ་འཛིན་ཚུལ་ནི་
རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་འཛིན་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི། འདིའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་གང་ཡང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བར་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

༩ ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་
ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སེཁེས་སེགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འབྲེལ་ཚུལ།

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁན་རིགས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས།
ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སེཁེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་
པར་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་དེར་བྱེད་
པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དབུ་
མ་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་གསེག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྟོང་བ་
པོ་དོན་དམ་པ་ཡོད་ན་ནི། འོན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས།
གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་ལས་གསེག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྟོང་བ་པོ་ཡང་དོན་དམ་
པར་མེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པས་ན་དེ་མི་དམིགས་པ་མི་རིགས་སོ། །
ཞེས་འགལ་བ་བསྟན་ནས་རྩོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
མིང་དང་བརྗོད་པ་དང་གདགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོམ་ཞེས། འོན། དེ་ལྟར་ལས་དང་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་ཡང་ཡོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་
འདོད་པར་ཡོད་དུ་རྟོག་ལ་རག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིང་སེགས་བཞི་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་ལན་འདེབས་
སོ། ། དེ་ལྟར་ལན་བཏབ་པས་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཉིས་ནི་མིང་དུ་ཡང་ཡོད་
པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡང་
ཡོད་དགོས་སེཁེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་རྒྱ་མཚན་
དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་མཁན་

སྒྲིང་པོར། རོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤྲི་མ་ལྟར་
སྟོ། དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅེས་པའི་རོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྟེ་
པས་དེ་ལྟར་འགལ་བ་བསྟན་ནས་རྩོད་པ་དེའི་སྒྲིན་དེ་སྤྲུལ་འཇུག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་
པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྲིང་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་ཅིང་རྩམ་སྤྲུལ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རོན་དམ་གཉིས་པའི་འཛིན་ཚུལ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
མཐར་ཐུག་ལ་རོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དེ་མིན་ནོ། །རྒྱ་མཆོན་དེས་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་པར་བཞག་འདུག་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྤྲིང་
མཆོན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྲིང་འཛིན་རྟེན་པའི་
ཤེས་པ་ནི་མིང་གི་རྩེས་སྤྲུལ་འབྲང་ནས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་ཤེས་རྣམས་འཛིན་ཅིང་།
འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མཛོད་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་
བྱེད་དགོས་པ་ཡང་བདེན་གཉིས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

༥ དབུས་མཐའ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ལ་དངོས་བཏགས་མ་བྱེ་ནས་གསུམ་ དུ་འཛིན་ཚུལ།

ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བརྗོད་པ་
རགས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཤེས་པའི་ཀུན་
རྫོབ་དང་། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲས་བརྗོད་གྱི་
སྟོན་སྟེ་བ་ཡིན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་སྦྱོར་ན་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་

བཏགས་དང་། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་
 གྲུབ་དང་སྒྲིབ་དགོས་ཤིང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སྒྲུབ་བ་ཡང་
 དབུ་མ་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་
 པའི་མདོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་དགོངས་པ་ནི་ཡོད་པ་
 ཙམ་ལ་བྱེད་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐ་སྐད་པའི་ཤེས་པས་འཛོག་དགོས་པ་དང་སྒྲུབ་
 བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་རྣམས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ཞིབ་པར་བྱེད་ན། གྲུབ་མཐའི་གནད་འགག་རྣམས་གཏན་ལ་
 འབབས་ཞུས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐབས་འདིར་ཡང་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་གཉིས་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པ་ཙམ་དབུ་མ་པ་དང་
 འདྲ་ཡང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ནི་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ།
 རྣམས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་རྣམས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་
 ཙམ་སྒྲིབ་འདྲ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་རྣམས་ཡོད་མི་འདོད་ཅིང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛོག་
 ཚུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་མི་འདྲའོ། །འདི་པས་རྣམས་ཡོད་
 གྲང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཞག་ན་རང་རྒྱུ་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་གྲུབ་ཆད་
 ལས་མ་འདས་པས་མི་འཛོག་ཅིང་། ཤེས་པ་དང་གཞུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛོག་ཚུལ་ནི་
 སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་འོ། །ཡང་འདིའི་རྣམས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འཛོག་ཚུལ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་
 བའི་བདེན་གཉིས་ངོས་བཟུང་ལུགས་དང་ཕྱོགས་ཙམ་མཐུན་ཡང་ནང་ཚན་གྱི་བྱུང་པར་
 ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲའོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལ་སྐབས་འདིའི་འཛོག་ཚུལ་
 གོང་དུ་གསལ་བར་བྱེ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། དེ་དང་དབུ་མ་པ་དང་བྱེ་མདོ་སོགས་དང་
 ཡང་མི་མཐུན་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེའི་བྱེད་ལུགས་བཤད་སྟེང་པོར་
 གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་སུ་མེད་ཅེས་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཡང་རྣམས་ཡོད་མིན་

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

༥ མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་མཆན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་
བཅུ་གཅིག་ཏུ་བྲེན་ས་གསུངས་པ།

གསུམ་པ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་གཞན་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལ། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ། མེད་ཕྱིར་རང་གི་དེ་བོ་ལ།
མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་དེ། མེད་ཕྱིར་དེ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། ཅེས་གསུངས།
དེའི་དོན་ནི། རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་
ཡང་རང་དང་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་དབང་གིས་མི་བྱེད་པས་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
མེད་པ་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེན་པ་ལྟར་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཙང་
བདེ་ཏྲག་བདག་གི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་ལའང་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ལས་གསུངས་ན་འཁོར་ལོ་བར་པར་གཞུགས་མེད་ཅེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་འོང་། དེའི་བསྟན་དོན་ནམ་དགོངས་གཞི་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་
གཅིག་ཡོད་པར་རྒྱན་འདིར་ལའང་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཀྱང་གཞུགས་
ལ་མཆོན་ན་གཞུགས་དེ་གཞུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། གཞུགས་རྒྱུན་ལ་བཞུགས་མེད་དུ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་བདག་གི་དེ་བོར་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་
འོངས་པའི་གཞུགས་རྒྱུན་ལ་བཞུགས་མེད་དུ་མེད་པ་དང་། གཞུགས་ད་ལྟ་བུ་རང་གྲུབ་
དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མེད་པ་དང་། གཞུགས་འདས་པ་སྤར་ཡང་གཞུགས་སུ་

མེད་པ་དང་། གཟུགས་གཙང་བདེ་ཏྲག་བདག་ཏུ་མེད་པ་བཞི་དང་། འདིའི་བདག་ཏུ་
མེད་པར་བྱེ་རེལ་དོན་དུ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱུས་ནས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟར་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་པའི་དེ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་བཞིན་རང་གི་དེ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་གཙང་
བདེ་ཏྲག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟར་མེད་པ་སྟེ་བསྟན་དོན་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་རྒྱན་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནི་དེ་བོ་ཉིད་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
ལྷག་མ་རྣམས་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་རྒྱན་ལས། བྱི་མ་བྱི་མའི་རྟེན་
ཡིན་པས། དེ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིན། སྟེ་མེད་འགག་མེད་བཟོད་ནས་ནི། །རང་
བཞིན་ལྷ་རན་འདས་པ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་བསྟན་དོན་བཅུ་གཅིག་པོ་
དེ་རྣམས་སྲ་མ་སྲ་མ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱི་མ་བྱི་མ་
རྣམས་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདུའིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཞི་པོ་ཡང་སྲ་
མ་སྲ་མའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་སྲར་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།

༥ མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་
བཟོད་པ་བརྒྱད་དེས་བཟུང་བ།

ཡང་རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་
དང་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱུང་པར་ལ། །སྟེ་བ་མེད་པའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི། བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་མི་སྟེ་མ་ཐོབ་དང་སྟོར་ན། དེ་ཡང་འཁོར་
བ་ལ་ཐོག་མའི་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་དང་སྟོར་ལ། དེས་ན་འཁོར་བ་འདིར་སྟེ་བའི་

སེམས་ཙན་གང་ལ་ཡང་ཐོག་མའི་མཐའ་མི་མངོན་པས་དེ་ལ་བཟོད་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མ་ནི་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་དང་། དེ་ཉིད་ནི་སྤྲུལ་སྤྱེ་ཆོས་
 གང་སྤྲུལ་སྤྱེས་པ་དེ་དག་སྤྲུལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ནི་ཕྱི་མ་སྤྱེ་
 སྤྱོན་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འགྲེལ་པས་ལའང་། །ཞེས་ལེགས་ལའང་སྤྱིང་
 སོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དབུ་མ་སྤྲུལ་བ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ན་སྤྱོན་མེད་པའི་
 སེམས་ཙན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་སྤྲུལ་འགགས་པ་དང་རིགས་མཐུན་
 པ་སྐྱེ་བར་ལའང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་བདག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རང་དང་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྤྲུལ་
 རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་བདེ་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་
 བ་དང་། བྱད་པར་ནི་ཆོས་སྤྱུ་ལ་བྱད་པར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་འདི་བཞིན་སྤྲུལ་ནས་འཆད་པ་ནི། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་རྣམས་དོན་དམ་
 པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ལའང་པ་སྐྱེ་ངེ་བཞིན་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སེམས་ལེགས་
 ལའང་སྤྱིང་སོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་དང་བྱིས་
 པས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་གཙང་བདེ་ཏྲག་གསུམ་དང་། བདག་མེད་ལ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྤྱོད་པའི་བདག་མེད་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་
 བདག་མེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ།
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་བས་ནི། སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་
 འོག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པས་ན། དུས་གསུམ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའ་སྐྱེས་ཐིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པ་འཛོག་པས་ན། མདོ་སྡེ་པ་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདྲའོ།

༥ སྐྱེ་མ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་
སྤང་བ་དང་།

འོན། གནན་དབང་སྤྱིར་བཏུག་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་
དམ་པ་ཡིན་པར་འཛོག་དགོས་ལ། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་གྲུབ་ཚུལ་ནི། བརྟན་པའི་སྐྱེ་བ་
ལུགས་ལས་མ་འདས་པས། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མ་དེ་བཞིན་དུ་
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་འདོད། སྐྱེ་མའི་རྣམ་བཤི་ལྟ་བར། ཇི་བཞིན་གཉིས་སུ་
འབྱུལ་བ་བཟོད། ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཚུལ་
ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་
ཚུལ་ཡང་དག་པ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ལ། ཀྱང་རྟོག་གི་རྟོག་པས་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མ་གཞིའི་རྟེན་
ཤིང་བུ་སོགས་སྐྱེ་མའི་སྤྱགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་ཀྱང་རྟོག་གཞན་དབང་གཉིས་
དཔེ་དོན་དུ་སྤྲོད་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་མ་གཞི་སྤྱགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དབང་གིས་ཏྲ་
སྤང་གི་རྣམ་པར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་མའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཀྱང་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་གཉིས་སྤང་འབྱུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་འབྱུལ་པ་ཡིན་པར་བཟོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཇི་
ལྟར་ཡང་ལེགས་པའདད་སྤྲོད་པོར། འདིས་སྐྱེ་མ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་བསྟན་ཏེ།

འབྲུལ་པའི་གཞི་བོང་བ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པར་སྐྱུ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ན་ཀུན་
 རྟོག་གཞན་དབང་དང་འབྲས་ལྷན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །སྐྱུ་མའི་ནམ་པ་རྩ་
 སྤང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲང་བ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་གཉིས་སུ་སྤྲང་
 བ་དང་འབྲས་ལྷན། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཁའ་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྐྱབས་འདིར་སྐྱུ་མའི་མཁའ་རྒྱུ་ལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་འདི་ཡང་གཞན་དབང་
 བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཅེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་གཙོ་
 བོར་ཅེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས། འདིར་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ལ། སྐྱུ་
 མའི་དཔེ་སྤྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་སྐྱབས་འདིར་སྐྱུ་མའི་དཔེ་སྤྲུང་
 རྒྱུ་ལ་འདི་ཉིད་གཙོར་བོ་བྱེད་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ། བྱང་ས། བརྟུ་བ། མདོ་སྤེ་
 རྒྱན་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་སྤྲུང་བ་ཡིན་གྱི།
 སྤྱིར་སྤྲང་སྤྱོད་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དོན་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་
 འདིར་སྤྲང་སྤྱོད་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དོན་མི་སྤྱོད་པར་གཉིས་སྤྲང་འབྲུལ་བ་དང་
 སྤྲུང་བའི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དོན་སྤྱོད་དགོས་པ་ནི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གནད་
 ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་སྤྲང་སྤྱོད་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དོན་སྤྱོད་པ་གཙོ་
 བོར་མཛད་ན་གཞན་དབང་ཡང་བརྟུན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ཅིང་། སྤྲང་
 སྤྱོད་བྱང་འཇུག་དང་སྤྲུང་བའི་སྐྱུ་མའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པར་སྤྲུབ་པ་ནི་
 ཐམས་ཅད་གི་ལུགས་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་མཁའ་སྤྱོད་པོར།
 སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མཁའ་པས་བདེན་པར་མི་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྐྱུ་མ་
 ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྟུན་
 པའི་གྲུབ་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བའི་བྱད་པར་ནི་དཔེ་དོན་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ཤེས་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱན་ལས། རི་ལྟར་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་

དམ་འདོད། ཇི་ལྟར་དེ་ནི་དམིགས་གྱུར་པ། ཉེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད། ཅེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྐྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ཚུལ་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་
 ཚུལ་གཉིས་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་དོན་དམ་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཆོག་ཁྲིའང་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་དེ་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་
 ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་ཡང་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲང་ཡང་
 གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་འཛོགས་པས་དེའི་སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། གཉིས་པ་ནི་
 ཆོག་ཁྲི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པས་དེའི་ཚུལ་ཡང་། དཔེར་ན། སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་
 དེ་རྟ་སྒྲང་གི་རོལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་རོལ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ཐ་སྲེད་
 ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ལ་དེའི་གཞིར་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡིན་
 བོ། །ཡང་སྤྱི་རོལ་དོན་སྒྲུང་དང་སྒྲིམ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དཔེ་སྒྲུང་བཞིན་ལ་དོན་
 གཞན་དབང་དེ་སྤྱི་རོལ་རྒྱུངས་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡང་དག་པ་སྤྱི་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་
 མ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་གི་དབང་གིས་སྤྱི་རོལ་རྒྱུངས་ཆད་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་རྒྱན་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དོན་སྒྲིམ་ལུགས་དང་བསྟན་པ་ཡིན་པོ།
 ཡང་རྒྱན་ལས་ནང་གི་སྤྱི་མཆོད་དུག་བདག་དང་སྟོག་ལ་སོགས་པར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་
 སྒྲུང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱུ་མར་གསུངས་པ་ཡང་འདུག་པས་ན། སྐབས་འདིར་སྐྱུ་མའི་སྒྲིམ་
 ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེའི་སྒྲིམ་ཚུལ་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་སོ། ཉེ་ཡང་
 སྐབས་འདིར་སྐྱུ་མའི་སྒྲིམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་དེ་ནས་ས་ནི་སྤྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་མེད་ན་
 ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྐྱུ་མའི་ལག་རྟོག་བརྒྱུ་པའི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་སྒྲུང་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གྲུ་དང་མི་ལམ་སོགས་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡང་སྐྱུ་མའི་དཔེའི་
 སྤྱི་མཆོད་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་མི་བདེན་པའི་དཔེ་འདི་

ཡང་དབུ་སེམས་སེ་སེའི་མི་བདེན་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་དགོས་པ་
 ཡང་ལེགས་ལྟན་སྤྲོད་པོར། ཐེག་བསྟུས་ལས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་སྐྱུ་
 མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་གཞན་དབང་བསྟན་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 མེད་ན་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྟེན་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་དང་། དོན་མེད་ན་
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྟེན་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ག་རྒྱ་དང་། དོན་མེད་ན་
 ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་སྟེན་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་
 ལྟན་དོ། ། སྐྱུ་མ་སོགས་མི་བདེན་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་ལ་དབུ་སེམས་སེ་སེའི་མི་བདེན་
 ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པར་བྱེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ དབུས་མཐའ་ལས་གསུང་ཚུལ།

གཉིས་པ། དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་
 ཀུན་རྟོག་ཡོད། ། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། ། དེ་ལ་
 ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། ། སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། ། དེ་ལྟར་བས་ན་ཐམས་ཅད་ལྟན།
 ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། ། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་རྟོག་གི་རྟོག་པ་མེད་པ་
 མ་ཡིན་པས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྱུར་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ལ་ནི་ཀུན་རྟོག་
 གི་རྟོག་པ་ཡོད་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། ། ཀུན་རྟོག་གཞན་
 དབང་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ལ། གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཀུན་
 བཏགས་ཡིན་པས་དེས་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་སྟོང་ཞིང་། དེས་སྟོང་བའི་སྟོང་
 ཉིད་དེ་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། ། དེ་
 འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ། སྟོང་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་དོ་

ཞེས་སྒྲུབ་རོ།། དེ་ཡང་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པས་
 སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་ཡང་མིན་ནོ།། དེ་
 ལྟར་བས་ན། གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་ཇུས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་མདོ་ལས་བཤད་དོ།།
 རྒྱ་མཚན་དེས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་
 བྲལ་བའི་དབྱུས་དེར་ཡོད་པས་ན། དེ་འབྲའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་
 སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་
 སྟོང་པོར། ཆོག་བཅད་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་པས་དེ་ཉིད་
 དབྱུ་མའི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་དབྱུ་མར་བཤད་ཚུལ་དེ་
 ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི།
 ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་བར་སྒྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་
 དགག་དགོས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཡང་འབྲལ།

༄ དབྱུས་མཐའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་
 འབྲེལ་སྐབས་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་ཏུ་ལྷག་མ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་
 དགག་ཏུ་དྲོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས།

འོ་ན། ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་ཇུས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅེས་པའི་
 སྐབས་སུ་དེ་བཀག་པའི་ལུལ་དུ་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ལུས་པས། འདིའི་སྐབས་
 ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་དུ་སོང་འདུག་གོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཤིང་། དེ་
 ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་འཛོག་མི་འཛོག་ནི་དེ་གཉིས་གཏན་

ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་རིགས་པ་འཇུག་མཚན་
 དེས་ཀྱན་ཏྟིག་གཞན་དབང་གི་རེལ་གྱི་དོན་ནམ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དང་དུ་མེད་པ་ཙམ་
 ཞིག་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གང་ཡང་ཡོད་མེད་
 དང་ཡིན་མིན་གང་དུ་ཡང་མ་བསྐྱབས་པ་དགོས་པ་ནི་དབུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་
 བས། སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སྐྱབ་ཅི་ལ་དགོས། དེའི་སྤྱིར་དེའི་
 ལུས་དུ་ལྷག་མ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་རིགས་པ་དེས་དངོས་ལུགས་གང་དུ་མ་བསྐྱབས་པར་
 ཡོད་པ་ཙམ་ལ་སྤྱིར་བཞག་པ་ཡིན་པས། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུས་དུ་ཆོས་གཞན་
 སྐྱབ་པ་འཕངས་མ་འཕངས་དང་། མི་འདྲ་བ་ནི་དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་
 སྤྱིར་བོར། དེ་མེད་ན་དེའི་ལུས་དུ་ལྷག་མ་ལུས་པའི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན།
 ཀྱན་ཏྟིག་ཡོད་ཅེས་པ་དང་རྐང་བ་གསུམ་པས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་
 ཡིན་ནོཞེས་བསྟན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ལྷག་མ་དགག་བྱ་བཀག་ལུས་དུ་
 འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པར་འཛིག་ན་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་མི་
 རིགས་ལ། འདིའི་ལྷག་མ་ནི་དགག་བྱ་བཀག་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་ཅན་མ་བཀག་
 བར་ལུས་པའི་ལྷག་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱུ་མའི་དོན་ལྷག་མར་ལུས་པ་དང་འདྲའོ།
 དེས་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ལྟར་གྱི་ལྷག་མ་དེ་མ་བཞག་པར་ཆོས་ཅན་དང་དགག་བྱ་
 གཉིས་ཀ་གཏན་མེད་དུ་བཏང་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དུ་སོང་བས་སྐྱར་
 འདེབས་གྱི་མཐར་ལྷུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་མ་འཛིག་དགོས་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གང་སྟོང་པ་དང་གང་གིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཞད་པ་ལྟར། སྟོབ་
 དཔོན་སྟོབ་ལྟན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བཞད་ལས། ལ་ལ་
 དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་
 སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་དགག་པའི་དོན་དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་ཏྟིག་ཡོད།

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ལྷག་མ་འཛོག་དགོས་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་ཀུན་
 རྟོག་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་དབྱེ་མ་པའི་ངོར་བསྐྱབས་ན་སྤྱིར་ཡོད་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབས་པས་
 ཆོག་པ་མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་
 པ་ཡང་དབྱེ་མ་བ་དེས་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱབས་ན་
 སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་ཆོག་གི་ལྷག་མར་བཞག་
 པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་པ་
 ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་མཛོད་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཞེས་བཤད་པས་མཛོད་དང་
 མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་
 པ་ཞེས་བྱའི། རང་བཞིན་ཡོ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་མཛོད་དང་མི་འགལ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་ཆོག་དོན་འགྲེལ་ལུགས་གོང་དུ་སོང་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། བྱང་
 པར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། འོ་ན། མཛོད་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བའི་ལན་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྟོག་དེ་ཕྱི་གཞུང་བ་དང་ནང་གི་འཛིན་པར་སྒྲུབ་
 བའི་གཞུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་
 བས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དགག་བྱའི་བྱང་པར་སྒྱུར་ཚུལ་འདི་ནི་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་
 མཆོད་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ལེགས་མཐོང་སྤྱིང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན་པས་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདི་ལ་གཞན་དབང་རང་སྟོང་དུ་འཆད་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །དེས་ན། འདིའི་འགྲེལ་
 ཚུལ་དབྱུས་མཐའི་ཆོག་བཅད་ལྷུག་པར་བཀྲལ་བ་བཞིན་ཡིན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་ཡེ་མེད་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་
 ཉོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དྲོགས་པ་སེམས་ཚུལ་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པོར། ཀུན་ཉོག་ཡོད་པ་དང་གཉིས་པོ་
 མེད་ཅེས་པས་ཡོད་པ་སྤྲུལ་དང་མེད་པ་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས། སྤྱོད་ཉིད་མེད་
 སྟུང་པའི་དྲོགས་པ་བྱུང་བ་བསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཀུན་ཉོག་དོན་དམ་
 པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཅེས་ཚུངས་པ་ནི། དག་ག་བྱའི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
 འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བྱངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་བསྟན་པའི་ལན་མཛད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་བྱ་ཡང་ཇུས་ཉིད་དུ། ཁ་ཅིག་སེམས་པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་གྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ལོ་སྟུང་དུ་
 སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོ་བ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་དག་ག་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 བརྒྱུམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཡང་ན་ཞེས་མཐའ་གཅིས་སུ་དྲོགས་ཏེ།
 ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གཉིས་ཇུས་ཉིད་དུ་དྲོགས་ནས་གཞན་དབང་དུ་
 སེམས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དག་གིས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་གྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དེ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་འཕམ་དྲོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་དྲོགས་པའི་གནས་འདི་ཡང་དག་ག་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་
 གཞན་དབང་གི་ཇུས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་གཞན་དབང་གི་ཇུས་སུ་གྲུབ་མི་
 དགོས་པ་ནི། རང་ལྷོག་གཞི་ལྷོག་གཉིས་ཀ་ནས་གཞན་དབང་གི་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་
 ཡང་གཞུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རང་ལྷོག་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞི་
 ལྷོག་ཇུས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གཞུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་

སྤྱི་བཙུགས་མིན་གྱི། འཤམ་པ་དེ་གཉིས་དང་དེའི་ཡུལ་གཉིས་སྤྱར་ནས་ཡུལ་ཅན་
 འཤམ་པ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཡུལ་འཤམ་བྱ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛོགས་སྐྱེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 གྲུབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་རང་ལྗོགས་ཅམ་རྟོག་བཏགས་ཡིན་པར་མཚུངས་
 ཀྱང་། འཤམ་པ་སྤྱི་མཐོང་གི་ཡུལ་ཀྱི་གཞི་ལྗོགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་སྤྱི་མཐོང་གི་ཡུལ་ཀྱི་
 གཞི་ལྗོགས་ལ་གཟུགས་འཛོགས་དགོས་པས། རང་ལྗོགས་གཞི་ལྗོགས་གི་སློན་སྤྱི་ཁྱད་པར་
 འབྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རེ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་དེས་རིགས་འབྲེལ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གཞན་དབང་ཡེ་མེད་མིན་གསུངས་པ་ཡང་གཞན་
 དབང་དོན་དམ་པར་ཡེ་མེད་མིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཤམ་བྱུང་མི་སྤྱིད་པའི་ཡེ་མེད་
 ཅམ་ལ་མི་སྤྱིར་བཞི་དངོས་བསྟན་ཆད་མཐའ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།
 དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྟགས་སྤྱིད་པོར། གཞན་དབང་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་
 བྱང་ས་བྱངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། འཤམ་བྱུང་མི་སྤྱིད་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་
 མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 གཉིས་འགོག་ཚུལ་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱིར་དགོས་པས། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུང་དོན་
 སྤྱིར་ལྟགས་པ་དེ་ནི། དང་སང་གི་རྩོད་པར་མཁོ་བའི་རིགས་པའི་སློ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་
 པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་དངོས་གཞིའི་དོན་སྤྱིར་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་
 འཛིན་འཤམ་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་ཀྱིས་འབྱེད་ན་དེ་གཞན་དབང་གི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་སྤྱིར་འབྲུལ་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་རྟོག་པས་བསྟན་
 པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤྱིར་བའི་གཟུགས་དེ་ནི་གཞན་དབང་གི་རྫས་ཉིད་དུ་
 ཡང་གྲུབ་ཅིང་བདེན་པར་ཡང་གྲུབ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་པའི་འཤམ་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་

སེམས་པ་དེ་ནི། གྲེ་མདོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀས་གཟུངས་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་
 གྱི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་མཐར་གནས་ཞེས་པའི་དོན་དང་།
 གཞན་དག་དབུ་མ་པས་ནི་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་གཟུགས་དེ་ཀུན་
 རྫོགས་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོགས་ཏུ་ཡོད་
 དགོས་པས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་བོ་
 ཞེས་སྒྲུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་མཐར་གཅིག་ཏུ་སྒྲོས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་པོ་དེས་ནི་རྟག་མཐར་དང་ཆད་པའི་
 མཐར་ལྷུང་བར་བྱེད་པས། དེ་གཉིས་ཀ་དག་གཤམ་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་སོ།
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། སྒྲིང་རྒྱལ་འདི་ཡང་དོན་ལ་ཐོབ་ཆོད་ཀྱི་སྒྲིང་ལུགས་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི་གྲེ་མདོ་གཉིས་དང་དབུ་མ་བར་དངོས་སུ་སྒྲིང་བ་ནི་གཞུང་ལ་འདྲིས་པ་རྣམས་
 གྱིས་དབུད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། ཡང་གོང་དུ་དབུས་མཐར་འབྲེལ་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་
 ཀྱང་བ་བཞི་པས་ནི་དྲོགས་པ་གཞན་ཞིག་གཅོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དྲོགས་པ་སེམས་
 རྒྱལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཀུན་རྟོག་ལ་
 གཏན་དུ་ཡོད་ན། འོ་ན། སེམས་སྒྲེ་བོས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་
 སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་སྒྲེ་ལ། དོགས་པ་དེ་སེམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སྤང་
 འབྲུལ་པའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཀོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཀུན་
 རྫོགས་ཡོད་པའི་དོན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དེ་བོ་ལ་སྤང་རྒྱལ་དང་གནས་རྒྱལ་མི་མཐུན་པའི་
 བརྒྱན་པ་མེད་ཀྱང་། ཁོ་རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའི་སྤང་
 རྒྱལ་དང་གནས་རྒྱལ་མི་མཐུན་པའི་གཉིས་སྤང་ཡོད་ལ། དེས་སྟོང་ཉིད་མཛོམས་སུ་དུ་
 རྟོགས་པ་ལ་ནི་སྐྱབས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐར་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བ་

དང་མི་སྟོང་བ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། དབུ་མའི་ལམ་མ་
 ཡིན་པས་དེ་དག་དགག་པའི་དོན་དུ་ཆོག་པ་བཅད་གཉིས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་
 དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་མིན་ཞིང་། གཟུངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་མིན་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྟོག་གི་འདུས་བྱས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་སོ།། ཞེས་
 ལེགས་ལའང་སྟོང་པོར་ལའང་པ་འདི་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདི་ཐམས་
 ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མི་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་དང་
 མཆུངས་པར་ལའང་པ་ཡིན་ལ། ལའང་ཆུལ་དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
 ལའང་པ་ལྟར་གྱི་ལའང་ཆུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གི་དོན་སྟོང་པོར་བསྐྱེལ་
 ཏེ་འབྲེད་ན། འདུས་བྱས་ཀུན་རྟོག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡང་མིན་ཞིང་།
 གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་ཡང་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྟོག་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཇུས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་
 དང་། ཡང་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་རྟོན་བརྟན་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཡོད་པ་
 ལ་བྱེད་དགོས་ལ། ལའང་ཆུལ་དེ་ཡང་གང་ལས་འཕྲོས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། འདི་
 ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་ཤིང་། དེའི་
 དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་ཏེ་འགྲེལ་བྱེད་གང་གི་ཇེས་སུ་འབྲང་ནས་བཀའ་བ་
 ཡིན་ན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལྟར་གྲགས་པ་མཐས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན་
 ཆེན་པོས་ལའང་པའི་ཇེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཀའ་བ་ཡིན་པས། འདིའི་ཇེས་སུ་འབྲང་
 བར་རིགས་ཀྱི་འདི་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་འཆད་ཆུལ་ནི་འདིའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་
 བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་འཛིན་མཁེས་པ་དང་། ཡང་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་
 དང་། མི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་རེ་བེ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་འཆད་པ་དང་། ཡང་ཡོད་

མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་གཅིག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཅིག་
ཤོས་སྟོང་ཞེས་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལའང་
སྟོང་པོར། འོད་སྤྲུང་གི་ལུ་ལས། ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་རེ་རེར་ལའང་ནས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་ལའང་བཞིན་དེ་ནི་
དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་དུ་སྟོབ་བརྟན་གྱིས་ལའང་དོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཐམ་རང་གཉིས་དང་མི་འདྲ་
བར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་ན། ཡུལ་
སྟོང་པ་དང་ཡུལ་ཙན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མའི་དོན་དུ་འཛིན་པར་འདྲ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་བརྟན་བཙུག་ལེགས་པར་ལའང་པའི་སྟོང་པོ་འདིར་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་དང་། སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་ནི། སྐབས་གང་མཚམས་
ལ་བཀྲལ་བར་མཛད་ཅིང་།

༥ རྟོགས་སྤང་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་དགོངས་པ་ཚུལ་ ཇི་ལྟར་བཀྲལ་ཚུལ།

སྟོབ་དཔོན་རྟོགས་སྤང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་རྣམས་ཐེག་བསྟུས་དང་མཐུན་པར་
བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་སུ་བཀྲལ་ལོ་ཞེས་བྱངས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་
ཆོས་གཤམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་
གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། གཉིས་ཀྱི་འདྲ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཕྱིར་གཉིས་
སྟོང་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་དེ་ཡི་འདྲ་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་
གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་གཅིག་རང་

བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་པས། གཉིས་
 ཀའང་ཉམས་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་
 པ་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་ཀའི་གཞི་གཞན་དབང་གི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དུ་སློང་པོར། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་
 ཉིད་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་དེས་ན་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་
 མེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱད་
 འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་
 ཡིན། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་སྤྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་
 ལམ་དུ། །ཁྱིམ་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་
 གནས་འཛིན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་གནས་ལ། དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ནི་སྒོ་གང་གིས་ཐ་དད་
 དུ་འབྱེད་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཙན་གྱི་སྒོས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་གིས་འབྱེད་པར་མི་རྣམས་
 སོ། །དེ་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་ཙན་གྱི་སྒོ་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་འབྱུལ་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་
 པའི་དབང་གིས་གཉིས་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཐ་དད་ཀྱང་ནི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུང་
 ཆད་གྱིས་བསྐྱད་པར་འགྱུར་བས་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་བརྟེན་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ནི་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པ་ཤེས་པ་ལས་མཚན་ཉིད་དམ་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་
 གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་འཛིན་པ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་
 པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་དོ་བོ་ཐ་དད་དམ་ཇུས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆད་མ་རྣམ་

འགྲེལ་འདིར་རབ་ཏུ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤང་
 སོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། བྱད་པར་ཅན་
 དེའང་དེ་ཉིད་མིན། དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཆོན་ཉིད་བྲལ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 ནི་སྤང་སོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མཆོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱད་པར་གྱིས་མཆོན་མཆོན་གྱི་
 འགྲེལ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དང་། བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ལྡོག་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། གཞི་ལྡོག་ཏུ་གཞན་
 དབང་ཇུས་གྲུབ་འཛིག་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་དང་མཐུན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་
 སྤང་ལ་མཆོན་ན། གཟུགས་མཆོན་བྱ་དང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛིག་
 པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་གཟུགས་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཇུས་སུ་གྲུབ་པའི་
 གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་གི་མཆོན་མཆོན་གྱི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ནི་
 རྟོག་བཏགས་དང་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སོགས་ལ་
 ཡང་། སྦྱར་ཚུལ་དེས་རིགས་འགྲེལ། དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་བཤད་སྟིང་པོར།
 གཟུགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་མཆོན་བྱ་དང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་བྱེད་
 དུ་གསུངས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་གཞི་ཇུས་སུ་
 ཡོད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མེད་
 བའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། བྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་འབྲས་སྐྱེ་པའི་རྣམས་
 པ་མེད་ན། ས་བོན་སོགས་ལས་ནི་སྤྱུག་སོགས་སྐྱེ་པའི་རྣམས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ན་འདོད་ཚུལ་དེས་རང་འབྲས་སྐྱེད་རྣམས་པ་དེ་
 ལྟར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྣམས་མེད་
 ན། ཁ་བོན་སོགས་ནི་སྤྱུག་སོགས་ལ། རྣམ་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། འདོད་

ན་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་གོང་དུ་བསྟུན་
ལས་གསུངས་པ་དང་གཞན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་གསུངས་པས་ན། འོན་ཀྱང་བོན་ལས་ལྷན་
སོགས་སྤྱེ་པའི་རྣམས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་དགོས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པར་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འགའ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

༥ དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་བབྱང་བ།

གཉིས་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེད་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་
བབྱང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷན་ས་
འདིའི་དགག་བྱར་གཉིས་ལས། ལྷན་འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་ཆམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་
ལྟར་རོ།། སྒྲོ་འདོགས་ནི་སྤར་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
འདིར་འཆད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་ཀུན་བཏགས་དང་
ལྷན་སྤྱེས་གཉིས་ཡོད་དོ།། དང་པོ་ལ་ཡང་གཞན་སྤེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་དང་།
རང་སྤེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་གཞན་སྤེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ཡང་
མང་དུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ནི། སྒྲོ་ཏོག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལས་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་
ནོ།། གཉིས་པ་རང་སྤེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ལ་ཡང་། བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་
བཏགས་ཚུལ་དང་། མདོ་སྤེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ལོ།། དེ་ཡང་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་ནི།
དོན་སྤེ་སྤེ་གཉིས་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་འབྲེལ་བས་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཇམས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་འདི་ནི་འདིའི་གཞུང་མང་པོར་དངོས་སུ་གཟུང་འཛིན་ཇམས་

གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལའང་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་དངོས་སུ་མ་ལའང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། འོ་ན། དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སློབ་འདོགས་ཚུལ་འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདིར་གཙོ་བོར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གྲེ་
མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་གཞུང་བྱངས་སྤྱད་ཆམས་ལ་བརྟེན་པ་ན།
མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གཙོ་བོར་མི་བརྟེན་པར་སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་
ཆམས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་ནི་གཙོ་བོར་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འདི་ཉིད་
ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། དེས་ན་གྲེ་མདོ་གཉིས་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཡིན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སློབ་འདོགས་ཚུལ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། དེ་
ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྟོང་པོར། སློབ་འདོགས་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་
གཉིས་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ།
ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིའི་གཞུང་མང་པོར་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་
འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ལའང་པ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཞན་མ་
ལའང་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་
བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བསྟན་ལ།
ཞེས་གསུངས་སོ།

༥ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་
འགོ་ཚུལ་དང་། དེས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་བཅས།

དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་
པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འོག་ཏུ་སྒྲོན་
པར་མཛད་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་
དགག་བྱ་གཙོ་བོ་ཆེ་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པོར། ལྷན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་
འདོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྒྲོན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
གྲུབ་མཐས་ཆོས་བདག་བཏགས་པ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བབྱུང་བའི་ཆོས་བདག་སྐྱུབ་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་བཏགས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་
བཏགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་དགོས་པས། དེ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་ནི་
གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་དང་བཟུང་གཞིར་
བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཕྱང་སོགས་མཐས་དེ་འདྲའི་
མིང་དང་བཟུང་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པས། དེར་ཡོད་པ་ཙམ་སྒྲོ་
འདོགས་མིན་གྱང་། ཕྱང་སོགས་ངོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་
ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་ཡིན་ཞིང་། ཕྱང་
སོགས་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འདིའི་
བཏགས་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཛིན་མི་ཤེས་པས་ཚུལ་འདི་ལ་མ་བས་

པར་བྱེད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལེགས་སྤྲོད་པོར། གཞན་དབང་ལ་ཆོས་
བདག་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་མི་ཤེས་ན་ལུགས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་ཆོད་པར་མི་ཤེས་སོ།། ཀུན་བཏགས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་
ནི། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བའོ་
ཞེས་སོགས་བྱུང་པར་དུ་མིང་དང་བརྟུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནི་སྤང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་མིན་གྱི། སྤང་སོགས་ངོ་བོ་
དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༥ གཟུགས་སོགས་མིང་བརྟུན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འགོག་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བའི་རྩོད་པ་ལྟའི་ངོས་འཛིན་
དང་དེའི་ལན་བཅས།

འོན། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
དུ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བརྟུན་ཡུལ་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་
མཚུངས་པས་སོ་སྐྱམ་ན་དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ་དང་པོ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་འདི་ནི་མིང་བརྟུན་ཡུལ་ཡིན་པའི་རང་
ལྟོག་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་འབྲ་བས་ན།
དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཤིང་།
བྱེ་མཛེད་གཉིས་ལ་ཡང་གྲུབ་ཐོབ་པས་ན་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་བརྫོད་བྱ་དང་། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་
དངོས་ཡུལ་དང་དོན་སྤྱི་དང་སྒྲུབ་སྤྱི་རྣམས་སྤྱི་མཚན་དང་དངོས་མེད་དུ་ངས་ཟིན་པ་བཞིན་

ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་མི་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་
པར་ཡང་བྱེད་མི་རྣམས་པས། དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་།
བྱང་སར་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཆེས་མི་
འབྲ་བལོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལའད་སྟོང་པོར། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་
བཟའི་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པ་དེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་
ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་ན་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱ་དང་བརྫོང་བྱེད་དོན་སྤྱི་དང་སྤྱི་དངོས་མེད་
དུ་དོན་སྤྱི་བ་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་གཞན་དབང་དེས་སྟོང་བར་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པ་
དང་། དེས་སྟོང་བར་གྲུབ་པའི་ཚད་མས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་
དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་མི་འགྱུར་བས། དགོངས་འགྲེལ་
ལས་ཀྱན་བཏགས་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
ལའད་ཅིང་། བྱང་སར་ལས་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་ལའད་
པ་དང་འགལ་ལོ། །གཟུགས་སོགས་བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཞེན་
ཡུལ་གྱི་གཞི་ལྷོག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ལྷོག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་
ན་འད་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བུ་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པར་མ་དེ་སྤེལ་པས་ཀྱང་
གྲུབ་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་
ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་
སྤྱར་ན་གོ་བདེ་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་ལ་གཞི་
ལྷོག་དང་རང་ལྷོག་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་ཞེས་

གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་
 གཞི་ལྡོག་ནི་གཟུགས་ལ་བྱེད་པས་གཞི་ལྡོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་
 དེར་གྲུབ་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་དུ་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 བཀག་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པ་དཔེ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ལྡོག་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས་ལ། དེ་བཀག་ན་འང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་སྤྱིར་ཆད་
 མ་གཉིས། ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ལྟར། དཔེ་རང་ལྡོག་གི་
 ཆ་དེ་མདོ་སྤེལ་སྤྱི་མཚན་དང་དངོས་མེད་དུ་ངེས་ཟིན་པས་མི་འཐད་དོ། །དེ་
 བཞིན་དུ། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྤྱ། ཆོས་
 རྣམས་གང་དང་གང་བརྗོད་པ། དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་
 ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་ཡིན་ཀྱང་།
 འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པས་ངེས་ཟིན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
 ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་རང་གི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་ནི་མིང་གི་གཞིར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །
 དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པས་གྲུབ་ཟིན་པ་མིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་
 གང་ཡང་མིང་གི་གཞིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་དེ་འདྲའི་
 གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ལ་ཡོད་པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་འགོག་པ་ན་བྱང་སར་ལུང་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོག་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔེ་སྒྲོ་
 ནས་འགོག་པ་ཡང་གཞན་སྤེལ་དང་རང་སྤེལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་རྣལ་
 འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་བཀག་པ་མིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ལ་དངོས་སུ་
 བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཤད་སྤྱིར་པོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་
 ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་པས་དེ་ལས་ལྷག་པ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་

སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ལ་ནས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་དང་ནུལ་
 འབྱོར་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་པར་ལ་འགོག་པ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་ལ་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ལུང་གི་བྱེད་པར་
 བཅས་ཏེ་འགོག་པ་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པར་ཁོ་རང་ལ་
 གསུངས་པའི་ལུང་རྣམས་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པར་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་
 སྒྲེ་པས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 དུ་ལས་མི་ཡོན་པར། ཁོ་རང་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
 དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་མདོ་གསུམ་ཡང་སྒྲིབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་བྱ་ལས་བརྒམས་ཏེ་བཀའ་སྒྲུབ་པའི་མདོ་དང་། སྒྲིབ་པ་འཕོ་བའི་མདོ་
 དང་། དོན་གྱི་སྒྲེ་ཆོན་གྱི་མདོ་གསུམ་དོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་འདི་ན་དགོ་
 སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་ནི་ལ་བརྟེན་ནས། བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྒྲིབ་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། འཛིན་
 ཏེན་དག་ན་ཀུན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་སྒྲོ་
 འདོགས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་
 འགོག་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་འདོགས་ལྟན་སྒྲིབ་འགོག་པ་ན།
 ཐོག་མར་དེ་དོས་བཟུང་བ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས་དེ་ལ་གྱིས་པ་རྣམས་ནི་བརྫོད་པར་བྱ་བའི་
 དདོས་པོ་ལ་རྒྱུ་ལྡན་མིང་ཅི་ལྟར་བ་དང་བརྫོད་པ་ཅི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དེ་ལ་གྱིས་
 པ་སྟེ་སྒྲིབ་ཏེ་མ་རྟོགས་པའི་འཛིན་ཏེན་རང་ག་བ་རྣམས་ནི། བརྫོད་པར་བྱ་བའི་
 དདོས་པོ་གཞུགས་ལ་མཚོན་ན་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ལྟའི་སྒྲོ་ནས་
 གཞུགས་དེ་འཛིན་པ་ན་དང་པོ་མིང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་མིང་དེའི་སྒྲོ་ནས་གོ་བར་བྱེད་དགོས་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གོ་བ་ན་གྲིས་པ་རྣམས་ནི་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཇི་ལྟ་བུ་དང་བརྗོད་
 པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟེ་མིང་དང་བརྗོད་པ་གཞུགས་གསུམ་སོ་སོར་མི་སྣ་བར།
 གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་གཞུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་གཞིར་གཞུགས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བྱི་སྟོ་འདོགས་ལྟན་སྟེས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 གཞུགས་སོགས་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་བརྗོད་པས་བྲིས་པ་ན།
 ངོ་བོ་ཉིད་གཞུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་འདི་བྱི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ལ་འཆར་བ་ལྟར་
 གྲི་ལན་འདེབས་ལུགས་ཡིན་གྱི། བརྟག་པ་བརྟག་ནས་འཐད་པ་དང་ལྟན་པའི་ལན་
 བཏབ་ན་དེ་ལྟར་མི་འདེབས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་འདེབས་
 རྒྱུ་ལ་འདི་བྱི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་འདེབས་ན། མིང་གང་ལ་འཇུག་
 པའི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞུགས་ཡིན་ཞེས་ལན་
 བཏབ་པ་ཡིན་ལ། རྟོ་ཀུན་བཏགས་གྲིས་འཐད་པ་བརྟག་ནས་ལན་འདེབས་ན།
 གཞུགས་ཟེར་བའི་ཆ་དེ་ལ་གཞུགས་དང་གཞུགས་ཀྱི་མིང་དང་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་
 ཆ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལན་འདེབས་པར་མི་རུས་ཤིང་། ལྷག་པོ་
 ལན་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་འདི་དག་ཞིབ་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ནི་དགོངས་རྒྱུ་
 དུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱེད། དེས་ན་གཞུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་སོ་
 སྟམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ལ། བཞི་པོ་དེ་ཡང་སྡུ་མ་སྡུ་མའི་རྒྱ་
 མཚན་གྲིས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་རིམ་གྲིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས། རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་
 བཞི་གའི་བྱུང་པར་ལ་སྟོར་བས་ན་རྒྱ་མཚན་ལྟ་འདྲེན་པའི་ཆོ་དང་པོར་རྒྱ་མཚན་བྲངས་

གྲང་། མིང་གི་དོན་སྟོན་པ་ན་མིང་རྒྱ་མཚན་དང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་
 ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་བྱིས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་གྱི། མིང་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པ་རྒྱ་
 མཚན་དང་པོར་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་
 མཚན་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགོ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་གྱི་མིང་དུ་
 བཤགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་གཟུགས་སོ་སྟོན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་
 རྣམས་མེད་ན་གཟུགས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་། དེས་དེ་མ་
 དམིགས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བས། དེས་
 ན་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་དེའི་རྒྱར་འགོ་ཚུལ་ནི་དེས་ཤེས་
 ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་སོགས་ཕྱང་པོ་ཕྱི་མ་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་རིགས་འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཡང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས། གྲིས་པ་ལྷོངས་
 པའི་སེམས་ལྟན་པ། མཚན་མ་དག་ལ་བརྟེན་པས་བཅིངས། ཞེས་དང་། བསྐྱ་
 བར་ཡང་། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་དམིགས་ལ།
 བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།
 འཇིག་རྟེན་པ་དག་དངོས་པོ་ཡོད་ན་མིང་དུ་ཡང་བརྟེན་པས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་གྱི།
 དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཀྱང་མིང་དང་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 གྲིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་ལས་
 གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་དག་ལས་སྐྱ་རིས་བྱེ་སྟེ་མིང་གི་མཚན་མ་འཇོག་ལ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་རྟེན་པ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་དེ་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་

གྲིས་གྲུབ་པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་རང་གིས་སྐྱེ་བས་ན། མཚན་མ་དག་
 ལ་བརྟེན་པས་བཅིངས། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཡོད་ཅེས་པའི་བརྟེན་པ་ཡང་བྱེད་ལ། བརྟེན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གྲུང་གཟུགས་སྐྱེ་བ་དང་འཛིན་པ་ཡང་མཐོང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་བྱིས་པ་སྟོངས་
 པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་
 པའི་མིང་གི་གཞི་དང་གཟུགས་སྐྱེའོ་འགག་གོ་ཞེས་པའི་བརྟེན་པའི་གཞིར་རང་མཚན་
 ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་རང་གིས་སྐྱེད་བཞི་བྱིས་པ་སྟོངས་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་
 བཏགས་པ་ན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་གཞིར་ཇི་ལྟར་སྦྲང་བའི་
 རྒྱལ་ནི། དེ་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མིང་དང་བདུས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་
 བར་སྟོན་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྦྲང་བ་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་
 བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་སློབ་འདོགས་ལྡན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོ་བོ་
 ལ་སློབ་འདོགས་པའི་སློབ་འདོགས་ཡིན་ནོ། དེའི་བྱིར་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར།
 གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་ཆོ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་པའི་གཞི་
 ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྦྲང་བ་ལྟས་པ་ན། མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་མིན་བར་རང་གི་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྦྲང་རོ། སྟོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྦྲང་བ་བཞིན་དུ་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། སྟོན་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་བ་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་སློབ་འདོགས་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་བྱེ་མཛོད་གཉིས་ཀྱིས་གྲུང་འཐད་ལྡན་དུ་
 ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། སྟོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐྱེའི་བརྟེན་བྱའི་རང་ལྟོག་
 རྟོག་བཏགས་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་ནི་བྱེ་མཛོད་གཉིས་དང་སེམས་ཙམ་པ་འདྲ་ལ། གཞི་

ལྷོག་ཏུ་རང་མཚན་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་ལྷོག་གི་རང་མཚན་
 འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི། གོང་དུ་རང་ལྷོག་གཞི་ལྷོག་གི་བའི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་
 འཛོག་ཚུལ་བྱུང་བར་བ་སྟེན་པོར་གཞུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་དགག་བྱའི་ཀྱན་
 བཏགས་དང་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འདོད་ཅིང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟེན་པོ་དེ་
 འདྲའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་འདོད་པས་ན་དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་འཛོག་ཚུལ་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་དུ་སྟོང་འདོགས་པའི་
 སྟོང་འདོགས་དང་། གཞུང་འཛིན་ཐུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའད་སྟོང་པོར། དེ་བྱིས་པ་
 རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྤར་ལའད་པ་དེས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྤངས་དེ་
 འཐད་ལྟར་དུ་དོན་སྤྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས། སྤྲི་བཟོད་བྱའི་རང་ལྷོག་ཏུ་
 བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གཞི་ལྷོག་ཏུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་
 མཚུངས། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། ཚུད་པ་ལྷག་མའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།

༥ ཐེག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་ རིགས་པ་གསུམ།

གཉིས་པ། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
 པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན།
 ཞེས་བྱི་བ་བཀོད་པར་མཛད་པའི་ངོར་ནི། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་
 སྟོང་པར་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་

དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ས་དང་།
 བསྐྱུ་བ་ལས་ནི་རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། གཞན་དབང་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། མིང་གི་སྤྱོད་ལ་སྒྲོ་མེད་ཕྱིར།
 མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འབྲེས་
 འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་
 དང་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཞི་
 གཅིག་གི་སྟེང་ནས་ངོས་བབྱང་ན་རིགས་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་བུམ་པ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོ་ལྟོར་
 བའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་ནས་གཞོན་བྱེད་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲའི་གཞིའམ་གནས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལྟོ་ལྟོར་
 བའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་ན། དེ་བཟུང་དབང་
 གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བཟུང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྒྲོ་བརྩལ་བཏེན་
 ནས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་བརྩལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སོང་ན། འོ་ན།
 བུམ་པའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ལྟོར་ལྟོར་བ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འདི་ནི་བུམ་
 པའོ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡང་མིན་པ་ནི་ལུང་།
 རིགས་པ། རྒྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་ཟིན་ཀྱན་བཏགས་
 ལ་སྒྱུར་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འགོད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞི་གཞན་དབང་
 གི་ནང་ཚན་ཆེས་ཅན་དུ་བཀོད་དེ་སྒྱུར་དག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན་ལྟོ་ལྟོར་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུང་
 བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་སུ་འབྱེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུང་དེ་འདྲའི་གཞིར་མིང་བརྩས་བཞག་ཙམ་ཡིན་

སའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་གཞིར་བྱོང་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་མིང་བད་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བཞུགས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཏེ། བྱོང་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཅུགས་པའི་སྤང་ལོ་
 ཏུ་ལྷོ་ལྷུང་བ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྒྲུལ་པའི་སྒོ་སྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དོ།
 རིགས་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགྱུར་
 བའི་འགལ་བར་འགོ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་བརྒྱ་
 བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་གོང་འཛུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་། མིང་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་བརྒྱ་བྱིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན།
 དེ་འདྲའི་མིང་དེ་རྣམས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 བཞུགས་པ་ལ་མིང་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་སྤང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། དོན་གཅིག་བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་སུ་ལ་ཡང་དངོས་གནས་ལ་སོ་སོར་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གཅིག་སུ་དེ་དོན་དུ་མ་ཐལ་བས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།
 དེ་ཡང་སྒྲིང་རག་ཏུ་བསྐྱེལ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ཆོས་ཙན། བྱོང་དབང་པོ་སོགས་མིང་དུ་མ་
 འཇུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བྱོང་ལ་མིང་དེ་
 རྣམས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་
 བཞིན་དུ་བྱོང་དོན་མི་འདྲ་བ་མང་པོར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་མང་པོར་འགྱུར་བས་འགལ་བའོ། །རིགས་པ་གསུམ་པའི་
 སྐབས་སུ། དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་འདྲེས་པར་འགྱུར་བའི་འགལ་བར་སོང་
 ཚུལ་ནི། །དེ་ཡང་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྤྲས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་
 འཇུག་པའི་ཆོན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེར་སྤྲས་སོ་སྒྲུལ་པའི་སྒོ་སྒྱུ་བ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉེར་སྤྲས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་པོ་དེའི་
 གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་

དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་གཉིས་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་འགལ་བར་སོང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྒྲུང་རྒྱུ་བསྐྱེལ་ན། གང་ཟག་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་ཉེ་སྤྱད་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་བཏགས་པའི་སྤྱིས་བྱ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཉེས་སྤྱད་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་པོ་དེའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་གཉིས་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་བས་འགལ་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལེགས་སྤྱིང་པོར། དེ་ལ་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་འགྲུབ་ཚུལ་གོ་སྤྱད་བར་བཞེད་ན། ཞེས་པ་ནས། དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་གཞུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། གཞུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་སུ་འཛོག་པར་འདྲ་བས་ན། ཐེག་བསྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དེ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་འཕུལ་མཚམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞི་དབྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ། བརྒྱུ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལེགས་སྤྱིང་པོར། གཞུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་འང་མིང་དུ་བཏགས་པའི་གནས་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བས། འདིའི་མིང་འདིའི་ཞེས་བརྒྱུ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་ལ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ། བུམ་པ་ལ་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་།

ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱིས་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ། འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྟོན་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན་དེ་བྱུང་པའོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་ཡོད་པར་སོང་བ་
ན་འཛིག་ཏེན་པའི་སློ་ལྟན་སྐྱེས་རང་ག་བ་ལ་ཡང་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་
གོང་གི་བྱུང་པ་དང་། བཏགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་དང་ཐ་དང་གི་
སྤྲུང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་ཡང་། བྱུང་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཆེ་ཤས་སུ་ལྟན་པའི་རྒྱུན་
གཅིག་གིས་ཡོང་པའི་ཚོད་ཀྱི་བྱུང་པ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་ལ་ཡོད་
གཏད་དེ་འདི་ནི་བྱུང་པའོ་སྟེན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སོ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་སྟེ་བྱུང་པ་
ལ་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་མ་བཏགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
འདུག་བཞུས་ན་རྩ་བ་ཆོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སློ་ལྟན་སྐྱེས་དེ་ལ་ནི་མིང་བཏགས་མ་
བཏགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པ་དེ་ལོན་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་མིང་བཏགས་མ་
བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཆར་ཞིང་འཛིན་པ་མིན་པས་ན། སྤྱིར་
བྱུང་པ་ཡང་སློ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་འཆར་བ་ལྟར་མིང་བཏགས་མ་བཏགས་གཉིས་ཀའི་
སྐབས་སུ་ཡོད་པར་འཛིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་སློ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་འཐད་པ་བཅུག་པ་
ན་བྱུང་པའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་དུ་དེས་བྱུང་པ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་མ་གཏོགས། བྱུང་
པ་དེ་ལ་བྱུང་པའོ་སྟེན་དུ་འཛིན་པ་ནི་སློ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སོ་དང་འདྲ་ལ། བྱིས་བྱུང་
པའི་མིང་བཏགས་ནས་ནི་བྱུང་པ་མཐོང་བ་ན་འདི་ནི་བྱུང་པའོ་སྟེན་དུ་འཛིན་པ་དང་།
མིང་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་སློ་ཀྱན་བཏགས་
ཀྱི་འཛིན་སོ་ཡིན་པས། སྤྱིར་བྱུང་པ་དེ་མིང་བཟའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་སྟེ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་འཛིན་སོ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་ལྟོ་སྤྱིར་བ་དེ་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་
མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། བྱུང་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་
གོང་དུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། ཡང་ན་དེའི་དུས་སུ་ལྟོ་སྤྱིར་བ་འདི་ནི་

བྱམ་པའོ་སྒྲམ་པའི་བད་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་བྱམ་པའི་མིང་
བཏགས་ཀྱང་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་ཤིང་གིས་འདི་ནི་བྱམ་པའོ་སྒྲམ་པའི་སྒོ་གཏན་ནས་མི་
སྒྲེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྟོ་ལྟོར་བ་འདི་ནི་བྱམ་པའོ་སྒྲམ་པའི་སྒོ་སྒྲེ་ས་མེད་པར་
འགྱུར་བས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

༥ བྱང་སའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ།

དེའི་ཕྱིར་བྱང་སར། དོན་སྤར་ཡོད་ལ་འདི་འདྲིའོ་ཞེས་མིང་ཕྱིས་འདོགས་ན་དེ་ལྟར་མ་
བཏགས་པའི་ཆོ་དོན་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་བཏགས་པའི་ཆོ་ཡང་ངོ་བོ་
ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་འདོགས་ན་མིང་མ་བཏགས་པའི་དུས་སུ་འདི་གཟུགས་སོ་སྒྲམ་པའི་སྒོ་
སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་ས་བྱང་ས་སྤང་དེ་བཀག་གོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོ་གས་
ཆོས་གང་ཡང་མིང་དང་བད་འདོགས་པའི་དངོས་ཡུལ་གཟུགས་སོ་གས་སུ་སྤང་བ་དེ་
མིང་དང་བད་འདི་གཞིར་གཟུགས་སོ་གས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་དང་བྱུང་མེད་དུ་མིང་དང་བད་
ལ་བལྟོས་ནས་དངོས་སུ་སྤང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་གཟུགས་སོ་གས་ཆོས་དེ་
མཐས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་ཁོ་རང་དངོས་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེ་
འདྲའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བད་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མིང་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བར་
འགྱུར་ངོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་སྟོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་།

༥ གཞན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་སྤང་དགག་པ།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་བད་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་གང་ལ་བད་

འདོགས་པའི་དོན་དེའི་རོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བཅུ་ལྟེ་ལྷུ་པ་ལ་མི་བཞུས་
 པར་མིང་གི་སྒྲིབ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། གཞུགས་སོགས་བཅུ་
 འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཁས་བླངས་པ་ལ་གོང་གི་སྒྲིབ་དེ་འདྲ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། དེ་ཡང་བྱེ་
 མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་ལ་བཅུ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ནི་གོང་དུ་བཅོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དངོས་ཡུལ་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དོན་སྒྲིབ་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་
 སྒྲིབ་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་དེ་ལྟར་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ།
 དེས་ན་བཅུ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་འདི་དོས་བབྱང་ལུགས་ནི་གོང་དུ་དོས་བབྱང་བ་
 ལྟར་འདིར་ཡང་གཞུགས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་
 ལྟར་བ་ན་གཞུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་སུ་ལྟར་བའི་འདྲ་རྣམ་དེ་ཉིད།
 གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་བཅུ་འདོགས་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མདོ་སྟེ་བས་སྒྲིབ་
 མཚན་དང་དངོས་མེད་དུ་ཡང་འཛོག་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རོ་བོར་
 རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་ཀྱས་ལ། གཞུགས་སོགས་བཅུ་འདོགས་པའི་
 གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་ལ་བཅུ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་
 རང་སྟོན་ཙམ་འཛོག་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཡུལ་དེའི་གཞི་སྟོན་གཞུགས་སོགས་བཅུ་
 འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་
 འཛོག་དགོས་པས་ན། དེ་འདྲའི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 ཁས་བླངས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པར་གོང་གི་སྒྲིབ་དེ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་
 ནོ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་དེ་གཉིས་དོན་འདྲ་བའི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་ལ། དེ་
 ལྟར་འདྲ་ཚུལ་ནི་གཞུགས་སོགས་གང་ལ་ཡང་བཅུ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་གང་
 ལ་བཅུ་འདོགས་པའི་དོན་དེའི་རོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཞུགས་སོགས་

བརྩ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་དང་། གཟུགས་སོགས་བརྩ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛོག་པ་དང་། དེ་
འཛིན་པའི་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྒྲུས་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་པར་འདྲ་
བས་ན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་ལ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པས་འདྲའོ་
ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྱོད་པོར། གང་ལ་བརྩ་
འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་རོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྩ་འབྲེལ་
བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མིང་གི་སྒྲོ་སྒྲེབ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོན་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཟུགས་
སོགས་བརྩ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲོན་དེར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་སྒྲུ་མོད་ཀྱང་འདྲའོ།

༥ མིང་བརྩས་བཞག་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་
དང་། མིང་བརྩའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དོན་སྒྲུ་གཉིས་
ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་དང་བརྩས་བཞག་པའི་
ཀྱན་བཏགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དགག་མི་ནུས་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་
དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཀྱན་བཏགས་
ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤིད་པ་ཡིན་པས་མི་དང་བརྩས་བཞག་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་
གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མིང་དང་བརྩས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱ་
འབྲས་མི་རུང་བར་འདི་པ་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་དོན་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱིས་

གཟུགས་སོགས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་རོ་བོར་རང་
 མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟེན་
 འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མ་བཞག་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ།
 འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུའི་
 གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་ན་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་
 གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བརྟེན་གཞི་ལ་བཞུགས་ནས་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེར་ཡོད་
 རྒྱུ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་མིང་བརྟེན་བཞག་ཙམ་གྱི་ཡོད་རྒྱུ་མིན་པར་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚད་ནས་དེ་འདྲའི་གཞི་དེར་སོང་བར་འཛོག་པས་ན། དོན་སྣ་
 གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་། རྟོག་པའི་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་གྱིས་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་འདི་ནི་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་འཛོག་རྒྱུ་
 དང་ནི་ཆེས་མི་འདྲའོ། །དེ་ཡང་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི། གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པ་ལྟར། ཚད་མ་ལ་མཛོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་
 བཞིན་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་མཚན་དེ་
 ཡིན་ལ། དེ་དང་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤྱང་ཡུལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་
 འཛོག་པས་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་མ་ཚད་བསམ་ན་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་
 ནི་དེ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟངས་པོར། དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་
 སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཞེས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཏེ། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་

མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྤར་གོང་དུ་རིམ་པར་བཤད་པའི་རོ་བོ་དང་
བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་གཞིར་ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པ་དང་
དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་ཡིན་ལ། དེའི་
ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། །

༥ རིགས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ འཛིན་ཆུང་།

རིགས་པ་འདི་དག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆུང་ལ་ནི། དེ་ཡང་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་གནས་
དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནས་ཤེས་པ་ན་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ།
དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྟུན་ལས། འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པར་ཙམ་
ལ་འཇུག་པར་བཙོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་གོ་དང་དོན་སྤངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ། དེ་ལ་ཡི་
གའི་མིང་དེ་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། ཡི་གེ་ལ་
བརྟེན་པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ།
མིང་དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པར་ཟད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་
གོ། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་། མིང་དང་བཅས་
པའི་དོན་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱད་པར་
དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་དང་།
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གོ་དང་དོན་སྤངས་
པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ། ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་འབྱུང་ཞིང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དོན་སྟེལ་ནས་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་འབྱུང་
 ཚུལ་གཞུགས་ཀྱི་སྟངས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ཡང་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་
 དེ་ཡི་གེ་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་བྱུང་བ་ན་འདི་ནི་གཞུགས་སོ་སྟམ་པའི་བརྗོད་པ་བྱས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡི་གེ་དང་མིང་དང་དོན་སྤང་བའི་
 ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྣམས་ཇུས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་
 ལྟར་ཀྱི་དོན་དེར་མ་གྲུབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པའི་གནས་ཆོད་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཉོག་
 པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་སྟེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་
 ཡི་གེའི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གཞུགས་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་སོང་བས་དེ་
 ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེས་
 པར་མཛད་དོ། །མིང་དེ་ཡང་འདི་ནི་གཞུགས་སོ་ཞེས་དེ་བོ་དང་འདི་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་
 བའོ་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མིང་དོན་སྟེལ་ནས་དེ་བོ་དང་བྱུང་
 པར་འཛོལ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་བོ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱི་མིང་འཇུག་
 པའི་གཞི་གཞུགས་དང་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་
 ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་དེའི་མིང་འཛོལ་བ། དེའི་དོན་འཛོལ་བ། དེའི་དེ་བོ་འཛོལ་བ།
 དེའི་བྱུང་པར་འཛོལ་བ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
 དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཞུགས་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་
 སོ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་ཇུས་གཅིག་པ་དང་། ལམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

ཆོས་རྒྱལ་ཉི་སེམས་དང་ཇུས་གཅིག་མིན་གྱི་སེམས་དང་དེ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུབ་
 དགོས་པ་ནི་བྱུང་པར་རོ། དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་རྫོང་བྱེད་གྱི་མིང་དང་། བརྫོང་བྱེད་དོན་དང་། མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་བརྫོང་བྱེད་དོན་གྱི་དེ་བོ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པར་འཆོལ་བ་སྟེ། འཆོལ་བ་
 བཞིའི་སྒོ་ནས་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་ཚུལ་ཡོད་པ་ནི་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་བཞི་པའི་དེའི་སྒོ་
 བས་ཇི་ལྟར་སྤང་ན་སེམས་ལས་ཇུས་སམ་དེ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤང་བ་
 ལྟར་དུ་དོན་དེ་རྣམས་མ་དམིགས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པས་ན། ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་བཞི་
 དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པའི་དེའི་སྒོ་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སེམས་གྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་དགོས་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་ཤེས་པོར་། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་
 གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་པའི་
 གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ལེགས་པ་ན། རྫོང་བྱེད་གྱི་མིང་དང་བརྫོང་བྱེད་
 དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྫོང་བྱེད་དོན་གྱི་དེ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་སྤང་
 བའི་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་སའི་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་
 པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་ནས་གཞུགས་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ལ་
 འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་འཛིན་
 ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་ཚུལ་དང་། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་གཞུང་
 འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་སྤང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་
 ཅིང་། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་སྤང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དེ་བག་
 ཆགས་གང་ལས་བྱུང་ན་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ལ། དེ་ནི་
 འབྲུལ་གྱི་རྟོག་ཙམ་གྱི་སྒོ་བྱུང་བ་མིན་པར་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཐུགས་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུའི་

དབང་གིས་གཉིས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དབང་ལེས་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་
 གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེའི་གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་པ་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་
 དད་དུ་སྒྲུབ་བའི་གཉིས་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་ཡིན་པས། ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ནི་དབང་ལེས་ལ་
 བཏྲུས་ནས་གཙོ་བོར་འགོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དབང་ལེས་རྟོག་མེད་ལ་
 གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་
 སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་ལུགས་པར་འཛིན་ལ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་སྒྲུབ་བས་ན། ལུགས་འདིར་དགག་བྱའོས་བདག་དབང་ལེས་ལ་
 སྒྲུབ་བར་བཞག་གོ། །དེས་ན་ཡིད་ལེས་རྟོག་པས་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཇུས་གཞན་ཁེགས་
 ན་དབང་ལེས་རྟོག་མེད་ལ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་ཇུས་གཞན་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་
 ལའད་སྟོང་པོར། འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་
 རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཁེགས་ན། སྟོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བའི་སྟོ་
 འཛིན་དེ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་ལུགས་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་བ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་པོ། དེ་གྲུབ་ན་སྟོན་པོ་དེ་རང་སྒྲུབ་བའི་ལེས་པ་ལ་ཇུས་གཞན་
 དུ་མེད་པ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལྷན་ལེས་དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་
 ཡིན་པ་དེ་རང་རིག་ལ་མི་སྒྲུབ་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་མི་འགའ་ཞིང་། དེ་ཡང་
 རང་རིག་ལ་ནི་གཉིས་སྒྲུབ་གི་རིགས་གང་ཡང་མེད་པས་ན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་
 དེ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ནི་གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་
 པ་དེ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཆོ་དཔེ་དོན་སྤྱི་འཆར་དགོས་ལ། དེ་འཆར་བ་ན་གཉིས་སྒྲུབ་
 གི་ལྷན་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའད་སྟོང་པོར། རང་རིག་
 ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་མི་སྒྲུབ་ལ། སྟོ་འཛིན་ལ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པའི་
 གཞི་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་པའི་རང་རིག་ལ་

སོགས་པ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་ཞིང་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འཛིན་ལ་སྒྲུང་བ་མི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་སྒྲུང་བ་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བོ། དེའི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་པ་ན་དེས་པར་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འོ་ན། རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པ་སྒྲུང་བའི་ཆོན་ཡང་ཤེས་
 པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བས་ན། རྟོག་པ་དེ་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སོང་བ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པ་སྒྲུང་བྱིན་མྱོང་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུང་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པ་སྒྲུང་བྱིན་མྱོང་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུང་
 བ་འདི་ཐལ་རང་གཉིས་དང་ཡང་མི་འདྲ་བ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མཚོག་གཅིག་ཏུ་
 ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལུགས་འདིར་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་འཛིན་ཅིང་། དེ་གཞིར་བཞག་
 བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་ནས་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་
 འཛིན་ཚུལ་འདི་དང་། གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་གྱི་གཞན་འདི་དང་།
 གཟུངས་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདི་རྣམས་གྲུང་
 བསྒྲིགས་ནས་ལེགས་པར་བསམས་ན། རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བྱིན་ཆད་
 མྱོང་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་དགོས་པ་ནི་འདིའི་གྲུབ་པའི་མཐར་འོང་ཆོད་དུ་འདུག་
 པས་དོན་དུ་ན། ཤེས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཤེས་པ་འཛིན་པ་ན་མྱོང་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་
 འཆར་ནས་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོན་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྒྲོན་པོ་འཛིན་པ་ན་གཉིས་སྒྲུང་
 འཆར་ཏེ་འཛིན་དགོས་པ་ཡང་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་
 ཡིན་ན་སྤྱིར་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེས་ཤེས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་
 གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་མྱོང་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འཆར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་
 རྟོག་པས་བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་དང་།
 བར་ཤེས་པའི་གསལ་རིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ན་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་མྱོང་ཙམ་དུ་འཆར་

དགོས་པ་ཡང་། ལེགས་མཐུན་སྤྱོད་པོར། འདི་ཤེས་པ་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་འཆར་བ་ནི་འདྲི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་
 པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ངེས་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་མི་བྱས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་
 གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེ་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྣམ་པར་འཆར་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་ཀྱང་།
 ཡུལ་ཤེས་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བས་དེ་གཉིས་དོན་མི་
 གཅིག་ཅེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་རྟོགས་པས་བཏགས་ཙམ་དང་རྟོག་
 མེད་དབང་ཤེས་པ་སྒྲུང་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་འགལ་
 ཞིང་། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་མདོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་དངོས་པོས་བྱུང་བ་དང་།
 མདོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་མ་འབྱུང་པས་བྱུང་བ་དང་། འདིར་བག་ཆགས་བཏན་འབྱུང་
 གི་དབང་ཤེས་པ་འབྱུང་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྡོན་པོ་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་ཡང་སྒྲུང་བས་ལུགས་དེ་གཉིས་ལ་མི་འབྲུ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་མཐུན་སྤྱོད་པོར། གཤམ་ཏེ་སྡོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྒྲུང་ངོ་སྟོན་ན་སྒྲུ་མ་ཏྲ་བྱུང་ཡིན་པ་
 ཡང་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྒྲུང་བར་འབྱུར་ཏེ། རྟོག་བས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་
 པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེས་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་
 རྩམ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་དེ་ལ་སྤྱིར་མིང་བཅས་
 འཛིན་ལུས་མི་བྱས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་དབང་གང་གིས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་མིང་བཅས་འཛིན་ལུས་དགོས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་མཐུན་སྤྱོད་པོར། དེས་ན་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་

བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཟུང་
འཛིན་ཇུས་གཞན་བཀག་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །མདོ་དེ་ལས་ནི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ནི་ཕྱི་རོལ་དགག་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཐམས་
ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ནི་ག་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་
གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་
དེ་དག་མི་མཐོང་སོ། །དེ་དག་གི་མང་པོ་ནི་ག་མིང་བདུས་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཡོད་
པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་ཏོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པའི་རིགས་པ།

དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ། བྱང་ས། བསྐྱུ་བ། དབྱུས་མཐའ། མདོ་སྡེ་རྒྱ།
ཐེག་བསྐྱུས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འདིར་གཟུགས་
འཛིན་ཇུས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཐེག་བསྐྱུས། ཉི་ཤུ། སྟོབ་
དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་དམིགས་བརྟག་
རྩ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐེག་
བསྐྱུས་སུ་མི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་ཀྱི་དཔེས་འགོག་པར་མཛད་ལ། དེའི་
འགོག་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ།
མི་ལམ་གྱི་ཏྲ་སྒྲུང་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྤང་ཡང་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་མེད་པ་དང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྒྱན་བྱད་བཞིན་དུ་མེད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དེ་ཞེས་འགོག་པ་དང་། ཉི་ཤུ་
པར་ཕྱི་དོན་མེད་དེ། རྩལ་ཆ་མེད་ཀྱང་མེད། དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡང་མེད་

པའི་ཕྱིར་དང་། གཤམ་ཏེ་ཆ་མེད་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བཅུ་ནས་རྩལ་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་
 སྤྱོད་པ་བཅུ་འི་ཆ་ཡང་ཡོད་དགོས་པས་ཆ་མེད་ཉམས་ལ། སྤྱོད་པ་བཅུ་འི་ཆ་བཅུ་ནས་
 བསྐྱོར་བའི་ཆོ་སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་ཆ་ལས་མེད་ན་བཅུ་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་པ་སོགས་
 གྱི་རིགས་པས་འགོག་ཅིང་། དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱུ་རྩ་འགྲེལ། དབུ་མ་རྒྱུང་བ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་འགོག་ཚུལ་འདི་དང་འདྲའོ། །རྣམ་འགྲེལ་
 ལས་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གཉིས་དང་སྦྱར་ཏེ་སྐྱེས་ལ་འདྲ་ཚུལ་བཤད་ན།
 དེ་ནི་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་སྔ་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་
 དང་མཉམ་དུ་སྔ་པའི་སྤྲང་གི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཚུར་
 རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྔ་པ་དུ་ཡུལ་སྔ་པ་པོ་གྲུབ་ནས་དེ་ལས་སྔ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེ་ལ། ཚུལ་དེ་ནི་མདོ་སྤྱོད་པས་ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 སྐྱེས་ལ་འདྲ་ཚུལ་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་ཡུལ་སྔ་པོ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་ནས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་དམ་རང་གི་དོ་བོ་ནས་སྔ་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ལ། འདྲ་བ་ནི་འཛིན་པ་ཤེས་
 པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་པར་སྔ་པའི་རྣམ་པར་གཏོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་
 རང་བཞིན་ནས་ཀྱང་ཚུར་སྔ་པའི་རྣམ་པར་གཏོད་པས་ན་འདྲ་བ་ཞེས་སྦྱར་ལ། དོན་
 དུ་ན་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཉིད་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ནི། མདོར་བསྟུན། སྔ་པ་པོ་ཆོས་ཙན། བྱིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 བྱིད་སྔ་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ནིང་། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་
 བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་གྱི་རིགས་པ་དང་། ལུང་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 རེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱོད་པ་སྤྱང་གིས་དམིགས་བརྟག་རྩ་འགྲེལ་ལས་རྩལ་འདུས་པ་དང་

སྤྲ་རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དམིགས་བརྟག་ཅུ་བ་ལས།
 དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ། སྤྲ་རབ་རྩལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཇེ་མི་སྣང་ཕྱིར་
 དེའི་ཡུལ་ནི། རྩལ་སྤྲམ་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་བའི་སྤྲམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དབང་པོས་
 བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་
 བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཇེ་བཞིན་དུ། བསམས་རྩལ་
 རགས་པ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་གཉིས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་འགྲེལ་པར། ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་འཛིན་པ་
 ཡིན་ཏེ་དེའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྩལ་སྤྲམ་མོ་དག་ནི་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། ཇེ་ལྟར་ན་མེད་ཤིག་རྩལ་སྤྲམ་མོ་དག་དམིགས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། རྩལ་སྤྲམ་མོ་དག་བཞིན་རྒྱ་གཉིས་བཞིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 པར། དབང་པོ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་གཉིས་མཐོང་བ་ནི་དེར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་
 ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ཇེ་བཞིན་དུ་རྩལ་སྤྲམ་མོ་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས།
 རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འགོག་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གཟུགས་ཆོས་ཙན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་སྤྲ་
 རབ་དང་བསམས་པ་གང་ཡང་གཟུང་འཛིན་དབང་མཛོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། གཟུང་འཛིན་རྩལ་
 གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིའི་ཚུལ་ལ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ཕྱོགས་འགོ་ཙམ་བྱེད་པ་
 མང་ཡང་མཛད་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
 གཤེས་སྤྲམ་མོང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། དགག་བྱ་སྟོེ་འདོགས་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་

དེས་ཐུག་པ་ཆེར་མ་བྱུང་བས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས། གོང་དུ་རྒྱས་
པར་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འདིར་བྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་
ལེགས་ལུགས་སྤྲོད་པོར། བྱི་རོལ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་འགོག་པ་ནི། ཐེག་
བསྟུས་སུ་མྱི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་པར་རྩལ་
ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་
སྤྲེལ་ལ་འབྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རྟོགས་སྒྲུབ་གིས་རྩལ་འདུས་པ་དང་ཕྱ་
རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ནས། སློབ་པ་ཞིག་
ཅན་རྣམས་ལ་དབྱེད་པའི་སློབ་པ་ཞིག་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ།

གཉིས་བརྩེད་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེད་ཅིང་། དེས་ལས་
བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲོག་པར་གསུངས་ནས། ཉན་རང་
དང་བྱང་སེམས་གསུམ་གས་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྦྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུ་ངན་ལས་
འདས་པ་འཛོལ་བས། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་
གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་པ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྦྱོང་
ཚུལ་སྤར་ལུགས་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
རྣམས་སྤྲོད་པོར་བསྒྲིལ་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
དེས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བསྦྱེད་པ་དང་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་
བར་སྦྱེ་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྦྱོང་པ་ལ་དམིགས་

ནས་བསྐྱེམས་པས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་
རང་བྱུང་སེམས་གསུམ་གའི་བསྐྱེམ་བྱའི་ལམ་དང་། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་དང་།
ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་མྱུང་འདས་དང་། དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་འབྲ་བར་གསུངས་
པ་དང་། དེ་ལྟར་འབྲ་བའི་རྩ་བ་ཡང་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་ནི།
སྤང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ལས་སྟོང་ཚུལ་གཞན་མ་གསུངས་ལ། དེ་
ལྟར་ན་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཛོལ་དེའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་མི་
བྱེད་ཅེས་གཤམ་བཅུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཛོལ་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ན། འོ་ན།
སྤང་དེ་འབྲའི་མཛོལ་དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེས་
པ་རོལ་པོས་འགལ་བ་བསྟན་ནས་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་མཛོལ་
དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་འཆད་དགོས་སོ། ཞེ་ན།

༥ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་
ལྷོག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལན།

དེ་ནི་བྱུངས་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་བྱུང་སར་རོབོ་དང་བྱུང་པར་
དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་
པ་ལས་ཕྱི་དོན་སྒྲིབ་མཆེད་བཅུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བྱུང་པའི་རིམ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་
སྒྲིབ། དེ་ལས་རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་སྟོང་པའི་གནས། ཚུལ་མིན་ཡིད་
བྱེད་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྒྲིབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ལྟ་སྒྲིབ་
ཞིང་། དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
བདག་མེད་གཉིས་དོན་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་འཆོལ་བ་བཞི་

དང་། བདག་མེད་གཉིས་མཛོན་སྤྱུལ་དུ་ཏྲོག་ས་པའི་ཡོངས་ཤེས་བཞིས་རྣམ་ཏྲོག་གིས་
 བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་ན་དེ་དག་ལྷོག་པར་གསུངས་ཞེས་འགའ་བ་སྤྲོད་བར་
 མཛད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་དང་དེས་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་རྣམས་དང་འབྲེལ་པས་འགའ་བ་
 མི་འཇུག་ལ། དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལོག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ལྷོག་དགོས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 སྤངས་པ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གཉིས་ཀ་ཡང་བཞག་ཆོག་པས་འགའ་བར་མེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཡང་གཅིག་ཏེ་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྐྱབས་པ་འདི་ཉིད་དང་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཉན་རང་བྱང་ལེམས་གསུམ་གལ་ཉོན་སྒྲིབ་
 ལས་གྲོལ་བའི་གྲོལ་བ་ཙམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་དགོས་པ་ནི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགའ་བ་མི་འཇུག་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་ཞོལ་བའི་འགའ་བ་རྣམས་འཇུག་གོ། ཡང་ན་པ་རོལ་
 པོས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལེན་ཆོད་ལྟར་ན། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་སྦྱེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་
 བཏགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་ལྷོག་པར་གསུངས་ཞེས་པ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་ཚུལ་ཤུགས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་། དངོས་བསྟན་
 གང་ལ་སྦྱོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐག་མ་ཆོད་པར་འདོམས་པའི་འགའ་བ་མཛོད་ཡིན་པས།
 དེ་འབྲའི་འགའ་བ་སྐྱབས་འདིར་འཇུག་ས་མེད་དོ།

༥ དགོངས་འགྲེལ་དངོས་ཤུགས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་ཆུང་གི་མདོ་དོན་ ཇི་ལྟར་བཀྲལ་ཚུལ།

དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་གཞན་དབང་ལ་ཆོས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་
པ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་དེས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོགས་པ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཞིང་། དེའི་ཤུགས་བསྟན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་
ཤུགས་ཀྱི་བཀྲལ་བས་ན། ས་རོལ་པོའི་དགོངས་ཆོད་ལྟར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་
གསུམ་གསལ་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་འདས་འཐོབ་པར་གསུངས་
བ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པར་གྱིན་ཏུ་གསལ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་
ལེགས་ལའད་སྤྲོད་པོར། ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
ལམ་ལ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་
སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་ཆུང་བྱད་མེད་པས། རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་
རྣམ་དག་གཅིག་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་།
དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་དེས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་
བཀྲལ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས། ཡུང་པོའི་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀུན་བཏགས་
ཀྱིས་སྟོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་

རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་བྱུང་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གསུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་
 བའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་བྱས་པའི་དེ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་མ་བསྟན་པར་འཁོར་ལོ་བར་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ཐ་མར་དེ་གཉིས་ཀ་
 བསྟན་པས་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཉིས་ནི་བཟོད་བྱ་དང་ཆེ་བྱ་བའི་གསུལ་བྱའི་སྒོ་
 རས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི་བཟོད་བྱ་དང་ཆེ་བྱ་བའི་གསུལ་བྱ་
 ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

༥ གཞོད་འཛམས་ཀྱི་ལུང་དོན་གང་ཡིན་བསྟན་པ།

ཡང་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛམས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་མདོར་བསྟུས་བཟོད་ན། དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་གོ། མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་
 བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གིས་སོ། སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཐུགས་གོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་རྣ་བས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་
 བྱེད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེ་མིག་དང་ཀུན་
 བཏགས་རྣམ་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་མིག་གིས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དོན་དུ་མིག་གི་
 ཆོས་ཉིད་དེ་མིག་དང་མིག་གི་ཀུན་བཏགས་རྣམ་བཏགས་བཅས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་། དེ་
 ཡང་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཐ་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་སྟོང་བ་སོགས་འགྲེལ་ཀྱང་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ།

༥ གནོད་འཛམས་ཀྱི་བཤད་ཡམས་འགོག་པ་དང་། རང་ལུགས་ ཆོས་བདག་གི་སྟོང་ཚུལ་སོགས།

དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་དབུ་སེམས་སུ་འུགས་ལ་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྟོང་ཚུལ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་
འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ས་ཕྱོགས་བུམ་པས་སྟོང་བ་དང་བུམ་པ་ཀ་བས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་དོན་
མི་གཅིག་པས་སྟོང་ཚུལ་ཙམ་མིན་པ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།
དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བཏགས་པའི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་རྣམས་ཀྱང་
ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་
སུན་དབྱུང་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་ཏུ་སྟོང་འདོགས་ཚུལ་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་
དགོས་ཀྱི། ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་
པའི་སྟོང་པ་ནི། དབུ་སེམས་གང་གིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
ཆོས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་
གཞན་ཅིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་སེམས་སྤྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་
ཡུལ་ཙན་སེ་སེར་རྒྱང་ཆད་དུ་སྒྲུབ་བ་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་
ཆོས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དེ་འགོག་པ་ན་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་
གྲུབ་པ་བཀག་པས་ཆོག་གི། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ལ་ལ་མེད་པ་དང་
ཁང་པའི་སྤྱི་ནང་ལ་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་དགག་བྱའི་རྩ་བ་འགོག་མི་རུས་ལ། དེའི་རྩ་
བ་འགོག་རུས་པ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ།
དེ་ལྟར་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་

གཞན་གཉིས་ཅེས་པ་ནས། གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་དུ་དེ་ལ་མེད་དེ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་
 ལོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་རྣམས་མཛོར་བསྐྱུས་ནས་མཁའ་པ་ཡིན་ནོ། འདི་དང་
 མཐུན་པར་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་མཁའ་ལས་ཀྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་དག་སྟོང་ལ་
 སོགས་པས་སྟོང་བ་ལྟར་པན་ཚུན་འགལ་བ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོང་
 བ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཚུལ་མིན་གྱི། སྟོང་ཚུལ་བྱུང་པར་བ་ཐག་པ་སྐྱུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ལྟར་
 ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེར་
 ཐག་པ་ཡང་སྐྱུལ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཙམ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་སྟོང་སོགས་གྱིས་སྟོང་
 བ་དང་འདྲ་བས། དེ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཚུལ་མིན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་བྱུང་པར་བ་ནམ་གསལ་དུས་
 ཐག་པའི་འཁྲིལ་ལུགས་སྐྱུལ་དང་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་སྟོང་བྱེད་གྱི་སྟོན་གཉིས་པོ་
 དེའི་དབང་གིས་ཐག་པ་སྐྱུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་ན་སྐྱུལ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ་ནས་འཛིགས་སྐྱག་སྐྱེས་
 པའི་སྐྱག་བསྐྱུལ་བྱུང་བ་དེ་བསལ་བར་འདོད་པ་ན། འབྲུལ་སའི་ཐག་པ་དེ་སྟོང་
 གཞིར་གཟུང་ནས་དེ་སྐྱུལ་གྱིས་སྟོང་བ་སྟེ་དེ་སྐྱུལ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས་འཛིགས་
 སྐྱག་དེ་སེལ་བྱས་པས། ཚུལ་འདི་ནི་དབུ་སེལ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆོས་བདག་གིས་
 སྟོང་ཚུལ་གྱི་དབང་མཛོད་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐག་པ་སྐྱུལ་གྱིས་སྟོང་བ་སྟོང་གཞིར་
 བཟུང་ནས་དེ་ཐག་པ་དང་སྐྱུལ་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་དེ་ཞེས་སྐྱར་བ་ནི་འདྲེ་ཤར་དང་
 སྒྲུབ་ལུབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་འདྲ་ལོ།

༥ སྐྱར་ཡང་གཞོད་འཛོམས་གྱིས་མཁའ་ཚུལ་རྒྱས་པར་འགོད་པ།

དེས་ན་གཞོད་འཛོམས་གྱི་མཁའ་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་
 དང་བཟོད་པའི་རྣམ་པར་བཟུང་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་བཏགས་པའི་མིག་
 ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་སོ་

སེམས་སྤང་བ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གོ། དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་
 པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་
 སེ་སེ་རང་གིས་རིག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱའོ།
 ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པའི་ཆོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 མཚན་མའི་དངོས་པོ་མི་སྤང་བས་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་
 པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཀུན་བཏགས་པའི་མིག་དེ་ནི་བརྗོད་
 བར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་དང་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་སྤྱི་དང་བཅས་ཏེ་བཟུང་བའི་མིག་
 ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་གཟུང་བ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་། འཛིན་
 པ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མིག་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་
 མིག་དེའི་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སེ་སེར་སྤང་བ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་
 མིག་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྱོད་ཀྱིས་
 བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་སེ་སེར་སྤང་བ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་གཞན་སེ་སེ་
 རང་གིས་རིག་པའི་ཡོངས་སུ་བཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་བརྗོད་དོ། འདི་ལྟར་སྤྱོད་ཉིད་
 ལ་གཉིས་སྤང་ལུབ་པའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་གཉིས་སྤང་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་
 འདུའི་སྤང་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་།
 དེ་ནི་མཉམ་གཞན་གྱི་ཡུལ་དེ་ཀུན་བཏགས་རྣམ་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་ཞེས་སྤྱར་བ་
 ཡིན་པས། དོན་དེ་ལྟར་སྤྱར་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་མི་འཐད་ཅེས་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་སྤྱོད་པོར། དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས།

༥ གནོད་འཛམས་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མ་མཛད་པའི་སྐྱབ་བྱེད།

འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛད་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དེ་ཉིད་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་མཐུན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པས་རྣམ་བཏགས་གྱི་མིག་ཀུན་བཏགས་གྱི་མིག་གིས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཏུ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་གི་དོན་སྲུང་གཉིས་གྱིས་ཕྱི་མ་སྟོང་པ་མདོའི་དོན་ཏུ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྤང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ འཁོར་ལོ་དང་པོ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བྱང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པོས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེར་ཕྱི་དོན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྱི་ཐོབ་ནི་དུ། ལས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བར་དགོངས་གཞི་ལེན་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སྤྱ། རྣམ་རིག་སྤང་བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྤྱེ་མཆེད་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་པས་

གསུངས་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་
 གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་ལས་དེའི་ས་བོན་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིན་པ་ལས་
 ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་གང་བྱུང་བ་དེ་དང་། ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་སྐྱེ་མཆེད་
 གཟུགས་སོགས་གཉིས་ལ་ནི་གཟུང་བ་བ་དང་འཛིན་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་
 པའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། དེས་
 འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། བརྟུས་ཏེ་འདུང་
 བའི་སེམས་ཙན་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་
 པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སམ་སྟོ་
 བས་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བས་བཅིངས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདུལ་བའི་ཐབས་སམ་སྟོ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་
 མཆེད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དེའི་
 བསམ་པའི་ཕྱགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཞེན་པའམ་སྟོ་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 ཐོག་མར་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ཞེས་
 བསྟན་པ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བོས་མཛོན་སུམ་དུ་སྟོང་བས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་པ་ན་དེ་
 དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་ངེས་ལུགས་ལ།
 དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ངེས་ལུགས་པས་ན་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི།
 གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བས་བཅིངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེས་བཅིངས་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བྱེད་
 དངོས་སམ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ཡང་གཙོར་ཆེ་བ་
 ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་
 ན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱས་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དགོངས་
 པའི་དབང་གིས་གསུངས་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ཡང་

བཟུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་དགོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་བར་སྤྲོད་ཡོད་པར་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་འབྱུང་བར་སྤྲོད་དེ་འབྱུང་ཚུལ་མངོན་སུམ་ལ་གཏུགས་པ་ན་བཟུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྲོད་པོར། སྤྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་བལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འོ། །སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ལ་གཞི་དབྱེད་ནི་སྤྱི་ཐོབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ངེ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མ་སྤྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་འདི་ཡང་སྦྱོར་དག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱས་ཟིན་ལ་སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར། དགོངས་པ་ཡོད་དེ། དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་ལ་གཞི་དབྱེད་ཡོད་དེ། སྤྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

༥ འཁོར་ལོ་བར་པ་དགོངས་གཞི་དགོངས་པ་དངོས་ལ་གཞི་དབྱེད་
གསུམ་གྱིས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ལུང་གིས་གྲུབ་ན། རྣམ་ལག་རིགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ཐོབ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བུ་ན་ཆོག་དེ་རྣམས་ནི་སྤྲི་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་
 དུ་ངེས་པར་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། འོ་ན་ཅི་ཞེན་དགོངས་པ་ཙན་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྤྲི་ཇིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་ན་སྤང་
 རོར་གྱི་གནས་བྱ་ས་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྤྲི་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་
 བྱང་དོན་གྱི་མདོར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ལོགས་ལའགས་སྤྱིང་པོར། འགལ་
 རྒྱུ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་འདི་དང་འདི་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་
 པའི་སྤང་བྱ་དང་། ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་ཞེས་སྤྲི་ཇི། གཙོ་ཆེར་གཞན་དབང་མི་རུང་ཞེས་བཞེད་
 རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྱིར་དགའ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཆོས་ཙན། བྱོད་སྤྲི་ཇི་
 བཞིན་དུ་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་སྤྲི་ཇིན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ནས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་
 ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྒྱུ་གསུམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དགོས་པ་མི་འཛིག་པ་
 ནི། སྤྲི་ཇིན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མི་འཛིག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣེས་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲི་ཇི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ལས་གཞན་མི་འཛིག་གོ།
 དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། བྱང་ས། བསྐྱེད་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 འདེབས་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲུག་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ བྱད་པར།

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲུག་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤྱི་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་མདེད་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་མི་འཛོག་པར་སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་མདོ་དེའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། འཁོར་ལོ་བར་བཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་མདེད་དེའི་བསྟན་དོན་དུ་འཆད་པས་དགོངས་དོན་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་འཛོག་མི་འཛོག་གི་བྱད་པར་ཡོད་ལ། ཡང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མ་སྤྱེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་མདོ་དེའི་དོན་ཡིན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་སློན་ནས་དྲུག་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་སོ་སོར་མ་སྤྱེ་བའི་སློན་ནས་བར་བ་དྲུག་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུགས་སྤྱི་བའོ། དེས་ན་འདི་དག་གིས་མ་སྤྱེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་ཡུམ་གྱི་མདེད་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་དྲུག་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྤྱི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་དུ་མ་ངེས་ཀྱི་དུང་དེའི་དོན་ལུགས་དགོས་པའི་སློན་ནས་དྲུག་དོན་དུ་འཆད་དོ། འཆད་ལུགས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྤྱི་བའོ།

ལ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ནི་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་
མ་ཡིན་གྱི། བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་
པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།
དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པའི་ལུགས་འདིར་བར་བ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ལྟར་ཡིན་པར་སློང་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཟེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ནོ།

༥ འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་
བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་གསལ་བར་བྱེ་ནས་བསྟན་ཅིང་། བསྟན་དོན་སྦྱང་
བཞིན་དུ་ལས་སྒྲུང་དུ་རུང་བས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། རྟེན་ལུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པེ་དེ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་འཛོག་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྣམས་དང་སྦྱར་བས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་
གཞིར་ཡང་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་མིན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་བྱང་ངེས་
འབྱེད་པའི་གཞིར་འཛོག་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། རྟེན་ལུ་ཡང་ལེགས་པའདད་སྦྱིང་པོར།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་
ཞེས་པ་ནས། འདིའི་བྱང་ངེས་དཔྱེད་པའི་གཞིར་འོང་དོན་མེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་
གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཕྱིན་མན་ངག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སྦྱང་བཞིན་དུ་ལས་
སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་མདོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཡང་གཤེགས་སོགས་དང་། བརྗོད་བྱ་
ངེས་དོན་སྟོན་པ་ནི། བརྗོད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་དོན་ཚན་

གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་རྣམས་སྤྱད་ཅིང་པར་བཀྲལ་ཆོག་པས་རེཞིག་སེམས་ཙམ་པའི་
 ལུགས་ནི་འདི་ཡན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའོ། ། འདིར་སྤྲུམ་པ། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་
 རམ་ཤིང་པའི་ལམ་བཟང་མཆོག་ བྱུང་མཐའ་བཞི་ཡི་ཕ་ཞིབ་རིགས་པས་
 གསལ། ། རྟེན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་བྱང་ས་བསྐྱབ་སོགས། རྟེན་ཆ་ཆེན་པོའི་
 གཞུང་རྣམས་བྱངས་སྤྱད་སྤྲུམ་པ། སྒྲིག་ཏུ་ཆད་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་སྤྲུམ་པ། རྣལ་
 འབྱོར་སྤྱད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འདིར། རྟེན་བཞིར་བཅད་དེ་ཉམས་སྤྲུམ་སྤྲུམ་པ་
 ལས། ། ཁཛམ་འཛིན་གཉིས་སྤྱད་སྤྲུམ་པ་ཀུན་བཅད་ལ། འབྱུང་པ་སྤྲུགས་རེ་བ་དང་
 རགས་བ་རེས། ཆོས་པར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། ལམ་བཟང་
 འདི་ཉིད་འཛིན་དང་སྤྲེལ་བ་ལ། སྤྲེལ་ལ་ཚོང་ཁ་པ་དང་མཆུངས་པར་མཛོད། ཅིས་
 བྱ་བཞི་བར་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲེལ་དང་སྤྲོན་ཆོག་གོ། །

༥ དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། དྲང་ངེས་
 འབྱེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་
 ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། འདི་ལོ། དེ་ཡང་བྱུང་རྣམས་སྤྲུག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འབྱུང་
 ཞིང་། འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་
 མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་དངོས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཉག་གཅིག་ཡིན་
 ལ། དེས་རྒྱུད་དངོས་སྤྱད་འདུལ་བར་བྱེད་ཅུས་པ་ཡང་དེའི་བསྟན་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་
 ལྟར་གྱི་དོན་དེ་གའི་ཐོག་ཏུ་གནས་མི་གནས་དང་། གནས་པ་སྤྲུམ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་
 དུ་རུང་ཡང་དེ་ལྟར་རུང་བ་ལྟར་གྱི་བཛོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་དོན་དེ་ཁ་ལས་དོན་གཉིས་པ་

དོན་གཞན་ཞིག་འདྲན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཚུལ་མཐར་ཐུག་སྟོང་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་
སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་
རག་ལས་པས་ན་བྱང་ངེས་སྤྱིར་འབྱེད་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་
འཁོར་དང་བཅས་པ་དུང་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་འདི་གཅིག་
དུ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ངེས་ཇི་
ལྟར་བྱེ་བར་མཛད་པ་བཞིན། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་
པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ངེས་བྱེ་སྟེ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
རིམ་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཇེས་སུ། འདིར་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་
པ་སྐུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་
པ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པར་མཛད་པ་ལ། ཐོག་མར་དེའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ངེས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བྱེ་སྟེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གསལ་བར་མཛད་ནས་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་འདི་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

༥ མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ།

གཉིས་པ་མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། སློ་བྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས།
ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་། བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྟེ་
གང་དག་ཀུན་རྩོབ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྟེ་གང་
དག་དོན་དམ་པར་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྟེ་གང་
དག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་ཆོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་
སྟེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བལྟར་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་
དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྟེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསོ་བ་དང་

སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བུ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་སྐྱད་
 སྤྱོད་ཆོག་པ་གིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་
 བློ་བཟང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ།། མཛད་སྤྱེ་གང་དག་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་
 པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
 མ་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྟོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་།
 བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི། དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་གྱི་མཛད་སྤྱེ་ལ་རྟོན་གྱི་བྱང་བའི་དོན་གྱི་མཛད་སྤྱེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་
 བྱའོ།། ཞེས་གསུངས། དའི་དོན་ནི་བྱང་དོན་དེས་དོན་གྱི་མཛད་སྤྱེ་གཉིས་ལ་ནི་ཞེས་
 དེས་པར་བཟུང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་
 བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་པ་བྱང་དེས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཆོག་
 དང་ཡི་གེ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་སྟོན་པ་
 བྱང་དོན་དུ་འཛོག་པ་དང་། བཟུ་ཚུལ་བཟུ་བར་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་
 བའི་སྟོན་པ་འཛོག་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལོ།། དེ་ཡང་བདག་ལྟ་བུ་
 གཅིག་ལ་ཡང་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་མིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་གྱི་སྟོན་པ་དེ་སྐྱད་ཟེར་
 ཞེས་འབོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བོས་པ་ན་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་གོ་ཞིང་།
 བསྟན་པས་ན་མིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་གྱི་སྟོན་པ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་ཚུལ་དང་། སྟོང་
 ཉིད་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་སོགས་གྱི་སྟོན་པ་དོས་བཟུང་བ་ནི། བརྗོད་བྱེད་དམ་གང་
 ཡིན་དོས་བཟུང་བའི་སྟོན་པ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་ཚུལ་ལོ། འོ་ན། དེ་གཉིས་གྱི་
 བྱང་ནས་གང་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་

ཡིད་ཏྲོན་དུ་རུང་ན། དེ་ནི་དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་ཏྲོན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་
 སྡེ་ལ་ཏྲོན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་སྤྲོད་པོར། དེ་
 ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་དང་ངེས་སུ་མཛད་དེ་བཟོད་བྱའི་སྟོན་ས་
 དང་ངེས་བྱེ་བའོ། བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྟེ་
 ཆོག་ས་པས་དོན་སྟོན་ཆོག་ས་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་ཏྲོག་ས་དཀའ་བའི་དོན་
 སྟོན་པ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྟོན་པར་ལམ་དེ་འཛོག་ཚུལ་ལེགས་པར་
 མིན་ནོ། ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་
 བསྟན་ལུགས་ནི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་
 ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ་
 ལ་བསྟོས་ནས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱའོ།
 དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སོགས་སུ་ལམ་དཔ་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ལམ་དཔ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་མེད་པ་སོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་གང་ཟག་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ལམ་དཔ་སྟེ། སྟོན་ལུགས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་དོན་དམ་སྟོན་པའོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་འདིར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བདག་མེད་གཉིས་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་བྱེད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཏྲག་པ་ཞིག་བཟུང་ནས་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 སོགས་སུ་ལམ་དཔ་པའི་ལམ་དཔ་ལུགས་མིན་གྱི། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེ་མེད་སོགས་
 ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་ལ་སྦྱར་དགོས་བས། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་
 བྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་མེད་སོགས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་
 དང་གང་ཟག་བྱེད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་དོན་དམ་
 དེ་དག་སྟོན་པ་ནི་གོང་གི་མདོ་ཆན་འདི་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་
 བསྟན་ཚུལ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་དང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་བྱེད་པར་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་། ཉིང་

དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ལམ་ལུགས་ལྟར། །རེས་དོན་
མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེད་གཤེགས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྦྱེས་བྱ་བསྟན། ཆོས་
དེ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་རེས་འབྱེད་ཚུལ་
སྤྲུལ་དང་མཐུན་པར་ཆོག་གསལ་དུ་ལམ་ལུགས་པར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་དང་དོན་གྱི་
མདོ་སྡེ་འདི་བསྟན་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་གདུལ་བྱ་ཁ་དང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དང་ཞེས་སྟོར་
བཅིན་གྱི། སྤྲུལ་བྱེད་གྱི་དོན་དེའམ་བསྟན་དོན་དངོས་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་དང་དགོས་
པའི་དང་དོན་ཡིན་ལ།

༥ དོན་གཞན་དུ་དང་ཚུལ།

དེའི་དང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། ས་དང་མ་ནི་གསལ་བྱས་ཤིང་ཞེས་པ་མ་བསད་
པར་སྤྲུལ་བྱེད་ལ་བསྟན་ཀྱང་དེའི་བསྟན་དོན་ནི་དེ་མིན་པས་སྤྲོད་པ་དང་སྤེད་པ་སྟོང་
བའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་བྱེད་གཞན་དུ་དང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་དཀར་ནག་ལས།
འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་དོན་སྤྲི་བཞིན་དུ་ལས་བྱང་དུ་
དུང་ཡང་དེའི་བསྟན་བྱའི་དོན། ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་ཚུལ་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་པར་དང་དགོས་པ་
ནི་བསྟན་དོན་གཞན་དུ་དང་དགོས་པའི་དང་ཚུལ་ཉེ་ཚུལ་གཉིས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
ལེགས་ལམ་ལུགས་སྟོང་པོར། དོན་དང་དགོས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། ས་དང་མ་ནི་
གསལ་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་པ་མ་བསད་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་བྱེད་གྱི་དོན་པ་མ་
ལས་གཞན་དུ་སྤྲོད་པ་དང་སྤེད་པ་ལ་དང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་གཅིག་གོ། །ཚུལ་
གཉིས་པ་ནི། ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ་
ལས་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པའི་

དེ་དག་གི་ཡིན་ལུགས་མེད་པས། མདོ་དེའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེས་ངེས་བས་དེ་
 ལས་གཞན་དུ་བྱུང་དུ་མི་རུང་ངེ་ཞེས་སྒྲ་བ་ལ། དེའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 དངོས་ཟིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་དགོས་སེ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། དེ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁོ་རང་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་གང་དུ་ཡང་བྱུང་ས་མེད་པའི་སྡོད་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྒྲ་བ་
 ལས། དེས་པའི་དོན་གྲང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ལོག་ཏུ་གཞན་
 གྱིས་གང་དུ་ཡང་བྱུང་བར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་
 བསྟན་དོན་ཡོད་པ་ངེས་དོན་དང་བསྟན་དོན་མེད་པ་བྱུང་དོན་དུ་བྱེད་ན། དེས་དོན་དུ་
 འཛོག་པ་ན་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེས་མི་ཆོག་
 པར་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ས་བོན་ལས་
 ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་གྱི། དེ་ཡང་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ངེས་དོན་དུ་འཛོག་པ་མིན་ནོ། ། དེ་ཡང་དངོས་
 པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བཛྲེད་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
 དང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དོན་གཞན་གང་དུ་
 ཡང་བྱུང་དུ་མི་རུང་བས་ན། དེ་འབྲུབ་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་
 གཞན་དུ་འབྲེན་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་བྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་བཤད་སྟེང་པོར། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བྱུང་
 དེས་སུ་བྱེད་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཆོག་ཀྱང་དེས་མི་ཆོག་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་
 དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་

ལ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་
 པ་མིན་པས་བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་འདྲན་ལུགས་ལའང་ཟིན་པ་
 ལྟར་རོ།། དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྒྲིབ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མ་
 དང་ཡང་ལྡན་ལ། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་པར་དོན་
 གཞན་དུ་ཡང་བྱང་མི་རུས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདྲན་
 ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

༥ བཅོད་བྱ་དང་ཚོད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ངེས་འཛུགས་ཚུལ།

དེས་ན་བྱང་ངེས་སུ་འཛུགས་ཚུལ་དེ་ལ་གཉིས་ལས། གསུང་རབ་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ནི། སྒྲིབ་ཟིན་དང་བཅོད་བྱའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ་ལ་བྱང་དོན་དང་།
 དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བྱང་མི་དགོས་པ་ནི་ངེས་དོན་དུ་འཛུགས་ལ། བཅོད་བྱ་ལ་བྱང་ངེས་སུ་
 འཛུགས་ཚུལ་ནི། དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་
 དོན་གཞན་གནས་ལུགས་ལ་བྱང་དགོས་པ་ནི་ཀུན་ཚུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དོན་
 གཞན་དུ་བྱང་མི་དགོས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདིའི་གཞུང་གཞན་
 དུ་བྱང་དགོས་ཞེས་པའི་གཞན་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་གྱི་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་
 གཞན་ཞེས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདིའི་བྱང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 གང་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་
 པར་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་ལས། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་
 རྟོན་པ་དང་། དོན་ལ་གཉིས་ལས། བྱང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་།
 དེ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་སྟེ་

རྟོན་པ་བཞིའི་ཡིད་རྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལག་སྤྲིང་པོར། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བྱུང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱུང་
 དེས་འཛིག་པ་ན་གསུང་རབ་ཉིད་བྱུང་དེས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་ལ། གཞན་དུ་བྱུང་
 དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོན་ལ་བྱུང་དེས་སུ་འཛིག་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་བྱུང་དེས་
 སུ་བྱ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི།
 ཆོས་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་དང་། དོན་ལ་བྱུང་དེས་གཉིས་དང་། དེས་དོན་ལ་རྣམ་ཤེས་
 ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
 དོན་དམ་པ་དང་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་དེས་དོན་དུ་འཛིག་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་ནི་བརྗོད་
 བྱ་དོན་དམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་དོན་དམ་དུ་བཏགས་པ་འཛིག་པ་ཡིན་ལ།
 སྟོང་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ནི་དོན་དམ་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱིས་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་དང་། དངོས་སུ་མ་
 སྐྱར་ཡང་དོན་གྱིས་སྐྱར་བའི་མདོ་རྣམས་ཀྱང་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །
 ཞེས་དང་། ལེགས་ལག་སྤྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་གྱིས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་
 དོན་དམ་པ་དང་དེ་སྟོན་པ་རྣམས་ཁོ་ན་དེས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ངོ་། །དགག་བྱ་ལ་བྱུང་
 པར་སྐྱབས་དེར་མ་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་པས་དེས་
 དོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མི་བཟུང་སྟེ། དཔེར་ན། འབྲུམ་ལས་དེ་ཡང་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་
 སྟོང་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ནོ། ། ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་སྐྱབས་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱར་ན་སྐྱབས་གཞན་དུ་ཡང་དོན་གྱིས་སྐྱར་བཞིན་པས་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དེ་
 དག་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ བཏེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བགྲལ་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བགྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟར་བགྲལ་ཚུལ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲུངས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བགྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་ཡང་ཏེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བགྲལ་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོར་བསྒྲགས་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འདུང་བཤད་ལ། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེས་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བབྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དབྱུ་མ་པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བབྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེས་དོན་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ནི་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པས་དེ་ནི་དེས་པའི་དོན་དང་། དོན་དེ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་འདིའི་དེས་དོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་ཅིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་བྱང་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ལ། དེས་ནི་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་པར་བཤད་པའི་མདོ་རྣམས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་ལོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་པ་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལོ་དང་བྱང་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་འཛིན་རྗེས་ཐ་

དད་ཀྱི་ཀླུ་བཏགས་ནི་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ཕྱ་མོ་དང་དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 ཕྱ་མོར་འཛོག་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
 དེའི་སྟོན་ས་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་ས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས། དབུ་སེམས་གཉིས་
 མདོའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་དང་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་
 སྤྱིར་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱུར་
 འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་
 མཆོག་ལ་མིན་གྱི་དམན་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གསུངས་ཚུལ་དེ་
 ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། སྟོན་པའི་བཞེད་པ་དངོས་ནི་མིན་པས།
 དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་སྟོ་མཆོག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དེ་
 དག་སྐྱུར་འདེབས་འགོག་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་ཡང་འཛོག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་ལེགས་སྟོང་པོར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ག་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟེ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གྱི་སྟོ་མཆོག་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡིན་ནོ།
 དེའི་སྤྱིར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་
 མིན་ཏེ། སྟོ་མཆོག་གི་གདུལ་བྱས་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྣམ་པར་བཞག་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཉོགས་པས། དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་
 འགོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་སྟོ་

མཆོག་དམན་ལ་བཞུགས་ནས་བྱང་པའི་སྤྱུ་འཛིན་གྱི་མཛེས་པ་ཞི། ཡུམ་གྱི་མཛེས་པ་དོན་དུ་
འཛིན་པ་དང་མཛེས་པ་དགོངས་འགྲེལ་པའི་མཛེས་པ་ཞི་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་དམན་པའི་
དབང་གིས་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་ཞི་དེ་ལས་གོ་ལྷོག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྒྲིང་པོར། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མཛེས་པ་དོན་དུ་
དང་དགོངས་འགྲེལ་པའི་མཛེས་པ་ཞི་སྟེ། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། བདག་མེད་པ་བསྟན་
པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་གཉིས་སྒྲུ་མ་
མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་པའི་ཙམ་དུ་
མ་ཐད་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཞི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་
སྟོན་པར་མཛད་ན་དོན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ། རྩ་ཤེས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་འཛིན་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་བྱས་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡུམ་གྱི་མཛེས་པ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲུ་
ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་གོང་གི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ལན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བས་གཤམ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
མི་སྟོང་ན་ནི། འགྱུར་འཛིན་སོགས་གོང་དུ་སྒྲེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱིད་
རང་གི་ལྷགས་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་དངོས་སུ་སྒྲེས་པའི་ལྷགས་ལ་དངོས་
སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀག་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྟོང་པ་
ཏེན་འགྲེལ་སྒྲུབ་པ་ཏེན་འགྱུར་གི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདེན་པའི་སྒྲུ་མེད་དུ་
གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཉིད་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པའི་རྩ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལག་སྒྲིང་པོར། སྟོབ་

དཔོན་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པས་ནི། རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་གྱི་སྒྲིལ་
 བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་
 སྒྲོ་གཞན་ནས་དེ་དག་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་པས། དེ་རྣམས་ངེས་
 པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་ཆོག་གསལ་བྲུངས་བྱངས་ནས་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱང་ངེས་གྱི་མདོའི་རྣམ་དབྱེ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་།
 རྟོན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བ་མེད་པ་
 དང་འགག་པ་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་ལོ་ཞེས་ཚུད་པའི་ལན་དང་།
 དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་
 བསྟན་པ་ནི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་གསལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་
 སྒྲོམ་ཞན་པ་ཉིད་གྱིས་བྱང་བའི་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པའི་དོན་དུ་
 རྟོགས་པ་སྟེ་གནས་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཐེ་ཆོམ་བའི་
 ཐེ་ཆོམ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་པ་དང་བྱང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་གང་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐེ་ཆོམ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱུས་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་གྱིས་འདི་བཅུམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་མཐའ་སྤྱིར་པོར་
 ཆོས་རྣམས་ལ་འགག་པ་ནས་དོན་ཐ་དད་པའི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་།
 མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་།
 ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པས། འདིར་དེ་
 ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་འདིར་གང་ཞིག་
 ཡིན་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གང་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཞིག་སྒྲོམ་ཞན་པ་ཉིད་གྱིས་བྱང་

བའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་དང་ལོག་པའི་
 ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱིས་འདི་བརྩམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་
 ལས་ཆོས་ཟབ་མོ་གང་ཡིན་དེས་པའི་ལན་དུ་འབྱུང་དང་། རྗེ་ཆེ་གཙོད་པ་དང་། ཤེས་
 ཕྱན་བདུན་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་བྲངས་ཤིང་། རིགས་
 ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་དུ་བྲང་དུ་མི་བྲང་བར་
 ངེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ངེས་པའི་དོན་དང་ཞེས་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་བྱངས་
 སུ་མཛད་དེ་ལེགས་ལུགས་སྟོང་པོར་གསུངས་སོ། ཡང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་དག་
 ལས་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་བྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་
 འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། བྲང་ཚུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་
 ཞེས་། ཟུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། བྱིས་རྣམས་སྐྱག་པ་སྤང་དོན་དེ། ་དེ་ནི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 བྱིས་པ་སྒྲོ་ནན་པ་རྣམས་ཟབ་མོའི་གནས་ལ་སྐྱག་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངེས་དོན་དང་། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། ་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལུགས་སྟོང་པོར། ཕྱིར་འོལ་བ་ཀག་ནས་སེམས་ཙམ་
 ཞིག་ལ་རང་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་ལ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བར་
 ཡང་། བད་སྟོད་པ་དག་ཇི་ལྟར་བྱ། ་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་གྲོག་འཇུག་ལྟར། ་དེ་བཞིན་
 སངས་རྒྱུ་གདུལ་བྱ་ལ། ་ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ་ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་སངས་རྒྱུ་ཐུགས་ཇི་ཅན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེས་གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པས་

མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་
 སྟེང་ཅིག་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུགས་ཀྱི་གཏད་སོ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཇི་སྟོང་པོ་
 ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཆེན་དུ་ལྟ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་གྱི་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལ་ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཙམ་ཡང་
 སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་བར་བསྟན་ཏེ་ལས་འབྲས་
 རྒྱུད་མི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ལས་འབྲས་ལ་
 སྤངས་སྤང་གི་བསོད་ནམས་ལས་བདག་མེད་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྟོང་རུང་དུ་སོང་བ་ན།
 སྟན་མོང་བའི་བདག་མེད་ཙམ་བསྟན་ནས་གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་
 རྣམས་གདུལ་བྱ་སོ་སོས་ཇི་ཙམ་བཟོད་པ་སྟེ། སྟོར་རྒྱུད་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རིམ་པར་
 སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུས་སྟོན་པར་མཛད་ན། བརྟེན་སྟོང་པ་
 དག་གིས་ཐོག་མར་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ཨྲ་འབྲེང་ཀྱུ་ཤེང་སོགས་གྲོག་ཏུ་བཅུག་ནས་མིང་
 ཆོག་ཡི་གེའི་རྒྱུ་ལ་སྤངས་ཏེ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཤེས་སུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ།
 བརྟེན་བྱའི་དོན་དང་དེས་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱེ་
 བྱག་ཏུ་སྒྲུབ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་བར་གྱི་ལྟ་སྟོང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་
 བའི་རྟེན་བརྟན་ཐབས་མངོན་མཐོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་
 ལས་ནི་སྟོན་པ་ལས། རྣམ་པར་བརྟོག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་
 བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་མི་དགོ་བ་ལས་རྣམ་པར་བརྟོག་སྟེ་བསོད་ནམས་སྒྲུབ་
 པ་ལ་སྒྲུལ་བར་མཛད་དོ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། ཞེས་ཉན་རང་གི་རིགས་
 ཅན་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་
 བསོད་ནམས་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་རྟེན།
 ཞེས་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོན་པར་

མཛད་པ་དང་། ཟབ་མོ་བྱ་འཕྲིག་ཙན་འཛིགས་པ། སྟོང་ཉིད་སྟིང་མེད་སྟིང་པོ་ཙན།
 བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། ཞེས་པས་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་
 དམིགས་པ་ཙན་དག་སྐྱག་པ་སྟེ་བའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟན་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟིང་
 མེད་སྟིང་པོ་ཙན་གྱི་ལམ་ལ་བགྱི་བར་མཛད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལག་དང་སྟིང་པོར།
 ཆོག་མཁན་བཅད་དང་པོས་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་དང་མེ་ཙམ་འཆམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་
 དང་། དེ་ནས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་མཛོན་མཐོང་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་
 གཅིག་གིས་དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཙན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 ཙན་འགའ་ཞིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་
 གསུམ་གྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་སྟོང་རབ་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས་པ་ཙན་རྣམས་སྐྱག་པ་སྟེ་བའི་
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟིང་མེད་ཆེན་པོ་ལས་བརྩམས་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་སོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོང་ཁ་
 ཕྱོགས་པ་འམ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར། དེ་སྟིང་དུ་བདག་མེད་ཕྱོགས་རེ་བའི་དོན་བསྟན་ནས་
 རིམ་གྱིས་འབྲིད་པར་མཛད་པའི་ཐབས་སུ་ཁ་ཅིག་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་མི་བདེན་ཞེས་པའི་
 རྣམ་གཞག་མང་དུ་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཞག་ནས་
 བྱང་པོ་ལ་པལ་ཆེར་མ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་
 བར་མཛད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་བཞག་སྟེ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་
 པར་མཛད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཙན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་
 ནས་གང་གི་ཆོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་རྣམ་རྟོགས་ནས་པ་
 དེ་ནས་ནི། ཉི་ཆོ་བའི་སྟོང་པ་དང་ཐབས་ཀྱི་སྟོང་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་སྟོན་པར་མི་མཛད་
 ཅིང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་ཟབ་མོའི་གནད་པ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མེ་ལྷ་བ་

བཞིན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྟོན་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་མེད་སྟོང་པོ་ཙན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སྐྱབ་
 པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོང་པོར་བསྒྲིལ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་པོ་
 སྟོང་པོར། དེས་ན་ཇི་སྟོང་དུ་གང་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་མི་ཆོག་པ་དེ་སྟོང་དུ། ཞེས་པ་ནས།
 རང་བཞིན་བཀག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཁས་སྒྲངས་
 པས་ཆོག་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
 རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་སོགས་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཉེན་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱང་
 དགག་བྱ་བདེན་པ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བཀག་པས་ནི་ཅིར་ཡང་མ་ཕྱིན་པས་སྤྲོ་མོ་ནས་
 མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་། སྤྲོ་མོ་ནས་འགོགས་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཆད་མས་གྱུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་མེད་པར་སོང་བ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་
 ལ། དེ་དག་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དྲང་ངེས་འབྲེད་རྒྱུ་འདི་ཉིད་ཐབས་
 ལམས་ཀྱི་སྟོན་ཅིག་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་
 ཀྱང་གདུལ་བྱ་བ་ཀྱི་བའི་ཐབས་ལ་ལམས་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ།
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་
 དེ་རང་ལྷགས་སུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
 དབང་གིས་བཀའ་བར་ཤེས་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་པོ་སྟོང་པོར། དེ་
 ལྟར་ན་རང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་ལ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཆད་པར་ལྟ་
 བའི་ཉེན་རྒྱུ་བ་རྣམས་ལ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་པ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བཀག་ཀྱང་སྤྲོ་མོ་
 ནས་མི་ཁེགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ཞེས་པ་ནས། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེའི་བསམ་
 པ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༥ དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོར་བསྐྱགས་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོར་བསྐྱགས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་བའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ནི། ལུ་སྟེགས་པའི་
སྟོན་པ་སོགས་གཞན་ལ་མེད་ཅིང་རང་གི་སྟོན་པའི་བྱད་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པར་གཟིགས་
ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་འདི་ཉིད་བསྟོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གཟིགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ནི། གང་གིས་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །འགགས་པ་མེད་པ་སྟེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་
པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྟོས་པ་ཉིར་
ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྒྲ་མཐས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྟོས་པ་ཀུན་ཉི་བར་ཞི་བའི་
ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་མཛད་པ་ནི་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
རང་གིས་མདོན་དུ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ལེགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན།
དེ་ལ་སྟོན་གསུམ་གྲུ་པས་གཅིག་ཏུ་ཕྱག་འཆའ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་
པ་དུག་རྩུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྟེ་དང་འཛིགས་པ་དག་ །ཞེས་པ་ནས། ཐུབ་
དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞེས་པ་དང་།
རྩྭ་མའི་ལམ་ཀྱང་། གང་གིས་སྟོད་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། །དབྱུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་
གཅིག་པར། །གསུངས་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །ཞེས་རང་གིས་སྟོད་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་

དབྱ་མའི་ལམ་དུ་གནས་པ་རྣམས་དོན་གྱི་འཛིག་ཚུལ་གཅིག་ཅེས་གསུང་པའི་གསུང་དེ་
 བོ་གསུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་པ་དང་།
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་དངོས་པོ་རྟོན་འབྱུང་རྣམས་།
 རོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་བསམ་མི་བྲལ། །དཔེ་མེད་དེ་ལ་
 ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་རྟོན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་དང་། འགག་སོགས་བརྒྱད་ཀྱང་དེའི་རོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་
 ཤིང་། དེ་ལྟར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྟོག་གའི་སྒྲོས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཡིན་
 ཏན་གཞན་གྱིས་མཉམ་པ་དང་དཔེ་མེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུངས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྩམས་ཏེ་
 གསུངས་པས་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་ན་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཆོགས་དང་དོན་
 དམ་སྒྲོས་བྲལ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། སྟོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། རྟོན་འབྱུང་འདི་
 བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་
 ཟད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནི། །འཛིག་རྟོན་ཐ་སྐྱད་བརྟན་ནས་སྟུ།
 སྣ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་བཟགས། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས།
 དོན་དམ་པ་ནི་རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་ངོ་ཞེས་བྲལ་བ་དེར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་བསྟན་པ། དམ་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་བཙུག་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་བཟགས་

ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཚམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། རོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱ་
 དགོས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རོན་ཅོད་འཕྲི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་
 ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྩམས་ནས་འདུག་ལ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་ན་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་གསུངས་རབ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པ་དང་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོག་པ་ཞིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། རོན་དམ་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་གྲུབ་
 མཐའ་གོང་འོག་གི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་ཡོད་ཀྱང་།
 ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོང་དུ། དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་
 དུ་འཛོག་པ་ཡང་སྤྱིར་མཚུངས་ལ། བྱུང་པར་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགག་
 བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་རོན་དམ་བདེན་པའི་འཛོག་ཚུལ་
 ལས་གཞན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་མ་གསུངས་སོ།། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་
 འདོད་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གསེར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་
 གསུངས་ཞིང་དེ་ཡང་རྩ་ཤེས་ལ། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྟན་ཏུ་
 མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། འཛོག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་།
 ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་
 དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་བྱོང་གིས་ཤིན་ཏུ་སྤང་། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིས་པ་
 གང་དག་སྟོང་ཉིད་ལ། །བདེན་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་ཕྱིན་ཆད་སྟོང་པ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བསྟན་ཏུ་མེད་པ་དང་། །བདེན་འཛིན་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་

སྟོན་པར་མཛད་ན་ཡང་གྲིས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་སྐྱེས་པར་གྱུར་བ་ན་དེ་ཉིད་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཤིན་ཏུ་སྤང་པའི་གནས་སུ་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེས་ན་
 དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་དགག་བུའི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་མ་ཟད་རིགས་ཤེས་གྲི་ངེས་
 རོར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གྲི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་ཆོས་ཅན་དང་
 ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཏེན་བཏེན་པར་ཡོད་པའི་རྩལ་ནི་ཐ་སྤྲོད་པའི་ཤེས་རོར་ཡིན་ལ། མི་
 ཏྲོག་ཡེ་ཤེས་དང་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྲིས་ངེས་རོར་དེ་འབྲེལ་ཐ་སྤྲོད་མི་
 བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་ནི་བཞག་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྲིས་ངེས་རོར་མེད་པ་ལ་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་མེད་པ་
 ཡང་མིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བར་གནས་པའི་དོན་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་
 གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྲིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་སྤྲུལ། དབྱུ་མ་པས་ཀྱང་
 དེ་ལྟར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། འདུས་མ་
 བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྲིས་མ་གྲུབ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་དེ་
 ལྟར་གྲུབ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། མདོ་ལས། གཞུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་
 དམིགས་ན་གཞུགས་གྲི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་གཤམ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡང་གཞུགས་ཉིད་རང་བཞིན་གྲིས་མི་དམིགས་ན་གཞུགས་གྲི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་
 བཞིན་གྲིས་དམིགས་པར་ལྟ་གཤམ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུགས་གཉིས་ཀས་
 བྱངས་སུ་འདྲེན་པ་མཛད་ཅིང་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
 གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྲིས་མ་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་
 འགྲེལ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་བཏྲག་པ་མཐའ་བཟུང་ནས་འདུས་བྱས་རང་གི་མཚན་

ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་འདུས་མ་བྱས་ནམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འབྱུང་
 དགོས་ཞེས་འཕྲུལ་མཚམས་བསྟན་ནས་འགྲེལ་བ་དང་། དངོས་སྤྱོད་ལ་ཉིད་གྲགས་བྱེད་
 བྱེད་པར་གང་ཡང་མ་སྦྱར་བར་རྟེན་ཆེས་ཙན་འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་འདུས་མ་
 བྱས་ནམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་འབྱུང་ཞེས་འགྲེལ་བས་འགྲེལ་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ།
 དེ་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། བྱང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལུ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་འདས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་ཀྱང་
 རྩོམ་གྱི་ཆེས་ནམས་ནི་རྩུབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་བདེན་
 རྩུབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་པས་བདེན་མཉམ་པའི་དོན་སྤྱོད་ཉིད་ལ་བདེན་པར་བྱས་པ་དེ་
 ཡིན་གྱི་དགག་བྱེད་བདེན་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩུབ་པའི་དོན་ཡང་སྤྱོད་ཚུལ་དང་
 གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཛིག་གི། ལས་འབྲས་མི་སྤྱོད་པ་དང་རྩུབ་
 ཆོག་སྤྱོད་པར་འཛིག་པ་ལྟ་བུའི་བདེན་རྩུབ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་མཐའ་སྤྱིང་
 རོར་། དེ་གཅིག་ལུ་བདེན་གྱི་འདུ་བྱེད་ནམས་བརྩུབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེས་ཙན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་མི་བདེན་པ་བརྩུབ་པའི་དོན་ཞེས་པ་ནས་བརྩུབ་པ་འམ་སྤྱོད་པ་ཟེར་ལ།
 ཞེས་བའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བྱང་འདས་འགོག་བདེན་ནམས་ནི་སྤྱོད་པའི་འདིར་
 སྤྱོད་ཉིད་དུ་འདོད་པས་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོར་སྤྱོད་ཚུལ་དང་
 གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་མི་སྤྱོད་པ་དང་བདེན་པ་ཞེས་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
 རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་གནས་པ་ནམས་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་
 སྤལ་བའི་ཐབས་ཆེས་དང་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་
 འདི་ཉིད་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། ཁྲང་དག་གིས་ནི་
 མ་བརྟེན་པར། ཁྲང་ག་གམ་འཛིག་རྟེན་མཛོན་ཞེན་པ། དེ་དག་གྱེ་མ་རྟག་མི་རྟག་
 ལ་སོགས་ལྟ་བུས་འཕྲོགས་པ་ཡིན། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། དེ་ཉིད་

དུན་གྱི་གྲུབ་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྒྲིན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་མི་
 འབྱུང་། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཁུ་ཡི་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་ནི། །ཡང་
 དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། །ཅིས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི་གཞན་སྡེ་གང་དག་གིས་ནི་དངོས་པོ་གང་དག་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་མ་བརྟེན་པར་
 བདག་གསུངས་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་
 རྟག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་བརྟེན་པས་ཡིད་འཕྲོགས་ཏེ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། རང་སྡེ་
 གང་དག་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་པར་
 འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྒྲིན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མི་འབྱུང་སྟེ་འཇུག་པར་
 འབྱུང་རོ། །དབུ་མ་པ་གང་དག་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཁུ་ཡི་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་ནི།
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ནང་ལོག་རྟག་
 སོགས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་རྒྱུན་ནམ་ཆུ་གསུལ་བ་སྟོས་ནས་གྲུབ་པར་
 འདོད་པ་དེ་དག་ལྟ་བུ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུགས་སྤྲོད་པོར། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་
 ལྟ་སྟོང་ལ། རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་པས་ཆད་ལྟ་སྟོང་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་ཅུས་པའི་ལོག་
 པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
 ཡང་འདོད་ལ། སྟོང་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཆད་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཁོ་པོ་
 ཅག་ལ་སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྣམས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའི་ཐབས་མེད་དོ་
 ཞེས་སྒྲོག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་
 པོ་རྣམས་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོལ་བས་ནི་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ་རྟེན་
 འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པར་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མཚར་
 བས་གནས་མིན་ལ། དེ་བས་རང་སྡེ་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་སྒྲུབ་ནས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་

རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཆེས་བཞད་གང་གི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ།
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གཤམ་ཏེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་རྣམས། །དངོས་མཆོག་གཟུང་
 བས་གནས་པ་ནི། །ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱུད་དུ་འང་མེད།
 སངས་རྒྱུ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཀུན་ལ་མི་རྟག་སྐྱབ་རྣམས། །རྩོད་པས་དངོས་
 རྣམས་མཆོག་བཟུང་ནས། །གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་སྤྲད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་རང་སྤེའི་ལུགས་དེ་ལས་གཤམ་ཏེ་ཁོ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུགས་དེ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་
 བས། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་དེ་དག་གྲང་རང་གི་
 ལུགས་དེ་ལ་གནས་ནས་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
 གཞན་གྱི་སྟོན་པས་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་དག་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱུད་དུ་འང་མེད་ན་
 ཆེན་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་སངས་རྒྱུ་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཀུན་ལ་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན། བཞི་ལ་གནས་ནས། བདེན་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་སྐྱབ་རྣམས་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མཚན་
 ཉིད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་འདི་ལ་རྩོད་ཅིང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
 མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྟེ་རྣམས་ལས་གྲང་
 ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེད་དུ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་མི་འོས་པར་མཛད་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
 ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། འདིས་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་བཞད་
 གང་གི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་རྟེན་འགྲེལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བ་འདི་ཉིད་ཞིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཡང་། ཟུ་ཤེ་ལས། དེ་
 སྤྱིར་ཞེན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་

ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་སྤྱོད་མོ་འདི་ཉིད་ཏེན་གས་དཀའ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་ཞན་པ་རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་གྱིས་ནི། ཏུག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་
 འདིའི་གཏིང་ཏེན་གས་དཀའ་བར་གཞིགས་ནས། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་རེ་ཤིག་ཟབ་
 མོའི་བསྟན་པ་ལས་ཐུགས་ལོག་སྟེ། ཟབ་ནི་སྒྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་འཕྲལ་དུ་ཟབ་མོའི་ཆོས་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་
 མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལོགས་བཤད་སྟིང་པོར། ཏེན་འབྲེལ་ཏུག་
 ཆད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྒྲུ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། དེས་ན་ཤིང་ཏེན་སྒོལ་འབྲེད་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་སྒོལ་འབྲེད་ཚུལ་དང་
 སོ་རྣམ་འབྲོར་སྒྲོད་པ་པའི་ལུགས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཚུལ་ནི་དེ་ཙམ་མི་དཀའ་ཡང་
 དབུ་མ་པའི་ལུགས་གྱི་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་ན། དེ་ལ་ལོག་
 པར་བཟུང་བ་ཡང་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་བས་དེ་དག་ཀྱང་རན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་སོགས་གྱི་འཕུང་
 ཚབས་ཆེ་བ་དང་སྒྲོ་མཆོག་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་གྱིས་ཏེན་གས་དཀའ་བར་བཤད་དོ།
 དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིའི་ཟབ་མོའི་དོན་དང་དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་
 དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་བཞག་ས་མེད་པར་སོང་བའི་མེད་ལྟ་
 དེ་ཉིད་སྟོང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོགས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟུན་པར་
 མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། དེ་བཞིན་ལོག་པར་བཟུང་བ་དེས།
 འཕུང་བ་དག་ནི་འཛོལ་འགྱུར་ཞིང་། ལོགས་པར་ཤེས་པས་བདེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 གྲུ་མེད་པ་འཛོལ། དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་སྟོང་བ་དང་། མེད་པའི་ལྟ་བ་སྤངས་ནས་ནི།
 དོན་ཀྱན་བསྟུབ་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི། ཤེས་ལ་ནན་ཏན་མཆོག་མཛོད་ཅིག་ ཅེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ལོག་པར་བཟུང་བ་དེ་ནི་རན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་

སོགས་པའི་འཕྲང་བའི་ཉེས་དམིགས་དག་འབྱུང་ནིང་། དེའི་དོན་ལེགས་པར་ལེས་
 པས་ནི་ཕྱི་མར་བདེ་བ་དང་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་འཕྲོ་བ་པར་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་རྟག་
 ཆད་གྱི་ལྟ་བ་སྒྲིངས་ལ་དོན་ཀླན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དག་པའི་ལེས་རབ་
 བསྐྱེད་བསྐྱབ་པ་ནན་ཏན་མཛོད་ཅེས་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་ཟབ་དོན་
 འགྲེལ་བའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ལ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་བ་ལེས་རབ་
 བདེའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། འཁྱེར་ནས་དབུ་མའི་དོན་འདི་ལ་འབད་བ་
 ཆེན་པོས་སྤྱད་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་སྤྱིང་པོར། སྒྲོ་བ་སྤྱོད་དང་པོ་
 ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ཙམ་མི་དག་འཁོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཙམ་ལས་མི་སྤྱོདོ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ།

༩ དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ ལམ་ལུགས་

གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་རྩལ་ནི། དེ་ཡང་སྒྲོ་བ་
 དཔོན་གྱི་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་འབྲང་གཙོ་བོར་ནི་འཕགས་པ་ལྟ་ཡིན་ལ། འདིས་བཞི་བརྒྱུད་
 ལ་ཡང་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་སྒྲོ་བ་འདི་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བར་མཛོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་
 བསྐྱངས་། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད། ཞི་བ་འཆོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་འཕགས་པ་ལྟ་འདི་ཉིད་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་དང་འབྲ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱངས་སུ་
 མཛོད་པས་ན། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་འདིར་ཡང་འཕགས་པ་
 ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་རྩལ་བཛོད་པར་བྱ་ལ་ཞེས་རི་ལྟར་
 བཀྲལ་བ་བཞིན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རྩལ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་རི་
 ལྟར་བཀྲལ་བའི་རྩལ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འབྱུང་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་རི་ལྟར་

བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་
 བའི་ཚུལ་དང་། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 ཡང་དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་
 དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་གང་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་
 བོར་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་འགྲེལ་ག་ལས་འཛིགས་
 མེད་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་འགྲེལ་བ་བརྒྱུད་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ག་ལས་
 འཛིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་གྲགས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པར་འདིར་བྱུངས་དང་
 བཅས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་ག་ལས་འཛིགས་
 མེད་ལས། བཅུན་པ་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་དང་། སྤྱོད་
 འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །དེ་ཕྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་
 མེད་མིན། ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་བཞི་བརྒྱུད་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པས་རང་
 འགྲེལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱུངས་དང་བཅས་རང་འགྲེལ་ཡིན་
 པ་བཀའ་གོ། དེ་བཞིན་དུ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱང་ག་ལས་འཛིགས་མེད་གྱི་ཇེས་སུ་
 མི་འབྲང་བར་དེ་བཤད་མའི་འགྲེལ་བའི་ཇེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བྱུང་པར་སངས་
 རྒྱུ་བསྐྱེད་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་གསུམ་ཀའི་འགྲེལ་བར་ག་
 ལས་འཛིགས་མེད་གྱི་བཤད་པ་བྱུང་མ་ཡང་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པས་ན་དེ་རང་
 འགྲེལ་མ་ཡིན་པ་གོ་རྒྱས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བའི་
 སྤོང་གྱི་མཐའ་ནི་མེད་ལ། ཕྱི་མཐའ་མེད་པ་མིན་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ། མཉན་བྱ་ངེས་
 དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། ཉན་པ་པོ་སློབ་མཆོག་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྱོད་པོ་སྟོན་པ་

སངས་རྒྱལ་ཆེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འབྲང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཕུན་སུམ་
 ཆོག་པ་གསུམ་འཛོམས་པའི་ཞིང་འདི་ནས་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པར་སྐྱབ་ལུས་སོ་
 ཞེས་བསྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལགས་ལྷན་འབྲེད་
 གྱིས་ཀྱང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་མཆོན་ཉིད་
 གསུམ་གཏན་ལ་པ་བ་ཚུལ་ཤེས་ན་གསལ་བར་འབྱུང་བས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སློན་མ་
 ལས། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟོད་
 པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དེ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་སྐྱབས་འདིར་གཞུགས་ཞེས་
 བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པ་གཉིས་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ལ།
 དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡང་། སྤྱིར་མེད་
 ཅེས་འདོད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་སྒྲིབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 མིན་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དེ་ཞེས་འདོད་ན་ནི་ཡིད་ལ་
 བཟོད་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པ་ནམས་མེད་པར་འབྱུང་བས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
 པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་ནལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་པས་ཀུན་བཏགས་མཆོན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 གྲེད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་གྲེད་དམ་སྒྲིམ་ན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ།
 འདིར་ཀུན་བཏགས་ལ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བཏགས་ཚུལ་དེའི་མཆོན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་ལ་ཀུན་
 བཏགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་གྲེད་ཅིང་། ནལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་པས་ནི་
 ཀུན་བཏགས་ཆོས་ལྡན་གཏོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་བཤད་པས་ན།

དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཛིན་ཚུལ་མིང་ཙམ་འདྲ་
 ཡང་དོན་ནི་བྱུང་པར་ཞིན་ཏུ་ཆེནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲིན་མའི་སྐབས་འདིར་
 ཡང་གཞན་དབང་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 རང་གི་མཚན་ཉིས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་།
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་མདོ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་
 ལ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཡོད་པར་འདྲ་
 ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་མ་འདྲ་བས། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པའི་ལུགས་དེ་
 སྤྱགས་སྲུང་སྦྱངས་ནས་མིང་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཐོབ་སྦྱབ་དང་། དབུས་མཐའ་
 བས་བཤད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱི་ལུགས་འདིར་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་བྱངས་གསལ་ལོས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་
 ཀུན་བཏགས་ནི་དགག་བྲ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཛིན་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་
 མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་རྟོགས་པར་བཞེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་
 མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་དེ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་
 མིང་ལ་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་སུང་པོར་གཏོགས་པས། གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའི་སྐྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་པས་གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་ཡོད་
 པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་
 མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། འདི་དག་ཀྱང་མདོ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་

འབེབས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་
 བཞེད་པར་གསལ་ལོ། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲིན་མར་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་
 དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྔ་པོ་འབྲེན་པར་
 མཛད་ནས། གྲུབ་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་གང་གིས་
 ཡང་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གིས་འཛོག་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱེད་
 སྒྲིད་པ་བའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྒྲིགས་སྤྱར་སྒྲངས་ནས་དེས་གང་བྱངས་
 སུ་མཛད་ན། བསྐྱ་བ་དང་དབུས་མཐའ་བྱངས་སུ་མཛད་པ་ནི་སྤྱར་གོང་དུ་བཤད་པ་
 བཞིན་ཡིན་ལ། བྱང་པར་སྐབས་འདིར་མིང་ལྔ་ནི་འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་།
 རྒྱ་མཚན་གྲུབ་བཏགས་གི་གངགས་གཞིར་བཤད་པ་དང་། གྲུབ་བཏགས་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གིས་ཆོས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྟོག་
 པས་བཏགས་ཙམ་གིས་བྱབ་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣལ་
 འབྱེད་སྒྲིད་པ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་གཞི་གྲུབ་ན་རྟོག་པས་བཏགས་
 ཙམ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་བྱབ་པར་བཞེད་པས་མི་འདུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིང་
 གྲུབ་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཙམ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བརྟན་གིས་བཞེད་པ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱེད་སྒྲིད་པའི་ལུགས་དང་།
 དེར་རྒྱ་མཚན་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་གི་རྒྱ་མཚན་ལ་དགོངས་པ་དང་།
 སྒྲི་རྒྱ་མཚན་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྐྱ་བ་ལས་བཤད་པས་སོ། ཞེས་པ་
 ཡན་ཆད་རྣལ་འབྱེད་སྒྲིད་པ་བསྒྲིགས་སྤྱར་སྒྲངས་པ་དེའི་བྱངས་སུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། ཤེས་རབ་སྒྲིན་མ་ལས་གྲུབ་
 བཏགས་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱ་བ་ལས་བཤད་པས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན། གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་གི་ཆོས་ལྔ་པོ་དེར་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གིས་

མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་འཛིན་གྱུ་བ་པ་ཙམ་ཞིག་འདྲ་ཡང་། ལུ་པོ་དེར་
 མི་གཏོགས་པ་ མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་སྐབས་འདིར་འཛིན་མི་རིགས་
 ཤིང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་
 འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་དགོས་པས་ན།
 གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་དོ་བོ་དང་བྱང་
 པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་དེ་འཛིན་པ་ན་དེ་ལྟར་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་ཀུན་བཏགས་དེ་དོས་མི་འཛིན་པར་དེ་འདྲའི་ཀུན་
 བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་བཙལ་ནས་སྟེད་པའི་བཏགས་དོན་ནི་གཟུགས་དེ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཐ་སྟོན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 ཅིང་། དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་མི་འཛིན་
 པར་དེ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་འཛིན་པ་
 ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དང་།
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་འཆད་ཚུལ་འདི་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་
 འཛིན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་དང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཐམས་པར་
 གཉིས་ཀར་སྒྲོར་ཚུལ་མང་བས་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་བྱང་པར་དབྱེ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་སོ་
 སོའི་སྐབས་ཐོབ་དང་སྒྲུར་ནས་འཁེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་སྐབས་སུ་
 དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་འཁེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།
 ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་
 ལ་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་
 འདྲ་བས་སྒྲོ་བྱོས་འབྲུལ་བས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་སྒྲུབ་འབྲིལ་བ་

[illegible]

བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་མེད་པར་འཛོགས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་ཐག་
 པ་ལ་སྐྱལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བབྱང་བ་དེའི་དོན་མེད་ཀྱང་སྐྱལ་འབྱེལ་བ་ལ་སྐྱལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་
 བབྱང་བའི་དོན་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། གཞུགས་ལ་ཆོར་བའོ་སྐྱམ་དུ་བབྱང་བའི་
 ཡུལ་མེད་ཀྱང་གཞུགས་ལ་གཞུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་བབྱང་བའི་ཡུལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་དེ་ཞེས་
 སྐབར་ཅུས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱལ་འབྱེལ་བ་ལ་སྐྱལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བབྱང་བའི་ཡུལ་
 དེ་དོན་དམ་པར་རོལ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་ན་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རོལ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་
 བཏགས་མཚན་ཉིད་རོལ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛོགས་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབྱུ་མའི་ལུགས་སུ་
 བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རོལ་
 ཉིད་མེད་པ་ལ་འཛོགས་དགོས་འདོད་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དབྱུ་མ་པའི་རིགས་
 པའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 རིགས་པ་ནི་རྩ་ཤེལ་ས། བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྷོག་
 པས་སོ། །མ་སྐྱེས་བ་དང་མ་འགགས་པ། ཆོས་ཉིད་ལྷ་དན་འདས་དང་མཚུངས།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་
 བཏགས་དོན་གཞུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་ལྷོག་ན་
 དགག་བྱ་ཆོས་བདག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ལྷོག་པ་སྟེ། དགག་བྱ་དེ་གཉིས་
 ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ།
 ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷོག་པ་འཇམ། མེད་པར་འཛོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཞེན་
 ཡུལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི། རྒྱ་མཚན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཤིག་མ་སྐྱེས་བ་ཙམ་
 དང་། རྒྱ་རྒྱེན་ཚང་ལ་མ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཤིག་མ་འགགས་པ་ཙམ་མིན་ཅིང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེས་ལུགས་སམ་སྤྱོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཉིད་

ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 འགགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་དན་ལས་འདས་པར་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་དབུ་མའི་རིགས་པ་བསྟན་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་པ་རྣམས་
 གྱིས་བདེན་གྲུབ་དགག་བྱར་བྱས་ནས་འགོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་
 པའི་གཙོ་བོ་འཇ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེས་བདེན་
 མེད་ནམ་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་སློ་བྱོས་འབྱུང་ལ།
 དེའི་རྩ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མ་བལྟོས་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པས་རིགས་
 པ་བཞིའི་དང་པོར་བལྟོས་པའི་རིགས་པ་འཛོག་པར་མཛད་དོ། དེ་ཡང་པན་ཚུན་
 བལྟོས་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་རྒྱུ་དེས་
 འཛོག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་བལྟོས་ནས་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པ་འཇ་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
 འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པའོ། །འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོད་མས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་འཐད་པས་བསྐྱབ་ཅུས་པ་ལ་ནི་
 བསྐྱབ་རྒྱུའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་མ་གང་ཡང་རུང་བས་གཞོད་པ་མི་
 འབབ་ཅིང་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་གྱི་
 རིགས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལས་འབྲས་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ནི་བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས་ན་བསམ་གྱིས་
 མི་བྲལ་པ་ཞེས་སྐྱར་པོ། །དེ་ལྟར་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་སོ་སྐྱེ་རང་ག་བས་རྒྱ་
 འདི་ལས་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་འཛོག་མཚམས་མི་རྟོག་ཅིང་
 ཉ་ཅང་ཞུམ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་འང་

དགག་པར་མཛད། ཅིས་དཔལ་ལྷན་སྐྱབས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཡངས་པོན་
 ལས་སྐྱ་གྲུ་འབྱུང་བ་དང་ཆུ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་མེ་གྲེན་དུ་འབར་བ་སོགས་ནི་རྒྱ་
 མཚན་གཉིས་པ་དྲིས་ཀྱང་དེ་ཁ་སློལ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་རྒྱ་མཚན་
 གཞན་ལའད་དུ་མེད་པ་དང་བསམ་དུ་མེད་པས་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་ཆོས་ཉིད་
 གྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ན་བདས་
 བཞག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་བྱམ་པར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མའི་
 རིགས་པ་དགོས་ཏེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པར་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མའི་
 རིགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི་མིང་བདས་
 བཞག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་མིང་བདས་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་
 བལྟོས་ནས་གོ་དགོས་པ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་བདའི་དངོས་ཡུལ་དང་འདྲ་བས་བྱམ་
 པ་དངོས་མིན་ལ། ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པར་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མའི་
 རིགས་པ་དགོས་པ་ནི། བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་
 དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའད་སྟོང་པོར། དེ་ཡང་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་
 བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བདས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་
 དབྱུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་སྐྱ་ག་པ་དང་འོན་
 པ་ལ་སོགས་པ་བདེ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང་། བ་ལང་
 ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དྲི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱུ་ཤེས་ལུས་བས་
 མིང་གི་བདས་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་ནལ་འགྱུར་སྟོང་པ་དང་
 དབྱུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བར་ལའད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་
 དང་བདས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་ནི་ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 དེའི་སྒྲ་དངོས་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞེན་ཡུལ་གྱི་ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་མིན་པས་སྐབས་འདིའི་དངོས་

ངའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ནི་བྱམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་པ་དེས་གྲུབ་ཅིང་།
 རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པ་དང་དབྱུང་པ་གཉིས་ཀྱི་ལ་འདྲ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། ། གནམ་དུ་
 རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པས་ནི་མིང་བཅས་བཞག་ཙམ་གྱི་བཅའི་དངོས་ཡུལ་ལྟ་བུར་བ་དེ་
 ཉིད་ནི་དངོས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་བྱམ་པར་འཛིག་གྲུབ་ན་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྱུར་
 དགོས་ལ། དེ་འགོག་པ་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པའི་ལུགས་ལ་དབྱུང་པའི་རིགས་པ་
 དགོས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་ལུགས་ལ་ནི་དབྱུང་པའི་རིགས་པ་མི་དགོས་
 པས་དེ་གཉིས་འདྲ་ཞེས་འབྲུལ་པར་མི་བྱའོ། ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་
 རོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞི་དང་རྟོག་པའི་སྣང་ངའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་དང་མིང་བཅས་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་
 ལ་བཞུགས་ནས་གོ་དགོས་པ་ཙམ་མིན་པའི་མིང་བཅས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་
 རས་འཛིག་དགོས་པས་དེ་ནི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་འདི་ནི་གཟུགས་
 སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ན་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྟོག་
 པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 གཉིས་འཛིག་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཐ་
 སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པས་ན། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་འཛིག་གི་
 དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛིག་པས་དེ་ནི་མཐོང་དོན་ཡང་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་བཏགས་
 ནི། ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགག་བྱ་
 ཆོས་བདག་ལ་འཛིག་པས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ནི་མིང་བཅས་བཞག་པར་
 གསུངས་པ་ཡང་སྐྱེ་རྟོག་གིས་བཏགས་ཙམ་ལས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་

སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་པས་མདོའི་དོན་ཡང་དེ་
 ཡིན་གྱི། རྣམ་འབྱོར་སྟོང་པ་བ་ལྟར་གྱི་མདོའི་དོན་འཛོག་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ནི་
 དེ་ལྟར་རོ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་ནི་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ཀུན་
 བཏགས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་བཏགས་
 ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ། གཞན་དབང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་
 དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པར་མཛད་པས་ན། གཞན་དབང་དང་ཀུན་
 བཏགས་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བ་དེན་གྲུབ་བཀག་ནས་དེས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་
 ཏུ་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་
 གྲུངས་སུ་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་སྟོན་མར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དང་སྟོང་པོར། དེས་ན་
 འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་
 དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྟོན་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་
 མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པས་དོན་
 དམ་པར་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། དེའི་ཆེ་
 ཀུན་བཏགས་ལ་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི།
 ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མིང་དང་བཅས་བཞག་
 པར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་
 གཞན་དབང་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་
 མི་གཟུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་འབྱོར་སྟོང་པ་པའི་ཕྱགས་ལ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས།
 གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཅི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་

མདོ་ལས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བཞེད་པས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༥ བ་སྒྲད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ལཔད་པ།

གཉིས་པ་བ་སྒྲད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ལཔད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་
བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་གྲུབ་དགོས་པ་ནི་ཐལ་རང་
གཉིས་ཀ་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡང་སྤང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་སུ་
འཛོག་པ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་སྤྲུགས་ཙམ་འདྲ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་པ་དང་ཆེས་མི་
འདྲའོ། དེའི་སྤྱི་སྤྱི་དོན་འཛོག་ལུགས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་
ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་གྱི་བཞེད་ཚུལ་
ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ནི་ལཔད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སྤང་བའི་ཆེ་དེ་དང་ཆོགས་པ་
གཅིག་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་མེ་མེ་ནས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་དམིགས་སྟེན་བྱེད་པས།
དེ་ལ་སྤང་ཞིང་དེས་གཟུགས་འཛིན་པ་ན་རྣམ་མེད་དུ་མི་འཛིན་པར་རྣམ་ལྷན་གྱི་སྟོན་པས་
འཛིན་པ་དང་། དེ་ཡང་གཟུགས་ནི་རྒྱ་དང་དེ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་དེའི་
འབྲས་བུར་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་སྤྱི་བར་བཞེད་དོ། །དམིགས་སྟེན་བྱེད་ཚུལ་འདི་
ཉིད་ཀྱང་། མདོ་སྤྱི་པ་དང་སྤྲུགས་མཐུན་ཞིང་སྤྱི་དོན་བཞེད་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་
པས་སྟོབ་དཔོན་འདི་ལ་མདོ་སྤྱི་སྟོན་པའི་དབྱེ་མ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །འོ་ན། ས་བཅུ་
པའི་མདོ་ལས། །མམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་པ་དང་། ལང་
ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་
གནས་འདྲ་བར། །སེམས་ནི་སྤྱི་ཆོགས་སྤང་བས་ན། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ང་སྤྱི་འོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་པ་འདི་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་གཞན་སྡེ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་
 ལས་གཞན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་དོན་མིན་
 ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་བདེན་པའི་རོལ་ཉིད་
 ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ལུས་ལོངས་སྒྲིབ་གནས་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཀྱང་སྒྲ་
 ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་ནི་སྒྲུབ་ལ་འདྲ་བའི་དོན་དང་། སེམས་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡང་ས་
 བཙུ་པའི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དང་འདྲ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པོར།
 ས་བཙུ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སེམས་
 ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཕྱི་
 དོན་མེད་པ་མདོ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་འཛིག་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མདོ་དེ་དག་གི་
 དོན་དུ་འཛིག་དགོས་ལ། དེ་ནི་དབང་ཤེས་རྣམས་དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་སོགས་ལས་
 སྒྲུབ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་དེ་
 ཡང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་འདུས་པ་
 དང་རགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྣམས་འདུས་པ་ཙམ་དང་རགས་པ་ཡིན་པའི་རང་ལྗོག་
 ཙམ་ནི་རྣམས་སུ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཡང་མིན་ལ། གཞི་ལྗོག་དམག་དང་ནགས་ཚལ་
 སོགས་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་འདྲ་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་
 རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱལ་སྤར་བ་སྒྲོགས་སུ་བྱས་ནས་བསལ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་སུ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་སོགས་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། ཡང་ཁྲི་བ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་ཤེས་པ་
 ཡང་ཁྲི་གཅིག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པས་ཕྱི་དོན་མེད་ན་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་
 རིགས་སོ་ཞེས་སྒྲོན་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ཕྱི་དོན་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་
 གྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་མི་འཛིག་སྟེ། དབུ་མ་སྒྲིབ་པོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་

རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། ཁབ་གཞི་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡུལ་དུ་སྤང་
 ལས་གཞན་གྱུར་པའི། ཁེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བཞིག་སྤང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་
 མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་
 པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བར། ཁོ་ལོ་ཙག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲི་
 དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཉོན་
 ཡིད་ཀྱང་མི་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤང་བ་ལས་
 གཞན་པའི་འཛིན་རྣམ་མྱོང་བའི་རོ་བོར་སྤང་བའི་རང་རིག་ཀྱང་མི་བཞེད་ཅིང་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལུགས་སྒྲིང་པོར། དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་
 འདུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཇུས་སུ་མེད་ཀྱང་། རྟོན་ཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མཐུན་བའི་སྤ་
 རབ་རྣམས་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་
 དེ་ནི་ཇུས་སུ་ཡོད་དོ། རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱ་གཅིག་
 དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་གོས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་སྒྲུའོ།
 སྤྱི་རོལ་མེད་ན་མདོ་སྡེ་ལས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་རྒྱུན་ལ་སྒྲིང་བར་
 གསུངས་པ་ལ་སྤྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་
 པོས་དབུ་མའི་ཚུལ་བཀའ་བ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་
 འགོགས་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤང་རོ་།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༩ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་ གང་ལ་བྱེད།

གསུམ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་
པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
གཙོ་བོར་ནི་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པ་གཙོ་བོར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སློབ་
དག་ཇི་ལྟ་བུས་འགོག་ན། མིག་ཆོས་ཙན། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ།
དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་བའི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་།
སའི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཙན། དོན་དམ་པར་སྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་
ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པར་མཛད་དོ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སློམས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ལ།
མགོ་སློམས་ཚུལ་ནི་མིག་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་རང་རྒྱུ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ལྟ་
དགོས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ལྟ་ན་ན་བས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་གཟུགས་
མཐོང་བར་འབྱུང་ཏེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ས་ཡང་དོན་དམ་
པར་སྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུ་ལ་མི་བལྟོས་པར་སྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་
དགོས་པའོ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་ཡང་སྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། དབང་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་པོར་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནས་མགོ་སློམས་
ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་དེ་
ཡང་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་ཞེས་འཛིན་ན་ནི། ཡང་ན་ནི་དུ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
བལྟོས་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན་ནི་མེ་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་དགོས་
ཞེས་མགོ་སློམས་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་

ལུག་སྒྲིང་པོར། སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་
 བོར་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དགག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འགའ་བྱང་ཙམ་མ་
 གཏོགས་པ་འགལ་བླ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། མེ་ལ་ཡང་
 མི་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་འདུས་
 བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལ།
 གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ནི། སློབ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པར་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ཚུལ་ཞིག་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་
 དབང་གིས་བྱུང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་མི་ལྟོས་
 པར་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དང་། འདུས་པའི་རོ་བོ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱ་
 རབ་དང་ཇུས་བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་རོ་བོ་གཞན་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་
 པར་གནས་དགོས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་
 བལྟོས་པ་མེད་པར་བྱུང་དགོས་པ་སོགས་མགོ་སློམས་ཀྱི་སློན་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་གཞིར་བྱེད་
 སློན་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་སློན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 བསྟན་པས་ནི་རིགས་པའི་གནད་རྣམས་ལ་སློ་བྱོས་ཀྱི་འདུག་པ་ཕུལ་དུ་སྤྱོན་པ་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པས་ན་མགོ་སློམས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་དགོས་པར་བཞེད་
 རོ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱང་ཆ་ཆ་ཅན་དང་གཅིག་ཏུ་བྲལ་
 སོགས་ཀྱི་སློན་སྒྲུབ་འགོག་པ་གཙོ་མི་ཆེ་བར་མགོ་སློམས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ལ་གཙོ་བོར་
 བཞེན་པར་མཛད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུག་སྒྲིང་པོར། དེས་ན་རོ་བོ་ཉིད་ལས་
 ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱུ་དང་འདུས་པའི་རོ་བོ་ལས་ལེགས་ཞིག་ན་རང་གི་རོ་
 བོ་ཉིད་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པར་གནས་དགོས་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བྱུང་རྣམས་

ནི་རྩམ་བརྒྱུད་འདུས་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་པན་ཚུན་མེད་པར་མེད་ལ།
ཞེས་པ་ནས་མགོ་སྒྲིམས་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་ལེགས་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།
ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༄ རོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ ལལ་ལ།

གཉིས་པ་ནི། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ། རོན་དམ་པར་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ལལ་ལའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་
སྤྱོད་ལ་གྱི་རོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ལལ་ལའི་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
རོན་ཇི་ལྟར་ལལ་ལའི་ཚུལ་དང་། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་
བོར་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
པའི་རོན་ལ་རོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྦྱོར་ཚུལ་སྒྲོབ་དཔེན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
མཛད་པ་བཞིན་ནི་བ་འཆོ་ཡང་། རོན་དམ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡང་འདྲའོ། ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་རིགས་པའི་སྐྱབ་ལུགས་རྣམས། དེ་དང་
མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལལ་སྒྲིང་བོར། མཚན་ཉིད་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་རོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
བཞིན་དུ་དབུ་མ་སྤྲང་བར་བཀྲལ་བ་ནི་བ་འཆོའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྐད་དུ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཞེད་དོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

༥ བ་སྐད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བ་སྐད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལ་ཤེས་རབ་
 སྒྲོན་མ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཁས་སྒྲངས་ནས་སྤྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་
 བར་འདོད་ན་ཡང་འདམ་ཇུབ་གྱི་སྒྲགས་ནས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ནས་མི་རིག་པར་
 ཐག་སྒྲིང་བ་བཟང་སྟེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་
 ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་རོ། ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་འདིའི་དངོས་བསྟན་བཤད་ལུགས་འགྲེལ་བཤད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་དང་པོར་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་
 ཏི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། སྤྱི་དོན་བཀག་ནས་སྐར་ཡང་དབྱུ་མ་པའི་
 ཚུལ་ལུགས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་འཛོག་པའི་ལུགས་འདི་ནི།
 དང་པོར་འདམ་ཇུབ་གྱིས་སྒྲགས་ནས་སྤྱིས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་བས་དང་
 པོ་ནས་མི་རིག་པར་དེས་མ་བསྐྱོས་པ་བཟང་བ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་རིག་པའི་
 ལུགས་དེ་མ་བཟུང་བར་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་འདི་ཉིད་བཟུང་ན་ལེགས་སྒྲམ་ནས་རྣལ་
 འབྱོར་སྦྱོང་བ་པའི་གྲུབ་མཐར་འདི་ཉིད་དབྱུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྟེགས་སུ་མ་གོ་བར་
 དོན་མེད་དུ་མཐོང་བ་དང་འབྲེལ། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་
 པ་འགའ་ཞིག་གིས་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་རོལ་དགག་
 ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཁས་སྒྲངས་ལ། སྤྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དུས་
 སུ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་
 འཆད་པ་ན། དེ་ནི་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་སྤྱིས་དེ་བདེན་པ་
 འགོག་པ་ལས་དང་པོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲོན་པ་ལེགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་དབྱུ་མ་པ་ཁ་
 ཅིག་གཏུལ་བྱ་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོན་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པར་མངོན་ནོ། །

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་དམིགས་ལྟག་སྟེ་བཤད་ན་
 འདི་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིད་པ་པའི་ནང་མཚན་འགྲེལ་ཞིག་གིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
 འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་དེར་
 འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་འང་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་
 རྟོག་གི་རྟོག་པས་སྒྲིབ་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ། ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་ཀྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་
 འགོ་གཤམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་ཞེས་པ་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་མཐོང་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་རང་
 མཚན་བརྗོད་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་པས་ཀྱང་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་སེམས་ཀྱི་གསལ་རིག་ཙམ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་སེམས་
 བཟུང་སྟེ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྤྱིས་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དེ་ཡང་
 དག་གཉིས་བདག་གི་དེ་བོར་མེད་པ་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་དེའི་སྟེང་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་
 དོན་དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བསྐྱེད་དེ་ཆེན་པོར་ནམ་གྱུར་པ་ན་རྣམ་ཤེས་
 བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེའི་དོར་ནི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཡང་སྤང་བ་སྟེ་མེད་
 པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མེད་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲའི་དོན་དམ་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟེང་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ལུབ་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྤང་རོ་
 དང་དེས་རོ་གཉིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གང་ཡང་མེད་པར་འཛོག་དགོས་པ་ནི་དབྱ་
 མ་པ་གཉིས་དང་ཡང་འདྲའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིད་པ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་
 མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་དག་གཉིས་དང་བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འགྱུར་
 བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གསལ་བ་ཙམ་བསྐྱེམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་ལུས་

བར་འདོད་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་འཆད་ཚུལ་
 འདིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཡང་སྤྱི་དོན་འགོག་པ་དང་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་ཆོས་བདག་གི་དེ་བོར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་རིམ་གྱིས་འགོག་པའི་
 ཚུལ་དང་གཅིག་ཅར་དུ་འགོག་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣལ་
 འབྱོར་སྦྱོང་བ་པ་འགའ་ཞིག་ཅེས་སྒྲིམ་སམ་སྒྲིམ་ཞིང་རིམ་གྱིས་འགོག་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་ཡང་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བདེན་པ་
 འགོག་པ་ལས་ནི་དང་པོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལེགས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་དུ་རུང་བ་ལ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་
 སྤྱིན་དབུལ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ནི་སྐྱབས་འདིར་འོང་དོན་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་
 ལྟར་བསྟན་རུང་གི་གང་ཟག་དེ་ནི་དང་པོར་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞུགས་ནས་སྤྱིས་
 དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནས་འདོད་པ་ན་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་དབུལ་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་འཇུག་པར་འཛོག་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་ན་སྤྱི་དོན་བདེན་པར་
 མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་དོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྣམས་སུ་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲེལ་
 དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱིའི་ཁོག་འགྲེལ་ཚུལ་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་
 དོན་སྤར་བཀལ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་དབུལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 མཇུག་ཚུལ་དང་སྦྱར་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྱར་ན་རྣམ་རིག་པའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱིར་དོན་བཀག་ནས་
 ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིས་དེ་དོར་ནས་དབུལ་པར་ཞུགས་པ་
 ན་རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་དང་སྤྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་
 བཀག་སྟེ་དང་པོར་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་ལས་དང་པོ་ནས་བདེན་མེད་
 དུ་སྟོན་པ་ལེགས་པའི་དཔེར་འདམ་རྒྱུས་སྤྱགས་ནས་འབྲུད་བ་ལ་ཞེས་སོགས་

གྲིས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་འགོག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀག་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་འོག་
 ལ་ལུགས་དང་ལུགས་གྱི་བསམ་དོན་དང་སྒྲུར་ཏེ་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་
 ཉིད་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྟེགས་སུ་མ་གོ་བ་དང་འདྲ་སྟེ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་
 མེད་དམ་སྟུམ་ཞིང་། ཡང་གང་ཟག་གྱེ་བཀ་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྒྲུར་ན་ཡང་སྐབས་
 དོན་ཡིན་པས་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། དབུ་མ་པ་ཁ་གཅིག་
 གཤུལ་བྱ་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པར་མཛོན་ནོ་
 ཞེས་སྒྲུར་བྱས་ཐེན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དོན་འཆད་ཚུལ་དབྱིས་བྱིན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོམ་པར་རིམ་ཅན་དུ་བསྟོམ་
 པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུ་ནས་གཅིག་ཆར་དུ་སྟོམ་པ་ཡང་སེར་སྒྲུ་མི་དགོས་ཞེས་དེ་
 ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ཁ་གཅིག་འདོད་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་
 བཤད་མོད་ཀྱང་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི་རིམ་ཅན་དུ་སྟོམ་པ་ལ་འདམ་ཐབས་གྲིས་སྒྲགས་བའི་སྟོན་ཡོད་ཚུལ་
 སྒྲུར་དང་འདྲ་བས། དེ་བས་དང་པོ་ནས་གཅིག་ཅར་དུ་སྟོམ་ན་ལེགས་ཞེས་ནལ་འབྱོར་
 སྤྱོད་པ་པ་ཁ་གཅིག་འདོད་དེ་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་འགྲེལ་བཤད་ལ་ཡང་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བཤད་སྟོལ་དེ་འདྲའི་རིགས་བྱུང་མོད་ཀྱང་། གཞུང་དངོས་གཞིའི་འཆད་ཚུལ་རྒྱས་པ་
 ནི་སྤྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། བྱང་
 པར་སྟོབ་དཔོན་ནི་བ་འཆོས་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སྟོལ་ལེགས་པར་
 བྱེ་བར་མཛད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
 དམ་བཅས་པས་སྟོལ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་བཏབ་བར་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་

དེས་པོ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱུང་པར་བྱའོ། ཅི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 ཚམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ཅི་ཕྱི་ལོ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་
 སྤྲུགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སེམས་ཚམ་ཞེས་གསུངས་པ། བྱེད་པོ་ཟེ་
 དགག་ཕྱིར་པོ། ཞེས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། གཞན་དག་སེམས་པ་ནི། རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུར་བྱུང་པ་ཡང་། ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་
 ཡིན་པ། དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དབྱུང་པ་
 གང་དག་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཚུལ་བཞིན་དུ་དམ་བཅས་པ་དེ་ལ།
 རྟོག་པ་བར་པ་སྟེ་རྟོག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པར་འདོད་པའི་བརྟག་
 པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 དེས་པོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་རྟོག་པ་
 དེ་སྐབས་འདིར་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་ལེན་པ་པོ་
 སྤྲུགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་
 རྟོག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཚམ་དུ་གསུང་པ་ལ་དགོངས་གཞིར་སྒྲུབ་ཏེ་བདག་ཏུ་གསུང་
 འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲོལ་གསུ་གྲུབ་པའི་ཟེ་བ་
 པོ་བཀག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཚུལ་དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་རྗེས་འབྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དག་ནི་ནི་འཚོ་ཡབ་
 སྲས་རྣམས་ཡིན་པས་དེའི་བཞེད་ཚུལ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བྱུང་པའི་རྟོག་ཐམས་ཅད་
 ནི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
 གྲུབ་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་སྤྱོད་བའམ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་
 དེ་ནི་ཤེས་པ་ལས་མ་འདས་པས་ན་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྟོང་པོར། ཞེས་དབུ་མ་སྟོང་པོའི་ལུང་དངས་ནས་ཕྱི་རོལ་

བཞེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། གཞན་དག་སེམས་ཞེས་པ་ནི་
 རང་གི་བཞེད་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་བཤད་པ་མཛད་པ་དེ་ཡང་མདོ་
 གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱུག་པོ་བཞོད་པ་དང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་བཞིན་དུ་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ལས། སྤྱི་རོལ་གཞུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ནི་སྤྱི་རོལ་
 ལྟར་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པར་
 གསུངས་པ་འདི་ཉིད་དགོངས་པ་གཞན་དུ་ལེན་མི་དགོས་པར་སྒྲིའི་བཞིན་པར་བཞག་
 ཆོག་པ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་ཡིན་ནོ། རྟེན་མཐུན་པར་དབུ་མ་རྒྱལ་ལས། སེམས་
 ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། རྟེན་འདིར་བརྟེན་ནས་
 དེ་ལ་ཡང་། ཤེན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་
 གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་གྱི་དོན་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་
 ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཞུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སོགས་རྟོགས་སྒྲི་
 བའི་དོན་དང་། འདི་ལ་ཡང་ཡང་གཤེགས་ལས། རྒྱུ་དང་རྒྱེན་ནི་རྣམ་ལོག་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། སྒྲི་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་གྱི་དོན་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་།
 དེ་ལྟར་ཡང་སེམས་ཙམ་གྱི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་དང་།
 གཞུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ལ་སོགས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་རྟོགས་ལ་
 སྟོའི་མཐུ་མི་རྒྱུ་བ་དང་བརྟེན་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བས་སེམས་དེ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན་དོན་དམ་པར་སྟོང་པོ་མི་མཐོང་བས་དོན་དམ་པར་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་རྟེན་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་གཤེགས་
 གྱི་ལུང་སྤྱི་མ་འདིའི་དོན་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་

བར་རྒྱ་དུ་བཤད་ལ། ཆོག་པ་བཅད་སྔ་མས་རྣམ་པར་རིག་པ་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་
 མེད་དང་། གཉིས་པས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གྱི་སྐྱེ་མེད་བསྟན་པར་དེའི་འགྲེལ་བཤད་
 ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དབུ་མ་རྒྱ་ལས། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་
 ཞོན་ནས་སྟ། རིགས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲོགས་འདུ་བྱེད་པ། རྟེན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལོ་ལོ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་འཐོབ་། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་
 ཚུལ་དང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གྱི་ལུགས་ལ་
 བརྟན་ནས་བྱི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ། ཐ་སྐད་དུ་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་
 སྟོང་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 བཙུན་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཤད་སྟོང་པོར།
 ཐ་སྐད་དུ་བྱི་རོལ་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་གཉིས་གྱི་སྟོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐ་སྐད་དུ་བྱི་དོན་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་ཡང་སྟོབ་
 དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་ན་དེའི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པའི་
 ཚུལ་ནི་དབུ་མ་རྒྱ་ལས། འདིར་ཡང་གསུངས་པ། འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད།
 འགག་པར་འགྱུར་བ་འདྲི་ཡང་མེད། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག ཤེས་པ་འབར་
 ཞིག་ཁོ་ནའོ། །འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་ལཤད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ།
 དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲེལ་འགྱུར་ན། ལོག་པར་རྣམ་བཟླས་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་
 འགག་པར་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐ་སྐད་དུ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་
 དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུར་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་
 དང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་ན་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུས་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་

ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ལས་སྤྱིར་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་
 འདིས་ནི་དྲི་མ་རྣམས་ལས་འབྲལ་རུང་དུ་གྱུར་ན། དེའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་རྣམ་ཤེས་
 དང་སྤྱི་དོན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་པར་རྣམ་པར་
 བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྤྱིར་
 ཐོར་། ཞེས་པ་འདི་དངས་ནས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་བསྐྱབས་སྟེ། ཆོག་ས་བཅད་སྤྱི་མ་
 འདི་རིག་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཆོག་ས་བཅད་དང་ཐོས་སེམས་ཙམ་དུ་
 བརྟན་པ་ལ་འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུང་ལའང་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནེ་ན། སྤྱི་མས་དེ་གཉིས་རྣམ་
 ཤེས་དེ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ལ་བཞག་པས་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུའོ། །རྣམ་ཤེས་སམ་སྤྱི་དོན་
 ཡིན་ཡང་རུང་དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུབ་བས་
 ལོག་པར་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་ནི་འཆོ་ཡབ་
 སྤྱི་མ་ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྒྲོ་
 ཐོར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་ཐོར་འདོད་ལ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་
 ཡང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་ཐ་སྐད་དུ་འཛོག་ལ་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྤྱིར་ཐོར་། ལུགས་འདིས་སྒྲོ་ཐོར་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པ་དངོས་ཐོར་འདོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བས་
 ཐ་སྐད་དུ་རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །རང་རིག་ཐ་སྐད་དུ་འཛོག་ལ་
 ཀུན་གཞི་འཛོག་མི་འཛོག་གི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་ལའང་ཀྱང་མི་བཞེད་པའི་སྤྱོགས་སུ་
 མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་དང་མི་འབྲ་བར་འདིའི་ལུགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བཟོད་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོངས་གཞི་ལེན་ལུགས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བས་སྤངས་པ་ལྟར་གྱི་ལེན་ལུགས་དེ་ཙམ་མིན་པའི་དོན་དམ་པའི་བྱེད་པར་སྦྱོར་དགོས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཀླན་བཏགས་མ་གཏོགས་འབྲ་བས་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་གཞི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་བསྟན་པ་འདིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེས་པའི་དོན་ཁོ་ནར་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཙུགས་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པར་བསྟན་པ། དེས་ནི་ཐ་སྐད་དུ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྐྱར་འདེབས་སེལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བའི་བཤད་ཚུལ་གོང་ལྟར་དང་། མཁམས་པ་དབུ་མ་པའི་བཞེད་ཚུལ་ནི། མ་དྲོས་པས་ལུས་པ་

ལས། ཁྲ་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྒྲེས་པ་དེ་མ་སྒྲེས། ཉེ་ལ་སྒྲེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་བྱུང་བས་ནི་རྒྱུ་ལས་སྒྲེས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་
 བས་ནི་རྒྱུ་ལས་སྒྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་
 དོན་དུ་འཆད་དོ། ཉེ་ལ་སྒྲེ་བ་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་སྒྲེས་པས་ན་
 ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་པར་ཡོད་མི་དགོས་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། ཉེས་
 ན་གཞན་དབང་རྒྱུ་མ་ལྟར་བྱུང་གསུངས་པས་དེའི་དོན་ནི་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་
 འཛོག་དགོས་པས་ན་ལུགས་འདིའི་རྒྱུ་མ་དང་རྒྱུ་མའི་དོན་འཛོག་ཚུལ་རྣམས་འབྱེར་སྟོང་
 པ་དང་ཆེས་མི་འདྲའོ། ཉེ་ལ་འདིའི་རྒྱུ་མ་ལྟར་དང་བརྟན་པའི་དོན་ནི་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤང་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་།
 གནས་ཚུལ་ལམ་སྟོན་ལུགས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པ་ནི་རྟུན་པ་དང་སྤང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟར་བྱུང་
 བྱུང་ཆད་ལ་ཡང་བཞག་ཆོག་པས་འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་ཐལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མའི་དོན་
 འཛོག་ཚུལ་དང་ཡང་མི་འདྲའོ། ཉེ་བཞིན་དུ། ཀུན་བཏགས་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་དོན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་བྱུང་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་དེས་ལུགས་འདིའི་སྟོང་འདོགས་ཀྱང་སེལ་ལོ། ཉེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་ལའག་སྟོང་པོར། དེས་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་སྒྲེ་བས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་
 ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་པ་ཉིད་མཆོན་
 ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ཉེ་
 དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པས་
 མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ལའག་ཅིང་། དོ་བོ་ཉིད་གཞན་

གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་
 པ་ནི། དེ་ཡང་དེ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ནི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱན་བཏགས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདི་
 པ་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་
 པ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཀྱན་
 བཏགས་དང་། དེ་འབྲའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་པས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་
 པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་
 ཡིན་པས། སློའདོགས་དང་བྲལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་བོར། དགོངས་འགྲེལ་
 ལས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་བཤད་ཅིང་། དེ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་
 ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་ཡོད་པས་སྐྱར་འདེབས་སློང་བར་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་འབྲ་
 བར་གསུངས་པ་ནི་གཉིས་ཀས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་འབྲ་
 བས་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ནི་མི་འབྲའོ། །དེ་ཡང་
 འདིར་ནི་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་
 ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་བྱུང་པར་འཛིག་པའི་སློ་ནས་

གྲང་མི་འདྲའོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ནི་འཆོ་གཉིས་ཀྱི་
 བཏགས་ཀྱི་འཛོག་ལུགས་འདྲ་ནིང་། དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་གཞན་
 དབང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་དེ་བོར་དེ་ལྷན་ས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་
 སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པར་འདི་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཉིས་གའང་བས་ཞེན་གཞི་མ་
 ཡིན་པར་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་ལ་འཛོག་པར་མཚུངས་སོ།།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུགས་སྤྱིར་བཏོན། དེས་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགོ་བཙུག་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་
 པ་ནས། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་པས་གྲང་
 ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་སྐྱར་ལུགས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་
 གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་གྲང་སྐྱས་ཟིན་དེ་ལས་གཞན། དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་
 སྐྱར་ནས་དགོངས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ལྷན་ས་གྲང་བྱེད་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཡང་བྱེད་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེར་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་
 གསུམ་གསུངས་པར་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་གྱི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་མི་བྱེད་པར་གཞན་དབང་
 དང་ཡོང་ས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ། བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་
 འཛོག་པར་བསྟན་པ་འདི་ཡང་བྱེད་དོན་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་གཞན་དག་ཚུངས་པར་བྱེད་ལ།
 དེའི་ལན་དུ་སྐབས་འདིར་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པ་
 ལྷན་ས་གྲང་བྱེད་དོན་དུ་མི་འཛོག་པར་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་
 བཞིན་པར་འཛོག་པ་ནི་མིན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པ་སྐྱས་ཟིན་

དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དགོངས་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་ན་སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 དབུ་མ་སྒྲུབ་བ་ལས། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་
 གྲུས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་
 ལས་མདོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ནི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་
 པ་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲུབ་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་
 ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིའི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཡང་མ་སྒྲུས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་དུ་ཆོས་བདག་གི་ངོ་
 བོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྒྲུས་པ་དང་མ་
 འགགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་འཁོར་། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་ཆོས་བདག་
 གི་ནང་ནས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་དུ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་
 སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀའ་བ་བཞིན་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་
 ལས་གཞན་དགོངས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་
 སྒྲིའི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེབ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་མི་ཞེན་
 ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་སྒྲིའི་བཞིན་པ་ནི་སྒྲེབ་འགག་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་
 འཛིན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྒྲེབ་འགག་སོགས་ནི་ཡེ་མེད་མིན་པ་དོན་དམ་པར་
 མེད་པ་ནི་སྒྲས་ཟིན་ལ་མ་སྒྲུབ་པར་དགོངས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པས་ན་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་

ལེན་དུ་མི་རུང་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ནི་འཛོག་དགོས་སོ། །འོ་ན། འཁོར་ལོ་བར་
 བར་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་འཁོར་ལོ་བར་པ་
 བྱང་དོན་དུ་མདོ་འདིས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དབུ་མ་
 སྤང་བར་དེ་འབྲེལ་འགལ་བ་སྤོང་ཚུལ་དངོས་མ་བཤད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་པ་བྱང་དོན་
 དུ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གྱི་དེ་ལ་ནི་བྱང་ངེས་གཉིས་སུ་འབྲེལ་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་རབ་སྤྲིང་པོ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་
 འབྲུམ་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྤྲིང་པོ་བྱང་དོན་དུ་
 འཛོག་ཚུལ་ནི། གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་ཟེན་གཟུགས་མེད་པ་དེ་
 ཙམ་གྱིས་སྤྲུལ་ཇི་བཞིན་པར་བབྱང་དུ་མི་རུང་བས་ན་སྤྲུལ་ཟེན་ལས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་
 པའི་བྱང་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་བྱང་ལུགས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་
 གྱི་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བྱང་པར་སྤྲོད་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་འབྲེལ་སྤྲོད་ཚུལ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྤྲུལ་པ་དང་ཡང་མི་
 འབྲེལ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྤྲིང་པོའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་འདིར་དགོངས་
 དོན་སྤྲུལ་ཟེན་གང་ལ་ཡང་སྤོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་ཀྱང་།
 གཟུགས་སྤོང་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤོང་ཉིད་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་དང་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་བྱར་བྱས་
 བས་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་པས་བྱང་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། ངེས་དོན་དུ་འཛོག་པའི་
 ཚུལ་སྐབས་འདིར་མི་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། ཚེས་བདག་
 མེད་པའི་དོན་དམ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྤྲུལ་པ་སོགས་གསུངས་པ་
 བྱངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྤྲིང་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དཔེ་ནང་དུ་དོན་དམ་
 པ་དང་བདེན་པའི་བྱང་པར་གསལ་བར་མ་སྤྲོད་བར་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་

བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིལ་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་
གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པས་བྱང་དོན་ནོ། །འདྲེན་ལུགས་ནི་མིག་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པ་
དོན་དམ་པར་མེད་གི་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པ་མིན་པས་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་
སྒྱུར་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲིང་
པོ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྒྱུར་བ་མིན་པས་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་སྒྱུར་
གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་མིན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐལ་འབྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདི་ཐ་སྐད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་མ་
འདས་པས་ན་བྱང་དོན་དུ་བྱང་ལུགས་གཟུགས་དོན་དམ་པར་མེད་གི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་
བསྟན་པ་ཙམ་ལས་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
པས་དགོངས་གཞི་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་རྩལ་དེ་ལྟར་རོ། །
དེའི་དབང་གིས་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་དངོས་སུ་
སྒྱུར་བས་སྒྲིལ་བཞིན་པ་ལ་ཡང་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྱང་
དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་པར་དེས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་
ལའད་སྒྲིང་པོར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེས་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱང་པར་སྒྱུར་བ་རྣམས་སྒྲིལ་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་
དང་སྒྲེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་དངོས་ཟིན་ལྟར་སྒྲེ་འགག་
སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་བཀག་གྱང་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲི་
ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་འགོག་པར་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་འདི་དག་གི་གོང་འོག་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་པས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་

གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་འདི་
 ཡང་སྐྱེས་ཟིན་ལྟར་མིན་གྱི་བསྟན་དོན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་
 མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ལཡང་པ་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་དངོས་བཀག་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གནད་
 ཀྱིས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་
 པའི་དོན་དུ་ཡང་འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པར་དགག་བྱ་ལ་དོན་
 དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་མ་སྦྱར་གཉིས་ལས་མ་སྦྱར་བའི་མདོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། སྦྱར་བའི་མདོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འགྲེལ་ནི། ཡུམ་འབྲུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་ཡང་བཞེད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཡང་སྟོང་པོར། འདི་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་འོ་སྐྱེས་དུ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་
 པར་འཛིན་པ་བཀག་གང་། ཞེས་པ་ནས། དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།
 འོ་ན་རྣམས་འབྱོར་སྟོང་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་དོན་མིན་ན་དེ་ལས་གཞན་གང་གི་དོན་ཡིན་གསལ་བར་སྟེང་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་དབྱུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྦྱག་པོ་
 བཀོད་པ་སོགས་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བསྒྱུབས་པའི་
 སྐྱེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གཅིག་ཅར་དུ་ཉོགས་མི་རྣམས་པར་རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་དོན་བཀག་

ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་སྐབས་ཀྱང་སྐབས་འགར་འབྱུང་བ་ནི་
གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་
རྒྱ་རྒྱུག་པོ་བཞེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།
དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་བཞི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ་གཅིག་པུ་
ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་ཚུལ་
དང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ནི་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་
ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
ཡིན་པ་ནི་གོང་དུ་རིམ་པར་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ལུས་ཤིང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་
གསུངས་མོད་ཀྱང་། རྒྱུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།
དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་མདོའི་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར་མཁས་པ་དབུ་མ་བའི་
ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་
རབ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་པས་འདིའི་ཚུལ་ལ་སློབ་དུ་མ་ནས་
འབད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཤད་སྤྱིང་པོར། མདོ་དེ་དག་ལས་
གཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ལུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལཤད་
པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་
རབ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༥ རིགས་པའི་འགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།

བཞི་པ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའི་

ཚུལ་ལ། རིགས་པའི་དགག་བྱེད་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། དེ་མི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་
 གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་རིགས་པའི་དགག་བྱེད་གཙོ་བོ་འཛིན་ཚུལ་ནི་
 རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་མི་འདྲ་བས་འདིའི་
 ལྷགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཤིས་བབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དགག་བྱེད་སྤྱོད་
 ལེགས་པར་མཐོང་བར་དགག་སྐྱབ་མི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཟེར་ལོས་ཙམ་ལས་གོ་བ་སྤྲེགས་
 འགོ་ཙམ་ཡང་ཆེད་དཀའ་བས་ན་ཐོག་མར་དགག་བྱེད་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་
 དགོས་སོ། དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་དེ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནེས་
 གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། དོན་ནེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ནེས་བྱ་བའི་ཐའི་གཞི་གོ། །དམ་པ་
 ཞེས་པ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ནེས་བསྐྱབ་པ་ནི་དེ་དོན་
 ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་
 དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་
 དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་
 ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་
 ནི་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་འཛིན་རྟོག་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་
 སྤྱོས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་ལ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ནེས་བྱ་བ་སྤྱོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འདིར་དེ་དམ་བཅས་པའི་བྱུང་པར་ཉིད་དུ་
 བབྱུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་
 དགག་བྱེད་སྤྱོད་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ནི། འབྱུང་བའི་དེ་བོ་

ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་འདིའི་དོན་དམ་པ་ནི་
 དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་ལ་འཛོག་པས་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་འགོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཉིད་དོན་དམ་བཅེན་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཚད་མས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་བཟླ་བ་དེ་བའི་དོན་ཡིན་
 པས་དོན་ཞེས་བྱ་ལ་དམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དམ་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པས་ན་དམ་པ་དང་མཚོག་ཅེས་བྱའོ། །འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བཅེན་པའི་འཛོག་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་
 དོན་དམ་བྱེད་ཚུལ་ནི་གཉིས་ལས། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱང་ངོ་དང་ངོ་གཉིས་ཀར་སྟོང་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པས་ན་
 མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་འཛོག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 རིགས་ཤེས་རྣམས་ནི་ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་ཀྱང་སྤྱང་ངོར་
 གཉིས་སྤྱང་གི་སྒྲིལ་པ་དང་བཅས་པས་ན་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བྱི་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འཛོག་གོ། དེས་ན་དགག་བྱ་ངོས་བབྱང་ནས་
 ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་དོན་ནི་རིགས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིལ་པ་
 ཉིད་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་བྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་
 དམ་བྱི་མ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བཅེན་པ་དངོས་གནས་
 པར་མ་བཞག་གོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་འདི་རྣམས་
 དབུ་མ་བཅེན་གཉིས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་ལས་གསལ་བར་ངོས་བབྱང་བ་མི་
 སྤྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་ལས། འདིའི་ངོས་འཛོན་གསལ་བར་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། དབུ་མ་སྤྱང་བར། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་དང་

བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། ཁའོན་སྐྱུམ་དང་
 བརྒྱད་པས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
 བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཡིན་
 པས་དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་མཐུས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་འཛོག་པས་ན་འདིའི་དོན་
 དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ཡང་འདིའི་དོན་དམ་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལ་མའོན་སྐྱུམ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་བརྒྱད་པས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མའོན་སྐྱུམ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མའོན་སྐྱུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྐྱོན་པ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་པས་བྱས་པ་ནི་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 སྐྱོན་པ་འཛོག་གོ། རྟེ་ཡང་འདིའི་བརྒྱད་ཚུལ་ལ་རྗེས་དཔག་མཐུས་རྟོག་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བརྒྱད་པ་དང་རྟོག་པ་མཐུས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱད་པ་གཉིས་ལས་འདིའི་
 བརྒྱད་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་མའོན་སྐྱུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་དང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པའི་
 དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པ་སྟེ་གཟིགས་སོ། རྟེ་ཡང་དོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ནི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་དབྱེད་པའི་མཐར་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་མ་རྟེན་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། རྟེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་མཐུན་སྟོང་པོར། ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
 དུ་བརྟགས་ནས་མཐུན་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པས་དེའི་བསམ་པའི་

དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་འཇལ་བའི་སྒྲིམ་གྲུབ་དགོས་ན་
 དེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅས་
 སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ནི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ངོས་བཟུང་
 དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བཞག་
 ཚོག་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་
 ཡིན་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་ཀྱི་མིང་
 ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་
 མེད་དོ། ། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་
 པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་
 དགག་བྱ་སྟོང་དང་། དེ་ཡང་སྟོང་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་འཇིག་རྒྱུ་མའི་དཔེའི་
 སྟོང་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་གཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མ་
 མཁན་ལ་སྐྱེ་བ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་སྤང་རྒྱུ་ལ་བཞིན་འཇིག་དགོས་
 པས་དེ་ནི་མྱོང་བར་བཀར་ན་ཤེས་སྒྲ་བས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ཡང་སྟོང་ལ་
 སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྟོང་རྒྱུ་ལ་གསལ་བ་ནི་སྐྱེ་མའི་སྤྱགས་རྩས་
 གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་རྟ་
 སྤང་དངོས་གནས་པར་སྤང་བ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་ལ་སྤང་བའི་དབང་ཙམ་དུ་མ་
 སོང་བར་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོང་རྒྱུ་ལ་ཞིག་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཡོད་པར་
 འཛིན་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་རྒྱུ་དང་འཛིན་རྒྱུ་

ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་མའི་དཔེ་ལོན་ཚུལ་རྒྱས་པ་དེ་ལམ་རིམ་སློབ་བྱེད་དུ་གསལ་
 ཞིང་། སྤྱི་མའི་དཔེའི་སློབ་མ་ལག་ཚུལ་གཞན་ནི་གོང་དུ་སོང་བྱིན་པ་རྣམས་དང་འདྲ་
 ལ་ལྟ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རང་ངོས་ནས་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དོན་དམ་
 པའི་སྐྱེ་བར་འཇོག་པ་ནི་མིན་པས། དེ་ཡང་སྤྱུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྤྲང་བ་
 དང་འདྲོ། །དེ་ནི་མིག་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤྲང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
 རང་གི་གཞུག་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྤྱུལ་གཞིའི་ཤིང་བུ་སོགས་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྤྲང་བ་དང་ཏྲ་
 སྒྲུང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གང་ཡང་མིན་པ་ནི་མིག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེར་སྤྲང་རྒྱུ་མ་བྱུང་
 བས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་སྤྱོད་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་
 མ་བཞག་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 པས་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྱིང་པོར། འོན་
 སྐྱེ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དཔེར་ན་སྤྱི་མའི་ཏྲ་
 སྒྲུང་དུ་སྤྱུལ་བའི་གཞི་ཤིང་དང་བོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མིག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྤྲང་
 བ་ན་དེའི་ཤེས་པ་ལ་དེར་སྤྲང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། དེས་དོན་དམ་པ་དང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 དམ་པར་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དང་བཞེན་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན། སྐབས་འདིར་ཐ་སྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ལྟ་གུ་ས་བོན་
 ལས་རང་ངོས་ནས་སྐྱེ་བར་སྤྲང་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ནི་སྤྱོད་ལ་
 སྤྲང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་པས་སྤྲང་ཚུལ་བྱུང་པར་བ་རང་ངོས་ནས་སྤྲང་བ་
 དང་དོན་སྤྲང་ནས་སྤྲང་བ་དང་གདགས་གཞིའི་སྤྲང་ནས་སྤྲང་བ་ཙམ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་
 སྤྱིར་དགོས་པས་ན་སྤྱི་མའི་དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤྱུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་སྤྲང་བ་ཞེས་
 པའི་དཔེ་དོན་སྤྱིར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྤྲང་བ་ལས། དེས་ཀྱང་

རྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྟོན་
 པས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོག་ནི་
 མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ནས་གྲུབ་པ་ནི་
 སྐབས་འདིའི་ཆོས་བདག་སྤྱོད་མེད་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་མེད་འཛིན་དགོས་ལ་དེ་ནི་གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ན་
 རྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སྟོས་པས་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པར་
 བཞག་ཅིང་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆོས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི་སྟོས་
 སྤང་བའི་དབང་ཙམ་མིན་པའི་དངོས་པོའི་དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་གཉེག་མ་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་
 བུའི་ཆོད་ཅིག་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་དོན་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་
 ཉིད་ལྟ་བུ་ཞེས་སྟོར་བར་མཛད་ལ། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེན་ནས་དངོས་པོའི་
 དོན་རྣམས་སྟོན་པ་དང་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཀྱང་བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་ལས་
 རྟོག་ཆགས་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 སྟོས་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཅིག་ཡོད་
 པ་ལྟར་སྤང་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་གྱི་ཐ་སྐད་ཉེ་བར་བཏགས་ཏེ་
 གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་མཐོང་བའི་ཐ་སྐད་བྱེད་པས་ན་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
 ཡོད་པ་ཞེས་སྟུར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་ཚུལ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་རྟོག་ཆགས་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་
 པར་སྤང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་ཡང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། ཡང་གཏི་
 མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་པས།

གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་གུན་རྫོབ་པ་དེས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་གྲུབ་པ་ལྟར་སྟོན་པས་ན་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་
 དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ནི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་
 རྩོག་སྤྱོགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འཛོག་དགོས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་ལྟར་སྤྲོད་པོར། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་
 པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྒྱན་པའི་དེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་གུན་རྫོབ་པ་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ལ་ཡང་དག་པའི་
 དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་གུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེའི་རྩོག་སྤྱོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལྟར་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་འདི་དང་
 འབྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་
 འཛོག་ཚུལ་ནི་ལམ་ལྟར་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་དབུ་མ་
 སྤང་བ་ལས། ཁྱི་ལྟར་སྤང་བཞིན་དེ་བའི་སྤྱིར། །འདི་ལ་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་གོ།
 རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་དུ་སོང་བས་གཞོད་པར་འབྱུང་། ཞེས་
 གསུངས་། དེའི་དོན་ནི་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་སྒོ་གཞོད་མེད་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་ན་
 གདགས་གཞིའི་སྤྲོད་ནས་སྤང་ཞིང་། སྤང་ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་ལུགས་
 འདིའི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཛོག་དགོས་པས་ན། ཡོད་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་
 བྱུང་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ཆེ་རྒྱེད་པས་བྱུང་བ་
 དང་། ཡོད་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན། །པས་བྱུང་བ་ཡང་འཛོག་དགོས་པར་

འབྲེད། རྟེན་ལྷན་གྱི་ལྷན་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དེས་མ་ཚིམ་པའམ་མ་ཚིག་
 པར་དབྱེད་པར་མི་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཐལ་ནས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་
 པའི་དོན་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྟེ་མེད་པར་སོང་བས་ན་ཚད་མས་གཞོད་ཅེས་པའི་
 དོན་ནོ། རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཐ་སྐད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤང་ཚུལ་ཡང་དོན་སྟོང་ནས་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་
 ཡིན་གྱི་སྤང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱའོ། རྟེན་ཡང་སྐབས་འདིར་ཐ་སྐད་འཇལ་བའི་
 སྟོན་དབང་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ལུས་པ་མིན་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་སྟོང་ནས་སྤང་བའི་དབང་གིས་
 འཛོག་ལུས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། རྟེན་གྱི་མ་བཟླས་མ་དབྱེད་པའི་སྟོན་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་ལུས་པ་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་
 ཚད་མ་རྣམས་ཡིན་ལ་མ་བཟླས་མ་དབྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་
 ཅིང་དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྟེས་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡང་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ལུས་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཚད་མ་ལྷན་སྟེས་རྣམས་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་ལུས་སོ། རྟེན་ལང་ལེགས་ལའག་སྟོང་
 བོར་། བདག་འཛིན་ལྷན་སྟེས་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་དབྱེད་པའི་སྟོན་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ལུས་ཀྱང་ཐ་སྐད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་
 ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་ལུས་སོ། ཁེས་གསུངས་སོ།
 དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟོན་སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་ནི་དེ་རང་ངོས་ནས་སམ་
 བཞག་ས་གཞིའི་ངོས་ནས་ནང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་དགོས་པས་ཚེས་གཞན་རྣམས་
 འཛོག་ཚུལ་དང་འབྲེད་ལ། དེ་འབྲེད་བཞི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཤེས་པའི་སྟོན་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་
 ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་ལུས་པ་ནི་མིན་ནམ་སྟམ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ནི་རང་

གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་པ་དེ་ཉིད་སྤོང་ཉིད་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་
 རོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྲིའི་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་དངོས་
 སུ་འཛོག་མི་རྣམས་པར་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་གིས་འཛོག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཁོ་རང་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་འཛོག་མི་རྣམས་པ་དང་དེ་
 འདྲའི་སྒྲིའི་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་གང་ཡང་མིན་པས་འཛོག་ཚུལ་བྱུང་པར་
 བ་དོན་སྤོང་ནས་སྤང་བ་དང་རང་དོས་ནས་སྤང་བ་དང་གདགས་གཞིའི་སྤོང་ནས་སྤང་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དབྱུང་
 མཚམས་སྤྱ་བས་ལོགས་པར་དབྱུང་འཚལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་སྤོང་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ལས་མ་འདས་པས་ཚུལ་འདི་དག་ཤེས་ན་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་
 ཡང་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་མཐའ་པའི་བདེན་འཛིན་འདི་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་བདེན་ཤིང་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མིང་དོན་
 སྤོང་བའི་སྤོང་ནས་འཛིན་ཚུལ་དགོས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་
 ཡུལ་དུ་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་བཟོད་དུ་འགྱུར་བས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་དོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་བདག་འགོག་དགོས་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་འགོག་པའི་ཆོ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྤོང་བ་ཡན་ཆད་
 དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་
 ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་མཐའ་སྤྱིར་བོད་།
 འདི་པའི་ལུགས་ལ་འདི་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྟོན་
 པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ནས། རང་སྤྱིའི་བདག་མེད་ཆད་པའི་སྐབས་
 གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་དེ་ཉིད་
འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། དབུམ་རྒྱལ་ལས་ནི་ལང་གཤེགས་
དང་ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་བྲུངས་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཉིད་
གྲིས་འགོག་དགོས་པ་དང་དབུམ་སྒྲུང་བར་ནི་དོ་རྩེ་གཟིགས་མའི་གཏན་ཆོག་སོགས་
གཏན་ཆོག་སྐོར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སྐོར་སྐོར་འགོག་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྐོར་སྐོར་
འགོག་པའི་ཆེན་ཡང་འབྲེལ་སྒྲིམ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྲིས་འགོག་ཚུལ་དང་འགལ་
སྒྲིམ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྲིས་འགོག་ཚུལ་གཉིས་པའོ་ཅེད་ཅིང་། དེ་ཡང་པ་འེལ་པོར་
འགལ་འདུ་སྟོན་པའི་སྐོར་སྐོར་འགོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནི་ཆ་མེད་བཀག་ནས་ཆ་དུ་མ་
དང་ལྷན་པར་སྐྱབ་ཚུལ་དང་དེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཆ་དང་བཅས་ན་ཆ་ཆ་
ཅན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པའི་གཞི་
བྱེད་དུ་མ་བསྟན་ནས་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟས། ཆོག་ལས་
སོར་མོས་གཞན་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་
པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྐྱེའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་བཅད་ནས་
འགོག་པ་སོགས་རིགས་པའི་སྐོར་མང་ཞིང་ཤེས་པ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཡང་སྐད་
ཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཆ་བྱེད་ནས་ཆ་མེད་འགོག་པ་དང་། རྩལ་སྤྱོད་རབ་འདབ་ཆགས་པ་གཉིས་
བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྲིས་བར་ཆོད་མ་ཆོད་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་སྐོར་ཆ་མེད་འགོག་པ་སོགས་
གཞི་བྱེད་དུ་མ་བསྟན་ཚུལ་དབུམ་སྒྲུང་བ་དང་དབུམ་བཤེན་གཉིས་སོགས་ལས་
འགྱུར་བ་རྣམས་བྲུངས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་པའོ་ཅེད་སྒྲིམ་པོར། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། །ཞེས་པ་ནས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འདི་དག་གི་རིགས་

པ་ཤེས་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་མ་
བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་སྒྲིབ་དག་འགོད་ཚུལ་དང་
རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོགས་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་
ནི་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དང་བཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སོགས་ལས་
ཤེས་པར་བྱེད། །འདིར་སྒྲུས་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ནི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས།
དང་པོས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་དོན། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལས་ཆེས་སྤྲ་
བའི། །ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་ལམ་འདིར་འཇུག་འཆོལ་ལོ། །

༥ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ རང་བཞིན་འགོག་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་པ།

དེ་ནི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་ཡང་སྒྲིབ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
མཚན་གྱི་མ་མེད་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐལ་
འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལ། གང་
ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་
པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་
དང་། ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྤེལ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་བྱེད་པར་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་
ཚུལ་དང་། དགག་བྱ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྒྲོན་

བཟོད་མང་དུ་མཛད་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཙམ་འདྲ་བས་དེའི་སྒོ་
ནས་སྒྲིན་བཟོད་ནི་མ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་གྱིས་ཀྱང་ཐ་
སྟོན་དུ་ཕྱིན་པ་གི་ཉེན་འབྲེལ་སྦྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་འདོད་པ་ལ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་
སོགས་དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་བཤད་དོ། དེ་ཡང་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ནི་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་གྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་
བཀའ་བ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་སྦྱར་མེད་བཞིན་པར་
རང་གི་ལུགས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་ཇི་མ་མེད་པ་ལ་བཤད་དེ། འཇུག་
འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར། བསྟན་བཅོས་གཞན་
ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་
བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་
འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་
མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་
པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རོན་དམ་པར་སྦྱས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
འདོད་དེ་ཞེས་སྦྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་
པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་
རོན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་
ལྟར་བཞིན་དུ་བཟོད་པར་མི་རུས་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་བསྟན་བཅོས་
འདིར་གཞན་གྱི་ལུགས་དེ་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བཀའ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ལེགས་པར་ཞུགས་ཏེ་
ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་མདོ་སྡེ་བའི་

ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འདོད་དོན་ཞེས་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཛོན་པར་མི་
 ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
 ནི་གཟུགས་སོགས་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་དག་མཁས་པ་
 དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་
 བདེན་པའི་འཛིག་ཚུལ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་པར་མི་ཤེས་
 པ་ཁོ་ནས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པ་
 ཡང་སྒྲུར་ཚུལ་འདྲ་ཞིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལུགས་འདི་ནི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་
 མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་པ་ལ་སྟག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་འཛིག་ཚུལ་དེ་
 ནི་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ན་དེ་ཡང་དབུ་མ་
 ཐམ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་
 འཛིག་ཅིང་དོན་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 སྟངས་ལ་འཛིག་པས་ན་དེ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའི་འཛིག་ཚུལ་
 མི་ཤེས་པས་ཉམས་ཤིང་དེ་ཉམས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཛིག་ཚུལ་ལས་ཀྱང་
 ཉམས་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པའི་དངོས་སྒྲིབ་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཚུལ་ལུགས་དང་འདྲ་ལ་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་མཐུན་པ་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ལུགས་དང་མཐུན་པས་
 དེའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་གང་དང་ཡང་དངོས་སྒྲིབ་དེ་དག་དང་

གཏན་ནས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དུ་སྤྱོད་པོ་ལས། སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ལ་ལེགས་ལྷན་
 གྱིས་སློན་མང་པོ་བཟུང་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པར་ཡོད་པའི་སློན་སློན་
 མ་བཅོད་ལ། ཞེས་པ་ནས་འཕགས་པའི་ལུགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡང་དངོས་པོར་སྤྲོ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐུན་མོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི།
 ཀུན་རྫོབ་འཛིན་ཚུལ་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་གང་ཡང་འཛིན་མི་རིགས་
 ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ་ནས་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་སྐྱབས་
 འདིར་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དེ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཅོད་ཚུལ་དུ་
 གསུངས་པ་འདི་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་གཉིས་
 འཛིན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་
 ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།
 གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ། གཞན་གྱི་རྒྱུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་
 དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་སྟེ་དོན་དམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །དེའི་དཔེ་ཡང་འཛིན་རྟེན་ན་མ་ནི་བྱ་ལ་བལྟེས་ཏེ་
 མ་དང་བྱ་དེའི་པ་ལ་བལྟེས་ཏེ་རྒྱུང་མར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པ་དཔེར་མཛད་དོ། །དེ་
 ལྟར་བལྟེས་ས་ལྟེས་འཛིན་གི་འཛིན་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མ་པའི་རང་ལུགས་སུ་འཛིན་
 ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དེ་དབུ་མ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་ཅེས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་འགྲེལ་ལམ་དུ་འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་ནི་བ་

འཆོས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་དེར་གཟུང་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་
མེད་པར་སྤྲོ་བ་མཛོལ་སྤུམ་དང་འགལ་ཞིང་གྲགས་པས་ཀྱང་གནོད་པར་བདེན་གཉིས་
རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྤྲོ་སོར་བཞག་གི་དོན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་གསུངས་སོ།།

༥ དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བྱད་པ།

དེས་ན་འདིར་དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་
མར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་
བཞིན་འདིར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་
གཞན་ལས་སྟེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་
མཛོལ་སྤུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གདོན་མི་
ཟ་བར་གཞན་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་
སྟེ་བཅོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཡོད་པ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་
རག་ལས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྱིར་སྟེ་བ་ལ་བདག་སྟེ་དང་
གཞན་སྟེ་གཉིས་སུ་བཞོན་ཆོད་དགོས་པས་དེ་ལ་ནི་བདག་སྟེ་མི་འཛོག་ཅིང་གཞན་
ལས་སྟེ་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ནི་མི་འགོག་ལ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྟེ་བ་
དགག་དགོས་ཀྱི་གཞན་སྟེ་འགོག་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་མཛོལ་སྤུམ་
དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པས་ན་གཞན་ལས་སྟེ་བ་མཛོལ་
སྤུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ལ་སྤང་ཞིང་། དེ་ལ་བསྟོན་པ་མི་རིགས་

པས་ན་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
གདོན་མི་བྱ་བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ད་དུང་ཅི་སྟེ་བྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་ལ་བརྟུན་
རིགས་ཏེ་བྱེད་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་པས་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་
སྟོང་པོར། གོང་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་བཀག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་
བཀག་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པར་རིགས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་འདོད་དགོས། དེ་མི་འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདེན་པ་
མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཏེ་དེ་ནི་དབྱུ་མ་པ་
དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ཡང་ཐ་སྟོན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་
སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་མིན་པས་དབྱུ་མ་གཉིས་ལ་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་དེ་ཙམ་
ཡོད་ན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད་
ཅས་སྐྱབ་པར་མི་རིགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་ངོས་བབྱུང་ནས་དེ་ མེད་པར་བསྐྱན་པ།

གཉིས་པ། དགག་བྱ་དེ་ངོས་བབྱུང་ནས་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བསྐྱན་པའི་རྩལ་ལ་ཀུན་
བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་བབྱུང་རྩལ་བསྐྱན་ནས་དེ་མེད་པར་བསྐྱན་
པའི་རྩལ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་
པའི་དོན་ལག་རྩལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་

བར་འཛོག་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་འདིས་ནི་ཐམ་འགྱུར་
 བའི་སྐབས་འདིར་སློབ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་གནས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛོག་
 ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སློབ་འདོགས་ཀྱི་བཏགས་ནི་གྲུབ་མཐར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་
 བཏགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་འཛོག་
 ཚུལ་ཡང་གང་ཟག་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། གང་ཟག་ཅེས་པའི་མིང་རྒྱུད་ཙམ་གྱིས་
 འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་ན་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛོག་དགོས་ཤིང་དེའི་ཚུལ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་འཛོག་
 དགོས་ལ། དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་དོན་ཡང་གང་ཟག་ཅེས་པའི་དོན་སློབ་སྒྲུབ་པ་ན་ཕྱང་པོ་འདི་
 གང་ཟག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཕྱང་པོའི་ནང་ཚན་ནམ་ཆེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གང་ཟག་འཛོག་
 གམ་སྒྲུལ་པའི་བརྟགས་པ་གང་ཡང་མི་འཕྱགས་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་མ་དབྱུང་
 པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་མ་གྲུས་པར་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
 ཙམ་དེ་ཡིན་ལ། དེས་མ་ཚིམ་པར་ཕྱང་པོ་འམ་ཕྱང་པོའི་ནང་ཚན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་
 བྱུང་ན་ནི་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ན་གང་ཟག་འཛོག་པར་ཡང་མི་རུས་པ་
 ནི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས། འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་
 གང་ཟག་སོགས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འབྲུབ་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་འབྲུབ་པར་
 འཛོག་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱི་ལུགས་
 རྣམས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར། འོ་ན་ཇི་འབྲུཞིག་ཏུ་
 བཟུང་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་གྲུབ་
 མཐར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་གང་ཟག་འདིས་ལས་འདི་བྱས་སོ་འབྲས་བྱ་འདི་

མྱོང་དེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་བཏགས་པ་ལ། རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་
 འོན་ཏེ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ཞེས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྐད་བཏགས་པ་དེའི་དོན་བཅུ་ཏེ།
 དོན་གཅིག་པའམ་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་ཞིག་རྟེན་ནས་གང་
 ཟག་དེ། འཛིག་ས་བྱུང་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛིག་ལུས་ལ་མ་རྟེན་ན་
 འཛིག་མི་ལུས་པས། ཞེས་པ་ནས། ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 པར་འཛིག་པ་ན། རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྐད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིའི་དོན་དེ་རིམ་བུ་
 ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཅུ་བ་ན་དེས་རྟེན་པའི་དོན་མེད་ན་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ལུས་པས་དེ་
 ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིག་གོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་
 པའི་ལུགས་ལ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་མཚན་དུ་འཛིག་པ་དང་། མདོན་པའི་
 གཞུང་ལ་སོགས་པར་གཞན་དང་སྤྱན་མེད་མ་ཡིན་པར་མཚན་པར་བྱེད་པ་མེད་ཆ་བ་ལྟ་
 བྱར་བཤའ་ཀྱང་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱལ་དེ་གཉིས་དང་མི་འདྲའོ།
 དེ་ཡང་ཁྱེད་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་འདིར་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐད་དུ་
 ཡང་མི་འཛིག་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐད་དུ་འཛིག་ཚུལ་རིམ་བུ་བྱུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་
 ལས། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་བཏགས་ན་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་པོ་མཆི་བྱ་དང་། མགོ་ཡི་རྟེན་ཅན་
 བརྟེན་པ་པོ་སྤྱོད་གཅན་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་འདི་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་
 ལས་ནི་སྤྱོད་གཅན་གྱི་མགོ་དང་འཆི་བྱའི་ལུས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་བཏགས་པ་ལྟར་མགོ་
 དང་ལུས་ནི་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་ནི་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་བཞག་ན་
 ཡོད་ཅིང་། བཏགས་ཤིང་དབྱེད་ན་མེད་པས་གང་ཟག་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་
 བཏགས་པར་འཛིག་པ་ནི་འཛིག་ཚུལ་འདི་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འཛིག་ཚུལ་འདི་

ནི་ཐམ་འགྲུང་བའི་རང་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་པས། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་
 རས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཚལ་གྱིས་འཛོག་པའི་དཔེར་སྒྲ་གཙན་
 གྱི་མགོ་དང་མཆི་གྱུར་ལུས་གཉིས་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་སྒྱུར་བའི་དཔེ་འདི་ཉིད་འཐད་པ་
 ཡིན་ལ་དེའི་འཐད་ཚུལ་ཡང་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་འཛོག་ན་དཔེ་དོན་གཉིས་
 མཚུངས་པས་དཔེ་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཆོག་
 གསལ་གྱི་ལུང་འདིའི་མཛུགས་ཏུ་དཔེ་འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 བཏགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་འཛོག་ན་དཔེ་འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 དེའི་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་ནི་སྤྱི་བ་སའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་དཔེར་སྒྲ་གཙན་གྱི་མགོ་དང་མཆི་
 གྱུར་ལུས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དཔེར་མི་རུང་ཞེས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཡང་སྤྱི་བ་
 དང་ས་གཉིས་གྱི་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཏགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་བཙལ་ན་ནི་རྟེན་
 དགོས་པ་ཡང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པར་བཞག་
 པ་དེས་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཏགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་འཛོག་དགོས་ལ་དེ་
 ལྟར་འཛོག་ན་སྒྲ་གཙན་གྱི་མགོ་དང་མཆི་གྱུར་ལུས་གཉིས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དཔེར་མི་
 རུང་བས་དེ་གཉིས་གྱི་ཐ་དད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡོད་
 པར་འཛོག་དགོས་པ་ནི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་པོའི་
 ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ཚམ་ཞིག་དམིགས་པས་
 ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོན་ཅི་ན།
 དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་འཛོག་ཏེན་པའི་ཐ་སྐད་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་དང་འཛོག་ཏེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་
 སོ། །ཉན་པ་པོའི་ངོར་གཞི་ཆོས་དེ་ཚམ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྐད་དེའི་དོན་ལ་བཏགས་པ་ན་

ལུས་དང་མགོ་ལས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་མཆི་གུ་དང་སྐྱ་གཙན་མི་རྟེན་པས་དེ་དག་གཞི་
 ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཚུད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་གཞན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པར་
 འཛིག་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་དངོས་སྐྱ་བ་རྣམས་གྱིས་
 མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པའི་འཛིག་ཚུལ་འདི་ལས་གལ་ཏེ་སྐྱ་གཙན་གྱི་མགོ་དང་འཆི་གུའི་
 ལུས་དེ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པ་སྟེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་
 དད་པའི་དོན་གཞན་བརྟེན་པ་པོ་མཆི་གུ་དང་སྐྱ་གཙན་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཆོས་ཐ་
 དད་མེད་པའི་དཔེ་འདི་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པས་སོ་ཞེས་དངོས་
 སྐྱ་བ་རྣམས་གྱིས་ལན་འདེབས་ལ། དེ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ནི་དཔེ་དོན་དེ་
 ལྟར་སྒྱུར་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་
 པར་དཔྱེད་པ་མི་འཕྲག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསལ་བར་མཛད་པ་འདི་ལ་
 འགྲེལ་བ་གསར་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མང་པོ་མགོ་རྟོག་པ་ལས་མི་འདུག་པས་ན་ཆོག་
 གསལ་གྱི་གསུང་འདི་གར་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ་འདིའི་
 མགོ་འཕྲག་བསྒྲིགས་ནས་གཟིགས་ན་གོ་སྐྱ་བར་མཐེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། འདིས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་མཆི་གུའི་ལུས་དང་སྐྱ་གཙན་གྱི་མགོ་
 ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ལ་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྟོག་རོར་
 གཞི་ཆོས་རུང་བ་བཞིན་དུ་སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་མིན་པའི་
 ས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལུས་དང་མགོ་ཞེས་པའི་
 སྐྱ་ལས་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་སྒྲེས་པ་ན་བྱད་གཞིར་བབྱང་ནས་གང་གི་མགོ་དང་
 གང་གི་ལུས་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། སྟོན་པ་པོས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས།
 དེ་ལ་བརྟེན་ལ་ལན་མཛད་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།
 དེས་ན། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་འཛིག་ཀྱང་རང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་

བཏགས་པའི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་
 པ་ནི་སྐབས་འདིར་དབྱེད་ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ནས་བཞག་
 ཆོག་པའི་ཆོས་ནི་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་སྒྲ་གཅན་གྱི་མགོ་དང་མཆི་གྱུའི་ལུས་ཞེས་
 པའི་གཞི་ཆོས་རུང་བའི་ཐ་དད་ཀྱི་དཔེ་ཡང་མ་དབྱེད་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་
 པར་བདག་མེད་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཕྱང་པོ་ལ་བཏེན་ནས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདི་
 ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲ་གཅན་དང་མཆི་གྱུ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་
 པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་ཚུལ་གང་ཟག་ཅེས་
 པའི་མིང་རྒྱང་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་གང་ཟག་དེ་གང་ལ་བཏེན་ས་བཏགས་པའི་ཕྱང་
 པའི་སྟེང་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེད་པ་ནམ་ཞུགས་པ་ན་དོན་དམ་པའི་ལྟོད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་
 པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གདགས་
 གཞིའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་སྒྲིར་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་
 རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་སོ།
 དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་བཏེན་ནས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་
 གང་ཟག་ཡོད་པར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་གཅན་དང་མཆི་གྱུ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་དང་ལུས་ཀྱི་
 གཞི་ཆོས་ཐ་དད་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་པའི་དཔེ་འདི་གྲུབ་པ་
 དོན་མེད་དོ་ཞེས་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་
 ལྷས་བྱིན་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་འབྲེལ་ཐ་སྟོན་དེ་གང་
 ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟོག་ཅིང་བཏགས་དོན་མ་བཙལ་བར་འཛོག་
 པ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་
 པ་ན་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་མཆོན་

གཞི་མེད་ལ་མཚན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པར་རྟེན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་མོད་གྱི་དེ་
 ལྟར་ན་འདུལ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དེས་ན། སློབ་དཔོན་རྣམས་གྱིས་པན་རྟེན་
 བཟློས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སློབ་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྣམས་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སླ་བ་སའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་བཞག་
 ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་འཛོག་དགོས་ཀྱི་དབྱེད་ནས་འཛོག་པ་མིན་པས་པན་རྟེན་བཟློས་ནས་
 གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལེགས་སྤྲོད་པོར། ས་དང་སླ་བ་སོགས་
 མཚན་མཚོན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། པན་རྟེན་བཟློས་པའི་སློབ་དེ་
 དག་ཡོད་པར་འཛོག་གོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་འཛོག་རྒྱུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་འཛོག་དགོས་པ་ནི། ལུང་དེའི་
 མཛུགས་ཉིད་དུ། ཆོག་གསལ་ལས་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་བར་ཁས་སྒྲངས་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ན་མ་དེས་ན། འདི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་པོ། །འཐད་པས་རྣམས་པར་དབྱེད་པ་ན།
 མཆི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་མི་སྤྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཆད་པར་
 འགྱུར་བའི་འཐད་པས་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པས་དེ་དག་ཀྱང་མཆི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་
 གྲངས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་མ་དབྱེད་པར་འཛོག་དགོས་ན་ཀུན་
 རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ན་མ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྲིར་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་འཐད་པ་ཙམ་ནི་ཡོད་ལ།
 དེ་རྣམས་རང་ཉིད་གང་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཐད་པ་བཅུག་པ་ན་
 བཞག་ཏུ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་འཐད་པས་རྣམས་

པར་དབྱེད་པ་ན་མི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་འཐད་པ་ཡང་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་འཐད་པ་ཡིན་
 པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་འཐད་པ་དང་རིགས་པས་མ་རྒྱེད་པ་ཞིག་ནི་དགོས་
 སོ། ། རྟེན་ལྗང་ཡང་ལེགས་ལགས་སྤྲིང་པོར། དེས་ནི་སྤར་ལྗང་དབྱེད་ནས་རྒྱུད་པའི་
 དོན་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་ན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་འཐད་པས་
 བཞག་པས་དེ་ནི་ཀུན་རྒྱུ་ཡོད་པ་མིན་གྱི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འབྱུང་ཞེས་སྟོན་པས་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྟེན་ན་རྣམ་
 པར་དབྱེད་ནས་འཛོག་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་ཐམ་འབྱུང་བས་ནི་
 གཟུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་འཛོག་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་དབྱེད་པར་འཛོག་
 དགོས་པ་ཡིན་པས། དབྱེད་ནས་འཛོག་པའི་ཆོས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་དབྱེད་ནས་འཛོག་པ་དང་མ་དབྱེད་པར་
 འཛོག་པའི་མཚམས་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟོན་སྟོན་ཅིག་ཅེན། དེ་ཡང་
 གང་ཟག་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་འདིས་
 ལས་འདི་བྱས་སོ་འབྲས་བྱ་འདི་མྱོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་མིང་རྒྱུད་གིས་བཏགས་ཙམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་དོན་
 དུ་འཛོག་པ་ནི་མ་དབྱེད་པའི་དོན་དང་དེ་ལྟར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དོན་དེ་
 བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོག་པར་གདགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟངས་ལོང་
 མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་དབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་མཐར་གང་ཟག་
 སོགས་འཛོག་པ་ནི་དབྱེད་ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། རྟེན་སྤར་གདགས་གཞིའི་
 སྟངས་ནས་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱེད་ནས་འཛོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྤར་
 བཞིན་ངོ་མོའི་ཕྱིར། རྟེན་ལ་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་གོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་

ལྟར་།

༩ དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཡུལ་དབྱུང་ནས་འཛོལ་ཚུལ།

རང་རྒྱུད་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་མ་དབྱུང་པར་འཛོལ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 སྤྱིར་དབྱུང་ནས་འཛོལ་པ་དང་མ་དབྱུང་པར་འཛོལ་པའི་མཚམས་ནི་ལག་ལ་ཐག་པ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་བླ་མ་
 པའི་དོན་ནི་གང་ཟག་སོགས་བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོག་པར་གང་བཏགས་པའི་
 གང་གས་གཞིའི་སྤྱིར་ནས་གང་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྤྱང་
 བཞིན་པའི་ངོ་བོ་ཨི་ཐི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་
 བས་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས་མ་དབྱུང་པར་བཞག་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་
 སྐད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བས་བཞག་པའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བཞིན་པའི་
 དོན་དེས་མ་ཆོག་པར་གཉུག་མའི་སྤྱིར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་སྐབས་འདིའི་དོན་
 དམ་ལ་དཔྱད་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དབྱུང་པས་ཆེད་ནི་སྤྱོད་པའི་མེད་ལ་སྤྱང་བའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྤྱིར་ཚུལ་ཆེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཆེད་ན་དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལུགས་འདིར་ཡང་བདེན་གྲུབ་འཛོལ་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སོང་འདུག་པ་ནི་ལུགས་
 འདིའི་གནད་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པའི་
 དབྱུང་བཅོད་ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་མི་འདོད་པས་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བཞིན་པ་འདི་ལ་དབྱུང་པ་
 མི་འདུག་ཅེས་པ་ནི་རིགས་པའི་དབྱུང་བཅོད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་མཚན་གྱིས་དབྱུང་པ་མི་
 འདུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་པ་མི་འདུག་
 ཅེས་པའི་དོན་མིན་པས་འདིའི་དབྱུང་ནས་འཛོལ་མི་འཛོལ་གི་མཚམས་འདི་ལ་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་དོན་ཤེས་ནས་གསལ་བར་མཛོད་ཅིག། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་དང་

སྒྲིང་པོར། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པས་དབྱེད་
 རས་ཆེད་པའི་དོན་ལ་འཛོག་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་
 དབྱེད་དོན་ལ་མི་འཛོག་པ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་དབུ་མ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དཔྱོད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་དབྱེད་པས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་དཔྱོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམ་འགྱུར་བས་ནི་
 སྤར་ལྟར་དཔྱོད་པ་ཙམ་ལས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་བཞེད་དོ། སྤར་ལུང་
 གྲངས་བ་དང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་དང་བརྟུན་དང་ཐ་སྐྱད་ཙམ་དུ་ལན་མང་པོར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་མིང་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་རང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་
 ལྟར་གྱི་དོན་རིགས་པས་བཙལ་ན་མི་ཆེད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདིའི་ཙམ་སྒྲིས་
 བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་ཆེད་པ་གཙོད་དོ། དེ་ཡང་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་ཅེས་པ་
 ཡང་མིན་པས་མིང་དང་དོན་སོ་སོར་འཛོག་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ལས་
 མིང་གི་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་ལ་དབྱེད་ནས་དེའི་དོན་འཛོག་པ་མིན་པས་མིང་
 ཙམ་དང་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་རྣམས་དོན་
 འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་དབུ་མ་ཐམ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་མཆོག་གི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་མི་
 འདྲ་ལོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། མིང་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་ཐ་སྐྱད་
 གྱི་དོན་བཙལ་བ་ན་མི་ཆེད་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡོད་ཅིང་དོན་མེད་པའམ་མིང་མ་ཡིན་པའི་
 དོན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་གྲོས་གང་བཞག་
 ཐམས་ཅད་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་གྲོའི་དབང་གིས་མ་
 བཞག་པའི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་མི་བཞེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་པའི་སྒྲོའི་དབང་གཞི་དཔེ་དེ་གི་སྒྲོའི་ལ་ སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་འཛོལ་ཆུལ་དང་དེའི་བྱུང་པར།

དེས་ན། དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞི་གྲུབ་ན་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་
པས་བྱུང་པ་དང་རྟོག་པས་བྱུང་པས་ཙམ་དང་ཐ་སྐྱོད་བྱུང་པས་པའི་བྱུང་པས་དོན་བཅས་
ནས་རྟོག་པས་བྱུང་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་བར་བཞེད་པ་འདིས་ནི་དབྱུང་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པས་བྱུང་པས་ཙམ་དང་མིང་རྒྱུད་བྱུང་པས་ཡོད་ཙམ་དང་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་
གིས་བཞག་པ་རྣམས་དང་མིང་ཙམ་སྤྱོད་པས་འགྲོ་འདྲ་ཡང་དོན་གྱི་འཛོལ་ཆུལ་ནི་ཆེས་མི་
འདྲ་བ་ཡང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པས་བཞེད་པས་པ་འདིས་རང་ཤེས་སོ།། དེ་ཡང་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཆུལ་འདི་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱུད་བྱུང་པས་
ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་མིང་རྒྱུད་བྱུང་པས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནི་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་ལས་
དེས་བྱུང་པས་པ་ལྟར་ཀྱི་བྱུང་པས་དོན་བཅས་ནས་མི་འཛོལ་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་ཆོད་དགོས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཆུལ་དེ་ཐམས་
ཅད་པ་མིང་གིས་བྱུང་པས་པའི་བྱུང་པས་གཞི་བཅས་ནས་འཛོལ་དགོས་པ་ཤེས་ལྟར་
པས་ན་འཛོལ་ཆུལ་དེ་རྣམས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་
རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་
འདོགས་པའི་སྒྲོའི་དབང་གིས་འཛོལ་མི་རྣམས་ཤིང་གཞི་དཔེ་དེ་པའི་སྒྲོའི་ལ་སྒྲུབ་པའི་
དབང་གིས་འཛོལ་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛོལ་ཆུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ནི།
དེ་ཡང་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་པའི་སྒྲོའི་དབང་གིས་འཛོལ་ཆུལ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་
མིང་རྒྱུད་བྱུང་པས་ཡོད་ཙམ་ཀྱི་འཛོལ་ཆུལ་ལྟར་ཡིན་ལ་གཞི་དཔེ་དེ་པའི་དབང་པའི་
ཤེས་པ་སོགས་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་འཛོལ་ཆུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
དང་བྱུང་པས་དོན་བཅས་ནས་འཛོལ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོའི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་

བཞག་པའི་ཡུལ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་ལ། ཡུལ་ཙན་གྱི་སློ་གཉིས་ཀྱང་
 མི་འདྲ་ཞིང་། སློ་སྤྲུལ་མས་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཐམ་འབྲུང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་
 རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་། སློ་བྱི་མས་འཛོག་ཚུལ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
 འདི་དག་འབྱེད་པ་ནི་ཐམ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀའ་གནས་འབྱེད་
 ས་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་གྱིས་འབད་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལག་དུ་སྒྲིང་པོར། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་སློབ་དབང་གིས་
 གཞུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པ་འཛོག་མི་རུས་ལ། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་འཛོག་རུས་པར་འདོད་པས་སློབ་
 དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་སློལ་ཡང་བྱུང་པར་ཆེད། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་
 གསུང་རབ་ལས་ཀུན་རྫོབ་མིང་དང་བརྟུན་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་
 སྒྲིལ་གང་གཅོད་པ་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱུང་
 པས་མ་ཆེད་ཅེས་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་ཡང་བཏགས་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་དང་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་
 པའི་དཔྱོད་ཚུལ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་དཔྱོད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་
 ཟག་ལྟ་བུ་འདིར་འོངས་སམ་མ་འོངས་གང་དུ་སྐྱེས་སམ་སྐྱེ་བར་འབྲུང་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱུང་པ་དེ་དག་ནི་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བྱེད་དང་སྒྲིབ་ལམ་ལ་སྦྱར་བའི་དབྱུང་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་པ་རྣམས་དང་འཐད་པས་སྦྱབ་པའི་རིགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་
 འཐད་ལྡན་ནི་ཡོད་ལ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་དབྱུང་པ་དང་རིགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་འཐད་
 ལྡན་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་དེས་མ་ཆོག་པར་མིང་
 གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་བཙལ་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ནི་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ནི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཐ་སྐད་ཀྱི་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་འི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་བར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་
དེས་མ་ཆོག་པར་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་ལྟར་དབྱུང་ནས་མི་འཛིན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཐ་
སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་འི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་འཁོར་
བར་འཆིང་བྱེད་གཙོ་བོ་ལྟན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་ལྟན་
སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་
ཀྱི་རྒྱན་ནས་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་
སྟོང་པོར། འོན་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་འོངས་སམ་མ་འོངས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་ཞེས་
སོགས་དབྱུང་པ་མང་པོ་ཡོད་པས། ཞེས་པ་ནས། དེས་བདག་གཉིས་ཀྱང་ཞེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཐ་སྟོན་གྱི་
དོན་ལ་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་བཟུང་བ་མིན་ཀྱང་། དེས་ཇི་
ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་རྟེན་
དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་འཛིན་པའི་
དོན་ལ་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་དོན་ཆང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་
འཛིན་པ་ལྟར་མ་དབྱུང་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་
ཡུལ་བདེན་གྲུབ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པའི་ཆོན་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་
ལ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་འཛིན་ཚུལ་ལ་དབྱུང་ནས་
འཛིན་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྟོང་པོར། འདི་ལྟར་
གཟུང་པ་དེས་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་དབྱུང་ནས་བཟུང་བ་མིན་ཀྱང་འདིས་བཟུང་བ་

ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན། དེའི་ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་བཏགས་ས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དུང་པ་
 ན་དཔྱོད་བྱེད་གྱིས་རྟེན་དགོས་སོ།། ཞེས་པ་ནས། གཞུང་རྣམས་ནས་དཔྱད་ནས་
 འགོག་པ་ལ་སྐྱབ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འགལ་བས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡུལ་བཅས་
 ཁོ་ན་འགོག་གོ་སྐྱམ་དུ་མི་བབྱུང་ངོ་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་རྣལ་
 འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དགག་བྱེད་པ་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱང་
 གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་ཚུལ་ལ་ནི་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
 དང་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མཐོང་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་ལོ། དེའི་སྤྱིར་ལུགས་འདི་ལ་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེད་
 ཡིན་གྱི། མེད་རྒྱུད་བདག་གཉིས་ལ་ནི་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམས་གོལ་བྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་
 དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་
 སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་ལས་གོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་
 གྱི། དགག་བྱེད་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པ་མ་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱེད་པའི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་བའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ།།
 དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྣམས་འདིའི་དགག་
 བྱེད་བདག་སྤྱི་མཐོང་མ་ཡིན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་དང་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཞིག་བྱུང་ན་རྣམས་འདིའི་
 དགག་བྱེད་བདག་སྤྱི་མཐོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ངོས་འཛིན་པར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་འདོགས་བྱེད་གི་མིང་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་དེ་བོ་ཐུན་མེད་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་
 པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པར་འཛོག་དགོས་པས། དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་
 དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་
 དགག་བྱའི་བདག་དེ་ཡང་ཕུང་སོགས་གི་ཆོས་རྣམས་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ལ་ཆོས་གི་
 བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པས་
 བདག་མེད་གཉིས་གི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་ལའད་སྟེང་པོར། རག་མ་ལས་གི་དེ་བོ་ནི་མིང་དུ་བཀགས་པ་ཙམ་མིན་
 པར་དོན་གི་ངོས་ནས་སྔོན་ལུགས་ཡོད་པ་རང་དབང་བའི་དེ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གི་གྱུབ་
 མཐའ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཚད་མས་གྱུབ་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྱུབ་པ་དང་བཀགས་དོན་
 བཙུལ་ནས་ཆེད་པར་འཛོག་པ་ལ་ནི་བྱུང་པར་མེད་པས། དེ་དག་གི་གྱུབ་མཐའི་དབང་
 གིས་དེ་ལྟར་འཛོན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་སློ་འདོགས་ཀྱན་བཀགས་དང་ནལ་འབྱེར་སྔོན་
 པ་པའི་སྐབས་གི་ཀྱན་བཀགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་དེ་
 ཡང་། སྐབས་འདིའི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་འཛོག་པ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བས་
 འགལ་བའི་སྒྱུར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནལ་འབྱེར་སྔོན་པ་པའི་ལུགས་གི་དེ་བོ་
 དང་བྱུང་པར་དུ་བཀགས་པ་ཞེས་པའི་བཀགས་ཚུལ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་མིང་རྒྱུད་
 བཀགས་ཡོང་ཙམ་དུ་འཛོག་པའི་བཀགས་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ནི་གོང་དུ་རིམ་པར་
 ལའད་པ་ལས་གསལ་བར་ཤེས་ནུས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའད་སྟེང་པོར།
 གལ་ཏེ་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་ཚད་མས་གྱུབ་
 པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རང་མཚན་གྱིས་གྱུབ་པ་འདོད་ཅེས་པ་ནས། འདི་

པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་མི་འདྲའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

༥ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན།

གཉིས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་
 དོན་མགད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་
 བསྟན་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པར་འཛོག་པའི་ལུགས་འདི་ནི་གཙོ་བོར་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་མགད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམས་འབྱོར་
 སྡོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤྱི་མོའི་འཛོག་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནིང་།
 ཐམ་འགྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར་སྦྱུ་མ་དང་བྲག་ཆ་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་
 སྒྲིག་སྦྱོར་དང་མི་ལམ་དང་དབུ་བ་བཅོས་པ་དང་ཆུའི་ཆུ་བུར་དང་ཆུ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་དག་
 བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མ་ལོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི་
 འདི་དག་ནི་སྤྱོས་པ་ཡང་ཡིན། འདི་དག་ནི་རྟུན་པ་ཡང་ཡིན་ནི་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དཔེར་སྦྱུ་མ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྦྱུ་མ་དང་འདྲ་
 སྟེ། སྦྱུ་མ་མཐན་གྱིས་སྦྱུ་ལ་གཞིའི་རྟེན་ཤིང་བྱ་རྟེན་དུ་སྦྱུ་ལ་བའི་ཆོ་རྟེན་དུ་རྣང་
 ཡང་རྟེན་དུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་ཡང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སོགས་སུ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྤྱི་
མའི་དཔེ་ལོན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤང་བ་སྤྱི་མ་ལྟ་
བུའི་དཔེ་ལོན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ས་ནལ་འབྱོར་སྟོང་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་མའི་དཔེ་ལོན་
ཚུལ་དང་ནི་མི་འདྲ་འོ། ། སྟོང་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཉིད་དང་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་མ་ཞོར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མ་ལྟ་
བུར་སྟོར་ཚུལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་སྤང་བ་ནི་སྟོང་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་
སྟོར་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་མཐོང་ཆོན་མོར་སྟོང་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་ཅུ་
ལ་སྤྱི་མར་བྱས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། །དེ་བཞིན་དུ་བླ་ཆ་དང་གཟུགས་
བརྒྱན་དང་མི་ལས་རྣམས་ནི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་མེད་པའི་དཔེ་
དོན་སྟོར་ཚུལ་མཚུངས་ཤིང་བྱ་བ་བཅོས་པ་དང་ཆུ་བྱར་དང་ཆུ་ཤིང་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་སྤྱི་
མ་དང་ལྟ་ནི། མདོ་ལས། །གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་བཅོས་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་
བྱར་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལྟ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བདག་མེད་པ་དང་བརྟུན་
པའི་དཔེར་སྤྱར་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྟོས་པ་
ཡང་ཡིན་ཟུན་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དེར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མེད་
པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་དོན་ལ་བྱེད་པས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་བདག་
མེད་པ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་དོན་ནོ། ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་བཤད་སྟོང་པོར།
ནལ་འབྱོར་སྟོང་པ་པ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཐོག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་ལས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་མ་བསྟན་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་
བཅོས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་བྲངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེས་ན། ཐལ་
 འགྱུར་སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་
 ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཐོབ་བསྐྱེད་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་སྒྲིབ་སྤོང་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པར་སྐྱེམ་པ་ནི་མིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཐེག་དམན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་རྩུམ་པ་ཙམ་
 ཡང་མེད་པས་རྟོགས་པར་མི་སྐྱེམ་ཞེས། རལག་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་བྱང་པར་རོ་
 དེའི་ཕྱིར་ནལ་འབྱུང་སྤྱོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་ཐེག་
 དམན་ལ་གྱི་བསྐྱེམ་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དང་།
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉན་སྒྲིབ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་སྤྱིར་འདྲ་བས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྲེ་སྤྲོད་ལས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་
 ཕྱིར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། མེད་ལྟ་སྒྲོག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྤྲེ་པ་ལ་
 གསལ་བས་དེའི་རིགས་པ་མི་རལ་དོ།། ཡོད་ལྟ་སྒྲོག་པ་ཡང་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་
 གཅིག་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཙན་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའོ།། འདྲ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་ནི་བརྟན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཙན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། །དེའི་དོན་ནི་སྐབས་འདིའི་
 མེད་ལྟ་སྒྲོག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྤྲེ་པ་ལ་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་འགོག་བྱེད་གྱི་
 རིགས་པ་འཇམ་རྒྱ་མཚན་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་འདིར་མི་རལ་དེས་པའོ།
 དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྤྲེ་པ་ལ་མེད་ལྟ་སྒྲོག་པའི་རྒྱལ་ནི། དེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་
 པས་བྱུང་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་འདིས་མེད་ལྟ་ཁས་སྒྲངས་བར་སོང་ལ། དེ་སྒྲོག་བྱེད་གྱི་
 རིགས་པ་འཇམ་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་གྱིས་བྱུང་པ་ལས་སྒྲོག་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ཚད་མས་
 དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཏན་ནས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་དང་དམ་
 བཅའ་འགོག་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སྤྲེ་པ་ལ་གྲགས་ཤིང་།

གསལ་བས་འདིར་གསལ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཡོད་ལྟ་ལྟོག་ག་པ་ཡང་
 བདེན་པ་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིའི་ཡོད་ལྟ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་དེ་
 ལས་དངོས་སུ་ལྟོག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས།
 དེ་ནི་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་དམ་པ་མི་སྟོབ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་བདེན་པ་
 དམ་པ་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དངོས་འགལ་དུ་སོང་
 བའི་སྟོང་ཉིད་འདི་གཅིག་ཤུ་ཡིན་པས་ན་གཅིག་སྟེ་ཞེས་སྟོས་ལ་དེ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་
 ཅན་དང་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 ནི་རྩལ་པ་དང་སྟོབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སྦྱར་བའི་དཔེ་དེ་དག་གི་སྟོན་སྟེ་བདག་མེད་དུ་བཤད་པ་འདི་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟེ་མེའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟེ་མེའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཞེས་འགྲེལ་བ་དང་། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་སྟོང་ལས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་སྟེ་མོ་བསྟན་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་ཅིང་།
 དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་དུ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་
 སྟོན་སྟོང་ཡང་མཛད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར། ལན་མང་དུ་དང་བར་
 མེད་པ་དང་གཞུང་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ནས་མ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་བཤད་པར་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་དུ་ཆོས་ལ་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་མི་སྟོབ་ཀྱི་དེ་སྟོང་
 གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱང་མང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་རྩལ་པ་སྟོབ་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྩ་ཤི་
 ལས། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀྱང་ཡ་ན་ཡི།

གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འདུག་པར་མཛད། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སང་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲེང་དུ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ནས་བདེན་མེད་བསྐྱབས་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་
དུ་འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ནས་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པར་མཛད་དོ།
དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་། སྤྱི་བ་དེ་ནི་རྩུབ་ཞེས་གསུངས།
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་ཆོས། ཁྲིམ་ན་དེ་དག་རྩུབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པར་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་
ལས་ཀྱང་། སྤྱི་བ་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སྟེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་
པ། ཁྲི་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། མཁས་པ་སྤྱི་བ་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་
གསུངས་པ་ཡང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མེ་མོ་ནི་དུས་ནམ་ཀྱི་ཆོ་གསུང་
ན་ཡང་མི་སྤྱི་བའི་བདེན་པ་ཉག་གཅིག་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ལྷག་མཁའ་ལྡོག་ལྷན་
རྩུབ་པ་ཡིན་པས་དབྱུང་པའི་མཁས་པ་སྤྱི་བ་ཀྱང་ཀྱན་རྩེབ་བདེན་པ་བརྩུབ་པར་མི་འཛོག་
པ་ནི་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྤྱི་
པའི་ཁྱད་སྤྱོད་ལྟར་འདི་རྣམས་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

༥ རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བདག་མེད་འཛོག་ཚུལ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་པ་
ནས་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བའི་འཛོག་ཚུལ་ནི།
ལོགས་མཐའ་སྤྱི་བོར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྤྱི་བེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་
མཐའ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུད་

ཐུབ་པའི་ཐུ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་
 བདག་འདི་ཕུང་པོའི་ཐེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། ངའི་
 གཟུགས་པའི་ཆོར་བ་ཞེས་སོགས་ཐུ་མེད་པས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ངས་དབང་པར་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེ་བོལ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་
 མཐུན་པར་རང་རྒྱུ་བར་སྤྲང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐུ་མེད་པར་
 འཛིན་པའོ། །དེ་བཞག་པ་ན་གང་ཟག་དེ་ཕུང་པོལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 ཙམ་གྱིས་ནི་ཕུང་པོལ་ས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཅོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་
 དབུ་མ་རང་རྒྱུ་བ་མན་ཆད་གྱི་རང་སྤེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་རྣམས་གྱིས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་མེད་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུ་བའི་ཐུ་
 མེད་པ་ཙམ་ལ་གསུངས་པ་འདིའི་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤྲང་ཡང་རང་གི་
 གོ་ཚད་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ངོས་འཛིན་
 ཚུལ་ནི་ཕུང་པོ་འདུས་བྱས་ཐུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་
 རེ་རེར་སྐྱེ་འཛིན་གྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལྟར་སྐད་རེ་
 རེར་སྐྱེ་འཛིན་གྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕུང་པོའི་རྒྱན་ལ་ཐུ་མེད་ཐུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཡོད་པས་ཡོད་ཚུལ་དེ་ནི་ཕུང་པོལ་བཞེས་ནས་ངོ་བོ་བཏན་པ། སྐྱེ་འཛིན་མི་གྱེད་
 པའི་ཚོད་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྲང་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྲང་བའི་གང་ཟག་དེ་སྤྱིར་ཏྲག་པ་ཡིན་པར་མི་
 འཛིན་ཀྱང་སྤྱོད་དེར་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་འཛིན་གྱེད་པ་ལྟར་གང་ཟག་སྐད་ཅིག་
 རེ་རེར་སྐྱེ་འཛིན་མི་གྱེད་པར་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་བཏན་པ་ཞིག་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་
 གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕུང་
 པོ་འདུས་བྱས་ཐུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གང་ཟག་སྐྱེ་འཛིན་མི་གྱེད་པའི་ཏྲག་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་གྱེད་པ་མིན་ནོ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ གལ་

ཉེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དང་། སྤྱི་རེལ་པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྲུ་
 དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་
 འཛིན་ཚུལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་འདི་ནི་ཕུང་པོའི་རྗེ་བོ་ལྟ་
 བུ་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཞིའི་བདག་འདིས་
 རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བས་ན་གཞིའི་བདག་དེ་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པར་ཡང་སོང་ཞིང་། འདིའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་ཚུལ་ཡང་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
 རྣམ་ཙམ་མིན་པའི་རྒྱུ་བཏན་པ། ཕུང་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་འབྲེལ་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་།
 ཕུང་པོ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བབྱུང་
 དུ་མེད་པའི་རང་དབང་བའི་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བཏན་པ་མཐའ་བབྱུང་ན་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཨི་ཐི་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་
 བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་དང་རྗེ་ཁོལ་ལྟ་བུར་སོང་བའི་དཔེ་འདིས་ནི་ཕུང་པོ་དང་བདག་ཉིད་
 གཅིག་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་མིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་འབྲེལ་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲུང་
 ཚུལ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེ་བོ་དེ་ཁོལ་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྗེ་
 བོར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེ་བོ་དང་ཁོལ་པོ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་བདག་
 ཅིག་འབྲེལ་གང་ཡང་ཡིན་མི་དགོས་པས་དཔེ་དོན་དེ་ལྟར་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཕུང་
 པོ་དང་གང་ཟག་གཉིས་རྗེ་ཁོལ་ལྟ་བུར་ཐ་སྐྱད་འཇུག་བའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་སྒྲུང་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་
 མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། འཛིན་ཚུལ་དེ་ཉིད་གནས་མ་བུ་པས་ཀྱང་འཐད་ལྡན་

དུ་བཞག་སྟེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཐུག་ཡོད་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བཞིན་དུ་
 མེད་པས་ཐུག་ཡོད་འཛིན་ཚུལ་འདི་ནི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་གི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་པར་
 གནས་མའི་བྱ་བས་རིགས་པའི་འཕྲུལ་མཚམས་ཙམ་མིན་པར་དངོས་སྤྱད་ཁས་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་འཕྲུག་པ་རྩ་འགྲེལ། མཛོན་པ་མཛོན་རྩ་འགྲེལ། འགྲེལ་བཤད་
 རྒྱུ་སྤྲུལ་མ། རྟོག་གོ་འབར་བ་སོགས་འཕགས་པའི་གྲི་གཞུང་ལུགས་ཁྱུངས་བཙུན་
 པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་མཛོན་དེ་བཞུག་བཙུན་དོན་གསལ་སྤྱད་པ་དང་དོན་གསལ་ལྟ་
 བའི་མིག་འབྱེད་སོགས་ལས་གསལ་བར་མཛོན་པ་བཞིན་ཤེས་དགོས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་
 གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་གི་
 འཛིན་ཚུལ་དང་མི་འབྲུག་པ་ཡང་། གོང་དུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་
 ཚུལ་ལ་ཕྱད་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སྟེ་འཛིན་གྱིད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་གང་ཟག་གི་ཐུག་
 བཞུན་པར་སྤྱད་པའི་སྤྱད་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་འཐད་པ་བཙུག་སྟེ་གང་ཟག་དེ་རྟག་པ་དང་
 གཅིག་བྱ་དང་རང་དབང་ཅན་གྱི་བྱ་དང་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་
 སྤྱད་ཀྱི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ནི་
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེའི་འཛིན་སྤྱད་ཀྱི་ལུལ་དུ་
 མི་འཛིན་པས་ན། གང་ཟག་ཕྱད་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 ཐུག་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཆང་
 བའི་དོན་མེད་དོ། རྟེན་འབྲེལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་པོ་གསལ་
 པས་ནི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པ་གཅོད་ལ། གང་
 ཟག་ཕྱད་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་དུ་
 བྱུང་པ་བཀག་པས་ནི་གང་ཟག་ཕྱད་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་གཅོད་ཅེས་པའི་དོན་
 ནོ། རྟེན་འབྲེལ་གང་ཟག་ཕྱད་པོ་ལ་བཏགས་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་ནི། རྟོག་གོ་འབར་

བར་། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་ཐ་སྐད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲི་དངོས་སུ་
 འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྤྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྲང་ཐ་སྐད་དུ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོ་ནི་
 བདག་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྤྲིད་པ་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་ཅེས་ཐ་
 སྐད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་རྒྱེད་པའི་བདག་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་དང་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
 ཅེས་ཉེ་བར་འདོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྤྲིང་པོར།
 ཞེས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྱིང་ལྟ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
 དུ་འདོགས་པར་གསུངས་པ་འདྲེན་ནོ། ། ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་དག་
 གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུང་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མཐོང་འཛོག་
 ཚུལ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ངོས་འཛིན་ལུགས་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་གྱི་བདག་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་
 གྲངས་དུ་མས་འཐད་པ་བཅུག་སྟེ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཏྲག་པ་དང་གཅིག་བྱ་དང་
 རང་དབང་བ་དང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བྱུང་ཆོས་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲེས་བྱ་ཡོད་པ་འཛོག་ལ། དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་
 སྒྲེས་བྱ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་རྩ་བ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་
 ཡོད་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་འདྲའི་སྒྲེས་བྱ་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བ་
 དང་ཡོད་པ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་ནང་གི་

བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་འཛིན་ཀུན་
 བཏགས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་
 དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་འཛིན་པ་མིན་ནམ་སྟེ་པས་དེ་ལྟར་དབྱེད་པར་
 བྱ་བའི་གནས་སུ་གསོལ་ལོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་མཐོང་སྤྱིར་ཤོར། གཞན་ཡང་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཀུན་
 བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

༥ བདག་འཛིན་པ་རགས་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་ཟེན་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཅི་
 ཡང་མི་གཞོད་ཅིང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་ཡང་མི་རུས་སོ།།
 དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཁྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།
 གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཉོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་
 འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉོགས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཁང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤོང་བ་མི་སྤིང་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གནས་
 བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འགྱུར་། ཁང་ཆོ་
 བར་མར་འདུག་པ་ཡང་། ཉོན་མོངས་སྤྱུལ་གྱིས་ཟེན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་བ་མཛོན་སྤྲུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འབྱུང་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་གཞུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤང་མེད་ས་གསུམ་སྤྱི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟོག་
 པར་མི་ལྟས་ཤིང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་
 པའི་དོན་དང་། གྱིས་པ་གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་ཀྱང་གཞུགས་
 ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཏན་
 རྣམས་སྤོང་བ་མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤྱིད་
 པར་བྱེད་པའི་གནས་ནི་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་
 ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་ཆེན་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་། གང་གི་ཆེ་
 ཉོན་མོངས་པ་དུག་པོ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་དང་མ་ཕྱད་པ་བར་མར་འདུག་པའི་སྐབས་ཤིག་
 བྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་སྤྱུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འབྱུང་བས་ན།
 གཞུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དན་པ་འདི་མ་ལྟོག་ཕྱིན་ཉོན་
 མོངས་པའི་འཕྲང་ལས་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡང་ཐར་བ་མི་སྤྱིད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེས་ན་
 རང་སྤྱི་དངོས་པོར་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་ཚུལ་ནི། དེ་
 ཡང་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས། ཁྱི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་
 ཤིང་ཏར་བཞེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་
 ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིང་ཏརི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤིང་ཏར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འཛོག་པར་
 གསུངས་པའི་བཏགས་ཡོད་པའི་འཛོག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ཏར་འཛོག་རྒྱ་ནི་ཤིང་ཏརི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་དེ་ཉིད་འཛོག་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཤིང་ཏར་ཡན་ལག་

ཏུ་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཏུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།
 དེའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད། ཅེས་འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་དུ་
 རྒྱས་པར་བཀག་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་
 རས་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཕྱང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་བདག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་པས་དེ་
 ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཁ་དོ་ལས་ཕྱང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།
 དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་དངོས་སྒྲིབ་རྣམས་འགོག་པར་མཛད་
 རོ། །ཡང་དངོས་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཕྱང་པོ་རྣམས་འཛོག་
 དགོས་པས་ན་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲིབ་བྱེད་དོ། ཁ་དོ་ལས། དག་སྦྱོང་དང་
 བམ་ཐེག་དག་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ལྟ་བུ་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ལྟའོ། ཞེས་
 བྱངས་སྒྲིབ་དང་ནས་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འཛོག་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ལ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་
 བཀག་ནས་ཕྱང་པོ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར། ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱང་པོ་བདག་ལྟའི་
 དམིགས་པར་གསུངས་ལ་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་བདག་ཡིན་ནི་སྟམ་ན། དེ་ནི་སྒྲིབ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཕྱང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་
 བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲིབ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གཞུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཞུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། ཕྱང་པོ་ལྔ་ཆར་
 བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕྱང་
 པོ་བདག་གོ་ཞེས། གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་བདག་འདོད་ན། དེ་ནི་ཕྱང་ལས་
 གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། གཞུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དངོས་སྒྲིབ་རྣམས་སྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་

བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ས་ཕུང་པོ་བདག་གི་ཞེས་གསུངས་པ་
 དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དོན་
 ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་།
 མདོ་གཞན་ལས་ནི་གཟུགས་བདག་མིན་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མཚན་མོང་བ་
 འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་འཛིན་རྒྱུ་ཡང་དོན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་། སྐབས་འདིར་རྒྱུ་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་རང་འཛིན་ལྟ་སྟེས་འཇིག་ལྟ་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་འཇིག་རྒྱུ་ཡང་འདི་
 ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། འདིས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྒྲིའི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ལ་
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་ངོས་
 བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྟེ་འདྲ་བཟུང་
 བས་བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །འདི་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་དོ། །
 ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཡི་བའོ། །རྣམ་པ་ནི་ང་ཡི་བ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟ་སྟེས་
 ཀྱི་འཇིག་ལྟས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་མི་འཛིན་
 གྲང་འཇིག་ལྟས་བཟུང་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན་དོན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་
 མི་འདའ་བས་འགོག་པའི་ཚེ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འགོག་རིགས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ནི་བདག་གི་ཉེ་བར་སྤངས་བྱ་དང་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་
 པས་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་སྤངས་བྱ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེས་ལ། གཤམ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱིད་པ་པོ་དང་ལས་
 གཅིག་འགྱུར། ཞེས་དང་། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་སྤངས་བའི་

རིམ་པ་ཀུན། བྱམ་སྒྲུལ་ལ་སོགས་ལྟན་ཅིག་ཏུ། ཁ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེན་སྒྲིག་བྱེད་ཤིང་ནི་བསྒྲིག་བྱ་ཡིན་པས་བསྒྲིག་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་སྒྲུལ་སོགས་དང་ཉེ་བར་བླང་བུའི་རིམ་པ་མ་
 ལུས་པ་ཀུན་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་བཞིན་བྱ། ཅུ་ཤེ་
 ལས་། རྟེན་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་
 དང་བླང་བུ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་བཞུགས་ནས་གྲུབ་པར་འཛོག་
 དགོས་ཀྱི་རང་གི་དེ་བོས་གྲུབ་པར་མི་འཛོག་པས་ན་ཉེ་བར་བླང་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་
 སྐད་འཐད་དོ། དེ་ནི་འཛོག་ཏེན་ན་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ན་ངས་མཐོང་
 ཟེར་བ་དང་ངའི་རྒྱུ་ལག་ན་བ་དང་སོས་པ་ལ་ང་ན་བ་དང་སོས་ཟེར་བའི་ཐ་སྐད་བསྟོན་
 མེད་བྱེད་པ་ལྟར་འཛོག་རིགས་སོ། ཚུལ་དེས་ནི་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 འཛོག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྐད་དོན་མཐུན་དང་བསྟུན་ནས་འཛོག་དགོས་པ་ཤེས་པ་དང་བཤགས་
 ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཅུལ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱི་མོའི་འཛོག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་
 ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་། རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འདུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་བྱ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། འོན་ཀྱང་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་འཛོག་ལྟས་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་ན་
 གཅིག་དང་དོན་གཞན་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལྟར་བཟུགས་ནས་འགོག་པ་ཡང་འཐད་
 དོ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའི་ཡང་
 དངོས་གཞིར་སྒྲུང་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༩ ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། བདག་འཛིན་སྤྱོད་པ་ལོགས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་དང་། སྤྱི་དོན་འཛིན་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་
 རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
 ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་པོ་དོན་བཅའ་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐ་སྐད་ཀྱི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་འཁོར་འདས་བདེན་གཉིས་ལོགས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་འཐད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྱོད་མེད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ཆོས་ཡང་དག་པར་
 བསྟུན་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛིན་རྟོག་གནས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་འཛིན་
 རྟོག་གི་གྲགས་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་འགག་
 གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་ཆོས་འགའ་ཡང་སྤྱོད་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་འཛིན་རྟོག་གནས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་
 ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱོད་གྱིས་འཛིན་
 རྟོག་ལ་གཟིགས་ནས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྤྱོད་པ་དང་འགག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་དུ་
 སྤྱོད་འགག་དེ་དག་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་འགག་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་སྤྱོད་འགག་ནི་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱོད་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།
 གནས་པ་འཕྲུ་སྤྱོད་འཛིན་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པ་འཕྲུ་མཉམ་པ་འཕྲུ་བྱད་པར་ཅན།
 སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟོག་སྟོན་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན།

ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་ཡོད་མེད་དང་། མཚོག་
 དམན་བར་མ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནམས་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་གསུངས་ཀྱི། དངོས་པོའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ནོའོ་ཞེས་པའི་
 དོན་དུ་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པར་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྐད་ལས་ནི་ས་བོན་ལས་ལྷ་སྒྱུ་སྐྱེ་བར་འཛིག་
 པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ནས་མི་འཛིག་པར་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་འཛིག་དགོས་པ་
 ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ལུགས་སྟེན་གྱི་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་དབང་གིས་ཡུང་
 བོ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པ་དང་ཡུང་བོ་ཆོགས་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་མི་འཛིག་
 པ་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྐད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྐད་ལ་ནི་
 བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀྱང་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིག་ལ། ཡུང་བོ་དང་ཡུང་བོ་ཆོགས་
 ཙམ་གཉིས་ཀ་ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་
 གྱི་དཔེ་འདི་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་སྒྱུར་ཚུལ་ཡོད་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 རང་རྒྱུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཟུང་དགོས་སོ་སྐུམ་དུ་
 འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱབས་འདིར་ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་ན་ཁས་ལེན་དེ་མ་དོར་བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་
 གསུངས་པ་ཡང་བདག་གཉིས་ལ་སྤྲུལ་ནས་མི་འབྲེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 དབང་གིས། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འདོར་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་སྤྲུལ་མ་འདི་དང་
 འདྲ་ལོ།

༩ བདེན་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བའི་ཙུ་བར་བྱེད་ཚུལ།

སྐབས་འདིར་ཉན་རང་འཕགས་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འཛིན་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟེན་ལང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། རང་དོས་དང་དངོས་མེད་ཡང་ཤེས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡོད་ལྟས་ནི་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གོགས་མི་བྱེད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་ཅིང་། ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་མེད་ལྟས་ནི་ངན་སོང་དུ་ལྟང་བས་སྲིད་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་དོ། རྟེན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། རྟེན་ལང་ལེགས་ལའང་སྤྲོད་པོར། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འཛིན་རྟོག་གྱི་ཐ་སྲུང་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཐ་སྲུང་དུ་འཛིན་དགོས་ལ། ཞེས་པ་ནས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གྲོལ་ཞེས་པ་ཤེས་སློབ་ལས་གྲོལ་པ་ལ་བྱང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྲིད་པ་འདི་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། རྟེན་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དགོས་པ་ཡང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། རྟེན་བཞིན་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡི། འཛིན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་མེད་པ་ཞེས། འཛིན་པ་དེ་ནི་མྱོངས་པ་སྟེ། ཁྱོད་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། ཡོད་པ་བཞི་བདེ་འགྱོར་འགྱོ། མེད་པ་བཞི་ངན་འགྱོར་འགྱོ། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡང་ཤེས་ཕྱིར། བཞིན་ལ་མི་རྟོག་ཐར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་

འཛིན་པའི་སྒྲིངས་པ་དེ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་འཛིན་ཏེན་འདི་སྒྲིག་གྱུ་དང་
 འདྲ་བར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་ལའད་སྒྲིང་པོར། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་བཀག་
 པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་མ་
 བཀག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཆོག་གནས་
 མེད་པ་ལ་ཆགས་སྤང་མི་སྦྱེ་བ་དང་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ཇི་ཡང་གཟུང་
 འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོར་འཛིན་པ་སེམས་
 ཅོམ་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་འཛིན་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀལ་འདྲ་
 བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྦྱིབ་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པ་གཅིག་བྱའི་
 ལུགས་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྒྱ་
 པ་ལས། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྦྱོང་ཡུལ་སོ། ཡུལ་
 ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ཡང་། སྲིད་པའི་ས་བོན་དང་བག་ཆགས་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་གཏི་མུག་
 བདེན་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་སྦྱོང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་དོན་དུ་མཐོང་ན་ནི་སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ཇི་
 ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའད་སྒྲིང་པོར། དེས་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་གཏི་
 མུག་དངོས་པོའི་བདེན་འཛིན་དང་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་ལའད་ཅིང་། དེ་ལྟོག་པ་ལ་
 བདག་མེད་མཐོང་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཉིད་
 ལ་གསུངས་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་

ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པ།

དེས་ན་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་མིན་ཀྱང་། སྒྲིབ་པའི་ཅ་བ་
 བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ས་བོན་དང་འདྲ་བས་ན་དེར་མཁུན་དོ། ། དེ་ནི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་མེད་པའི་སྒྲིབ་
 མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
 ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་
 ཞིང་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་
 འཁོར་བ་ལྷོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་
 འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དང་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་
 འཁོར་བར་ལྷོག་པར་བཞག་པའི་དོན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས།
 མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་
 བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་གོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་
 སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་
 གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་ནི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་དེའི་
 དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡང་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་རྣམ་པར་
 འཛིན་ཅིང་། དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་ཡང་

གསུངས་པས་དེ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཡང་བཤད་དོ། རྟེན་དང་འབྲེལ་བར་འཛིན་ལྟ་སྟེན་
 སྒྲིམ་གྲང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དམིགས་པའི་ངན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 ངམིན་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངམིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་། ལེགས་
 བཤད་སྒྲིང་པོར། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་གསལ་བར་བཤད་དོ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་
 ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་
 འཛིན་ལྟ་མིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བྱིན་ང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་ཞེན་
 ཡུལ་མེད་པར་ངེས་ལྟན་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་གྲང་
 འགག་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།
 རྒྱུད་དང་རྟེན་ལས་སྒྲིམ་དངོས་རྣམས། ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། རྟེན་སྟོན་
 པས་མ་རིག་གསུངས། རྟེན་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་། དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སྟོན་པས་མ་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་ཞེས་པའི་
 རོན་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་བརྒྱུ་པ་ལས། ལྷུས་ལ་ལྷུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། གཏི་
 ལུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་སྟོན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གྲང་། གཏི་ལུག་
 བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། མཐོང་ན་གཏི་
 ལུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། རྟེན་སྟོན་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་
 པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དཔེར་ན་ལྷུས་ལ་ལྷུས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་འབྲེལ་བ་
 མེད་པར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཏི་ལུག་བདེན་འཛིན་གྲང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་

ཀུན་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་ཆགས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྦྱར་བར་
 གྱུར་པས་ན། རྒྱ་མཚན་དེས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་གཏི་མུག་བཙམ་པས་
 དེའི་དབང་གིས་འཛོམས་པར་འབྱུང་རྟེ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་པས་གཏི་མུག་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རྟེ། །དེས་ན་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
 སྟོན་པའི་གཏམ་འདི་ཁོན་བསྐྱད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལའད་སྟིང་པོར། དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་མ་རིག་པ་ལྟོག་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་
 བ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གྲུབ་མཐའ་སྤྲུལ་དང་ལགས་འབྱེད་པ་
 ཙམ་གྱི་མཁས་པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན།
 དབུ་མའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་ཕུང་བའི་དབང་དུ་
 གྲུས་པ་ལ་སྟུག་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལྟན་སྟེས་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་
 བའི་ཡུལ་ངོས་ཟིན་པར་གྲུས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་སྟེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 གཙོད་པར་གྱེད་དགོས་པས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་
 སྟངས་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མེད་པ་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་སྦྱིར་གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་
 འཛིན་པ་ཡིད་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུབ་
 འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྟོམ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་པས་ན་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནར་འཛོག་
 དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའད་སྟིང་པོར། འོན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་གྱི་ལྟན་སྟེས་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་ནི་མེད་པས་རང་རྒྱུད་པས་
 ལའད་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལ་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་
 ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པ་ནི། གང་ཟག་རྒྱང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
 ལས་རྣམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་སྟོམ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་དེ། ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེས་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་ཚུལ་
 གོང་དུ་རྒྱས་པར་མཁའ་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱད་པར་ཀར་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་
 རྒྱས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་ཕྱང་པོའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར་
 གསར་དུ་ལེན་དགོས་པ་ཙམ་དུ་མ་བད་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་
 མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཅི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་མེར་མེར་པོ་དང་ཏར་ཏར་པོ་དེའི་
 རྗེས་སུ་ཡན་ལག་འབྱུངས་པ་སོགས་འབྱུང་བས་ན། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་གྲུབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཀར་ལག་སོགས་གྲུབ་དགོས་པ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་གཟུགས་པས་འགྲུབ་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱིར་གྲུབ་པས་ན་སྐྱེ་དེས་
 རང་རྒྱ་པའི་རྒྱས་གཞན་དུ་འཛིན་པར་བཞག་ཀྱང་ཆོག་གམ་སྟམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འཇུག་པ་ལས། ཁང་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། ཁང་ག་གིས་བུ་འདི་
 བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲ་བྱེད་ཅིང་། ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྟམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་པ་ནམས་བུ་བསྐྱེད་པ་
 དང་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་ཤིང་བཙུགས་པ་ན་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ། །བདག་གིས་
 བཙུགས་སོ། །སྟམ་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་སྐྱེ་ཡི་རང་དང་འབྲེལ་པ་གང་ཡང་མེད་
 པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 འབྲས་བུ་གཞན་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་མཁའ་སྤྲིང་པོར། ཤིང་སྤྲོད་གི་ས་
 བོན་ཙམ་ཞིག་བཏབ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིང་སྤྲོད་བརྟན་ནས་འདི་བདག་གིས་བཙུགས་
 སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་རང་

གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། དེའི་གནད་གིས་
 རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཛོག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐབས་
 འདིར་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་གྲུབ་
 མཐས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
 པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་ཀླུས་པ་ཡང་མིན་པས་ན། ཐམ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་བས་ཀྱང་ཤེས་ཀླུས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་
 ལེགས་ལའད་སྤྱིར་ཤོད། འདི་དག་ནི་འཛིན་ཏེན་གིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་
 བཞིན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་གིས་རང་རྒྱུད་
 པས་ལའད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱའོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིའི་ཤེས་སྤྱོད་འཛོག་ཚུལ་ཡང་རང་
 རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛོག་དགོས་ལ། དེའི་
 རོས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་དག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྷོག་པར་འབྱུང་གི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གནས་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སེམས་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་ལས་སུ་མི་རུང་བར་
 བྱེད་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་ལུས་དག་གི་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡང་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ཉོན་མོངས་ཐམས་

ཅད་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཏེ་
 མཆོང་བ་དང་། རག་གིས་གཞན་ལ་སྤངས་མེའི་སྤྲུལ་རག་གི་གནས་ངན་
 ལེན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ་དེ་འདྲའི་གནས་ངན་ལེན་པ་མོ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་དེ་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁོན་ལ་ལྡོག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་མན་ཆད་ལ་ནི་གཏན་ནས་སྤངས་པ་མེད་
 ཅས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྲོད་པོར། འདི་ལས་གསལ་བའི་ངོས་
 འཛིན་ལུགས་འདིའི་སྒྲིང་དང་། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཚོད་མེད་ལས་མ་བྱུང་ངོ་། །
 ཞེས་པ་ནས། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྤྲང་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྐྱེད་
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 གཉིས་སྤྲང་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
 འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲོ་བར་བྱེད་ལ་ཇེས་སུ་སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཉོན་
 མོངས་པའི་ལུས་ཐུག་པ་དང་གོམས་བ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བག་ཆགས་དེ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེན་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཇེས་སུ་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཇེས་སུ་སྒྲོད་པར་བྱེད་
 པ་གསུམ་ཡིན་ལ། ངོ་བོའི་རྣམ་གྲངས་བྱེན་ལུས་ཐུག་པ་དང་། གོམས་བ་དང་།
 རྩ་བ་དང་། བག་ཆགས་ཏེ་བཞིར་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱིབ་པ་སྒྲོང་བའི་
 ལམ་དངོས་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟགས་པའི་ལམ་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ་དེས་ཀྱང་གང་ནས་སྒྲོང་
 བའི་ས་མཚམས་ན་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་སྒྲོང་བའི་མགོ་ཚུལ་ཞིང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
 སྤངས་པའི་བྱེད་པར་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་ཚང་མ་ཚང་དང་། དུས་རིང་པོར་
 གོམས་མ་གོམས་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་འཛིག་པ་མ་
 གཏོགས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལྟར་ཉོན་སྐྱིབ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་གཉིས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་

ཐ་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་སྐབས་འདིར་འབྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཐ་རགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་གནད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྒྲོང་བའི་རིམ་པ་དང་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར་འཛིན་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་རིམ་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། ཤེས་སྒྲིབ་འདི་སྒྲོང་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་སྤར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་མེད་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་དེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱང་ཆོས་རྣམས་བྱུང་ངོ་། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༥ ཕྱི་དོན་འཛིན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

གཉིས་པ། ཕྱི་དོན་འཛིན་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ལས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་པར་བསྟན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སྤར་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སྒྲེ་རྣམས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མཉམ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། ། དེ་ཡང་དབྱེ་མ་པ་གཞན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། ཞི་འཇོ་ཡབ་སྐུས་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་མ་པས་ཀྱང་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་ན་མེད་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ཡང་མཚུངས་སོ། ། ཐམ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་དོན་འཛིན་ཀྱང་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་བྱང་པར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་རྩལ་ཐ་

རབ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ལ་དེ་བས་གསུངས་པའི་རགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་ཆ་མེད་འགོག་དགོས་ཀྱང་སྤྱིར་སྤྱིར་དོན་འགོག་པ་ནི་མིན་ནོ།
 དེ་ཡང་སྤྱོད་ཆ་བཀག་ན་ལུང་དང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་གཉིས་ཀས་གཞོད་ཅིང་ཁམས་
 གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྤྱི་གཙོད་ཚུལ་ཡང་ལེགས་ལྟར་དང་
 མཐུན་པས་སྤྱོད་ཆ་འགོག་པ་མིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་གྱི་ལུང་དེས་ལེགས་ལྟར་ལྟར་སྤྱོད་ཆ་བཀག་ཅེས་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། སྐབས་
 འདིར་མདོ་དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་འབྲེལ་བས་སྤྱོད་ཆ་བཀག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།
 དེའི་སྤྱིར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་མི་འཛིག་པས་སྤྱོད་ཆ་བཀག་པ་མདོ་དེའི་
 དོན་ཡང་མིན་ལ། ལང་གཤེགས་གྱི་ལུང་འདི་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་དགོས་པས་ན་སྤྱོད་
 དོན་བཀག་པ་མདོ་དེའི་དོན་མིན་པར་ཡང་མ་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོར་
 ཡུང་པོ་ལྷ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟོག་ཅིང་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱུ་པ་ལས། བཅིག་ཡོང་
 བཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། དེ་ཉིད་མིན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་པའང་མིན། དེས་ན་འདི་ཡོད་
 འདི་མེད་ཅེས། བཅོམ་པ་ཉིད་དུ་ལྷུས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་ཤེས་
 གཉིས་པོ་ཤེས་པ་ཡོད་ཅིང་སྤྱོད་ཆ་མེད་ཅེས་འཛིག་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱོད་ལས་
 ཀྱང་བརྒྱལ་ཞིང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཀྱང་ཉམས་པས་དེ་ལྟར་བཅོམ་པར་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལྟར་སྟོང་པོར། དེ་ལྟར་
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་སྤྱིར་ལྟར་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཐ་སྐྱོད་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་ལ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་བས་བདེན་པ་
 གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། འདི་དག་ནི་འཕགས་

པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱུ་པ་ལས། །འབྲུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་མཐུན་
 པ། རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་འབྲུང་བ་ཆེ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འདོགས་བྱེད་རྣམས་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་བཞག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཁོངས་སུ་འདུ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདུ་པའི་ཚུལ་
 རྒྱས་པ་ཡང་ལེགས་མཐུན་སྤྱིང་པོར། གཞུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་
 རྣམས་ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་སློན་ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལ་སོགས་པར་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། རྣམ་པ་མ་བཞག་པ་ནི་འགས་ཀྱང་ཡོད་
 པར་བཞག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་གི་ཆེ་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་དེར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དེའི་
 ཆོ། གཞུགས་འགགས་ན་གཞུགས་བརྒྱན་འགགས་པ་བཞིན་དུ་དེས་བཞག་པའི་དོན་
 ལྷ་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྲལ་ཞིང་ལྷ་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་དེའི་འབྲུག་
 པ་ལས་བྲག་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ལུང་དེས་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་
 སོགས་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་མི་སྣང་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་གཞུགས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱིར་
 ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་གཞུགས་བརྒྱན་དེ་ཉིད་ཀྱང་འགགས་ལ་དེའི་དབང་གིས་སྤྱི་དོན་སྣ་
 ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལུངས་སུ་འབྲེན་པའི་རྩ་བ་ནི་སྤྱི་དོན་
 མེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རོར་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་གཉིས་
 ལྷང་གི་སྤྱོས་པ་དེ་དག་འགགས་པ་དང་མེད་པར་སོང་བ་མི་འཐད་ཅེས་བཤག་ནས་ཕྱི་
 དོན་ཡོད་པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གུན་གཞི་མི་འཛོག་ཚུ་ལ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞིར་གུན་གཞི་མི་འཛོག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 འཛོག་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཁང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། དེ་ཕྱིར་
 གུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཕྱིར། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།
 འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་རྒྱ་མཚན་
 གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་གུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་སྤྱི་ཕྱིར་རུས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་རུས་པར་མ་
 ཟད། ལས་དེ་བསགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཀྱང་ལས་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་
 བུ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་ལམ་ཤར་སྤོང་པོར། གུན་རྩོལ་ཏུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅིང་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་
 སྤྱོད་པ་མ་ཟད་གུན་གཞི་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་འཐད་པར་གསུངས་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་གུན་གཞི་ལས་མི་ལོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 ཕྱི་དོན་ལས་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། གུན་གཞི་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་འཛོག་ཤེས་པ་ནི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་གནད་གྱིས་
 ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་སེམས་ཙམ་པ་
 འགའ་ཞིག་ལྟར་གུན་གཞི་འཛོག་པ་ཡང་མིན་ཞིང་གྲེ་སྤྱོད་ལྟར་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་།
 ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་མ་འཛོག་ལ། མདོ་སྤེལ་ལྟར་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱས་གྲུབ་དང་། རང་
 རྒྱུད་པ་ལྟར་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
 དུ་འཛོག་པ་མིན་པས་འདིར་ནི་ལས་གང་བསགས་ཀྱང་ལས་དེས་དེའི་ཞིག་པ་བསྐྱེད་
 ཅིང་། དེ་འབྲའི་ཞིག་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་མཐར་རང་འབྲས་

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངམིང་རྒྱུ་
 བཏགས་ཡོད་དེ་ཉིད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཛོག་པའི་ལུགས་མཆོག་འདི་ནི་དཔལ་
 ལུན་རྒྱ་བའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་འཕྲུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་ཏྲག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱུ་རིང་དུ་
 སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་
 རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་མི་
 ཟ་བ་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

༥ ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་སོགས་དུས་གསུམ་ག་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་
 གིས་སྟངས་མཆོག་ཚུལ་ཡང་། བུམ་པ་འདས་པ་ནི་བུམ་པ་ཞིག་པའི་དུས་ཡིན་པས་
 བུམ་པ་འདས་པ་དང་བུམ་པ་ཞིག་པ་གཉིས་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། བུམ་པ་མ་འོངས་
 པ་ནི་བུམ་པ་བྱུང་མ་བེད་པའི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་དུས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མཛོན་དུ་
 ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་དང་། བུམ་པ་ད་ལྟར་བཞི་བུམ་པ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པའི་དུས་སུ་འཛོག་དགོས་པས་དང་། བུམ་པ་དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་ལ་བཞུགས་
 བས་བྱུང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་བུམ་པའི་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་
 འཛོག་པ་དང་། དེ་ཡང་བུམ་པ་དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་ལ་བཞུགས་ནས་སྐྱེ་འགག་གནས་
 གསུམ་རྒྱུར་བ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་ཚུལ་ཡང་དེས་ཤེས་ཀྱས་སོ།
 དེ་ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཛོག་པ་རྩ་ཤེས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། དངོས་དང་
 དངོས་མེད་འདུས་བྲས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དངོས་པོ་

ནི་བྱམ་པ་དང་། དངོས་མེད་ནི་བྱམ་པ་ཞིག་པར་འཛོག་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་བྱམ་
 ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། དེའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་བར་དེའི་གོང་དུ་བཤད་པའོ། ཞེས་པ་ནས།
 སྤྱིར་རྟོག་པས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། ། གནས་ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་བྱུངས་ཆོག་གསལ་
 དང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་དུ་
 གསལ་བར་མཛད་པ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་འཛོག་
 ཚུལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ལྟོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་འཛོག་ཤེས་པས་དེ་
 ཡང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྒྱལ་བ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་དང་། རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་
 བལྟོས་ཏེ་འདས་པ་དང་། རང་དུས་ལ་བལྟོས་ཏེ་ད་ལྟ་བར་བཞག་པ་ནི་བལྟོས་ས་
 བལྟོས་འཛོག་གིས་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་དུས་གསུམ་
 འཛོག་མི་རུང་བ་ཡང་དེས་ཤེས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་འཛོག་པ་ཡང་མིན་ཏེ།
 དབྱས་མཐའ་ལས། འོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་འོ་དེ་དོན་མེད། འེམ་དཔས་ན་དེ་ཡང་མེད། ཅིས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི། སྤྱི་རྟོག་གི་དོན་དང་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང་རྣམ་རིག་རྣམས་སྣང་བའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་
 གྱིས་དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་མེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པས། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་མེད་
 བ་དེ་དག་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་སྤྱིར་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཡུལ་སྤྱི་རྟོག་གི་དོན་མེད་ན་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་ཤེས་
 བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རྣམས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རྟོག་གི་དོན་མེད་ན་དེ་སྣང་
 བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པ་འགྱུར་དགོས་པ་ནི་ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་

གྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟོས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིག་སྟེ་ནས་ཀྱན་གཞི་
 འགོག་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དབུས་མཐའི་གཞུང་འདི་ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
 ལུགས་སུ་བྱས་ནས་སྤྱི་དོན་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་མེད་དེ། ཀྱན་
 གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་སྤྱི་དོན་སྤང་བའི་སྒོ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་འགོག་
 ཚུལ་ཡིན་ནིང་དེ་ཡང་རྩལ་ཆ་མེད་ཀྱིས་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་པ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ནས་འབྱོར་སྒྲོད་པ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་འགོག་པའི་ཚུལ་ཡིན་
 པས། འདི་དང་ཐམ་འགྲུར་བའི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་པ་མེད་ཀྱང་པར་ནམས་མ་
 འབྲས་པར་བྱེད་དགོས་སོ།

༥ རང་རིག་མི་བཞེད་ཀྱང་བྱུང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེའི་སྤྱིར་སྐབས་འདིར་རང་རིག་མི་བཞེད་ཀྱང་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི།
 དེ་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཕྱོད་བྱུང་དེ་ལས། བྱུང་བ་
 འདི་གཞན་དང་ལ་ཡོད་མིན་པ། དེ་སྤྱིར་ལིས་མཐོང་སྒྲུབ་བྱུང་འགྲུར་ཏེ། འདི་
 ཡང་འཇིག་རྟེན། ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྤྱི་འཇིན་
 ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་གང་ཡིན་ཀྱང་དེས་རང་གི་ཡུལ་ཕྱོད་བལ་བཞེན་ནས། སྤྱིས་ཡུལ་
 ཙན་བྱུང་བའི་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་གཞན་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་སྤྱིར་རང་གིས་ཡུལ་ཕྱོད་བལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 སྤྱིས་བྱུང་བ་ན་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་བར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱུང་ཚུལ་
 འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པར་མཇོང་
 པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོར། རང་རིག་མེད་ན་བྱུང་བ་སྐྱེས་པ་

འགལ་ལོ་སྐྱེ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་བཤད་པ་དེ་འདིས་སེལ་བ་མིན་ཏེ། འདི་
 བྱི་བྱ་བ་སྐྱེ་བའི་བྱ་ཚུལ་བྱད་པར་བལ་བཏེན་ནས་སྤུ་མ་རང་རིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞིག་
 གོ། དེ་ཡང་སྤར་སྤོན་པོ་མཐོང་བ་ཕྱིས་བྱ་བ་ན་ངས་སྤར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྤར་མཐོང་
 བ་དེ་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་བར་བྱ་བས་བྱ་ཚུལ་དེ་མི་སྤར་གྱི་སྤོ་འཛིན་རང་གིས་རང་
 མ་ཁྱོང་ན་སྐྱེ་བར་འགལ་བས་སྤུ་མ་རང་རིག་གོ་སྐྱེ་བའོ། འདི་མི་རང་རིག་གི་
 དབང་གི་མ་བྱུང་ཡང་སྤར་གྱི་ཡུལ་སྤོན་པོ་ཁྱོང་བ་དང་ཕྱིས་གྱི་བྱ་ལེས་གཉིས་ཡུལ་
 གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྤར་ངས་མཐོང་སྐྱེ་དུ་བྱ་བ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་སྐྱབ་པོ།
 དེ་ལ་སྤར་གྱི་སྤོ་འཛིན་གྱིས་ཁྱོང་བ་དང་བཅད་པའི་ཡུལ་ཕྱིས་གྱི་སྤོ་འཛིན་བྱ་བས་མ་
 ཁྱོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ངེད་གྱི་ལྟར་ན་ཁྱོང་བྱ་གཉིས་རང་མཚན་
 གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱ་མས་པས་
 ཁྱོང་བ་ཉེར་སྐྱས་གྱིས་བྱ་བར་ཡང་འབྱུང་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་སྤྱིར་
 རང་རིག་འདོད་པ་རྣམས་གྱི་ལུགས་ལ། ཁྱོང་བ་དེ་ལ་རང་ཁྱོང་དང་གཞན་ཁྱོང་
 གཉིས་སུ་ངེས་པར་འཛིན་ཅིང་། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་སྤོ་འཛིན་ལེས་པ་ལྟ་བུར་
 མཚོན་ན་སྤར་ངས་སྤོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་བྱ་བ་ན་སྤར་གྱི་སྤོ་འཛིན་དེ་ལ་རང་
 ཁྱོང་ཡོད་པ་བསྐྱབ་ཏེ་བྱ་བའི་རྟགས་གྱིས་རང་རིག་ཡོད་པར་འབྱུང་ཅེས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། ཡང་སྤོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཕྱིས་གྱི་བྱ་བས་ཡུལ་སྤོན་པོ། མཐོང་བ་
 བྱ་བ་ན་སྤོན་པོ་ཁྱོང་བའི་ཁྱོང་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ཏེ་ཁྱོང་བ་ལ་རང་ཁྱོང་དང་གཞན་
 ཁྱོང་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འདོད་པ་འདི་མི་རང་རིག་འདོད་པ་རྣམས་གྱི་ལུགས་ཡིན་པས་
 ཕྱོགས་སྤུའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྤོ་འཛིན་ལེས་པ་ལ་སྤྱིར་ཁྱོང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་ཁྱོང་བའི་རང་
 ཁྱོང་ནི་ཡོད་མི་དགོས་སོ། དེ་ཡང་མར་མེད་གསལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། མར་མེ་

རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་མར་མེད་ཀྱིས་ལ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་
 ཡང་མཚུངས་སོ། ། རེ་ན་མར་མེད་ཀྱིས་ལ་བ་ཡོད་པ་གང་གིས་འགྲུབ་ན་མར་མེ་རང་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ་ཡོད་པ་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་མུན་ནང་གི་
 གཟུགས་གསལ་བའི་དབང་ཁོ་ནས་དེའི་གསལ་བ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་
 སྤྱིར་སྡོམ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་དེས་འགྲུབ་ལ་དེ་ནི་ཡུལ་གསལ་བའི་
 དབང་ཁོ་ནས་ཡུལ་ཙན་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་
 རང་སྤྱོད་བ་དང་འཛིན་ནམ་ཡན་གར་བ་དང་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་བ་སོགས་ལུགས་
 འདིར་འཛིན་མི་རིགས་སོ། ། དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་སྤྱོད་བ་ཉིད་གྱིས་
 གཞན་སྤྱོད་བའི་ཐ་སྐད་འཐད་ཀྱང་། སྤྱོགས་སྤྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་
 གྱིས་སྤྱོད་བའི་གཞན་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཡང་མིན་ལ། ཡུལ་སྤྱོད་བ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་བ་གྲུབ་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གཞན་སྤྱོད་བ་དང་འགྲུབ་པ་ལས།
 དན་འགྲུར་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡོམ་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུས་
 སྤྱིར་ཡུལ་སྡོམ་སྡོམ་པོ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་དེའི་དུས་སུ་སྡོམ་པོ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པོ་དན་
 པའི་དན་ཤེས་ནི་སྤྱིས་མ་ཐེན་ལ་ཤིས་སྡོམ་པོ་དན་པའི་དན་ཤེས་ནམ་སྤྱིས་པ་ན་སྤྱིར་
 རས་སྡོམ་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་སྤྱིས་པ་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་དན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་
 དབང་གིས་སྤྱིར་རས་མཐོང་སྤྱིས་པའི་དན་པ་སྤྱི་བར་འགྲུར་ཅོ་ཞེས་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་སྤྱིར་སྡོམ་འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་བཅད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཤིས་གྱི་སྡོམ་
 འཛིན་དན་པས་ཀྱང་སྤྱོད་བ་དང་བཅད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་འམ་རང་
 བཞིན་ནས་སྤྱིར་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་སྤྱོད་བ་དང་བཅད་པ་མིན་གྱི་སྤྱིར་སྡོམ་འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་
 དང་བཅད་པའི་དབང་ཁོ་ན་ལ་བསྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་དང་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་
 གྱི་ལྟར་ན་སྤྱོད་དན་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤེད་དོ་ཞེས་

པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ལྟོས་གྲུབ་པ་མོ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། རང་
 རིག་མེད་ཀྱང་བླ་བ་སྐྱེ་ཆུང་ལ་འདི་ལ་འཇུག་པ་ནས་བཤད་ཆུང་ལ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་
 ནས་བཤད་ཆུང་ལ་གང་བྱས་ཀྱང་ལྟོས་གྲུབ་པ་མོ་སྐྱབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཙན་འགྲུབ་ཆུང་ལ་གྱི་རྩ་བ་
 འདིར་གསལ་བ་བཞིན་མཐའ་ཆོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩོད་
 བསྐྱོག་ལས། །གལ་ཏེ་རང་ལས་ཆོད་མ་གྲུབ། །གཞལ་བྱ་རྣམ་ལ་མ་བཟོས་པར།
 བྱོད་ཀྱི་ཆོད་མ་གྲུབ་འགྱུར་འདིར། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རང་འགྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་པན་ཆུན་བཟོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ལས་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་
 ཡང་རང་གི་གསལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཆོད་མ་འཛོག་དགོས་ན་གཞལ་བྱ་ལ་མ་
 བཟོས་པའི་ཆོད་མ་བྱོད་ཀྱིས་བཞག་པར་འགྱུར་བས་སྐབས་འདིར་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
 པའི་དོན་འདྲུབ་པར་འགྱུར་པས་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། དེས་ན་འདི་ནི་དེ་གཉིས་གཞན་གྱིས་ལྟར་རྩམ་ཐ་
 དད་དུ་གྲུབ་ན་ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་འཛོན་གྱི་ཤེས་པས་སྤོན་པོ་མཐོང་བ་བླ་བ་ལ་བཏེན་
 ནས་ངས་སྤྱར་སྤོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་ཟག་བླ་བ་དེས་སྤོད་འཛོན་གྱི་ཤེས་པ་བླ་བ་
 ཡང་ཅི་ཞིག་འགལ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༥ ཏྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཆུང་ལ། །ཆོས་ཙན་མཐུན་སྤང་། །

གསུམ་པ། རང་རྒྱུད་ལས་མི་ལོན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་ཆུང་ལ།
 རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་བྱེད་ཆུང་ལ་དང་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་གཞན་ལུགས་དང་།
 རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡོད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཏྲགས་མེད་ཆུང་ལ་

ལོ། ངང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅིང་ཐམ་འབྲུང་འཐད་པའི་ཚུལ། འདི་
ལ་ཐམ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་པར་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅིང་ཐམ་འབྲུང་པའི་ཕྱོགས་
གསལ་བར་མཛད་ནས་ཐམ་འབྲུང་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་འདོད་ཚུལ་གྱི་སློན་སྐྱོན་
གསལ་ཁ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གསལ་ཁ་མ་
མཛད་གོང་དུ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ལ་སློན་
བཅོམ་མང་དུ་མཛད་པ་དེ་ཡང་། ཐམ་རང་གང་འཐད་ཀྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བར་རང་
རྒྱུད་པས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་ནས་སློན་བཅོམ་མཛད་པས་ན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་
ལ་སློན་དེ་དག་འཇུག་པའི་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་དང་
སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་གཉིས་ཆེས་དང་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་
ཁྱད་པར་མེད་པ་འོས་མེད་མཛད་དོ། དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་གྱི་རྗེས་འབྲང་སྒྲན་རས་
གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་རྒྱུས་འཇུག་པས་ཤེས་རབ་སློན་མར་
སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་བཀག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་བས་ལེགས་ལྷན་ལ་
སློན་བཅོམ་པ་རྣམས་འཇུག་མི་འཇུག་གི་བཤད་པ་འོང་རྒྱུར་སྒྲུང་ཞིང་། ཞི་བ་འཆོ་
དཔོན་སློབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ལྷ་བས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སློང་སློང་མཛད་རྒྱུར་སྒྲུང་
ཡང་མ་མཛད་དོ། ཞེས་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་སློང་པོར་གསལ་བ་བཞིན། རྗེ་བཙུན་པའི་སྤྱི་
དོན་དུ་ཡང་གསལ་བས་ན། སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཉིས་ལ་
རང་རྒྱུད་འཐད་མི་འཐད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་འགོག་མི་འགོག་གི་གསལ་ཁ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་སྤྱི་བའི་གཞུང་རྗེས་འབྲང་
དང་བཅས་པ་ནས། དངོས་སུ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་དང་བརྗོད་ཕྱོགས་ལ་གཞི་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་ཐམ་འབྲུང་པའི་ལུགས་སྤྱི་ལ་

ཐུབ་པ་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུགས་སྤྱིང་པོར་ གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འདི་
 ལྟར་འབྲེལ་ན་རང་རྒྱུ་འདོད་དགོས་ལ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་ན་དེ་འདོད་དུ་མི་རུང་ངོ་
 ཞེས་པའི་དོན་ནི་གསུང་རབ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བས་རང་
 རྒྱུ་བཀག་པའི་སྒྲིལ་སྤྱོད་མཛད་རྒྱུ་སྤང་ཡང་མ་མཛད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་
 སོ། ། རྟེན་ན་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་གཉིས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་འགོག་པར་མཛད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་
 ལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཛིག་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 དགག་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་རང་རྒྱུ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཐ་བར་བཞེད་པར་མཚུངས་སོ། འདི་ལ་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་
 པོ་གཞན་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤང་བ་འཛིག་མི་འཛིག་ལ་གཞན་སེམས་ཤེས་
 པའི་མཛོད་ཤེས་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་འགོག་ཚུལ་ལུགས་པའི་པརྟེ་ཏུ་ཁ་ཅིག་གི་
 ལུགས་དེ་ནི་རྒྱལ་པར་མ་བཀོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུགས་སྤྱིང་པོར། དེ་ལ་
 སྤྱིར་སྒྲིབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་བཀག་པའི་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་པ་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། རྟེན་བཞིན་དུ། རང་གིས་གཞོད་བྱེད་བརྟན་ནས་འགོག་
 པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་དུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་སྤྱིད་པས་སོ། ཞེས་པ་
 ནས། ཡང་ཁ་ཅིག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་པ་རོལ་པོས་ཁས་
 གྲུངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐལ་གྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་འགོག་ལ་བདེན་པ་
 རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་མེད་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པར་རང་རྒྱུ་གྱི་རྟགས་དང་དམ་
 བཅའ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞན་ལུགས་འདི་རྣམས་འདིར་

བཀག་པར་མཛད་པ་ལྟར་ལས་བྱུང་དུ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་མ་གྲུབ་སོ། ། རྩོག་པ་
གཅིག་པའི་དབྱང་འཕུལ་ནས་པའི་དོན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་གཅིག་པ་མང་པོ་བསྐྱབ་
བྱ་གཅིག་མི་གཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཅུ་ཚུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ལ་ཟེར་
བ་ཡིན་ནིང་། གཞན་ལུགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་སྤྱི་བྱུང་སྒྲོལ་བྱུང་ངོས་མ་
ཟིན་པར་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྤང་གི་སྐྱབ་བྱེད་མང་པོས་འཕུལ་བ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འདོད་ཚུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་འདོད་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་དགོས་པ་ལ་བརྩེ་ཏེ་བཅུག་སོགས་ཤོགས་
སྤྲ་སྤྲ་བ་པོ་གོང་གི་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཛོལ་ཤེས་ཡོད་མེད་
དང་། བསྐྱབ་བྱ་ སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆོགས་འགོད་རྒྱ་
མེད་པར་སྤྱི་བྱུང་སྒྲོལ་བྱུང་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱུང་བཟོད་ངོས་
བབྱང་ལུགས་ཚུལ་ལྟན་གང་ཡང་མེད་པར་ཐ་སྐད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་ནས་མ་
བརྟགས་མ་དབྱུང་པའི་དོན་འཛོག་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་ངོར་
འཛོག་ཅིང་རང་ལུགས་ལ་འཛོག་རྒྱ་མེད་པ་སོགས་ཤོགས་སྤེའི་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་
དབྱིས་ཕྱིན་པར་འགོག་ཚུལ་ལྟན་མཐོང་ཆེན་མོར་གསལ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།

༥ རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་བྱུང་མོང་མིན་པ།

གཉིས་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
མེད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་
སྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་རང་སྤྱི་དངོས་པོར་སྤྲ་བ་དང་སྤྱི་བ་དཔོན་ལགས་ལྟན་འབྱེད་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེན་གསུང་འཛིན་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་སྒྲིབ་པའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཐ་ཉིད་ཡང་མི་བཞེད་པས་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེན་གསུང་འཛིན་གྱིས་མི་
 བཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བ་སྦྱེད་པ་ན་ཡང་སྤང་མ་སྤང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་
 བཀག་ནས་སྒྲིན་དེ་པ་ལོ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི་
 ལྟར་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་
 རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདྲིའང་འགྱུར་ཞེས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འདྲིའང་པ་ལ་
 བཏག་པ་གཉིས་བྱས་པའི་སྒྲིན་དེ་འཇུག་ལ། རྒྱུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་
 སྒྲིན་དེ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཕྱོགས་སྤྲ་སྒྲུབ་པོ་གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་
 གཉིས་སྤང་མ་སྤང་གིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་གཉིས་ཀའི་ཉེས་པའམ་སྒྲིན་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགྱུར་ཞེས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་
 ཁས་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་སྦྱེད་བྱེད་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་འཛིན་པས་སྤང་
 མ་སྤང་གི་ སྒྲིན་དེ་དག་འཇུག་ལ། རྒྱུ་མ་ལྟར་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་འཛིན་ཅིང་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲིན་དེ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་པ་ལོ་པོ་སྤོང་
 དེ་འདྲའི་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་སྟུན་འབྲིན་དང་མགོ་མཚུངས་བྱས་ནས་འཛིན་ལ། དེ་འགོ་ག་
 པའི་ལན་དུ་འཇུག་པ་ལས། སྟུན་འབྲིན་པས་སྟུན་དབྱེད་བྱམ་སྤང་སྟུན་ནི་འབྲིན་བྱེད་
 དམ། ཁོ་ཉེ་སྤང་ནས་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་ཟིན་ཉེས་པ་འདྲིའང་གང་ལ། །ངེས་པར་
 ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདྲི་ནི། ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་
 འགྱུར་པ་འདྲི་ནི་སྤིང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་སྟུན་འབྲིན་བྱ་འབྲིན་བྱེད་
 སྤང་མ་སྤང་གི་ཉེས་པའི་སྒྲིན་བསྟན་པ་འདྲི་ཡང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟུན་འབྲིན་

བྱ་འབྱེན་བྱེད་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་ནི་སྤང་མ་སྤང་གི་སྒྲིན་དེར་འབྱུང་བ་ཡིན་
 གྱི། སུན་འབྱེན་བྱ་འབྱེན་བྱེད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཐམ་འབྱུང་
 བ་བདག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་དེ་འབྲུབ་པའི་སྒྲིན་དེ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེའི་
 སྤྱིར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སུན་དབྱུང་བ་དང་སུན་འབྱེན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་དུ་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་སྐབས་འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱས། རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་
 གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་བམ། སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་དབྱུང་ནས་ངེས་པ་
 ལ་ལན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཅི་ཐོབ་པ་དང་མཛོན་པར་
 རྟོགས་པ་མེད་དམ་ལ་ཞེས་ངེས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
 བྱི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་གནས་བརྟན་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་རབ་
 འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པ་འཕྲི་ལན་གྱི་སྒྲིན་ཐོབ་པ་འཐོབ་མི་འཐོབ་ཀྱི་བརྟགས་དོན་
 བཅོལ་ནས་ངེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་ཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པ་གང་ཡང་མི་འདོད་
 ཅེས་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཅི་ཐོབ་པ་དང་མཛོན་པར་རྟོགས་
 པ་མེད་དམ། ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་བྱི་མེད་དེ་ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས། འདིར་ཇི་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐམ་བར་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་ཀྱང་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཐོབ་པ་
 འཐོབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སུན་འབྱེན་པ་དག་
 ཀྱང་སྤང་བ་དང་མ་སྤང་བར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་སུན་འབྱེན་པས་སུན་
 དབྱུང་བ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། རང་བཞིན་

གྲིས་སྟོང་བའི་སྐུན་འབྲིན་པས་སྐུན་དབྱུང་བྱ་སྐུན་འབྲིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྲིས་
 སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོག་གས་གྲིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་སྐབས་འདིར་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་བཀག་པ་འདི་ནི་རང་
 མཚན་གྲིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱིར་མ་བརྟགས་མ་
 དབྱུང་པར་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
 དང་མ་ཐོབ་པའི་རྣམ་བཞག་གྱུང་འཐད་པར་འཛིན་དགོས་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐུན་
 དབྱུང་བྱ་འབྲིན་བྱེད་གཉིས་གྱུང་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་སྐུན་དབྱུང་བྱ་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་
 རྣམ་བཞག་འཐད་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྤང་མ་སྤང་གྱི་དབྱུང་པ་བྱེད་པ་ནི་བརྟགས་དོན་
 ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་སྐུན་འབྲིན་བ་མ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྐུན་དབྱུང་བྱ་
 འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་ཀ་འཐད་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་
 འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལུས་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། སྐྱབ་པ་དང་སྐུན་འབྲིན་ཐམས་
 ཅད་གྱུང་གནས་བརྟན་གཉིས་གྲིས་བྱིས་ལན་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།
 ཞེས་པ་ནས། ཚེད་ཆོག་རང་འགྲེལ་ལས་གྱུང་རང་བཞིན་མེད་གྱུང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལུས་
 པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་རང་བཞིན་
 གྲིས་སྟོང་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྐུན་བྲིན་བྱ་འབྲིན་བྱེད་དང་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་
 ལ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་མིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་། གང་
 ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་པ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་གྲིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་

འཇམ་བཤེགས་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་གྲུབ་དགོས་པ་ལ། དེ་འབྲེལ་ལྟོས་
 གྲུ་གྱི་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་འཛིན་པ་ཡང་མང་ངོ་། དེའི་ཕྱིར་ཐམ་འགྱུར་བའི་སྐབས་
 འདིར་དམ་བཅའ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་སྒྲིན་བཞེད་པ་ཡང་མི་རིགས་སེཁེས་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྒྲིན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་
 པ་དང་། ཡང་གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྒྲིན་དེ་ཡོད།
 ཅེས་ཐམ་འགྱུར་བ་ལ་སྤྱིར་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིན་ཡོད་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཤེས་བྱེད་ལ་འབྲེལ་པ་ནི་མ་བཟོགས་པའི་ནོར་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཚེད་སྒྲིག་གི་ལུང་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐམ་འགྱུར་པའི་ལུགས་མཆོག་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ན་ནི་སྒྲིན་ཡོད་ལ། དེ་མ་བཞག་ན་སྒྲིན་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར། གང་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི།
 ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡོད་ན་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་ལམ་དུ་སྤྱོད་པོར། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
 སྤྱོད་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་
 པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དམ་བཅའ་དང་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་དོན་ནི་འཇུག་འགྲེལ་གྱིས་
 ལམ་དང་པ་ལྟར་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱབ་པ་ལས་ཀྱང་།
 ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་
 རིང་པོ་ལའང་། །ལྷན་ཀ་བཞེད་པར་བྱས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་མེད་ལ་ཡོད་མེད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་དབུ་མ་ཐམ་འགྱུར་
 བ་ལ་ཡོད་བ་མིན་པས་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ལྷན་ཀ་བཅའ་ཀྱང་བཞེད་མི་བྱས་སོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། བཟགས་པར་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་

ལུ་སྤྱོད་པ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུ་འབྱེན་པ་དང་ལན་
 ལུ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུགས་མི་ཆེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུད་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ལུ་འབྱེན་བྱ་འབྱེན་བྱེད་དང་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་ལྷན་ཀ་
 འཛོལ་བ་འདིས་ནི་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུགས་མི་ཆེད་དོ་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྲོད་པོར། ཐ་སྤྲད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པའི་བཏགས་ཡོད་མ་དབྱེད་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་གང་ཐོབ་ཅེས་
 དབྱེད་ནས་ལུ་འབྱེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལུ་དབྱེད་ནས་ལུ་འབྱེན་པའི་
 ལྷན་ཀས་ནམ་ཡང་སྤྲུགས་མི་ཆེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་མ་དབྱེད་པའི་ཐ་སྤྲད་དུ་ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་པས་མི་ལེན་པའི་བྱེད་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
 དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་པས་མི་ལེན་མི་རིགས་པས་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་དབུ་མ་ཐམས་
 འལྷུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་
 བྱ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་པས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་། དེའི་དོན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འཛིན་མི་
 རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། བརྟེན་ཤིང་དབྱེད་ནས་འཛིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་
 མེད་པ་དང་། ལུ་འབྱེད་བྱ་འབྱེན་བྱེད་ཕྱད་མ་ཕྱད་གཉིས་པོ་གང་གི་སློན་ནས་ཀྱང་ལུ་
 འབྱེན་པར་མི་རྣམས་པ་སོགས་ཀྱི་སློན་ནས་རང་རྒྱུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་
 གཞན་པས་བླངས་པ་མེད་པ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་སོགས་མེད་
 པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྲོད་པོར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཤེས་བྱེད་
 དུ་ཕྱང་དེ་རྣམས་བླངས་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་པས་བླངས་པ་མེད་
 པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་པས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས་

སྤར་མག་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་སྤྲོ་བ་སྤེལ་གསུམ་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། གཉིས་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལོན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཀག་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་སོགས་འཐད་པར་སྐྱབ་པའི་དབུ་མ་ཐམ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
 འདི་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དེས་བསྐྱབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡང་ཁས་བླང་དུ་མི་
 རུང་ཞིང་། འགོག་བྱེད་དངོས་ནི་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་པ་རོལ་པོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཚུལ་
 དང་། རྒྱུན་བརྟེན་དེ་རང་གི་སྤྱོད་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་
 འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཐོག་མར་སྤྱོད་དཔོན་
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ནི། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྤྱོད་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཙན། བདག་
 ལས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། ཞེས་
 བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྤྱོད་
 ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་བྱུང་པར་ལ་སྤྱོད་ན་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་བདག་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་
 ཏུ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པས་ན། རང་ལ་བཞུགས་ནས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་མི་དགོས་སོ།
 ཞེས་འགོག་ཅིང་། གཞན་གྲངས་ཙན་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱོད་པ་
 ཡིན་ན་ནི་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པའི་ལུ་སྤེགས་པ་
 འགོག་པ་ལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་བྱུང་པར་མ་སྤྱོད་པར་བཀག་ན་ལེགས་
 སོ་ཞེས་སྤྱོད་བརྟེན་མཛད་ལ། ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྲིད་དུ་བདག་སྤྱོད་འདོད་པ་ནི་
 འགོག་ཀྱང་མི་དགོས་པས། དེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་རིགས་པས་
 བཤུགས་པའི་དོན་དང་དགོས་པ། གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་

ཡང་ལེགས་ལུགས་སྤྲོད་པོར། གཤམ་ཏེ་རང་མཚན་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་རྟགས་
 དང་དཔེ་གང་ཡང་མི་སྤྲིད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་རྒྱུད། རྟགས་སུ་མ་བཟང་བྱ་
 བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་མོད། ཅེས་པ་ནས། འཛིག་རྟེན་པས་ནི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་
 འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་འདོད་ཀྱི་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་མི་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་འདོད་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་པ་རེལ་གྲངས་ཙན་
 གྱིས་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཙན་དུ་
 བྱེད་ན་ནི། ཆོས་ཙན་རང་གི་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཞི་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་
 འགྱུར་རོ། གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་
 སོགས་ཡོད་པས་སྐྱོན་དེར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིག་སོགས་
 ཀུན་རྫོབ་པ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་ན། པ་རེལ་པོས་ཆོས་ཙན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁས་མ་
 གྲངས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །ཡང་ཅི་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན་སྐྱ་སྐྱི་ཙམ་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་
 ཡིན་གྱི་སྐྱའི་བྱང་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དེ་འཛིན་ན་སྐྱའི་བྱང་པར་བྱས་མི་རྟག་འཛིན་
 ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་དོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱ་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་ན་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་དུ་འཛིན་ན་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐྱོན་བརྗོད་ལ།
 བྱང་པར་དེ་དག་ང་ཡང་མ་སྦྱར་བའི་སྐྱ་ཙམ་བཟུང་ན་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་
 ཅེས་ལེགས་ལུགས་ཀྱིས་སྤོང་བར་མཛད་དོ། སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་འདི་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུབ་པ་ཡང་འཛིག་ཚུལ་འདྲ་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱ་སོགས་སྐྱི་ཙམ་ཚོད་གཞིར་བཟུང་ན་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་

སྒོང་ལྷུས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མི་འཛོག་པས་ན། གོང་གི་སྒྲིན་སྒོང་ཚུལ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིན་དེ་དག་
 སྒོང་ལྷུས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ལན་དུ་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མིག་
 སོགས་ཀྱི་དེ་བེད་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱི་ཤེས་པའི་ཆེད་དོན་མིན་པར་ཁས་བླངས་ལ།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ན།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པའི་ཆེད་དོན་མིན་ན་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མིག་
 སོགས་དེ་དག་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ནས་བཀག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་བདག་
 ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བདེན་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་
 པར་མིག་སོགས་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྒྲིན་ཡོད་དེ།
 དེ་ཡང་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ནི་མིག་སོགས་དེ་དག་གི་རང་
 བཞིན་ལ་མ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་དེའི་ཆེད་དོན་ལ་ཤེས་
 བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་རྩོན་སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་འཕུལ་མཚམས་བསྟན་ནས་སྒྲིན་བཟློང་བ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིན་བཟློང་ཚུལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མིག་སོགས་དེ་དག་རང་མཚན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་མིག་སོགས་ལ་ཆད་མར་སོང་ན་དེའི་
 རང་མཚན་ལ་ཆད་མར་འགོ་དགོས་པས། དེའི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་འཇལ་བའི་
 ཆད་མ་དེ་ཉིད་མིག་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་འབྱུང་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛོག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་
 པས་ནི་མིག་སོགས་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་
 གཉིས་ཀ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོག་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་མིག་སོགས་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱི་

ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
 ཀའི་སྒྲོན་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་ལུང་སྟོང་པོར། གཞན་
 ཡང་པ་རོལ་པོས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྟེ་བ་དགག་
 འདོད་ནས་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྟོགས་སམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཆད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆད་མར་
 སོང་ས་སྤང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འབྲུལ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་
 བཏགས་ཡོད་ཅུ་མ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ལ་ཆད་
 མར་འགྲོ་དགོས་ཤིང་དེ་འདྲའི་ཆད་མས་རྒྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཡུལ་སྟོན་ཅི་ལོག་ཡིན་
 པར་མི་འགྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་འཛིན་སྤངས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱུ་དོན་ཡིན་ན་དེའི་ཡུལ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་
 འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གཉིས་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤང་བ་མེད་
 པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གང་ཡང་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན།
 སྒྲ་ཙམ་དང་མིག་སོགས་ཙམ་གང་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཡང་། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་
 སྒྲོན་སྟོང་མི་རྣམས་པ་སོགས་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལམ་ལུང་སྟོང་པོར། དེའི་ཆོ་ག་སྟོང་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་དོན་རང་གི་
 གནས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ཅིག་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་དགོས་ཤིང་རང་གི་ཁས་
 ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་སྟོང་མི་རྣམས་
 སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲ་འཇམ་པའི་ཆད་མ་ལ་རྟག་མི་
 རྟག་ཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཀྱང་དེ་གང་རུང་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆད་མ་ཞེས་སྒྱུར་
 བས་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སྒྱུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྱིར་འབྲུལ་མ་

འབྲུལ་གཉིས་སུ་ངེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་པ་ན་དེ་
 གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་མི་དགོས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ་ཡང་
 ཏྲག་མི་ཏྲག་ང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྐྱེ་ཙམ་ཞིག་ཚད་མས་འཇལ་བ་མི་
 འགལ་བ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གིས་སུ་ངེས་ཀྱང་། དེ་
 འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་
 ཙམ་འཇལ་བ་མི་འགལ་བས་ན། སྤར་གོང་དུ་མིག་སོགས་སྤྱི་ཙམ་པ་དང་སྤྱི་སྤྱི་ཙམ་
 པ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་ན་སྤྱི་མེད་དོ་ཞེས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་
 དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ཚད་
 མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་སྤྱིར་ཚད་མས་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་ཙམ་ལ་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་མིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་བྱེད་བྱུང་ཏུ་སྐྱབ་ནས་དབུ་མ་ཐམ་འགྲུང་
 བའི་བར་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དང་མིག་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཛོགས་པ་
 ལ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་པའི་དོགས་པ་སྤོང་ལུགས་མིན་གྱི། ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་དང་ཡོད་
 ཚུལ་ལ་མ་མཐུན་པས་ན། དེའི་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་བའི་སྤྱིར་དུ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཀྱང་
 དགག་པར་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལེགས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་གལ་ཏེ་
 སྐྱེ་འཇལ་པའི་ཚད་མ་ལ་ཏྲག་མི་ཏྲག་གིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། དོགས་
 པ་འདི་འདྲ་ནི་ལེགས་ལྷན་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་པོ་སྐྱེ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་
 སྤྱི་དོན་མེད་པས་ཟླ་བས་ཀྱང་དེའི་སེལ་སྤྱོད་མ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་དུས་དེ་
 འདྲ་བའི་ཚོལ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་བས་དེ་ལེགས་ན། ཞེས་པ་དང་། ཟླ་བས་དེ་འདྲ་
 བ་དེ་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས།
 དེ་བྱུང་གཞིར་བབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་གལ་སྤྱིད་སྐྱེ་དུ་དགོངས་ནས་བྱུང་པར་
 དོར་བའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ། ཞེས་པ་ཡན་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་

སྐབས་དོན་སྤྲོད་པའི་བསྒྲིལ་ན། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་སྣང་བ་ལྟར་
 བྱུང་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་དགོས་ཀྱང་། དེ་འབྲེལ་སློབ་པའི་མིག་སྟོན་སྟེ་
 འཛིན་པ་ན་བདེན་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པ་ནི།
 ཕྱོགས་སུ་སྒྲིལ་བ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་མ་སྒྲུབ་བར་སྤྱིར་སྒྲིལ་
 ཙམ་དང་མིག་སྟོན་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་པས་ནི་ཆོས་ཙན་དེ་རྣམས་ལ་ཆད་
 མར་སོང་ཕྱིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་ཆད་མར་འགོ་དགོས་པའི་དབང་གིས་
 ཆོས་ཙན་དེ་དག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲིལ་བ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་གིས་
 ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་སྒྲིལ་ཙམ་དང་། མིག་སྟོན་ཙམ་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་
 པ་བྱས་ཀྱང་། ཟླ་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཙན་སྤྱི་ཙམ་པ་ཞིག་འཛིན་ཆུ་མེད་པར་གོང་གི་
 རིགས་པ་དེ་རྣམས་སོང་བའི་དབང་གིས་སྒྲིན་བཞེད་མཛད་ནས་བཀག་པ་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་ལོ། དེས་ན་འདི་རྣམས་ཀྱི་གནད་འགག་ཤེས་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་། སྣང་
 དུ་འབྲེལ་ཡང་དོན་བྱེད་དམ། རྣམ་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམ་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པའི། ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་ཡུལ་ཙན་
 གཉིས་ལ་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར་འབྱེད་མི་འབྱེད་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་
 པས་ལུང་དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བྱད་བཞིན་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་དང་
 བྱད་བཞིན་གཉིས་ལ་མཚོན་ན་དེ་གཉིས་ཀ་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་སྣང་བ་ཙམ་
 དུ་འབྲེལ་ཡང་། བྱད་བཞིན་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་ནི་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་
 སྣང་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་རྣམ་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལོག་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་
 འཛིན་ལ། བྱད་བཞིན་ནི་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་བྱད་བཞིན་དུ་བྱུང་པའི་དོན་བྱེད་
 རྣམ་པས་ཡང་དག་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཡང་
 ལོག་གི་བྱུང་པར་མི་འབྱེད་དོ། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་

ཤེས་པ་ནི་རང་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་འཛིག་རྟེན་རང་
 འགའ་བས་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ནི་རང་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་གྲུབ་
 པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པའི་བསྟོས་ནས་འབྱེད་
 གྱི། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བྱེད་པར་ནི་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་བཤད་སྤྱིང་
 བོར། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་
 འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིག་ལ། རང་
 ལུགས་ལ་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པའི་བསྟོས་
 རས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ། འདི་ནི་མ་བཟགས་མ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་གྲུབ་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་གོང་དུ་སོང་བའི་རྣམས་དང་སྟེལ་ན་
 ཤིན་ཏུ་གོ་སྤྲོ་བས་འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་གཏུག་ཚུལ་རྒྱས་
 པར་མ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྲུལ་ཤེས་གྱི་རྟེན་དོན་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་གཉིས་ཀྱང་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དང་དོན་དམ་བཤེན་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་
 འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ལ། ཆོག་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཛིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཅིས་ནི།
 ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་གྱི་འདོད་ཚུལ་
 ལ་སྦྱར་ནས་འཛིག་ཅིང་། དེའི་སྦྱར་ཚུལ་ཡང་སྤྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་
 ཚད་མ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྤྲ་ཙམ་ལ་མི་སྦྱར་བའི་སྤྲ་ནས་སྤྲ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

འཛིག་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་ཡང་མ་སོང་ཞིང་དེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པར་ཡང་མི་འཛིག་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་
 གྱི་ལུགས་ལ་ནི་སྤྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ན་སྤྱོད་ལ་ཚད་
 མར་འགོ་ཚུལ་གཏན་ནས་མེད་པས་སྤྱོད་མཚན་ཅན་དུ་བབྱུང་ཡང་སྤྱོད་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚེས་ཅན་དུ་བབྱུང་བར་སོང་བ་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་དེའི་
 གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས་རང་མཚན་འདོད་པ་རྣམས་གྱི་ལུགས་ལ་སྤྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་མ་ལོག་པར་འཛིག་པས་ན་དོན་དུ་ན་སྤྱིར་སྤྱོད་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སྤྱོད་
 སྤྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པས་དེས་ཆེད་པའི་དོན་ལ་སྤྱོད་དེ་ཉིད་མི་འཛིག་ཅིང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་དང་སྤྱོད་དེ་ཉིད་དེའི་ཆེད་དོན་དུ་ཡང་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 པ་དང་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཛིག་ཚུལ་ཡང་སྤྱོད་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་སོ་
 སོའི་འདོད་ཚུལ་དང་སྤྱིར་ནས་འགལ་བར་འགོ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིགས་
 སྤྱིའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ལོག་ཙམ་
 ཀྱིས་མི་ཆེད་ཅེས་འདོད་པ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་མི་ཆེད་ཅེས་པ་དང་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཆེད་པ་ཙམ་མིན་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ་སྤྱོད་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་
 གསལ་ལས། དབྱུང་པ་ཞིབ་མོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྤྱོད་ལ་བཅུག་པ་འདིས་ཅི་དགོས་
 ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀུན་རྫོབ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་
 པར་ཆེད་པ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པས་འདིར་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ཐ་སྤྱོད་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་འཛིག་པའི་ཚུལ་འདིར་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དབྱུང་པ་བཅུག་ནས་བཞག་པ་འདི་ཅི་ཞིག་བྱེད་

ཅེས་ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲིབ་གྲགས་པ་ཡང་དེ་སྐད་དུ་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ད་དུང་
 ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། ཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ཙམ་གྱིས་སྟེད་པའི་བདག་གི་དེ་བོ་སྟེ་རང་
 གི་དེ་བོས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུགས་སྟེང་པོར། ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལ་རང་མཚན་སྣང་
 བ་ལྟར་མེད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཙན་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་ནི་ཞེས་པ་ནས་ལག་
 ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མཐུན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་ནོ།།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནམས་གྱིས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་དང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྣང་བ་ནམས་བཀག་ནས། ད་ནི་དཔེ་
 དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲིམ་ཏུག་པར་
 སྒྲུབ་པ་ན། གཉིས་ཀའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་གྱི་འབྲུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་
 གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཙན་སྒྲིཛ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གང་ལ་ཆད་མར་
 སོང་སའི་སྒྲིཛ་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་འདིའི་ཞེས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་ལས་
 མི་སྟེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་སྒྲིབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བར་
 སྒྲིབ་པ་ནི་གཉིས་ཀའ་ལ་ཡང་རང་གི་དེ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་དེ་བོས་མ་གྲུབ་པ་
 གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇལ་ཡང་ཆོས་ཙན་གྱི་དེ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་འཇལ་ལེ་ཞེས་པན་ཚུན་
 སྟོན་པར་མི་རྣམས་པས་མི་འདྲའོ། །ཞེས་ལེགས་ལུགས་སྟེང་པོར་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་སྒྲིབ་ནི་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལུགས་
 ལ་མིག་སོགས་ཆོས་ཙན། བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་
 སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྒྱུ་བས་མིག་སོགས་རང་གི་དེ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་དེ་བོས་
 མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇལ་ཡང་། ཆོས་ཙན་གྱི་དེ་བོ་འདི་འདྲ་བཞིག་འཇལ་
 ལེ་ཞེས་པན་ཚུན་སྟོན་པར་མི་རྣམས་པན། དེ་འདྲའི་ཆད་མས་འཇལ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་

བཅེད་པས་མི་རྒྱུས་པ་དང་། ཡང་མིག་སོགས་རང་གི་དེ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བུ་
 མིག་སོགས་ཀྱི་དེ་བོ་སྟོན་པར་མི་རྒྱུས་པ་ཡང་མིག་སོགས་དང་དེ་རང་གིས་དེ་བོས་མ་
 གྲུབ་པ་གཉིས་སྒྲུབ་སྟོང་བྱུང་འདུག་དེ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས། དེ་ལྟར་པན་
 རྒྱུན་སྟོན་པར་མི་རྒྱུས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བར་
 སྒྲུབ་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཙན་མིག་སོགས་ལ་རང་
 གི་དེ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་དོར་བའི་མིག་སོགས་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་འཇམ་ལོ་
 ཞེས་པན་རྒྱུན་སྟོན་པར་མི་རྒྱུས་པ་ཡང་དེའི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་ཆད་མས་འཇམ་
 རྒྱུན་པར་གི་དེ་བོ་འཇམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ལས།
 གཞན་མིག་སོགས་ལ་ཆད་མས་འཇམ་རྒྱུན་པར་བྱེད་པས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དགག་
 བྱའི་ཆད་ལ་གཏུགས་པའི་སྒྱུར་རྒྱུན་ལོན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱུས་
 པས་བྱེད་བྱག་པའི་དོར་སྒྲུའི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་སྤྱུ་འབྱུང་འབྱུར་དང་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒྲུ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡོད་
 ཀྱང་། སྒྱའི་དོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་ཞེས་དབྱུང་ནས་འཛོག་པའི་ཆད་
 མས་གྲུབ་རྒྱུན་པར་བྱུང་བུ་འཛོག་པའི་ཆད་མ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་
 དག་གི་གནད་ཤེས་ན་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་
 པ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་འདྲ་སྟོང་པོར། དེ་དག་
 གི་དོན་བཤགས་ནས་དེ་དཔེ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་
 གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་ལོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།
 དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་རྣམས་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་
 དོ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་གཉིས་ལ་བཏགས་ནས་སྒྱུར་བཞེད་རྒྱུན་པའི་དེ་ལྟར་རྒྱུན་པས་གསུངས་ལ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ཀྱི་
 ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པར་དངོས་སྒྲུབ་མི་འདོད་པས་བྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡིན་
 ན་ནི་དེད་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་
 ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་སྒྲུབ་
 ལ་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་
 ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་དགོས་པས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་
 ཡང་འབྲུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། དངོས་ཆེད་
 བོ་ཉིད་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། མཐོང་བ་
 བརྟན་པ་ཀྱི་ཐོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་དངོས་པོ་ཀྱི་
 ཉེ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཚུལ་དང་བརྟན་པའི་མཐོང་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་མ་འབྲུལ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མཛོད་སྟུང་དུ་རྟོགས་པའི་
 གྲོ་དང་། འབྲུལ་ཤེས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱི་ཐོབ་བདེན་པ་མཛོད་སྟུང་དུ་
 རྟོགས་པའི་གྲོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དང་པོའི་ཆེད་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་གཉིས་
 པའི་ཆེད་དོན་ནི་ཀྱི་ཐོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་
 ན་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་བྲག་གཅིག་
 ལ་བཀར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱི་ཐོབ་མཛོད་སྟུང་དུ་
 རྟོགས་པའི་གྲོ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མཛོད་སྟུང་དུ་རྟོགས་པའི་གྲོ་ལ་
 འཛིན་པས་དེ་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀྱི་ཐོབ་བདེན་པ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱི་ཐོབ་
 བདེན་པ་དང་དེ་མཛོད་སྟུང་དུ་རྟོགས་པའི་གྲོ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་བརྟུན་པ་སྤྱི་བའི་ཆ་
 རས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་སློན་མཁའ་ལུང་ལེས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོག་ལ། སྟོང་
 ཉིད་ནི་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཆ་རས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློན་མཁའ་ལུང་ལེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་
 མཚན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གྲེ་བྲག་ལ་
 བཀར་ནས་དམིགས་ཕྱག་གི་འཛོག་ཚུལ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 འཛོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་ཙམ་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་བཅི་ཚུལ་ནི་
 གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་འདོད་ཚུལ་དང་སྤྱར་ནས་འཛོག་དགོས་པས་དེ་ནི་གོང་དུ་
 བཀོད་ཐོབ་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། ལེགས་ལྡན་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་དེ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ཁྱེད་
 རང་དང་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་དེད་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོན་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྟོག་ཅེས་གྲེ་བྲག་ལ་
 བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། ཞེས་པ་ནས། བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་
 སྐབས་སུ་རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཅེས་ངེད་དགོས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༼ཐམ་འགྲུ༽

༺ སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་
བྱུང་ཚུལ།

འདི་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཛད་པས་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་
ཞེས་འདྲི་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དྲི་རྒྱུའི་རྟགས་དོས་བཟུང་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་ནས་དོས་འཛིན་ན་ལེགས་པས།
དེ་ལ་ཐོག་མར་རྩ་ཤེས་ལས། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་
མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །བདག་དང་། །གཞན་དང་། །གཉིས་ཀྱི་དང་། །རྒྱ་
མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། །དང་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ནི་གྲངས་ཅན་
པས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བ་
བྱུང་རྒྱ་ལྡི་ཏ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་
དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། །ཤིན་ཏུ་ཐམ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དོ།། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་
པ་མེད་དོ།། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་དོ།། ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་རང་ལུགས་སུ་འཆད་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་
བཅའ་བཞག་ནས། དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འགོག་པ་ན།
དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆོག་དངོས་སུ་མ་བཞེད་པར་དམ་
བཅའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་སྟོན་པའི་ཐམ་འགྲུར་ཙམ་ཞིག་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་འདྲའི་ཐམ་འགྲུར་དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་རྒྱལ་བཤད་གཉིས་སྐྱུར་ནས་བཞེད་པར་
མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་མདོར་བསྟན་རྒྱལ་བཤད་སྐྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་

སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་མཛོར་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་རྒྱས་ལའང་སྐྱེར་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དངོས་
 པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་
 རྒྱས་ལའང་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་རྒྱས་ལའང་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པར་བཞག་ནས་མཛོར་བསྟན་
 དང་སྐྱེར་ཚུལ་ནི། རྒྱས་ལའང་གྱི་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་མཛོར་བསྟན་
 གྱི་དེ་དག་གི་ཞེས་པ་དང་སྐྱེར། རྒྱས་ལའང་གྱི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ་ཞེས་པ།
 མཛོར་བསྟན་གྱི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་དང་སྐྱེར་བ་ནི།
 ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཛོར་བསྟན་རྒྱས་ལའང་སྐྱེར་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྒྱས་ལའང་
 གྱི་ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་མཛོར་བསྟན་གྱི་
 འཁོར་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་དང་སྐྱེར་བ་ནི། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱི་མཛོར་བསྟན་རྒྱས་ལའང་སྐྱེར་ཚུལ་ཡིན་ལོ། ། དེ་ལྟར་མཛོར་བསྟན་རྒྱས་
 ལའང་སྐྱེར་བའི་འགལ་བཅོམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ནི། རྒྱུ་ལ་ན་མཛོན་པར་མི་གསལ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི།
 འོ་ན། ས་བོན་འབའ་ཞིག་གི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱེར་ཡང་ལྷ་བས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགལ་བཅོམ་གྱི་
 ཐལ་འགྱུར་བཞོད་ནས་གངས་ཅན་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡང་དག་པར་བཞག་པར་མཛོམ་དོ། །

༥ དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གིས་སྐྱོན་བཅོམ་ཚུལ།

དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གིས་སྐྱོན་བཅོམ་ཚུལ་ནི། འཁོར་རབ་སྐྱོན་མར། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོག་ས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲུམ་པའི་ཉེས་
 པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྲུམ་པ་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་སྤྲུམ་པ་གྱི་དོན་
 ལས་ལྡོག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་ལྡོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་
 རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་
 འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་དོན་ཡང་གཏན་ཆོག་ས་དང་དཔེ་
 ཡང་དག་མ་བཟོན་པའི་ཚུལ་ནི། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
 བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་ནུས་གྱི་རྟགས་ཞིག་
 གྲང་མ་བཏོད་ཅིང་། མཐུན་དཔེར་ཞེས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ཞིག་གྲང་མ་བཏོད་པར་དམ་
 བཅས་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲུམ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་འདྲིར་
 གཞན་ནི། བྱངས་ཅན་ཡིན་ལ་དེའི་ཉེས་མ་མངོན་པར་གསལ་བེན་གྱི་ཐུག་བདག་
 ལས་མི་སྐྱེ་བེར་རམ། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཐུག་བདག་
 ལས་མི་སྐྱེ་བེར་བགང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གྲང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 པས་གྲུབ་བེན་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཁྱོད་རང་
 ཡང་འདོད་པས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། མོལ་བ་གཞན་
 གྱི་ཚེད་པས་སྤྲུམ་པ་ཆེད་ཚུལ་ནི། ཁྱེད་རང་གི་འགྲེལ་ངག་འདི་སྐྱེ་སོར་བཞག་ན་
 འགྲེལ་མི་འདུག་པས་ལྡོག་དགོས་སོ། ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་
 ཉིད་དངོས་ཟིན་ལ་བཏོད་འདུག་པ་ལ་དངོས་ཟིན་འདི་ལས་ལྡོག་དགོས་ལ། དེའི་ལྡོག་
 ཚུལ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་
 འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་རྟགས་ལྡོག་པ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ལྡོག་གམ་སྐྱམ་

ན། དེ་ལྟར་ལྷོག་པ་མིན་ཏེ། འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་དམ་བཅད་ལྷོག་ཚུལ་ནི་དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པར་ལྷོག་དགོས་པས་ན་མི་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་ཞེས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བར་འཕངས་པས་ན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ་ཞེས་
 རྒྱགས་ཆེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་རལྱའི་མཆན་ཙན་གྱིས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གསལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ལས། འཕགས་པ་ཁྱེ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 འགོག་པའི་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་
 ལག་པས་འདིར་ཡང་བདག་སྐྱེ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པ་
 ལ། སྐྱེ་བ་འདིའི་བསྐྱབ་བྱས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་ནས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སོང་བས།
 གོང་དུ་ལག་པའི་ཁྱའི་ནབས་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། དེས་ན་འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ལྷོག་དགོས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅད་ཡང་ལྷོག་དགོས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ལྷོག་ཚུལ་མི་མཚུངས་པ་ནི།
 རྣམ་ལག་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཆོར། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ལྷོག་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་
 དམ་བཅད་ཡང་ལྷོག་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་རྟགས་ལྷོག་པ་ལྟར་བྱར་
 མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་ལྷོག་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེས་ན་ལྷོག་ཚུལ་དེ་ནི་འགྲེལ་ངག་གི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལྷོག་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི། ཐམ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལྷོག་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་
 ཐམ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཙན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་
 རྒྱག་མེད་ཡིན་པར་ཐམ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐམ་
 འགྱུར་འདི་ཙམ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་བསྐྱར་ཏེ་པ་རོལ་གངས་ཙན་འདོད་པའི་
 བདག་སྐྱེ་ཙམ་ཞིག་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི་

གཏན་ནས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཚེ་དེ་གི་ཐལ་འགྱུར་འདི་དེ་དམ་བཅའ་ལྷོག་དོན་
 ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤར་ཡང་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྤར་ཡང་སྤྱེ་བ་
 དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འགྱུར་དགོས་པས། ལྷོག་དོན་སྤར་ཡང་སྤྱེ་བ་དོན་
 བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ནི། པ་རེལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་
 སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 རྣམ་ལུགས་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འདི། ཐལ་ཆོས་ཀྱི་ཉག་ས་ལྷོག་པ་མིན་ཏེ། བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་ལྷོག་པས་ཞེས་ལུགས་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་སྤྱེ་མེད་པ་ཉག་ས་སུ་མ་སྤྲུལ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལྷོག་ཚུལ་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་ཉག་ས་
 ལྷོག་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལྷོག་དོན་ཡང་།
 ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལྷོག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རེལ་པོ་ཉིད་དང་
 འབྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་
 བོ་ཅག་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་གལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འགལ་བ་ཚེ་དེ་གི་ཐལ་འགྱུར་འདི་དང་དགོངས་ཚེ་དེ་གི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་མི་འདྲ་བས།
 དགོངས་ཚེ་དེ་གི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཉག་ས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལྷོག་དགོས་པ་སོགས་
 རྒྱུ་ཤིང་གསལ་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྐྱལ་
 བཟང་མགུལ་རྒྱན་དང་། ཆོག་གསལ་ལྷེ་མིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་རྣམས་
 ལ་ཤེས་བར་བྱའོ། །

༥ དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐའ་གཞན་གསུམ་འགོག་
ཚུལ་དང་དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སྒྲོན་བཅོམ་ཚུལ་དང་བཅས་པ།

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤེལ་ཆམས་དང་། གཅེར་
བྱ་བ་སོགས་གཞན་སྤེལ་འགའ་ཡང་འདོད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའི་
གཅེར་བྱ་བ་ཆམས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཆམས་ཀྱིས་
འདོད་པས་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་རིམ་བུར་བཅོམ་པ་ནི། དེ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་
ཆམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་གཞན་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་འགོག་
པའི་ཚུལ་ནི། བྱད་རྟུ་ལྷ་ལྷ་ཉ་ལས། དངོས་པོ་ཆམས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པར་མཛད་ལ། དེ་ལ་ལེགས་
ལྷན་ཀྱིས་སྒྲོན་བཅོམ་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར། དེས་ན་དེ་ལ་སྒྲགས་ཡོད་པའི་
ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་ལྷོག་པར་བྱས་ན། དངོས་པོ་
ཆམས་བདག་གམ། གཉིས་ཀ་འམ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་
ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྒྲ་མ་དང་འགའ་བར་འགྱུར་
རོ། གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་དབྱུང་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་པ་
མེད་པ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། ལྷ་སྒྲ་སྤྱོད་སྐྱུ་རུ་ར་དག་རིམས་ལ་པན། ལྷ་དྲ་
འཛོལ་ཆམས་ལ་སྤྱིད་དུ་སྐྱབ་པ་འགའ་ཡང་མེད། ལྷིག་མའི་སྤྱིག་བདེའུ་དག་ནི་ལྷ་

ཞིང་ཁ་བག་ཡོད། །ཁྱེ་བའི་འོད་ཟེར་དག་ནི་ཆ་བའི་དུས་ན་བསིལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་
 བྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་སྒྲིན་བརྗོད་མཛད་ཀྱང་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་གང་
 ཡང་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ། གཅེར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་བྱམ་ལྟ་བུ། འཛིམ་པའི་
 བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་སྐྱེ་དང་ཐ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་བཏོས་ཏེ་
 གཞན་སྐྱེར་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། བྱད་ཆུ་
 ལྷ་ལྷ་ཉ་ལས། བདག་དང་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། གཉིས་ཀའི་སྒྲིན་དུ་
 ཐམ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་ཡང་དག་པར་བཀག་གོ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་
 བའི་དཔེ་ནི། མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 རང་གི་རང་གིས་འགྱུབ་པ་བཞིན་ནི་ཞེས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲ་ལ་བཏེན་ནས་དངོས་
 པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
 ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། བྱད་ཆུ་ལྷ་ལྷ་ཉ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་
 བ་མེད་དེ། ཏྲག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐམ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་ས་
 ལེགས་པར་བཀག་གོ། །དེ་ལ་ཡང་ལེགས་ལྟན་གྱིས་སྒྲིན་བརྗོད་ནི། ལེས་རབ་སྒྲོན་
 མར་དེ་ལ་ཡང་སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་
 སྐྱབ་པ་ལྟོག་པའི་ཆོག་གི་དོན་མཛོན་པར་འདོད་ན། དེས་འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་
 ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤར་སྤྲས་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྟེ་གཞན་དུ་ན་
 ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤུམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིན་བརྗོད་མཛད་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྒྲིན་དེ་ལྟར་མི་འདུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྟན་ཁྱེ་བས་

ཆོག་གསལ་དུ། སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
མཐོང་ངོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་འགྲེལ་དག་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྐྱོན་བཟོད་ཚུལ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱུ་
ལྡན་གྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་སྐྱོན་བཟོད་གསུམ་བསྟན་ནས་བཀག་པ་
ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆེན་པོས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ཁུངས་དང་བཅས་གསུངས་པ་
བཞིན་སངས་རྒྱུ་ལྡན་དང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ལེགས་ལྡན་ལྟར་གྱི་སྐྱོན་དེ་ལྟར་མི་
འཇུག་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལས་མ་སྒྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱོན་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ལྡན་དང་གི་ལུགས་ལ་ནི་སྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་པའི་སྐྱོར་
བ་རྣམས་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱོར་བ་དེ་ཉིད་ནི། ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྱི་
ལོག་ཏེ་གཞོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

༥ གོང་གི་སྐྱོན་བཟོད་དེ་རྣམས་རང་ལ་མི་འཇུག་པ་དེན་ཆོན་བརྒྱད་ཀྱི་
སྐྱོན་སྐྱེད་པ།

འོན་ཏེ་སྐྱོན་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྲུབ་པས་མི་ཆོག་གསལ་སྐྱེད་ན་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཚུངས་དཔེར་བྱས་ནས་དེས་ཆོག་པར་གསུངས་པས། གོང་གི་སྐྱོན་བཟོད་དེ་རྣམས་
རང་གི་སྐྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་སྐྱེད་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་དེན་ཆོན་བརྒྱད་ཡོད་ལ།
དེ་ཡང་། སྐྱེད་པའི་ལོག་ཏེ་གཞོག་པ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་གིས་ཀ་
ལ་གྲུབ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱུ་བ་དང་སྐྱུ་བ་འབྱེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་
གཉིས་ཀས་གྲུབ་པ་དགོས་པར་སྐྱེད་པས་སྐྱེད་པའི་ཀྱང་ལུགས་འདི་འདོད་པར་བསྟན་
དང་། རང་རྒྱུད་ཏུགས་ཀྱི་དེན་ཆོན་བརྒྱད་པ་དང་། ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྐྱེད་བ་
མེད་པས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཏུགས་འཇོག་ཚུལ་

དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ན་སྤྱོད་ཕྱོགས་འདོར་པའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པ་
 དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་
 པར་བསྟན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ལ་དབྱུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་དོགས་པ་སྤོང་པའི་ཚུལ་
 དང་བརྒྱུད་ལས། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། ཐམ་འགྱུར་པའི་སློབ་དཔེ་ན་གཉིས་ཀྱིས་
 གངས་ཅན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞི་ན། ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། རྟེན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་འཛིག་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་དེ་གསུམ་འཛིག་དགོས་པ་ལས། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མི་འཛིག་པས་ན། ཐམ་
 འགྱུར་བ་དང་གངས་ཅན་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤྱང་བ་མེད་ཀྱང་། གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་བརྗོད་པ་དེས་གངས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་
 པའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོད་ཀྱིས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་རྩོད་པ་ལྟར་ཐམ་འགྱུར་བ་དང་གངས་
 ཅན་པ་གཉིས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པའི་མཐུན་སྤྱང་དུ་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 དཔེ་རྟགས་ནི་ཡོད་དོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་ཆོགས་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ནི་རེས་
 འགའ་དཔང་པོ་རྟོག་པ་དང་ཕྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆོག་གིས་རྒྱལ་
 བའམ་པམ་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་རང་གི་ཆོག་ཁོ་ནས་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱི་
 ཆོག་གིས་ནི་རྒྱལ་བའམ་པམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། འཛིག་རྟེན་ནི་རྟེན་ལྟར་ཡིན་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་ཁོ་ན་རིགས་པའི་བསྟན་
 བཅོས་སུ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པའི་
 མཚན་གཞི་ནི། གཞན་དོན་སྐྱབ་བག་ཡང་དག་དང་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་གི་རྟགས་
 རྒྱབ་རྟོག་པ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤྱང་བ་སྐབས་འདིར་མི་
 འཛིག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་དང་། རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་

དག་གཉིས་ཀ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྐད་མ་
 བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་སྐྱབ་དག་དང་སྤྱན་འབྱེན་ཆོལ་བ་གཉིས་
 ཀས་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་སྒྲུབ་ལྟར་ཡབ་སྐུ་གྱིས་
 གྲུབ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་དགོས་པར་འཆད་དེ་མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། སྤྱོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ནི་
 ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་
 སྤྱོད་སྒྲུབ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ།
 བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའམ་སྤྱན་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི་གང་
 ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཆོལ་བ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།
 གསུམ་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཏགས་ཀྱི་དོན་ལའད་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱུད་ཅེས་པ་རང་དབང་
 གི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ལེས་རབ་སྒྲོན་མར་རང་དབང་ཞེས་པར་བསྒྱུར་བས་འདི་
 དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པས་ན་རྒྱུ་མཆན་དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ།
 ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ཁས་སྒྲུབ་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་ཏགས་ཆོས་དོན་
 གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་སམ་རང་དབང་གིས་ངེས་པར་བྱས་ནས་
 བསྐྱབ་བྱ་ཏེ་གས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཅིག་ལ་རང་རྒྱུད་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ཏགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཏགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ལྷ་པ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་
 ཆོགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ནི། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཏེན་འབྱུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 གཏན་ཆོག་ལ་འཛིག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ལྷ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ། གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་ཏགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ན་སྤར་ལྷར་ཕྱི་ཆོལ་ལ་ཆད་མས་རང་
 དབང་དུ་བསྐྱབ་སམ་བྱུང་བས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་

སྤང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་གཤམ་འཛིན་གྲང་། དེའི་སློན་པ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ནས་འཛིན་
 པ་མིན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུ་གུ་རང་གི་རོ་བོས་མ་
 གྲུབ་པ་སྤྱུ་བ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་རྟེན་འབྲུང་དེ་ཉིད། དེ་སྤྱུ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་ཅིང་། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་མ་ཟིན་གྲང་། སྤྱུ་གུ་
 རང་གཟུགས་བརྟན་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པ་ཙམ་དང་། གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་དུ་སྤང་
 བ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་སློན་པ་དེ་
 སྤྱུ་གྱི་རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲགས་པའི་གྲགས་ཚུལ་མིན་གྱི་འཛིན་
 རྟེན་གྱི་ཐ་སྲད་ཀྱི་དོན་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱུ་
 གུ་དང་དེ་རྟེན་འབྲེལ་མོགས་སུ་ཐ་སྲད་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་གྲང་། སྤྱོད་ཀྱི་རོའི་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་
 པར་འཛིན་པའི་སློང་དང་འབྲེས་ནས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་གོང་
 དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་གསལ་བར་མི་བྱེད་པས་ན། སྤྱོད་ཀྱིས་སྤང་ནས་བྱེད་གྲང་
 འཕལ་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ནོ། དེས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 གཉིས་ཀ་ཐམ་འབྲུང་བ་ནང་པན་ཚུན་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནི་ཁས་སྒྲངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་
 ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་དུ་ཡོད་གྲང་། དེ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྲད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་
 པའི་ཚད་མས་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་གི་རོ་བོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་
 པས་རང་རྒྱུད་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ནི་དེའོ། དེ་ལྟར་སྤྱུ་གུ་རང་གི་རོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་
 རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚོ། སྤྱུ་གུ་ལ་རང་གི་རོ་བོས་མེད་པར་འཛིན་པ་
 དང་། དེ་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། ཡོད་མེད་གང་གིས་གྲང་བྱེད་པར་
 དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དོ། དེའི་སྤྱིར། དུག་པ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་

གཏན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་པ་བ་ཟེན་པ་ན། དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཆེ་རུ་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས། སྟོང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་ཅིས་མེད་པར་བྱེད་པའི་ལོག་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་པར་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། དེས་ན། བདུན་པ་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་ལུས་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལྟེན་འབྱུང་དེས་ནི་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་ལུས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ལུས་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་གཏན་ཆོག་དེ་ཡང་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་ཏེ་དེས་མ་གྲུབ་ན་ཏེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་ལོ། དེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆོད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པར་མེད་པ་འཇུག་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཙན་གང་གི་སྟོང་དུ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལྟེན་འབྱུང་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆོད་མ་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་སེཞེས་པའོ། དེ་ཡང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྟུང་ན། བརྒྱུད་པ། ལེགས་ལུན་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྐྱབས་པས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་སྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་དབུ་མ་པར་མི་འཛོག་གོ་སྟེ་ལྟར། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྟོན་པ་ནས་འགོ་གཅིང་། བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པ་ནས་སུན་འབྱིན་པར་མཛད་དེ་བདེན་མེད་ལེགས་པར་ཞུ་བའི་ཀྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུགས་སྟོང་པོར། དེ་འབྲེལ་སྟོན་བཞེད་རྣམས་རང་གི་སྟོང་པོར།

བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞེད་ནས། རང་གི་
ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐོལ་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་སྟེ། ཞེས་པ་
ནས། མཁས་པ་དེ་དག་གྲང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྒོ་དུ་
མ་ནས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ཞུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་
ནོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༩ རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན།

གསུམ་པ་རྒྱུ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་རྒྱུ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་
དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཚུངས་
པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལོ། དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་
ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྟེ་བ་དང་། བྱང་པའི་འཛོག་རྒྱུ་རྣམས་རྣམས་འབྱོར་སྒྲོལ་བ་
པའི་ལུགས་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲེད་རྒྱུ་མ་འབྲེས་པར། སྒྲོབ་
དཔོན་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་སྟེ་བ་རྣམས་ནི་སྤང་གོང་དུ་བཞེད་ཅིན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ།
དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་གྱི་གསལ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་
དང་སངས་རྒྱུ་བསྐྱངས་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་གསལ་བར་
མཛད་རྒྱུ་ནི། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། བྱང་དོན་
ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ཁྱེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་དགོངས་པ་པའི་འགྲེལ་བའི་མདོ་
ལས། བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་
གསུམ་བསྟན་པ་ལས་བཏགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྱ། ཁ་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བའི་རྒྱན་
 བཞིན་འབབ། བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། འདི་ནི་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་
 ངས་མ་བསྟན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། སྟན་
 པ་སྟན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། སེམས་ཅོམ་
 དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་བླ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་
 ཡང་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཀུན་གཞི་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བླ་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་བཞི་པོ་འདི་ནི། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལས་
 གཞན་བླ་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་འདིས་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 བཤད་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞི་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་ཡོད་མེད་སྟེ་བའི་
 རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་པ་དང་དབྱེ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས། འདིར་
 ཀུན་བཏགས་ནི་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་འདི་
 དང་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་པ་དང་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་
 ཆེས་མི་འདྲ་ཞིང་། ཡོངས་གྲུབ་འཛིན་ཚུལ་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ཡང་གོང་གི་བདག་མེད་
 བླ་མེས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པས་ཤེས་ནུས་སོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལེན་ཏུ་སྤྱ་བ་ལས་
 གྲིས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འབབ་ཅིང་འཛིན་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་སྐབས་
 འདིར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིར་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མི་
 རུང་ཞེས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར། གདུལ་བྱ་རིམ་བཞིན་བཀྱི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་
 པའི་དབང་གིས། ཇི་ལྟར་ནད་པས་སྟན་པ་བསྟེན་ཏེ་སྟན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར།
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅོམ་དུ་
 གྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་སྟེ་བའི་ལུགས་

མཆོག་འདིར་བྱང་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་ལའང་སྤྲོད་པོར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དེ་བོ་ཉིད་
 ཡོད་མེད་བྱེད་དང་། བྱང་པེས་འཛོག་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་སྤར་ལའང་
 པ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཙམ་དུ་
 གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན་པར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་གསལ་ལོ། ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་བྱང་དོན་དུ་དངོས་སུ་འགྲེལ་
 པའི་མདོ་གསུམ་དང་། མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་གྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་
 པའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་ཀྱང་འགལ་པ་ནི་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་
 དུ་གསུངས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་ལོ་འགོ་གཞི་འགོ་གཞི་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ལོ་སྤང་བ་
 ཡོང་མིན་ཏེ། སེམས་ནི་སྤྲོད་པ་རྣམས་སུ་སྤང་། ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ནི་སྤྱི་དོན་
 འགོ་གཞི་པས་བྱང་དོན་དུ་ཡང་གསལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རིག་པས་དེས་དོན་དུ་
 ཁས་སྤངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས་ཞེས་
 གསུངས་ལ། འཇུག་པའི་འགྲེལ་ལའང་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་
 བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
 སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་སྤྱི་དོན་འགོ་གཞི་པ་མིན་པར་སེམས་ལས་དོན་
 གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་འགོ་གཞི་པས་ན། དེ་ནི་སྒྲམས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་འཛོག་པ་
 མིན་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྤྲོད་པོར། དེ་ནས། ཞེས་པ་
 ནས། སྤྲོད་པོ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྣམ་རིག་པས་དེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་དེ་
 ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྤྲོད་པོའི་
 མདོ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་སྦྱབ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་གཞི་

བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིའི་བཞིན་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན། ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློང་པོ་བསྟན་པ་སྒྲིའི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། དེའི་ཚུལ་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འབྱུང་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་འདྲི་གཏམ་མིན་ནོ། དཔེར་ན། སླིག་རྒྱུ་ནི་ཆུ་མེད་པས་ཆུར་ཞེན་པའི་རི་དྭགས་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱང་གྲིས་པ་མཁུ་བར་བྱེད་གྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ། དེས་ན་སྤྱོད་གྲིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། སྒོ་གོས་ཆེན་པོས་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློང་པོ་གསུངས་པ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚན་སོ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ། མོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་འི་མ་ཅན་གྱིས་དགྲིས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་གྱི་གོས་གྲིས་དགྲིས་ཤིང་། འི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཏྟག་བཏྟན་ཐེར་བྱག་ཏུ་བརྗོད་ན་སློང་པོ་སྒྲུབ་འདི་ལུ་སྟེགས་གྱི་བདག་སྒྲུབ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས། ལུ་སྟེགས་ཀྱང་ཏྟག་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་བྱབ་པ་མི་འཇིགས་པ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྒྲུའོ་ཞེས་ཁྱུས་སོ། །དེའི་ལན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྲིས་ནི་གྲིས་པ་བདག་མེད་ལ་སྒྲག་པ་སྤང་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤང་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སློང་པོ་ཞེས་སྟོན་པས། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྒྲུབ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལ་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་སེམས་གྲིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། བདག་ཏུ་ལྟ་བར་ལྟུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་ལྷན་ཞིང་ལྟུང་དུ་འཛང་རྒྱུ་བར་གྱུར་ན་སྟམ་ནས་དེའི་དོན་དུ་སློང་པོ་སྟོན་པས།

ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བསྐྱོད་པའི་སྤྱིར་སྤྱིར་པོ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་སྟོན་པའི་
 མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་བསྟན་དོན་ཇི་ལྷ་བ་
 བཞིན་མིན་པའི་འབྲུལ་བ་ལྷ་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། བསྟན་དོན་བསྟན་པ་ལྷར་གྱི་
 དོན་ལ་གནས་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོམ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། དེའི་དཔེར་སྟོན་རྒྱས་ནི་
 རྒྱུ་ཞེན་པའི་རི་དྲགས་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་བསྟན་པའི་
 མདོ་འདི་ཡང་གྱིས་པ་མགྱུ་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པའི་
 གཏམ་ནི་མིན་ནོམ་ཞེས་སྒྲས་ཟེན་ལྟར་བས་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ནས། དགོངས་
 པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །སྒྲས་ཟེན་
 ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཙམ་ལྟན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོན་མཆོད་པོས་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྤྱིར་པོ་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྤྱི་བ་དང་ཇི་ལྷར་མི་འབྲུ་བ་
 ལགས་ཞུས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་པའི་བདག་ཏུ་སྤྱི་ཚུལ་ཏྟག་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་
 བྱེད་པར་བྱས་པའི་བདག་ཏུ་སྤྱི་བ་དང་མཚུངས་སེམས་ཞུས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་པོའི་
 དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སོགས་མདོ་ལས་ཇི་ལྷར་གསལ་བ་བཞིན་ལས་
 ཟུར་དུ་གསལ་མ་དགོས་ལ་བྱི་བ་དེའི་ལན་དུ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནས་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལན་མཛད་དོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་མདོ་
 འདིའི་དགོངས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པ་བདག་
 མེད་ཤ་རགས་ལ་སྒྲག་པ་སྟོང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྤྱི་བ་རྣམས་བདག་མེད་ལ་རིམ་
 ཀྱིས་བྱང་བའི་ཆེད་དུ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྤྱིར་པོའི་མདོ་འདི་གསུངས་པ། ལུ་
 སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི་བདག་ཏྟག་པ་སོགས་ལ་དུས་ཀྱན་ཏུ་ངས་

བ་བརྟན་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ན། ལུ་སྟེགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་
 དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གཉིས་ནི་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་གང་གི་སྒྲོན་ས་
 ཀྱང་མི་འབྲེལ་ཞེས་ལན་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་ལ་གཞི་བྱེད་ཀྱང་
 སྒྲིང་པའི་མདོ་འདི་སྒྲིང་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ལུ་སྟེགས་པས་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་
 མཚུངས་ཞེས་གཞི་བྱེད་བསྟན་ནས་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལག་སྒྲིང་པའི་མང་དུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མ་བྱངས་སོ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་
 བྱང་དོན་དུ་འཆད་པ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱུང་། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཐེག་པའི་སྒྲོ་སྒྲུ་ཆོགས་ཉི་བར་སྟོན་པས་ཆོས་ཉིད་
 ཟབ་མོ་འདི་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱ་
 འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བཞི་དང་ཐེག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་
 ནས་ཉི་བར་འབྲིད་པར་མཛད་པ་ལས། འདིར་ནི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་ཏེ། ཞེས་མཚམས་སྒྲུར་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།
 དེ་ལྟར་མཚམས་སྒྲུར་བའི་དགོས་པ་ཡང་སྒྲུར་བྱངས་པའི་སྒྲིང་པའི་མདོ་རྣམས་བྱངས་
 ལ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི། ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པའི་མདོ་དེའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་
 ལུ་བཞག་པ་དེ་ལ་འདི་ཞེས་ཉི་ཆོག་སྒྲོས་པའི་དབང་གིས། དེའི་གོང་ཉིད་དུ་ཤེར་བྱིར་
 གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བྱུངས་སུ་བྱངས་ནས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་
 གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པའི་མདོ་འདིའི་
 དགོངས་གཞིར་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟན་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པས་ན། འདིས་ནི།
 གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པར་མ་བྱད། སྒྲིང་པའི་མདོའི་

དགོངས་གཞིར་ཡང་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་པ་ཤད་སྟིང་
 པོར། ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་ནས་སྒྱུར་བྱངས་པའི་མདོ་རྣམས་བྱངས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཐབ་མོ་
 འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་སྟོས་པ་ནི། དེའི་གོང་ཉིད་དུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་
 མང་དུ་བྱང་ནས། ཆོས་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་
 འདིས་ཀྱང་སྟིང་པོའི་མདོའི་བྱིས་པ་མགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཞེས་སོགས་དང་སྒྱུར་ནས། དེ་
 འགྲེལ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཚུལ་ནི་སྟིང་པོའི་མདོ་
 དེའི་དགོངས་གཞིར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེའི་དོན་ལ་
 བཀྱི་བ་ཕུགས་སུ་བཞག་ནས་སྒྲས་ཟེན་དངོས་བསྟན་ལ་ནི་མཚན་དཔེ་གསལ་ཇོགས་
 ཀྱིས་སྒྲས་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་
 པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲགས་སྟེས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་མགྲུབ་མཛད་པའི་གཏམ་གྱིས་
 འབྲིད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྟིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་
 ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་སྟིང་པོ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ཆས་
 སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལུ་སྟེགས་པས་འདོད་པའི་བདག་ཏུག་
 པ་ཡང་དགག་བྱ་མི་ཏུག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་དང་
 མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ཏུག་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་བྱུང་པར་
 མེད་པར་འགྱུར་བས། བདག་ཏུག་པ་ནི་རང་སྟེ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་
 ཅིང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། སྟིང་པོའི་མདོ་འདི་ནི་བདག་མེད་ལ་སྒྲགས་
 པ་སྟོང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྒྲ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བྱང་དོན་ཡིན་པས་ན། དེ་ལ་ནི་དངོས་
 ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་སྟོ། །དེ་ཡང་སྒྱུར་བྱང་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ནི་གཞོད་

བྱེད་སྟོན་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུགས་སློང་པོར། འདུལ་
བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ལུགས་ཅེས་པ་སྟེ། ཞེས་
པ་ནས། གཞན་སྟེ་རིགས་ཅན་དང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དང་དོན་གྱི་སྒྲིལ་མེ་བཞིན་
པ་ལ་གཞིན་བྱེད་སྟོན་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༺ རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱུག་གི་བདེ་གཤེགས་སློང་པོ་ཡོད་པར་བརྟན་པའི་
མདོ་དང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བརྟན་པའི་
མདོ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།

དེའི་ཕྱིར་རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱུག་གི་བདེ་གཤེགས་སློང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་
ལྟར་ཡིན་ཞེས། དེ་ཡང་རྒྱན་རྒྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། །ས་རྣམས་སྒྲ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་
སྟེ། །བདེར་གཤེགས་སློང་པོ་དག་བའང་དེ། སློང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིས་སྒྲས། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སློང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་།
སྟོ་ཞན་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སློང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་
དང་བཅས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་ཀུན་གཞི་སེམས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་
སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་གཤེགས་སློང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་སློང་པོ་
ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་ཡིན་ཀྱང་། གྱིས་པ་སྟོ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་མི་ཤེས་སེ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། སློང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་

བསྐྱུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟར་གཞིའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་བསྐྱུངས་པས་ཚོགས་བདུན་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པས། སྤྱི་ལོ་དང་།
 ལྟར་གཞི་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱུ་གསུངས་པ་ཡང་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་། ཞེས་
 གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་བསྐྱུན་པ་དེ་ཡང་སྐྱུས་ཟེན་གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུན་པ་
 མིན་གྱི་གང་ལ་བསམས་ནས་སྤྱི་ལོ་བསྐྱུན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ལྟར་གཞི་
 བསྐྱུན་པས་ན། དགོངས་དོན་ལ་བསྐྱེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་འཛོག་
 དགོས་ཀྱི། སྐྱུས་ཟེན་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལོ་དང་ལྟར་གཞི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ནི་སྐབས་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ནོ། དེ་
 ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྱི་ལོ་དང་། དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱུ་ལན་དུ་མར་
 གསུངས་སོ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལོ་དང་ལྟར་གཞི་མི་ཏུ་གྲུབ་པར་ལག་ལེན་པས། ཞེས་
 པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོ་དང་དོན་དུ་བསྐྱུན་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ཡང་དང་དོན་དུ་འགྱུར་
 བོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ལྟར་གཞི་ནི་སྤྱི་ལོ་ཡང་འཛོག་པའི་སྐབས་
 དང་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་ལོ་འཛོག་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་སྐྱུ་བའི་ཞབས་
 གྱིས་ནི་སྤྱི་ལོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ལྟར་གཞིར་ལག་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ལྟར་
 གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱུས་བསྐྱུན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་
 དགོངས་གཞིའི་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་མི་འདྲ་
 སྟེ། ལྟར་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་རྣམ་འབྱེད་སྤྱི་ལོ་ཡང་འཛོག་ཅིང་།
 སྤྱི་ལོ་པའི་དོན་གསུང་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ནི་གོང་དུ་བཞག་ཟེན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། རང་
 བཞིན་མེད་པའི་སྤྱི་ལོ་དང་བསྐྱུན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ནི་དབུ་མ་ཐམ་འགྱུར་པ་འཛོག་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ལྟར་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་

ཡོད་ལ། རྒྱུ་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་
 ཆེས་ཟབ་དོན། རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུ་
 དོན་གྱི་མདོ་འདི་རྣམས་གང་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་། གཞུགས་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་
 སྟོན་པའི་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞར་ལ་ཀུན་
 གཞིའི་སྒྲིམ་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་བསྟན་པར་སྒྲིབས་བཞེད་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་སྟོས་སོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལྷན་སྟོང་པོར། འཇུག་འགྲེལ་ལས་སྤར་ལྟར་རྒྱུ་དོན་དུ་སྟོན་
 པའི་མདོ་རྒྱུངས་པའི་འོག་ཉིད་དུ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྟེ་བ་དང་མི་
 གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྟེའི་ནང་
 དུ་རྒྱུད་པ་འདི། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་རྒྱུ་དང་ཞེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་
 སྟོན་དུ་རྒྱུ་དོན་གྱི་མདོ་དང་དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དོས་བཟུང་ནས། དེའི་འོག་
 ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྟེ་བ་སོགས་བཞེད་བྱུང་བའི་མདོ་སྟེ་དེ་ནི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་
 སྟེའི་ནང་དུ་འཛིན་པས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མི་སྟེ་བ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པ་དང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་མདོ་སྟེ་གང་གི་
 བཞེད་བྱུང་དངོས་སུ་ཡོད་ན་དེ་ནི། སྟོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་
 གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་བ་དེ་ཡང་རྒྱུ་དོན་དུ་
 སྟོན་པའི་བྱུངས་སུ་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལྷན་སྟོང་པོར། ཞེས་རྒྱུངས་
 པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་བ་རྒྱུ་
 དོན་དུ་སྟོན་པའི་བྱུངས་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་རྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་བར་

སྤར་བཞིན་གསུངས་ནས་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༥ ཐམ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ངོས་འཛིན།

དེས་ན་ཐམ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས། ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཅེ་
ན། དེ་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་ཕོ་འདིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་
སུ་བསྟན་པས་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་ཡང་འདི་ལ་གང་
ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མ་ལཉན་པར།
གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུང་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དང་། ཡུང་ཁམས་སྟེ་
མཆེད་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
སྟེ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཕོ་འདི་དགོངས་གཞི་
ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་དེ་འཛིན་ཅིང་། དགོས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་
པ་དངོས་སུ་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ། རགས་པའི་
བདག་མེད་བསྟན་ཏེ་རྒྱུད་སྤངས་ནས་ཕྱ་བའི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་
པའོ། སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱུང་བྱས་ནས་བསྟན་ཅིང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མཐར་ཐུག་པ་
ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་
རྟོགས་ཀྱིས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་རབ་སྟོང་
པོ་ལ་མོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་། ཡུང་པོ་

ལྷ་པོ་དེ་དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་འོ་ཞེས་
མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱུང་པར་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་
འདི་ཉིད། རྒྱུ་ལའང་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྦྱར་དགོས་པས་ན་དོན་གྱིས་སྦྱར་བྱེད་པ་
ཡིན་གྱི། ཡང་ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུར་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་ན་དེ་དང་རིགས་
མཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་སྦྱར་བར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས།
འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ལ། ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་
མེད་པར་འགྲོ་བའི་རིགས་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པས། བསྟན་པ་ལྟར་བསྟན་ན། ཆད་
ལྟ་ཆེན་པོ་སྟེ་བས་དེ་སྟོང་བའི་ཆེད་དང་། རགས་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་
རྒྱུ་སྦྱངས་ཏེ་སྤྱི་བའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ། རོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་
དང་སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་འདོད་པ་ལྟར་དང་པོ་མིང་བརྒྱས་བཞག་ཙམ་
དང་སྤྱི་མ་གཉིས་མིང་བརྒྱས་མ་བཞག་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱོད་ནས་གསུངས་པས་ན་བྱུང་དོན་དུ་ཡང་
གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་མ་ཆེན་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
མེད་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་གྱིད་ཅི་ཡང་མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
རྒྱུ་འབྲས་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་རུང་པར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གཞོན་དོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྟོང་པོར།

༥ ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་བྱུང་པའི་འཛོག་ཚུལ།

འོན་ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པའི་ཆེན་པོར་འཛོག་ཅེན། ཞེས་པ་ནས་དེ་
འབྲུ་བའི་བྱུང་པའི་འཛོག་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཞག་པ་དང་མི་མཐུན་

ཡང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་སྒོ་གོས་མི་བདེ་པ་ས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་ནོ།། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་དྲང་དེས་ཀྱི་འཛིན་རྒྱལ་འདི་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་
 པས་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དངོས་སུ་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་ལྟར་དྲང་དེས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་འཛིན་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་ནི་དགོངས་དོན་སྒྲངས་ནས་དྲང་དེས་ཀྱི་བྱ་
 པར་འབྱེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འབྱེད་
 རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་པར་དྲང་དེས་ཀྱི་བྱ་པར་འཛིན་དགོས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིན་རྒྱལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་བ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
 དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སེ་སེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་
 རྣམས་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་འདིར་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་པག་པ་ལྟར་
 ལེས་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་བ་ཀྱི་བའི་རིམ་པ་ཡང་
 གང་ཟག་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་བསྟོས་པའི་བཀྱི་རྒྱལ་ཡིན་པས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་བའི་དབང་
 གིས་བསྟན་བཅ་གཏོགས། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འགལ་བ་མི་མང་པ་
 བར་མ་བད། གདུལ་བྱ་འབྲིད་བའི་ཐབས་ལ་མ་བས་ཤིང་། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་དུ་དེས་པ་རྟེན་པའི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ནི། འདི་རང་དུ་འདུག་སྟུང་པའི་ཡིད་ཆེས་
 གཏིང་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེར་མ་བད་གསུང་མེ་མེའི་བྱ་པར་ལ་ཡང་། གདུལ་
 བྱ་སོ་སོ་ལ་བསྟོས་པའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་ན། བདེན་པ་མེའི་
 ལེའུ་ལས་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་བས་ན་འདྲན་པ་འཛིན་ཏེན་ན། །ཆངས་པའི་སྐྱོད་བྱངས་
 གསུང་སྒྲོགས་མཁུན་པར་མཛོད། །དེས་ནི་ལྷ་མིའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐར་འབྱིན་པའི།
 །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་མཛོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། དེ་བཞིན་
 དུ་གང་ཟག་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཐེག་པ་རིམ་པ་གསུམ་ལ། རིམ་གྱིས་བཀྱི་རྒྱལ་ནི། དེ་

ཡང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྤྱད་ཀྱིས་པོས་ཁྱུས་པ་ལས། འོར་བུ་མཁན་གྱིས་བཀྲ་བ་
 གསུམ་དང་སྤྱི་བ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས། འོར་བུ་སྤྱང་བའི་དཔེ། རྒྱལ་བས་ཀྱང་།
 མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་རྟག་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་བདག་མེད་མི་སྤྱད་
 པར་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་
 འདུལ་བ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྤྱོད་མེད་
 གྱི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་
 འོག་ཏུ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་གཏམ་
 གྱིས་། སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛུགས་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཅན་
 རྒྱུད་དང་། རང་བཞིན། སྣ་ཆོག་པས། དག་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ནི་སྤྱིན་གནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འོར་བུ་མཁན་གྱིས་འོར་བུ་སྤྱོད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་
 དཔེར་མཛད་དེ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་གསུམ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འོར་བུ་མཁན་མཁས་པས། ཡོངས་སུ་མ་སྤྱངས་པའི་
 འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་དང་པོར་རྒྱ་ཚུའི་བྱ་བས་བཀྲས་ཏེ་སྤྱིར་རེ་བས་སྤྱིས་ནས་སྤྱོད་
 བ་དང་། དེ་རྗེས། ཉ་ཁུས་བཀྲས་ཏེ་བལ་གྱི་ལ་བས་སྤྱིས་ཏེ་སྤྱོད་བ་དང་དེ་རྗེས་
 དཔུལ་རྒྱས་བཀྲས་ཏེ་རས་སྤྱབ་མོས་སྤྱིས་ཏེ་བཀྲ་བ་གསུམ་དང་། སྤྱི་བ་གསུམ་གྱིས་
 རིམ་པར་སྤྱངས་པའི། འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལས། དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བ་
 བཞིན་དུ། མི་རྟག་སྤྱད་བསྐྱེད་སོགས་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་མཛད་དེ།
 གང་ཟག་གཅིག་དང་པོར་ཐོག་དམན་དུ་བྱིད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཚན་མེད། སྤྱོད་
 མེད་སོགས་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་ནས་ཐོག་ཆེན་
 དུ་བཙུང་དེ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་མི་

འདྲར་བར་འཛད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་
 འགྱུར་བའི་དཔེ་དོན་མཆོངས་པར་སྒྲིང་བར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིང་ཆུལ་གསུམ་པོ་
 འདི་ཉིད་གྱིས་གང་ཟག་ཅིག་དང་པོར་ཐེག་དམན་དུ་བྲིད་ནས་དེ་རྗེས་ཐེག་ཆེན་དུ་འབྲིད་
 ཆུལ་བསྟན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་དང་རང་བཞིན་བཟང་
 རན་སྣ་ཆོག་པ་དེ་དག་གི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ལམ་ལ་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ལ། སྦྱོན་གནས་སྤྲོད་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པས་ན་རྣམས་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། སྦྱིར་ཆོས་འཁོར་གསུམ་
 གྱིས་གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་ཞིང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་
 འདི་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་བཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེར། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
 འདིར་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་ །ཆུལ་བསྟན་ཅིང་
 ཆོས་འཁོར་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་རིམ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ།
 མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱུས་པར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 ལ་རིམ་གྱིས་བའི་བའི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོའི་བདག་མེད་ནི། སྒྲིང་ཉིད་སྒྲོན་པའི་སྤྲོ་རོལ་
 ཏུ་རྒྱུད་སྒྲིང་བྱེད་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཞི་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་འདྲ་
 བར་གསུངས་པས་ན་ཐུན་མོང་གི་བདག་མེད་གཙོ་ཆེའོ། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ནི་ཐེག་པ་
 དེར་ཞུགས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ན་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྒྲིང་པོར། ཞེས་གསུངས་པ་

ནི་ཆོས་འཁོར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱིར་མི་
 ལྟོག་པ་ནི་དེར་ཞུགས་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཆུ་རིག་པས་བཀའ་ལ་བ་ལྟར་གྱི་མདོའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་
 དབྱུ་མ་པས་བཀའ་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཐམས་ཅད་མདོ་དོན་དུ་འཛོག་ན་འཛོག་ཚུལ་དེ་
 དག་མི་མཐུན་པས་ན། གསུང་བ་པོ་བཙུམ་ལྟར་འདས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 རོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྟོན་ལུགས་ཡིན་པས་གསུང་བ་
 པོ་ལ་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་དོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རྒྱུན་ལ་བལྟས་
 བས་ཀྱང་སྟོག་གཅིད་ལ་གནང་བ་མེད་པ་དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དང་། རྒྱུན་ལ་
 བལྟས་ནས་དེ་ལྟར་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པས།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀྱང་གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ནང་
 འགལ་སྟོན་པ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་
 རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དེའི་བསམ་པ་ལ་
 བལྟས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་
 པར་གོ་བའི་སྟོང་དུ། རུང་བ་ལ་དེའི་བསམ་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་པ་དང་མ་ནི་བསམ་དབྱས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་སྐབས་སྤྱིང་རྗེ་དང་དགོས་པའི་དབང་གིས་པ་མ། བསམ་དབྱར་
 བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཆུང་མ་ནི་སྤྱིར་བཞིན་པའི་དོན་ལ་
 གཞོད་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་ལྟར་
 བྱ་དགོས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ནི་རུང་མི་འདྲའོ། །དེའི་སྤྱིར་
 གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གསུང་བ་པོའི་དགོངས་

པ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་གཅིག་དང་། གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་མིན་གྱང་
 གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལེགས་སྒྲིང་
 པོར། གཤམ་ཉེ་མཇུག་རིག་པས་བཀྲལ་བ་དེ་མདོའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་དབུ་
 མ་པས་བཀྲལ་བ་ཡང་མདོའི་དོན་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། གསུང་བ་
 པོའི་དགོངས་པ་མིན་གྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

༥ བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དང་མི་མཚུངས་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་པའི་ལུགས་སུ་
 མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་གསུངས་ཚུལ་རྣམ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐམ་འགྲུང་བའི་ལུགས་
 དང་མཐུན་པར་འཆད་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བྱམས་པ་གང་
 ཀླན་བཏགས་པའི་གཞུགས་དེ་ནི་རྣམ་སྤྲུལ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། རྣམ་པར་བཏགས་
 པའི་གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་སྤྲུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྣམ་སྤྲུལ་ཡོད་པར་
 བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། གང་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་
 གཞུགས་དེ་ནི་རྣམ་སྤྲུལ་མེད་པའང་མ་ཡིན། རྣམ་སྤྲུལ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ནི་དོན་དམ་
 པས་རབ་རྟེན་བྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ལེའུ་འདི་ཡང་རྗེ་
 བཙུན་བྱམས་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཡིན་པས་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ངོས་འཛིན་གྱི་
 སྐབས་འདིར་ཡང་། བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བྱམས་པ་ཞེས་འབོད་པར་

མཛད་དེ། གཞུགས་སོགས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ནི་
 འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཞུགས་དེ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་
 ཀུན་བཏགས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་ཀུན་བཏགས་དེ་ནི་གཞུགས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་པས་ན། དེ་ནི་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་རྒྱས་སུ་མེད་པར་བཟུང་དགོས་པར་གསུངས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཉོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་
 ཡོད་པ་ཡིན་པས་ན་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་བཟུང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འདིའི་རྒྱས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བྱ་ལ། དེ་ནི་ཉོག་པས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་
 པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཐག་ཁྲུལ་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
 བ་འདིར་འདོགས་བྱེད་ཉོག་པ་རྒྱས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་
 གཞན་དབང་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེས་ནི་ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་
 གྲུབ་ཚུལ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་སོགས་གཞན་དབང་
 དེ་ནི་རང་དབང་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཐ་སྐད་
 འཇལ་བའི་ཉོག་པའི་དབང་ལོན་པ་བཞག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅན་
 ལོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱས་སུ་
 མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེ་གཞན་དབང་བདེན་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ།
 ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དབང་གཤིས་ལུགས་སུ་མེད་པས། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཉོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་

མའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཐམ་འགྱུར་བའི་
སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅོང་དུ་འཛོག་ལུགས་གོང་དུ་རྒྱས་
པར་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདིར་གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་
རྣམས་མིང་ཅོང་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། མིང་གི་སྤྱོད་པ་ལྟོ་མེད་ཕྱིར་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་རིག་པའི་འགྲེལ་
ཚུལ་དང་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་དེ་ཡང་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་ཉིད་དུ་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། བྱམས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་འདོད་པས།
གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དེ་དག་
མིང་ཅོང་མོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
མིང་རྣམ་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པར་དམིགས་ན། གཞུགས་ཞེས་
སོགས་ནི་མིང་ཅོང་དུ་མི་རུང་བས་གཞུགས་སོགས་མིང་ཅོང་མོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་
པར་བྱ། དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་མིང་དེ་ཡང་མིང་ཅོང་ཞེས་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དྲིས་ཏེ་དོན་གྱི་
དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོབ་
པའི་ཆོན་གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་ཅོང་དུ་བཟུང་དགོས་པར་
གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གཞུགས་སོགས་ལ་མིང་ཅོང་དུ་བཟུང་ཚུལ་ནི། གཞུགས་
སོགས་མིང་རྣམས་འདོགས་གཞིའི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་པ་ཡོད་པར་
དམིགས་ན་ནི། མིང་ཅོང་དུ་ཡང་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །མིང་བཟོད་པའི་
གཞིའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་དེ་མེད་ན་ནི་མིང་དེ་ཡང་མིང་ཅོང་མོ་ཞེས་སྒྲུར་མི་
རུང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་དྲིས་པ་ལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
དོན་ན་ནི་ཅོང་གི་སྐྱས་བཅད་རྒྱུ་ཡང་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་
པས་མིང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་

བའི་བར་ནི་དངོས་པོ་ལ་སློབ་ཀྱི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི།
 གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས་གོང་གི་
 དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དང་
 མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ནི། དེས་ནི་གཞུགས་སོགས་མིང་བཏགས་པའི་གཞིར་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང་གཞུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ན་ཙམ་སྐྱེས་གཙོང་
 ཚུལ་སོགས་གང་ནས་ཀྱང་མི་འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་མཐད་སྤྱིང་པོར། གལ་ཏེ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་སུ་
 འཆད་ན། ཞེས་པ་ནས། འདོགས་པའི་གཞི་གཞུགས་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་
 ཙམ་མིན་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན།
 གཞུགས་སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན་དེའི་འོག་ཏུ། གཞུགས་
 སོགས་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་མེད་དམ། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་ལྟར་ང་མི་
 སྤྱོདོ། ཞེས་ལན་མཛད་ལ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་མཆིས། ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་ཡང་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྗེ་དང་ཐ་སྐྱད་གྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལན་
 འདེབས་པ་མཛད་དེ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་དོན་
 དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་རྣམ་
 རིག་པའི་སྐབས་སུ་ལེན་འདིས་སྤྱར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
 མེད་ཅིང་། ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་བྱང་དོན་བཀའ་
 ལོ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྐབས་འདིར་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན། མིང་དུ་བཏགས་པ་
 ཙམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་བཙུམ་མ་
 ཡིན་པས་ན། ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་ནི་
 མེད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་མིང་འཇུག་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་དེ་ནི་

ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་
 འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མེད་པར།
 གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་འདི་གཟུགས་སོ་སྟམ་པ་མི་སྐྱེ་ཡི་མིང་གི་
 དབང་གིས་སྐྱེ་བས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོ་བུར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་འོ། །ཞེས་ཇི་
 ལྟར་རིགས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དོན་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་དུ་
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་དེ་ལ་འདོགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 གཟུགས་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་དེ་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་
 མིང་ལ་བརྟེན་ནས། འདི་གཟུགས་སོ་སྟམ་དུ་འཛོན་པ་ནི་ཁྱོང་བས་འགྲུབ་པ་ལྟར་
 འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་གི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་
 གཟུགས་སོ་སྟམ་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སྐྱོ་
 བུར་དུ་བཏགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སྐྱོ་
 བུར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་སྤར་མིང་མ་བཏགས་གོང་ནས་གཟུགས་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་
 ལ་གྱིས་མིང་བཏགས་པ་ན་སྐྱོ་བུར་དུ་བཏགས་པར་ཡང་མི་འཛོག་ཅིང་། གཟུགས་
 ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བོ་རྩད་བཅད་ནས་འཛོག་པ་དང་། རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཆོན་བརྗོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གཏུགས་ནས་འཛོག་པ་
 རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་པས། དེ་ནི་
 སྤར་ཐོག་བསྐྱུས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་སྐྱབ་ལུགས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པའི་ལུགས་སུ་
 བྱས་པ་དེ་ཉིད་སྤར་རྒྱས་པར་བཞོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ལས་
 ལེན་རིགས་བམ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིརི་སྐྱོ་བུར་དུ་མིང་བཏགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བཏགས་པ་ན་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་
 གཟུགས་དེ་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བས་ཆོག་གི། །དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གཟུགས་ཀྱི་

མིང་ལ་བཏེན་ནས་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བའི་གཟུགས་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ། སྤྱིར་
 གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་དུ་ཡོད་དམ་མིང་བཏགས་པའི་
 བཏགས་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེའོད་པ་ལ་ནམ་ཞུགས་པ་ན་སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་དེའོད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བྱུག་པར་འཛོལ་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱུ་ཙམ་དུ་
 འཛོལ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །སློ་བྱར་བའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་གཟུགས་
 ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པ་དང་མཉམ་དུ་མིང་དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་སློ་ཡུལ་དུ་
 འཆར་བ་དེ་ཉིད་གཟུགས་མིང་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན།
 གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་གཟུགས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་འཛོལ་ཏེན་པའི་
 མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་སློའི་འཕྲུག་ཚུལ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་
 མིང་ལ་བཏེན་ནས་དེ་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་འཛོལ་བའི་སློ་དེ་ནི་གཟུགས་འཛོལ་བའི་སློར་
 འཛོལ་དགོས་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བཏེན་ནས་གཟུགས་དེ་སློ་ཡུལ་དུ་ཤར་
 བའི་དབང་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་འཛོལ་བའི་སློར་བཞག་གི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉུག་
 མའི་སྡོད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་ཚུལ་
 ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་གི་མ་མེད་པར་འབྱེད་པ་ལ་
 ནི་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འབྱེད་ཤེས་པ་ངེས་
 པར་དགོས་སོ། །དེས་ན་སློ་བྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་བཏགས་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་
 འཛོལ་གི་མིང་མ་བཏགས་གོང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སློ་བྱར་བ་ནི།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །དེའི་སྤྱིར་ལེགས་བཤད་སློང་
 པོར་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྐད་
 དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཅི། ཞེས་པ་ནས། དཔེར་ན།
 ལྷུང་གྲུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ས་བོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཕེན་པ་དང་འབྲེལ་

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་བྱུང་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་
 ཚེས་གང་ལ་ཡང་རང་རང་གི་མིང་མ་བཏགས་གོང་དུ་མིང་ཅན་གྱི་སློབ་མི་སྤྱི་བ་ཙམ་ཞིག་
 སྐབས་འདིར་ཡང་འཛོག་དགོས་མོད་ཀྱི་འདི་དང་རྣམ་རིག་པ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ནི་
 རིགས་པ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་
 མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཇུག་པ་དང་དོན་དུ་མ་ལ་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་མིང་རྒྱང་
 ཙམ་གྱིས་འཛོག་ཚུལ་རིགས་པ་སྤྲུལ་དང་འདྲ་བས་འདིར་བྱུང་དུ་རྒྱས་པར་མ་བཞག་
 ཅིང་། མིང་དེ་རྣམས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་རིག་པ་དང་མིང་འདྲ་
 ཡང་དོན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཆེས་མི་འདྲ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ནི་མིང་གི་འདོགས་ཚུལ་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་སློབ་བྱུང་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པར་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་
 བཞག་པ་དང་བཞིན་འགོག་པ་གཅིག་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པའི་མིང་གི་འཇུག་ཚུལ་ནི་རང་
 མཚན་གྱིས་དབང་གིས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པས། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་
 ཟེར་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པའི་རིགས་པས་འཕུལ་ན། རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མིང་གི་
 འཇུག་ཚུལ་གསུམ་ག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་སོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར་རྗེད་པར་བྱེད་པ་དང་བརྗེད་པར་བྱ་བ་དག་རྣམ་པ་དུ་མ་འདྲེས་པའི་སློན་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་དང་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་
 ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་དངོས་ཟིན་ལྟར་རྣམ་རིག་པས་བཀྲལ་བ་དེ་
 ལ་ནི་སྐབས་འདིར་མ་གྲུབ་པའི་སློན་གཟིགས་ནས་ཐེག་བསྟུས་ལྟར་སྤྱོད་དགོས་པའི་
 དེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་ཕྱི་
 མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀྲལ་པ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་སོ། །འོ་ན།
 ལེའུ་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་

བར་དུ་དངོས་པོ་གང་ཉི་བར་བཟུང་ནས། མིང་དང་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། དེ་ཡང་
 གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བར་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་རང་རང་གི་མིང་དང་ཐ་
 སྐད་འདོགས་པའི་ཆོ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་ལ་དམིགས་པའི་
 དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་དེ་བ་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་
 རྣམས་རང་རང་གི་མིང་དང་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་གཟུགས་སོགས་ཆོས་དེ་དག་
 གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས་ལན་གྱི་དེ་བ་མཛད་དོ། དེ་ལ་
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་ལན་ཞུས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་། འོ་ན་དེ་བ་སྤྲུལ་སེམས་པ་
 ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ན། དེ་བ་དེ་ལན་དེ་རྣམས་སྐབས་དོན་སྤྲོད་པོར་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་མིང་གི་
 གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས།
 གཟུགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་གཟུགས་སོགས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་ན། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
 ཟད་ཅེས་ཞུས་པའི་ཆོ། འོ་ན་དེ་བ་སྤྲུལ་སྐྱེད་སེམས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་དང་།
 གཟུགས་སོགས་མིང་དང་ཐ་སྐད་ཙམ་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་
 པར་འགྱུར་རམ། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རམ།
 མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་དང་ཀུན་གྲུང་ཡོད་དམ། བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་
 ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དེ་བ་དང་ལན་གྱི་དབྱེ་
 བཞི་ལེགས་ལའད་སྤྲོད་པོར་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དམིགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་མི་དགོས་པས་

ན་གཟུགས་སོགས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ།
 དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་འདྲ་བས་ན་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་
 སྐྱེ་འཛིག་དང་ཀུན་གྲུབ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མི་དགོས་པ་ཡང་
 སྤར་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་ལྟར་སྤྲོད་པར། མིང་འདོགས་པའི་གཞིའི་
 དངོས་པོ་འདུག་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་
 མིན་ནམ་ཞེས་པའོ། ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྐད་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་
 མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་ཡིན་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་འཆད་ཚུལ་ག་ལ་
 མཐུན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འདིར་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། མིང་དང་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་ཚུལ་རྣམས་
 མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤི་བ་ཤི་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
 པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྣམས་
 གཙོ་བོར་བྱེད་ནས་ལམ་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་
 བར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་
 རྒྱུ་མཚན་ལེའུ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་
 པ་འདི་ལ་ཐུག་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་ཀྱང་མདོ་
 སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལེའུ་འདི་དང་ཡུམ་གྱི་
 མདོ་གཉིས་སྐྱེ་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་འདྲའོ་སྟེ་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་
 རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པས་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་
 འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི། དེ་ལྟར་རོ། དེ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་རྣམས་ཡོད་དུ་
 གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་མར། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུས་

མཆོད་ཉིད་གསུམ་བསྟན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པ་གང་
 འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོད་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་
 དང་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ། ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི།
 ཀུན་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོད་མའི་དངོས་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་
 སོ་སྟེ་འདུ་རྟོག་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་
 བཏགས་པ་དང་ཐ་སྐྱད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གངས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དབང་ཙམ་
 གྱིས་བཞག་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོད་མའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་
 གཟུགས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
 རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་
 ལ་ཡང་རིགས་འགྲོ་ལོ། ཞེས་ཀུན་བཏགས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་ལུགས་སྟོང་པོར། སྟོབ་དཔོན་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱང་
 དོན་དུ་མི་འགྲོ་ལ་ཞིང་ཞེས་པ་ནས། བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་དོན་
 གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་པ་ལོ། གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་འདིས་
 རྟོག་པ་མིན་གྱི་གང་དུ་རྟོག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་སུ་སྟོན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། རྣམ་བརྟོགས་གཞན་དབང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོད་མའི་
 དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་བ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་མཛོན་པར་བཞེད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོར་བའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་

གྱི་མིང་དང་འདྲུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྐད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་
 པའི་གཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་
 ཆོས་གྱི་བར་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་
 དེ་ཉིད་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་གཞུགས་སོགས་ལ་བྱ་
 དགོས་པ་ནི་གོང་དང་འདྲ་ལ། གཞུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་པར་རྟོག་
 པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་ཞེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་སོ་ཆོར་བའོ་ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱུས་གྱི་སའི་བར་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་རྒྱུང་ཙམ་དང་། འདྲུ་ཤེས་གྱིས་བཞག་ཙམ་དང་། བཏགས་པ་
 ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྐད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་
 ཆོས་གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། དེ་དག་འཛོགས་བྱེད་མིང་
 དང་འདྲུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྐད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་
 བཏགས་པའི་གཞུགས་སོགས་ལ་འཛོགས་པས་ན། འདི་ནི་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་ཚུལ་
 ཡང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དུ་སྤྱིང་པོར། དེ་ལ་དངོས་པོ་
 དེ་ཞེས་པ་ནི་བཟོད་བྱའོ། །རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཟོད་པའི་ཚུལ་ནི་གཞུགས་ཞེས་
 སོགས་སོ། ། དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་མིང་སོགས་རྣམ་བཏགས་སུ་ལམ་དུ་པས་ནི་སྤར་
 བསྟན་པའི་བཟོད་བྱ་དང་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་རྣམ་བཏགས་སུ་ལམ་དུ་པར་བཟུང་སྟེ། འདིས་
 རྣམ་པར་བཏགས་པ་དང་འདི་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞི་གཉིས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས་ཀྱན་བཏགས་པའི་གཞུགས་
 དེས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞུགས་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་
 དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་གཞུགས་སོ་ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དག་གོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 རྩིས་འཛིན་ལུགས་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་དགག་བྱ་བའི་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་
 གྲུས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་གཞན་དབང་དང་། གཞན་
 དབང་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དང་།
 དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་
 དུས་སུ་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་ཡིན་པས་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རིགས་
 འདྲའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་ལ་སྤྲོད་པོར། དེ་ལ་རྣམ་བཏགས་
 ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོགས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ།
 ཆོས་དེ་ཡང་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་དེ་བོ་ཉིད་
 དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་མེད་རྒྱུའི་བདག་གམ་དེ་བོ་ནི་ཀུན་བཏགས་སོ། རྟག་པ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེས་དེ་སྟོང་བར་སྟོན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ་དཔེའི་སྟོང་ནས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་སོགས་རྩིས་འཛིན་
 ཚུལ་ནི། འདུག་འགྲེལ་ལས། སྤྱུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཀུན་བཏགས་དང་།
 སྤྱུལ་དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དེ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་མ་བཏགས་པས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་
 རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འགྲེལ་གྲུས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ།
 རང་བཞིན་བཅས་མིན་དང་། གཞན་ལ་མི་བཞེས་པར་གསུངས་པས་སོ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་ཀུན་རྒྱུ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་གྲུས་
 པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོད་པས་སངས་རྒྱས་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། དེ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིན་ལུགས་འདིས་མདོའི་དགོངས་པ་ལམ་ལ་

བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཐག་ཁྲུལ་སྐྱུལ་དུ་བཏགས་པ་ན་སྐྱུལ་དེ་ཐག་
 བ་ལ་མེད་པས། དེ་ལ་བཏགས་ཀྱང་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པས་ན་ཀུན་བཏགས་དང་
 མཚུངས་ཤིང་། སྐྱུལ་དེ་སྐྱུལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྐྱུལ་རང་ཡིན་པས་
 གཞན་དབང་ངོ་། རྟེན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་དེས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་བཞིན་ནི་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་བཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་
 ན། གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ནི་བཅོས་མ་དང་གཞན་ལ་བཞེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས་སོ། །ཡང་རང་བཞིན་ནི། སངས་རྒྱུ་གི་སྟོང་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་དངོས་ཡིན་
 པས་ཀུན་རྒྱུ་མ་བཏགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་ཀུན་རྒྱུ་མ་བཏགས་ཚུལ་ནི་རང་
 བཞིན་དེ་ལ་ངོ་ཐོས་གྲུབ་པའི་སྟོམ་བཏགས་པར་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་
 སངས་རྒྱུ་ལ་སྤང་པས་དེའི་དབང་གིས་བཞག་གོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་
 ལ་མ་རེག་པའི་དོན་ཡང་སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་
 རོར་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ཏེ་ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མ་རེག་པ་སྟེ་མ་གཟིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་ན། རྒྱུ་མཚན་
 དེས་སངས་རྒྱུ་སུ་འཛོག་དགོས་ཞེས་པའོ། དེས་ན་འདིའི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཉིད་
 དང་། རང་བཞིན་ལྟོས་མིན་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དགག་བྱ་ལ་བྱ་དགོས་
 པས་། རང་བཞིན་ཞེས་པའི་མིང་བཟོད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་དོན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་
 འདྲ་བའི་ཤེས་སོ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དུ་སྦྱོང་བོར། དབུ་
 མ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་ནི་ཡུམ་གྱི་མཛའི་དོན་འཇུག་འགྲེལ་ལས་
 ལམ་དཔ་པ་འདི་བཞིན་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། དོན་དམ་བཤེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ངོན་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་འགལ་བ་ནི་སྤར་ཡང་ལམ་དཔ་དོ།

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 ལ་ཡང་མིང་གི་བརྗོད་ལུགས་ཉི་མེད་བྱམས་ཞུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞུགས་དང་། གཞན་དབང་ལ་ནི་རྣམ་
 བཏགས་ཀྱི་གཞུགས་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་
 གིས་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཉི་མེད་བྱམས་ཞུས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་
 མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། རྩལ་འདི་ལ་གོ་བ་གཏིང་རྩལ་པ་ཅི་ནས་བྱའོ། དེའི་ཕྱིར་
 འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞུང་འཛིན་མེད་པས་
 གཞན་དབང་ལ་གཞུངས་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་བསམ་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་། གཞུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འཛིན་པ་ནང་ཤེས་པ་གཉིས་ཐ་སྐད་དུ་
 ཡོད་པར་མཚུངས་པས། དེ་གཉིས་ཀ་གཞན་དབང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཀུན་
 བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་རྩལ་ནི། དེ་གཉིས་
 རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐབས་
 འདིའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བཀག་རྩལ་བསམ་དགོས་སེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྤྲོད་པོར། ཕྱི་རོལ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་
 པར་མེད་པས། གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་
 གཉིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 ཀུན་བཏགས་པ་མི་འཐད་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱམས་ཞུས་ལས།
 རྣམ་སུ་ཡོད་བར་གསུངས་པའི་རྣམ་ནི། བསྐྱུ་བ་སོགས་ལས་རྣམ་བཏགས་གཉིས་སུ་
 ལའང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱང་མིན་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་ཡོད་དུ་ལའང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱང་མིན་པས། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྣམ་

ཡོད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད་པའོ། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཇུས་ཡོད་དུ་
 འཛོག་པའི་ཇུས་ཡོད་ནི། གཞུང་གཞན་ནས་ཇུས་ཡོད་ལ། སྐྱེས་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་
 རས་བཞིར་བྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དང་འདྲའོ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཀུན་བཏགས་ཇུས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡང་ཀུན་བཏགས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་བྱ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་དེ་ནི་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་ན་འདྲི། ཇུས་སུ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེའི་དབང་གིས་
 གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་བཞུགས་ན་གཞན་དབང་གཤམ་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་
 པས། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀུན་བཏགས་ཇུས་སུ་མེད་པར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་
 ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ལས་ཇུས་སུ་ཡོད་མེད་
 གསུངས་པའི་ཇུས་ནི་གཞུང་གཞན་ལས་ཇུས་བཏགས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཇུས་ཀྱང་
 མིན་ལ། དབྱམ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཇུས་སུ་བཤད་པ་ཡང་མིན་
 པས་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་ཇུས་སུ་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་
 ལུགས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་མིང་དང་བཟའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་
 བཏགས་སྲིད་པ་རྣམས་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཏགས་ཇུས་
 སུ་ཡོད་པ་ཡང་རྣམ་ཏྲོག་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཇུས་སུ་ཡོད་པར་བཞག་པའི་
 རྒྱུ་ནི་གོང་དུ་མདོའི་འབྲུ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
 འདྲིའི་རང་དབང་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་
 འགྲེལ་སོགས་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་ནི་མི་
 འདྲའོ། རྟེན་དབང་གིས་རྣམ་ཏྲོག་ཇུས་སུ་ཡོད་པས་ཇུས་ཡོད་དུ་འཛོག་རྒྱུ་དང་།
 རྣམ་ཏྲོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་བྱུང་པ་རྣམས་ནི་གོང་དུ་འབྲུ་
 བཤད་སྐབས་རྒྱས་པར་བཏོད་ཟིན་ཏོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། རྣམ་

བཏགས་མུ་ཡོད་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་རྣམ་རྟོག་མུ་ཡོད་པས་མུ་ཡོད་དུ་བཞག་གི་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་མུ་ཡོད་མིན་པར་གསུངས་པས། རང་དབང་བའི་སློབ་དཔོན་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ལམ་ལུགས་དེ་ཡིན་པས། མདོ་གཞན་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲའོ། རྣམ་རྟོག་མུ་ཡོད་པས་མུ་ཡོད་དུ་བཞག་པ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པས་ཡོད་པར་བཞག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ནོ། རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མེད་གི་བྱུང་པར་སྤྲེལ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐུ་དུ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་དང་མི་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཤམ་ན་ཆོས་ཉིད་མུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སྤྲེལ་སྒྲུབ་ཐེན་པ་དེ་ནི། གཤམ་གཞི་གཞན་དབང་ལ་བཞུགས་ནས་བཞག་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་གི་དེ་བོར་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པས་ན་མུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡང་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་ན། མུ་ཡོད་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིན་དགོས་སོ། གཤམ་གྱི་མུ་ཡོད་མེད་ལ་ཡུམ་གྱི་མུ་ཡོད་མེད་ལ་ཡུམ་གཞན་རྣམས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ནོར་ས་དང་། ལུགས་གཞན་དང་འདྲེས་པའི་འབྲུལ་ས་ཐམས་ཅད་བཞག་པ་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གཏན་ལ་པབ་སྟེ། མིང་ཅམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོད་མེད་གི་བྱུང་པར་རྣམས་ཀྱང་། གསལ་བར་སྤྲེལ་ནས་སྤྲེལ་གཞུང་དེ་རྣམས་གྱི་དོན་དཀྱིས་སྤྱིན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་སྤྲེལ་སྟེ་པོར། ཆོས་ཉིད་མུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་གྱི་ཀུན་བཏགས་གི་དེ་བོར་མེད་པ་དང་དེ་བཞག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་

དགོངས་སོ།། ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམས་
 གྲང་ལེགས་པར་བྱེད་པ་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་བཙུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགོད་
 པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། གོ་འཕང་དེར་བགོད་པའི་ཐབས་སམ་སྒོ་
 གཅིག་བྱ་ནི་བརྗོད་བྱུངས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བརྗོད་
 བྱུང་བའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དེ་ཉིད་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འདིས་གྲང་མདོ་སྒོ་དགོངས་
 འགྲེལ་བཞིན། བྱང་དོན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་འདུག་སྐྱེས་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་ལྷན་
 མཐས་པ། སྒོ་བ་དཔོན་ཤུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་མང་
 ཡང་། སྐབས་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་ཉིད་ཡུམ་གྱི་མདོ་
 དང་འདྲ་བར་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་བསྟན་བཅོས་
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་འདིར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་གསུངས་སོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་
 ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་བ་ཡང་མི་སྤང་བས་
 ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ལམ་མཚོ་གཞི་བ་
 ཅིང་ཕྱ་བའི་གནས། ཁམ་འབྲེས་ཇི་བཞིན་བྱམས་ཞུས་ལེའུ་འདིར་གསལ། །དེ་དོན་
 བདག་གིས་བཀྲལ་བའི་དགོ་ཚེགས་དེས། གུན་གྲང་བྱམས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག་
 ཅས་པ་ནི་སྒྲོན་ཚིག་གོ།

༥ འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པའི་འཛིག་རྒྱ་ཐམ་བ།

གཉིས་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པའི་ཚུལ་
 ལ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའི་ཚུལ་དང་། དེས་རང་མཚན་འགོག་ཚུལ་

བསྟན་པ་དང་། བཀའ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟན་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པའི་ཚུལ་
 ལོ། རྒྱུ་ལོ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེ་ཚེད་ལ་ཆགས་
 པའི་ཕྱིར། མ་མཛད་ཆམ་གྱོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དབྱེ་
 མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་དབྱེ་
 པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཛད་པ་དེ་ཐམས་ཅད། ཚེད་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཆགས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་མ་མཛད་པར་རྣམས་གྱོལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་
 པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས་པར་བསྟན་ཏེ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མཉམ་ཉིད་བཅུས་ས་
 སྟག་པར་འཇུག་པར་གསུངས་པ་བཞིན། མཉམ་ཉིད་བཅུའི་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
 བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་གཅིག་སུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་གྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པའི་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་རྣམས་གྱོལ་སྟོབ་པ་ལ་གོགས་གྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དང་། འཁོར་བར་འཆིང་གྱེད་
 ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཉིད་
 ཡིན་པས་ན། མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
 དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་འབྲེལ་ལས། བདག་ལས་
 མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སེམས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 བསྟན་ནས་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི། རྒྱུ་ལ་སེམས་དང་བདག་
 གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། རྟེན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། རྟེན་ཕྱིར་བཞེན་
 རས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། གང་ཕྱིར་དཔོན་པོ་བཞེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། རྟོག་

བ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ལུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟོན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་
 རན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྒྱ་མེད་ལས་
 སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། དབང་ཕུག་གི་སྒྲིའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་
 འདོད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ལ། སྐབས་
 འདིར་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་སོགས་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པས།
 རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་ན། གང་གི་ཕྱིར་
 རྟོག་པ་རན་པ་རྒྱ་མེད་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་དག་གི་སྟོན་སྟེན་བརྟག་པར་བྱ་མི་ལུས་པ་
 སྟེ་རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་མི་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྟོན་
 འབྱུང་གི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་ལྟ་རན་གྱི་བྱ་བ་མ་ལུས་
 བར་གཅོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོར།
 ལུགས་འདིས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་
 བྱེད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟོན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་
 གཏུགས་ནས་འཛོག་གོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་བདག་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་ལ་ནི་གཙོ་བོར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་
 པའི་རྒྱལ་པོ་རྟོན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇུག་
 འཇིག་རྟོན་དུ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འབྱུང་མིན་མོད་ཀྱི། རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་
 འཇིག་རྟོན་ཉིད་ལས་འདིར། རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གང་ཟག་དེ་ནི་དེའི་རོབ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 རང་གི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་དཔེ་ཡང་

འཛིག་རྟེན་ནི་ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་
 གུང་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ནི་ཤིང་རྩ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་པ་གང་ཡང་མི་འཇུག་
 པར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེད་རྩུབ་ནི་ལེགས་ལག་སྤྲོད་པོར། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་
 ལག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྷན་པ་དང་པན་རྩུབ་བརྟེན་པའི་རྩུབ་གཉིས་དང་
 དབྱིབས་ཙམ་དང་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཏེ་བདུན་དུ་བཙལ་བས་མི་རྟོག་གྲང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཟབ་མའི་ལྟ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོག་པའི་དཔེ་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འཇུག་པ་ལས། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། ཡོད་ཅེས་རྣམ་འབྱེད་པས་
 འདིའི་ཡོད་མི་རྟོག་། དེས་དེ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་སྒྲག་འཇུག་འབྱུར་བས། འདིར་དེའི་
 གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་། རྣམ་འབྱེད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་རྩ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དབྱུང་པའི་མཐར་མི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་
 བུར་གང་ཟག་གྲང་ཡོད་ཅེས་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་ཡོད་རྩུབ་ནི་བརྟགས་ཤིང་
 དབྱུང་ན་མི་རྟོག་ཅིང་། རྣམ་འབྱེད་པ་དེས་ནི་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་
 ལ་འང་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་འབྱུར་བས་ན། དབུ་
 མ་པའི་ལུགས་མཆོག་འདིར་གང་ཟག་དེའི་ཡོད་རྩུབ་ལས་གྲུབ་རྩུབ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་
 འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྲོད་པོར། ཐོག་མར་
 གང་ཟག་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་ན་མི་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདོགས་པ་འདི་གོ་སྤྲོ་བས་འབྲིད་པའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས།
 གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་བདུན་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་པོར་བྱུངས་ཤིག་ཅེག་པའི་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་རང་མཚན་

འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྟོན་འགྱུར་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་
 དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་འགོག་པ་འདི་ཉིད།
 ཐམ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགྲེལ་བའི་བྱང་
 ཆོས་སུ་སྤང་བ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་
 རིགས་པ་དེ་དག་གིས་བཀག་ཟིན་མོད་ཀྱང་། ད་དུང་འདི་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 ལ། འཇུག་པ་རྩ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་དང་། འགྲེལ་པར་གསུངས་
 པའི་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ། བཞི་པོ་དེའི་སློན་པ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 བཀག་ན་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དང་པོ་ནི།
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐམ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་གཟིགས་པས་
 ན་དེ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཕྱོགས་སུ་མའི་འདོད་པ་བྱངས་ནས་འཕུལ་
 འཆམས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཐ་སྐད་བཀགས་པའི་བཀགས་དོན་བཅུ་བའི་ཆེ་རྒྱེད་དགོས་པ་འདོད་ལ།
 དེ་ནི་ཐམ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་ཕྱིན་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་
 ཤེས་ཀྱིས་རྟོན་དགོས་པ་ལས་མ་འདས་པས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ།
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོན་དགོས་ཞེས་སློབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེས་
 མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་ཆེ་མ་གཟིགས་ན་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་དེ་མེད་པར་སོང་བས་ན།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་བྱངས་པའི་དམ་བཅའི་དོན་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།།
 དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐམ་བ་འདི་ཡང་

སྤྱགས་སྤྱི་དོར་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་ཞེས་འཕྲལ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རྟེན་འབྲུང་གི་རྟགས་
 གྱིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པ་དང་མི་འདྲ་བས།
 དེའི་སྤྱིར་རྟེན་འབྲུང་གི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་
 ཟུག་ནས། སྤྱིར་ཡང་འཕྲག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་བཞི་པོ་འདིས། རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་། འདིའི་རིགས་པ་འི་འཕྲལ་
 མཆོམས་བསྟན་པས་བཀག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ན་འདིའི་འཕྲལ་མཆོམས་གྱི་
 བཀག་ཚུལ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ནི་གང་གི་སློན་པ་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་པར་མི་རིགས་ཏེ། འཕྲག་པ་ལས། གཤམ་ཏེ་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྟེན་འབྲུར་ན། གེ་ལ་སྤྱིར་བས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་
 ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱུར་འབྲུར་ན། གེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་སྤྱིར་དངོས་ཡོད་མིན།
 ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ནི་དངུང་ཡང་གཤམ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
 འཛིག་ན་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་བ་ཆེན་པོ་འདེབས་དགོས་པས། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་བའི་སློན་པ་སྤྱིར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་སྤྱིར་བ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱུར་འབྲུར་བས་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་ལེགས་ལའང་སྤྱིར་པོར། འོ་ན་རྟེན་འབྲུང་གི་
 རྟགས་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགོག་པ་འདི་
 ལུགས་འདིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བྱད་ཆོས་སུ་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་དམིགས་
 བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བས་ལའང་པར་
 བྱེདོ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སློན་སྤྱིར་དངོས་བཞི་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤྱིར་མི་རུས་ཏེ་
 རིགས་པ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་ལའང་པར་བྱེདོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

༥ ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་རིགས་པའི་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐམ་པ།

དེ་ནས་འཇུག་པ་ཙུ་བའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་
 ཐམ་བ་ནི། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་ན། དཔེར་ན།
 སྤྱི་བའི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་དོན་བཙལ་བའི་ཆོ་ན་དཔྱོད་བྱེད་གི་སྒོས་ཆེད་དགོས་ལ།
 དེ་ལྟར་མ་ཆེད་ན་ནི་ཐ་སྐྱད་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་ན། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་
 དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱུང་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུལ་རོལ་ཏུ།
 གནས་ཆེད་མ་ཡིན་དེ་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། ཐ་སྐྱད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་མི་བྱ།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་
 པར་དབྱུང་ནས་འཇོག་ན་འཇོག་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་
 འཇོག་ཚུལ་དངོས་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཚུལ་རོལ་ཏུ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བའི་གནས་ནི་
 ཆེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་གི་དོན་ལ་རྣམ་
 པར་དབྱུང་ནས་འཇོག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྱིར་
 པོར། ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐམ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་
 རྒྱུ་པའི་དོན་རྣམས་དེ་ལྟར་དབྱུང་པས་ཆེད་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་དབྱུང་པར་མི་རིགས་པའི་དོན་དེ་ལ།
 གཏན་ནས་མི་དཔྱོད་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་དབྱུང་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སོང་བའི་དབྱུང་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱུང་པ་
 མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་གི་དོན་ལ་དབྱུང་པ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་
 མིན་པའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སོང་བའི་ཐམ་པ་སྤྱིར་ཤིང་། དེ་ལྟར་དབྱུང་

པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སོང་བའི་སྤྱད་པ་འདི་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དཔྱད་
མཚམས་ལ་བྱུང་པར་ཆེ་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔྱད་མཚམས་དང་ཕྱོགས་སྒྲིལ་གྱི་སྤྱོད་
སྤྱོད་ལུགས་དང་བཅས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་
གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་མིང་རྒྱུད་དེས་ཆོག་ལ། གལ་ཏེ་
དེས་མ་ཆོག་པར་ཡུང་པོའི་སྤྱོད་ནས་ཡོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་སྐྱེས་དུ་དཔྱད་པ་ལ་ནམ་
ཞུགས་པ་ནས་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་པས་དཔྱད་ཚུལ་དེས་དཔྱད་ནས་འཛོགས་པ་ནི་
མི་རིགས་སོ། །རང་རྒྱུད་པས་ནི་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ཙམ་ནས་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པར་མི་
འཛོགས་པས། དེའི་ལུགས་ཀྱི་དཔྱད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པའི་མིང་རྒྱུད་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞག་ཙམ་དེས་མ་ཆོག་པར་ཡུང་པོའི་སྤྱོད་ནས་འཛོགས་
དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛོགས་ཚུལ་ཡང་གང་ཟག་དཔྱད་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ན་བཏགས་པའི་མིང་རྒྱུད་ཙམ་གྱིས་ཡོད་གོ་མཚོན་པར་མིང་བཏགས་པའི་བཏགས་
གཞི་ཡུང་པོའི་སྤྱོད་ནས་འཛོགས་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ན་ཡུང་པོའི་སྤྱོད་ནས་
སློ་གཞོན་མེད་ལ་སྤྱང་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་སྤྱང་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་དེ་ཡང་སློ་
གཞོན་མེད་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་ཙམ་ཁོ་ནས་བཞག་པ་མ་གཏོགས། དེའི་གཉུག་མའི་
སྤྱོད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཐ་སྐྱད་བཏགས་
པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཨི་ཐི་བཞི་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ཐལ་
རང་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་མཚམས་མི་འདྲ་བ་ཡང་དེ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོགས་
ལུགས་འདི་ཉིད་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་དཔྱད་བཟེད་
དུ་མི་འཛོགས་པས། གོང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་དམ་གྱི་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་འཛོགས་
པའི་སྤྱོད་མེད་ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་། དེས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་

མི་ལུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་དོན་ཉིད་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་དོན་དམ་པར་དབྱུང་པའི་དབྱེད་ཚུལ་དངོས་ཡིན་པས་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་
 བྱེད་ལྟར་དབྱུང་ནས་བཞག་པའི་དོན་དེ་ཉིད། རིགས་པའི་དབྱུང་བཟོད་དང་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་
 དོན་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་དོན་དངོས་རང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་པས་ན།
 རང་རྒྱུད་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱེན་སྲོང་ལུས་ཟེར་ཡང་ཁོ་རང་ལ་སྐྱེན་སོན་གནས་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུགས་སྤྲོད་པོར། འདི་ལ་སྤར་ལུགས་ལྟར་
 དབྱེད་ལུགས་ཇི་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་ས་
 མཚམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནད་ཀྱིས་འདིར་ལུགས་ལྟར་བའི་དབྱེད་ལུགས་ཀྱི་དབྱུང་
 བཟོད་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་མི་འདོད་
 པས་མི་གཞོད་པར་སྤྲོད་སྤྲོད་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྐྱེན་སྲོང་སྤར་མ་དང་གནད་
 གཅིག་གོ། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 དབྱུང་བཟོད་དང་དོན་དམ་མདོན་སྤུལ་དུ་འཇུག་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་སོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པས་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སློ་གོལ་མེད་ལ་སྤར་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཚུལ་ནི་གོང་
 ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤར་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་
 གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིག་པ་ཡིན་པས་ན།
 ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་པས་དོན་དམ་པར་འཛིག་པ་མིན་ནོ་
 སྟམ་ན། འོ་ན། རང་རྒྱུད་པའི་འཛིག་ཚུལ་དེ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་
 ཙམ་དེ་མིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པར་བཞག་འདུག་པས་ན་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཐ་སྐྱོད་ལ་ནི་ཐ་སྐྱོད་དེ་ཉིད་བཏགས་པ་ཙམ་ ཀྱིས་ཚོག་གི་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་
 དོན་ལ་དབྱུང་ནས་མི་འཛིག་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་

བ་འདི་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་དེ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།
 དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྒྱུད་པའི་དོན་ཡོད་ན་ཙམ་གྱི་
 སྒྲིབ་གཙོད་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མིང་དང་བད་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བད་དང་
 ཐ་སྐྱོད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་ན་
 ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་
 སྒྲིང་པོར། གཤམ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དངོས་པོར་ང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། ཞེས་པ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་སྒྲིབ་
 ཀྱང་དོན་མི་འདོད་པས་སྒྲིབ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་ལ་བཙལ་ཞིང་དབྱུང་པ་ན། རྒྱུད་པའི་
 གང་ཟག་ཅིག་བཞག་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཤིང་རྩ་རྩམ་པ་འདུན་གྱིས་དབྱུང་པའི་
 མཐར་མི་རྒྱུད་པ་དང་མཚུངས་སོ། འོ་ན། ཤིང་རྩ་རྩམ་པ་འདུན་གྱིས་དབྱུང་པའི་
 མཐར་མི་རྒྱུད་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་
 བཏགས་ཤིང་དབྱུང་ནས་རྒྱུད་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྩ་ཡང་རྩམ་པ་འདུན་གྱིས་དབྱུང་པའི་
 མཐར་རྒྱུད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཤིང་རྩ་གཉིས་ཀ་
 བཏགས་ཡོད་དུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་
 ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུང་ནས་རྒྱུད་པའི་དོན་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་ཐ་
 སྐྱོད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་ཡང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་ཟེན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།
 དེའི་ཕྱིར་ལྷ་གུ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་པ་དང་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྷ་གུའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་

སྒྲིབ་དང་རྣམ་པ་ཞག་ཡོད་ལ། ཡང་རྒྱ་གུ་དེ་ས་བོན་ཐུས་གཞན་ལས་སྐྱེའི་ཞེས་པ་
 དང་། ཐུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྒྲིབ་དང་རྣམ་
 གཞན་དོན་མཐུན་གང་ཡང་མེད་པས་ན། འཛིག་ཚུལ་སྤྱི་མའི་དོན་ནི་ཐ་སྒྲིབ་དུ་ཡོད་
 པས་ཚད་མས་མི་གཞོད་ལ། སྤྱི་མའི་དོན་ནི་ཐ་སྒྲིབ་དུ་ཡང་མེད་པས་ཚད་མས་ཀྱང་
 གཞོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། དེས་ན་འདི་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པའི་
 བྱུང་པར་གཞན་ཡང་མང་ཞིང་། སྐབས་དོན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དང་དབྱེད་མི་
 བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞོད་བའི་ཆོས་ནི། གང་
 ཡང་མི་འཛིག་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེད་མི་བཟོད་པའི་ཆོས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་
 ཡིན་པས་སྤྱིའི་འཛིག་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པར་ནི་དེ་ལྟར་རོ། བྱུང་པར་གཅིག་ལ་སྤྱིར་
 བོ། གང་ཟག་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པ་ན་དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་མི་རྟོག་
 པ་དང་། དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་མི་འགོག་པར་གང་ཟག་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས་པས་ན། དེའི་སྤྱིར་དེ་འབྲའི་རིགས་ཤེས་དེས་གང་
 ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་ལ་མི་གཞོད་པ་ཞིག་ནི་
 དེས་པར་དགོས་སོ། དེ་དུང་རིགས་ཤེས་དེས་གང་ཟག་ལ་གཞོད་པར་སོང་བ་དེ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེ་འབྲའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོ་ཡང་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་
 འདི་དག་གི་བྱུང་པར་ལེགས་པར་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་ལཤད་ཟིན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་འདི་དག་གི་དབྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ནས་
 ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་དབྱེད་པ་སྤྱོགས་རེ་བ་དང་ལྟར་སྤྱང་རེས་ཆོམས་ནས་ང་རྒྱལ་
 ཏེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་བཀའ་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་། དེས་པ་དོན་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆ་
 ཅོམ་ཡང་འགོག་ནུས་པ་མི་ཡོང་བས་ན་དབྱེད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་

འཕྲུག་པ་རྒྱལ་པ་གཤམ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པ་
 ཡང་དག་གིས་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་དོར་ཏེ་དབྱུང་པར་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་
 གཏན་ལ་པལ་པའི་རྫོམ་སེམས་བྱས་ཀྱང་། ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་འཛོག་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ཤེས་
 ཀྱི་དོར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་གོ་བཅད་ནས་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འབྲུལ་དོར་ཙམ་ཡིན་
 གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཁའ་པལ་གཞིགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་ཡང་འབྱུང་ཉི་
 བས་ན། འདིའི་རིགས་པའི་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་མཚམས་ཟིན་པ་གང་ལས་ཀྱང་གཤམ་ཆེ་ནོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་ཤར་སྤོང་པོར། གང་ཟག་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་ལ་བཙལ་ཞིང་དབྱུང་
 པས་རྟེན་པའི་དོན་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་པ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། དེའི་དོན་ནི་འབྲུལ་དོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་
 བ་ནི། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བདེ་སྤྱུག་སྐྱེ་བ་དང་དཀར་ནག་གི་
 ལས་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཐད་ན་འཐད་མཉམ་དང་། མི་འཐད་ན་འང་མི་འཐད་
 མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྤར་བཞིན་དབྱུང་ན་ནི་དཔྱོད་བྱེད་གྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་མི་རྟེན་ལ།
 འབྲུལ་དོར་ནི་སྤུམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་
 གང་ཟག་སོགས་དོན་དམ་པར་དབྱུང་ནས་འཛོག་པ་ཙམ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་མི་འདོད་
 ཅིང་། ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བས་རྟེན་པར་བཞག་པ་འདིས་དོན་
 དམ་པར་དབྱུང་ནས་རྟེན་པར་སོང་འདུག་པས་ན། ཐ་སྐད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་ཤིན་
 ཏུ་འགལ་བས། དེ་འབྲུའི་གང་ཟག་དེ་ནི་རང་འཛིན་པའི་རྟེན་དང་དམིགས་ཡུལ་གང་
 དུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ནི། འཕྲུག་པ་ལས། འདི་ནི་རང་འཛིན་རྟེན་
 དུ་འང་མི་རིགས་ལ། འདི་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ཅས་དང་། མི་ཤེས་
 གཉིད་གྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཙན། རྣམས་གྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བཏགས་པ་
 དང་། སྤྱུམ་སྟོག་རྒྱ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛོག་རྟེན་ལས་ཀྱང་

ཡོད་མིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གང་
 ཟག་ཀྱན་ཇོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་ནི། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་གང་ཟག་དང་
 ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་ཏུ་པ་དང་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐྱང་དང་སྟེག་སྐྱུའི་
 རྩ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་དང་རྟ་སྐྱང་དང་རྩ་ལ་སོགས་པར་དངོས་གནས་
 ལ་སྐྱང་ཡང་དེ་སྐྱང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་པ་ན། དངོས་གནས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་དེ་དང་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཐ་སྟོན་
 དུ་མེད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོ་ན་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྐྱང་སོགས་མེད་
 དམ། འདིའི་དཔེར་ལེན་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྐྱང་
 སོགས་ཡོད་མོད་ཀྱང་རྟ་སྐྱང་སོགས་དངོས་གནས་པར་སྐྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་
 འཛིག་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱུར་མའི་རྟ་སྐྱང་དངོས་གནས་སུ་འཛིན་པ་
 ཡང་སྟགས་རྩམ་གྱིས་མིག་བསྟན་པའི་སྟོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ས་མ་བསྟན་པའི་
 སྟོས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མིན་པས་ན་དེ་འབྲའི་དངོས་གནས་སུ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མི་
 འཛིག་གོ དེས་ན་རྩ་མཚན་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིག་མིན་
 ལུས་ན། འོ་ན་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མས་གྲུབ་བོ་ཞེས་
 རིགས་པས་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་འགོག་མི་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ཡང་
 རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་
 ཡང་འབྲུལ་པའི་སྟོས་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲའི་འབྲུལ་པའི་སྟོ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་སྟོ་ནི་མིན་པས་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཞག་པ་དེ་དག་ནི་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་སྟོ་འབྲུལ་པའི་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀྱན་
 ཇོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་སྟོན་མེད་དོ་སྟེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་ཏྲག་འཛིན་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་གྱི་སྤེལ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མེད་མིན་བས་བཏགས་པ་རྣམས་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་ཏྲག་འཛིན་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་
 ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་
 ན་རིགས་ཤེས་གྱིས་བཙལ་ནས་མི་རྒྱུད་ཀྱང་དེས་མི་གཞོད་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་
 དང་། ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀས་མི་གཞོད་པ་
 ཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་དོན་དེ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པའི་གནད་གྱི་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཐ་
 སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡང་ཡིན་
 དགོས་པ་ནི། གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཙམ་སྐྱས་ཀྱང་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་གྱིས་མ་
 བཞག་པ་གཅོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་གཅོད་པས་ན། ལུགས་འདི་ལ་
 ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཕྱིན་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཡང་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ན་ཡོད་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་བོ། དེའི་ཕྱིར་
 མིང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གང་གཅོད་ན། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅོད་དོ། འོན་དེ་གཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་འཇལ་རང་བཞིན་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་
 པས། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྐྱད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བཞིག་དགོས་པས་
 ན། དེ་འདྲ་བའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་རིག་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་ཞེགས་སོ། འོ་ན།
 མཚོད་སྒྲིན་གྱིས་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་རིགས་ཤེས་གྱིས་གཞོད་པར་
 འགྱུར་རམ་སྐྱེས་ན། དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་གཞོད་ཅིང་ཚད་

མས་གྲུབ་བོ།། དེས་ན་དོན་དང་ཐ་སྐྱོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
 བྱེད་ཐ་སྐྱོད་ཀྱིས་དབང་གིས་བཞག་ཀྱང་མི་ལྷས་ལ། དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་ན་མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་འོས་མེད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྲོད་པོར། དེས་ན་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་
 ན་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བས་སྐྱེད་པ་འགལ་མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས།
 དོན་དང་ཐ་སྐྱོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་
 སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འོས་མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།
 དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི།
 ཆོས་རྣམས་དང་འདྲ་བར་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་མི་སྐྱེད་ཅིང་།
 ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་འདྲ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡོད་ཚུལ་ལ་རིག་
 ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པས་མ་སྐྱེད་པར་བཞག་པ་དང་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དུ་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཁྱད་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་མིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མིན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་དེའི་སྐྱེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པས་དེའི་སྐྱོན་སྤངས་ཀྱང་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྐྱོད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོད་མ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཐ་སྐྱོད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མར་མ་སོང་ཞིང་། དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལུལ་
 དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེནོ། དེའི་ཕྱིར་སྟུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་གསུང་
 དུ་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་སྟུ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཀྱང་སྟུ་གུ་བདེན་མེད་
 ཡོད་པ་དངོས་ལྷགས་གང་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་གསུངས་པ་ཡང་གནད་འདི་དག་ལ་ཐུག་
 པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་པོར་འཛོག་དགོས་

པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བ་ཐོག་མར་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་དུས་སུ་ནི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
 རིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཙམ་ལ་ཡང་མེད་པས་ན། རོན་དམ་བཤེན་པ་རིག་
 ཤེས་དེས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་རིག་ཤེས་དེས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། དེས་ན་རོན་དམ་བཤེན་
 པ་ལ་དཔྱད་པ་ཡང་དེ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་རོན་དམ་པའི་རོ་བོ་ནི་སྟོས་
 པའི་མཐར་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྟོང་གྱི་དབྱེད་པ་མི་རུས་པས། རོན་
 དམ་བཤེན་པ་ལ་དབྱེད་པ་བྲལ་བའི་རོན་དེའི་ཡོད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པའི་རོན་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་ཡང་ཡོད་ཚུལ་མིང་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོག་པར་དེའི་རོན་དམ་པའི་ཡོད་ཚུལ་དབྱེད་ན་
 མི་ཆེད་པ་ནི་བཤེན་པ་གཉིས་ལ་འབྲ་བས་འདིའི་དབྱེད་ཚམས་ཟིན་པ་གནད་ཆེའོ།
 དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་ཐ་སྟོང་གྱི་དབང་གིས་
 སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་སོ།

༥ རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ཀྱི་ རོས་འཛིན།

འོ་ན་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ནི་ཇི་ལྟ་
 ཅུ་ཞིག་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་རོན་དུ་འཛིན་སྟངས་ན། དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རྣམས་
 སྤང་ཡུལ་དང་། རྟོག་པ་རྣམས་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རོན་ལ་
 ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་ཅིང་དེ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ཡང་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་འདི་ནི་སྤང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བས་
 རོན་འཛིན་རུས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 ལུ་ལ་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་རང་གཉིས་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་

ཚུལ་དང་། གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།།
 དེའི་ཕྱིར་རང་གི་དེ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་
 པ་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་དེ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། འདིའི་
 བཏགས་ཡོད་དེ་ཡང་ཆོས་དེ་དངོས་མིན་བཞིན་དུ་དེར་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་
 འཛོག་པ་གཏན་མིན་པས། ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པའི་བཏགས་ཡོད་འདི་ལ་ནི་
 སངས་རྒྱུས་དང་སེམས་ཅན་མཚན་ཉིད་པ་དང་འཆིང་གྲོལ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི་གཞན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ནི་རྣམ་
 གཞག་དེ་དག་ཡེ་མི་འཐད་དོ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་
 ཐུག་ཏུ་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་རྣམ་གཞག་མཚན་ཉིད་པ་འཛོགས་མ་
 བྱུང་ན། རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་སྟོང་དུ་འབྱེར་བཤམས་ཏུ་འདུག་པས། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
 གོམས་པ་ཆེ་བས་ལན་འདུག་པས་ན། ཕྱིན་ཆད་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པའི་དོན་དུ་ཤར་བར་བྱས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་དེ་དོར་ལ་ཐམ་འགྲུང་བའི་ལུགས་མཚོག་འདི་ཉིད་བཟུང་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་དབྱེད་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བཞིན་ཟད་པས་ན། ཞེས་པ་ནས། ད་དུང་རྟེན་འབྱུང་
 གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་མཤམ་བ་ཡིན་པས་ལུགས་འདིའི་གོལ་ས་ཆོན་
 པོ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

༥ དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་ཐམ་བས་དགག་པ།

རྩ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་བདག་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་

དབྱུང་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅུས་ཏེ། འཇུག་པ་
ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
རིགས་མིན་པའི། རིགས་དེས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། བྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་
གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས།
དེའི་ཆེ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་ནི་
མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དེས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྐྱད་དུ་
ཡང་རིགས་པ་མིན་པ་སྟེ་མེད་ན་བྱོད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་
ཉིད་དེ་གང་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྟོན་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་
སྟོང་པོར། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ལེགས་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྐྱད་དུ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་དབྱུང་ནས་འགོག་པས་མི་
ལེགས་ན། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་
ཡང་མེད་དོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་
ཅུས་ཀྱི་རིགས་པས་རང་མཚན་གྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཅུས་ཀྱང་། རང་མཚན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལས་
ལེན་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་ལེན་པས་ནི་མ་ཁྱབ་པོ། ། དེས་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་དེ་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་
རིགས་པ་འཇུག་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཡིན་ལ།

༥ འགྲེལ་བས་ལུང་དང་སྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པའི་རིགས་པ།

དེ་ལ་འགྲེལ་བས་ལུང་དང་སྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།

འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་དབྱུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི།
 གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཚད་མ་མེད་པ་དང་གང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་
 གང་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། གང་མ་སྐྱེས་པ་དང་གང་མ་བྱུང་བས་ཆོས་
 རྣམས་། མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་
 རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་བར་དུ་འོད་སྤངས་ཀྱིས་
 ལུས་པ་ལས་གསུངས་པ་བྱངས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་སོ།
 དེའི་དོན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོད་སྤངས་ཞེས་བོས་ནས། དབྱུ་མའི་ལམ་རྟག་
 ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་གནས་པ་ན། དེ་ལས་
 ཐབས་ཀྱི་སྟོན་གཞན་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་
 པར་བྱེད་ཅིང་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བར་བྱེད་དོ། །དེས་ཆོས་གང་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་
 སེམས་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཆོས་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་རང་
 བཞིན་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བས་ན། ཆོས་
 རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་པའི་
 མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི། དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་སོགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་

མཚན་མ་མེད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལས་ན། ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་མཚན་མ་མེད་པ་ནས་
 ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་བར་གྱི་དོན་རྣམས་འོད་སྤྲེང་གིས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 ལུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་ནས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་པས་ན། རང་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གིས་གྲུབ་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལེགས་སྟོང་པོར། ལུང་དེས་རྣམ་རིག་པའི་སྟོང་པ་ཡང་མི་འཐད་
 པར་བསྟན་པར་ལེགས་དོ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་
 བ་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྟོང་བར་མ་སོང་བས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་ཞེས་
 པ་མི་འཐད་ལ་ཞེས་པ་ནས། བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་
 ཀྱང་གྲུབ་མཐས་བདེན་པ་འཇམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་ལུང་དེས་ཞེས་པའི་ལུང་ནི་བྲངས་མ་ཐག་པའི་
 འོད་སྤྲེང་གིས་ལུས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་དག་
 ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དགག་བྱ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་
 ཆོས་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་གིས་ཆོས་
 རྣམས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དང་
 ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གིས་མི་སྟོང་ཞེས་
 འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་
 འཛོག་ན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འཛོག་དགོས་པས་མདོའི་དོན་
 འཆད་ཚུལ་མེད་པར་འགྱུར་པོ། དེས་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་
 ཚུལ་མི་ཤེས་ན། རང་སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། ཁོ་

རང་མ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྟོང་ལས་མ་འདས་པས། དགག་བྱའི་སྟོང་
 ཚུལ་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རིག་པས་ཀྱང་གཞན་དབང་གཟུངས་
 འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་
 བཞག་ན་ཡང་དེའི་བྱད་པར་འབྱེད་མི་ཤེས་པས། དེ་འབྱེད་རིགས་ལ་ཁ་གཏོང་གི་
 ཡིན་བྱུང་མཉམ་འཛིན་གྱུ་བ་ཙམ་ལ་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། དགག་བྱའི་སྟོང་འཛིན་
 ཚུལ་དང་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེའི་སྤྱོད་ཆོས་
 རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཚང་བྱིན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
 སྟོང་ཚུལ་འོང་བས་ན། ལྷན་པས་འདིའི་དགག་བྱ་སྤྱོད་སྟོང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི།
 དེ་ལས་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་མིན་པས་དེ་འབྱེད་མཚམས་བྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་མཛོན་གྱུར་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་
 གྲུབ་མཐས་འཐད་པ་བཅུག་པའི་བདེན་འཛིན་དང་སྟོང་འདོགས་མཛོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་
 སྤྱིད་དོ། །གཟུངས་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་
 པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་འདོགས་ཡོད་པ་མི་འགལ་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

༥ བཀག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན།

གསུམ་པ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་
 ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་
 པ་ན། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 གི་སྟོང་དུ་རང་བཞིན་བཀག་ཙམ་དུ་འཛིན་གམ་རང་བཞིན་བཀག་པའི་ལུས་དུ་ཆོས་
 གཞན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཞིག་འཕངས་སྐྱམ་དུ་རྟོག་པ་བྱེད་པ་ནི། ལྷན་པས་འདིའི་ལྟ་བ་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་གྱི་སྤྲིང་པོ་འཆོལ་ལུགས་ཡིན་པས།

༩ དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།

འདི་ལ་ཐོག་མར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བོ་ངོས་བཟུང་དགོས་པས་དེ་ལག་པར་བྱའོ།
 དེ་ཡང་མེད་དགག་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་བ་ཀུན་ལུ་དུ་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་མི་འཕེན་
 པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། མ་ཡིན་དགག་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་བ་ཀུན་ལུ་དུ་ཆོས་གཞན་
 འཕེན་པ་འཕྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་དེ་ལྟར་རོ།
 དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་ནི་
 མེད་དགག་ཁོ་ན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་དེའི་བསྐྱུབ་བྱར་འཛིག་པ་ནི་མི་
 རིགས་པ་ཆེན་པོ་འོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ལག་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར། ལེགས་ལྷན་
 གྱིས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་བཞི་ཀ་མེད་དགག་ཏུ་ལག་ལ། རྒྱ་བས་ཀྱང་
 བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་དམ་བཅའ་གཞན་ལ་ཡང་འབྲུའོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་
 དག་ལ་མེད་དགག་དགོས་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་
 ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་སློབ་ལ་འཆར་བ་ན། དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་
 དངོས་སུ་བཅད་ནས་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་བདེན་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་
 མ་ཟིན་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟོབ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་བདེན་
 པའི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་འཆར་བ་ཡིན་ཀྱང་། དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བཞིག་
 གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་མ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་འོ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་
 འཛིག་པ་ལ་ནི་དེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བཀག་པ་འཕྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

བྱི་སྐྱབས་འདིའི་དགག་བྱ་བཀག་པ་དང་བཅད་པར་མི་འགྲོའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 བཤད་སྒྲིང་པོར། འོ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་རྟགས་གྱིས་བཀག་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་མ་བསྐྱབས་ཞེས་སྐྱབ་ལྟར་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་ཆོག་གིས་ཟིན་
 པར་དགག་བྱ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་འཆར་བ་ན་སྒྲིམ་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 འཆར་བ་ཡོད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་དགག་ཀྱང་
 དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པ་མེད་དགག་དང་འདྲ་ཡང་དེ་བཀག་ལྟལ་དུ་ཆོས་གཞན་
 འཕེན་ཚུལ་ཡང་། རྟོག་གོ་འབར་བར། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་དོ་བོ་
 ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ། དཔེར་ན། འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས་བྲམ་ཟེ་འདྲ་བ་དེ་ལས་
 གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་
 རིགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པར་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་མེད་དགག་འཛོག་
 ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པ་ནི། རྟོག་གོ་འབར་བར། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་
 ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་གྱི་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་མི་
 བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེས་ཆང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་
 འགོག་པར་ཟད་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེ་འམ་མི་བཏང་ངོ་།
 ཞེས་མི་བཛྲོད་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་དོན་ཡང་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་
 བྱི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཀག་པའི་ལྟལ་དུ་ཆོས་གཞན་
 འཕེན་མི་འཕེན་ཞེས་པའི་ཆོས་གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲིམ་པ་སོགས་
 སྐྱབ་པའི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཡང་མི་འཕེན་པར་འཛོག་གོ། འདིའི་འཕེན་མི་
 འཕེན་ཀྱང་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཀའ་ལྟལ་དུ་ཡིན་
 པས་ན་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པ་གཞན་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ལྟལ་དུ་འཕེན་མི་འཕེན་བརྩི་བ་ནི་མིན་

རོ།། དེ་ཡང་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་
 སོགས་དང་བྲམ་ཟེ་ཆང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་མི་འཕེན་པའི་ཚུལ་ལཡང་པ་
 བཞིན་རོ།། དེའི་སྤྱིར་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་
 མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་བྱུང་པ་འཛོག་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་
 མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་པ་མེད་དགག་ཏུ་ལཡང་པ་དང་། ཆོ་དཔག་མེད་ཅེས་པ་མ་ཡིན་
 དགག་ཏུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་པ་ལ་ནི་ཆོས་གང་ཡིན་གྱང་རང་མ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 སྐྱུས་དགག་བྱ་བཅད་པ་དང་རང་རྟོགས་པའི་སྒྲོལ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་རྣམ་
 པ་ཙན་དུ་འཆར་བ་གང་རུང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཡང་
 སྒྲིང་པོར། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལ་གཉིས་
 ལས། ཞེས་པ་ནས། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུས་བཅད་པ་དང་རང་རྟོགས་པའི་སྒྲོལ་
 དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་འཆར་བ་གང་རུང་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱིར་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཡིན་གྱང་གང་
 ཐག་གི་སྟེང་དུ་དེ་བཀག་པ་ན་དགག་བྱ་བདག་བཀག་པའི་ལུས་དུ་སྐྱབ་པ་འཕེན་པར་
 འདོད་པས་ན་མེད་དགག་ཏུ་མ་བསྐྱེད་པར་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས། གཞི་
 གཞན་དང་ཆོགས་ན་ཡང་ཆོས་གཞན་འཕེན་པས་མེད་དགག་མིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་
 ཏུ་འཛོག་གོ་ཞེས་སྐྱུས་པ་གཉིས་གྱང་འབྲ་བས་མི་རིགས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་དགག་པ་
 གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་ནི་གོང་དུ་ལཡང་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། འོ་ན་བྲམ་
 ཟེས་ཆང་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཆོགས་གྱང་མ་ཡིན་དགག་
 ཏུ་མི་འཛོག་པར་མེད་དགག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། འདིའི་
 སྐབས་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་དེ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་བརྗོད་པའི་གཞི་

ཡིན་གྱི་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མིན་པས་ན་ཕྱོགས་སྒྲིའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའད་སྟོང་པོ། །ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ལྟ་
 བུ་མེད་དགག་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མ་ཡིན་དགག་ལ་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་
 ཏུ་ཆོས་གཞན་འཕངས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འབྲེལ་ལའད་ཏུ་
 བྲངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། དེ་ལྟར་རང་ཆོག་མི་སྟོན་པར། མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་། དེ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་ལེགས་ལའད་སྟོང་པོར། དེ་ལ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི།
 མཆོད་སྦྱོན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བཟ་བཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཆོག་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་སྒྲུབ་
 པ་ནི། མ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་། ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་
 འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆོག་གཅིག་གིས་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་ནི་དངོས་ཤུགས་ལ་ཆོས་
 གཞན་འཕངས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཆོག་སྟེ། མཆོད་སྦྱོན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བཟ་
 བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། རང་གི་ཆོག་གིས་མི་སྟོན་པ་ནི། སྒྲེས་བུ་
 གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བཅས་ཟེ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་བྱུང་པར་མ་ངེས་པའི་
 སྐབས་སུ་འདི་བཅས་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། འཕེན་ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་གང་བྱུང་ཡང་
 མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་འཕངས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 དགག་ལས་གཞན་མེད་དགག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་པོས་ནི་
 ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་དང་། གཉིས་པས་དངོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། གསུམ་པས་
 དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕངས་པ་དང་། བཞི་པས་སྐབས་ཐོབ་གྱིས་འཕངས་པ་
 དང་བཅས་པའི་འབྲེན་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་མི་བྱེད་དོ། འདི་ལ་སྒྲོན་གྱི་ཁ་ཅིག་དབུ་
 མ་ཐམ་འགྱུར་བ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་

མེད་པ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་རྟགས་དང་དེ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་མེད་ཅེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ།
 དེས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གཞུང་གི་མེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་
 བཞག་པས་དེ་ནི་མི་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞན་དག་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དེ་
 འདྲའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དེ་མེད་དེ། དེའི་ཞེས་བྱེད་དུ་
 ཆོག་གསལ་ལས་ཁོ་བོ་ཙག་ནི་འདི་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་
 གཞན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་
 ཙག་ནི་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཀོད་ཀྱང་འདིའི་དོན་ནི་པ་རོལ་པའི་འདོད་པ་
 ལྟར་མིན་གྱི། རང་ལུགས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཐད་སྒྲིབ་དུ་ཡང་མེད་པའི་སྒྲོ་སྐྱར་གྱི་
 མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་མེད་པར་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་
 གསུམ་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱེས་སུ་འགོད་པ་མི་མཛད་པར། པ་རོལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་
 བརྟགས་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འདུག་པར། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་
 འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་
 གིས་བཤད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་གི་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཙན་
 དུ་བཤད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་རྟོག་གི་འབར་བ་བྱུངས་སུ་
 བྱངས་པར། ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དག་གི་
 པ་ཙན་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད་གྱི། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུངས་སུ་འབྲེན་ཀྱང་། དེའི་དོན་ནི་དག་གི་བྱ་

དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་དོན་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་
མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བ་ཤོལ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་
བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་འདི་ལ་
འབྲུལ་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མང་དུ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཇེ་ཡལ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་
ལེགས་པར་བཀག་ནས་དེ་དག་ལྟ་བུའི་ལམ་སྒོལ་དང་པོར་བཀོད་ཟིན་པས་འདིར་རྒྱས་
པར་མ་སྒྲོམ་སོ།།

༥ དེས་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དྲོགས་པ་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ།

དེས་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་དྲོགས་པ་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་
མེད་པར་གསར་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྒོ་དེས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་
ལུགས་ལ་རྟོགས་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པར་
གསུངས་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སྒོ་དེས་ཆོས་ཙན་གང་ཟག་ལུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལ་ནི།
དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དྲོགས་པ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་སམ་སྐྱམ་
ཞིང་། དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་ལས་དེའི་
ལུ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་བཅིས་ནི་གང་ཟག་ལ་བཅི་བ་མིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་
གང་ཟག་བདེན་མེད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཕངས་མ་འཕངས་བཅི་སའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ནི་
དངོས་ལུགས་གང་ལ་ཡང་མ་འཕངས་པར་འདོད་པ་ནི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་ཐས་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་ཀྱང་། ཆོས་ཙན་ལུགས་རྟོགས་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་བས། དེ་ཡང་ལེགས་
བཤད་སྟིང་པོ་འདིར་མེད་དགག་གི་འཛོག་ཚུལ་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་།
ཁྱད་པར་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབ་པོ་གཞན་གྱིས་གཞི་སྐྱབ་པ་གཞན་དང་འཛོགས་ན་བསྐྱབ་བྱ་
མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འཛོག་དགོས་ཞེས་སྐྱས་པའི་སྒྲིན་སྟེང་ཚུལ་

༥ ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་མཆོག་གི་མ་མེད་པ་
རྣམས་ཤོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ།

དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་མེད་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་མཆོག་གི་མ་མེད་པ་རྣམས།
 གོང་དུ་རྒྱས་པར་རིམ་པ་བཞིན་གཏན་ལ་པབ་ཟིན་པའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་རྣམས་ཤྱིགས་
 གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ན། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅོམ་པ་
 དང་སྐྱེ་མེད་མ་ཡིན་པར་བགལ་བའི་རྩལ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་པ་དང་། རང་རིག་
 མེད་པ་དང་། ཤྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་གསུམ་པོ་འདྲིཉིད་ཡིན་ལ། ཡང་རྩ་ཤེའི་དགོངས་
 པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སྐྱེ་མེད་མ་ཡིན་པར་བགལ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 མེད་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་

དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། དེ་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བྱུང་བ་དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་
 གཞི་མི་འཛོག་པའི་ཚུལ་ཡང་ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བརྟན་པར་དེ་འདྲ་མི་འཛོག་པར། ང་མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱིས་ལས་གྱི་བག་
 ཆགས་འཛིན་པ་དང་། ལས་འགགས་མ་ཐག་པ་དེས་ཀྱང་བག་ཆགས་འཛིན་ལུས་པའི་
 གནད་གྱིས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་ཡིན་པས། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ཀུན་གཞི་མེད་པར་
 འཛོག་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་ན་ལུགས་མཆོག་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་
 ཆོས་སུ་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་
 རང་གི་ཡུལ་གསལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འཛོག་གི། རྟེན་ལས་ཤེས་པ་ལ་
 གསལ་བ་གཞན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་མེད་པའི་གནད་གྱིས་རང་རིག་མེད་པར་
 བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་ཙན་གྲུབ་
 པར་ཡང་བཞག་ལ། དེའི་གནད་གྱིས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་ནང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་པན་
 ཚུན་བཞུགས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་བཞག་པས་ན་རྒྱུ་མཆོན་དེས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་དུ་འཛོག་པ་འདི་ཡང་ལུགས་མཆོག་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་གྱི།
 འོག་མ་གཞན་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་འཛོག་མི་ལུས་སོ། དེ་དང་འདྲ་བར་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་
 མེད་པ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡང་སྐྱབ་མི་
 ལུས་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 བདག་མེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དེའི་བདག་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་
 བདག་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་བདག་མེད་ཚོགས་པར་སྒྲིམ་པ་ཉན་རང་ལ་མེད་པའི་
 གནད་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་

ནོ། རྟེན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འཕགས་པའི་གཞུང་
འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། གྲུབ་ཐམས་
ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས།
རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་གྱི་གཞན་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་
དོ། དེ་གང་ཞེན་པའི་གཞན་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ལུགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་བས་ཕྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ཡིན་པ་
གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་སྤྲང་དགོས་པ་
དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

༥ བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཉམས་སུ་ཡོན་ཚུལ།

དེ་ལྟར་དབུ་མ་རྣམས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སྤངས་པའི་ཐབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་
འདི་ཉིད་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སླིང་
པོ་སྤྱོད་པ་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དོན་རྣམས་འབྲིད་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་
མཐུན་པར། གཞུང་ཆེན་མའི་བྱངས་དང་སྤྱར་ནས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་སྤྱར་ཡང་
དམིགས་སྐྱོར་སྐྱོང་ཚུལ་རྒྱས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དབང་
པོ་རྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་ལ་ཉ་ཅང་མི་གཡེལ་བར་གཞུང་དོན་སླིང་པོར་
བསྒྲིལ་ཏེ་སྤྱབ་པ་སླིང་པོར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ཡོན་པའི་རིམ་པ་བཀོད་པ་ནི་འདི་ལྟར།

དེ་ཡང་། སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྩལ་བཞིན་ཉམས་
 ལུ་ལེན་པར་བྱེད་རྩལ་དངོས་ལ། སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོར་བ་
 རྟེན་ལའོར་བ་སྟེ་དང་བྱེད་བྱ་གི་སྟུག་བསྟུལ་ཅི་རིགས་བསམས་པའི་མཐར། སྟུག་
 བསྟུལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྟུལ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་
 བས། དེའི་ཉམས་དམིགས་སྟོར་མ་ནས་བསམས་ཏེ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྟོང་ལྷགས་
 ཆེན་ཞིག་བསྐྱེད་བཞིན་པའི་རང་ནས། མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནས་མ་ཁར་སེང་བྱི་
 པད་ཆེན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་སྟེང་དུ། རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བརྒྱད། ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད།
 ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱད་དང་དངོས་སྟུ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བླ་མ་སོགས་སྐྱབས་
 གནས་ཀྱན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཇེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གསལ་བཏབ་སྟེ།
 དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱའི་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྩལ་གྱི་སྟུན་དངས་ཏེ་བཏན་པར་
 བཞུགས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཆོག་དམིགས་བསྟན་ནས་
 གུས་པའི་མཐར་འདི་ལྟར་བསམས་ཏེ། བདག་དང་མར་གྱུར་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བར་མཆོམས་སྐད་ཅིག་གྲང་མེད་པར་སྟུག་བསྟུལ་
 མི་ཟད་པ་འདིས་མནར་མནར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་འདི་རང་ལ་ཕྱག་
 འདུག་པས། དེས་ན། དེ་ཉིད་དངོས་སྟུ་འཛོམས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ཇེ་བཙུན་བཙོང་
 ཁ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཉིད་བྱོན་ནས། བསྟན་བཙོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་པོ་འདི་
 གཅིག་ཕུས་གྲང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་རྒྱ་བཙས་ལས་ལྷོག་པར་མཛད་པ་
 གདོན་མི་ཟ་བ་བཞིན། བདག་གྲང་བསྟན་བཙོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་པོར་
 འདིར་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པས་ཞུགས་ཏེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 སྟུམ་པའི་གདུང་ལྷགས་དག་པའི་སྟོན་པ་བྱིན་ཏེ་བླ་མ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་
 དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྟོན་པ་བླངས་ཏེ་རང་དང་བླ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་བསམས་པ་ནི་

སྒྲིབ་བཞུགས།

༩ སེམས་ཙམ་པ་དང་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒྲིབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལྟ་འབྲིང་སྒྲིབ་ཚུལ་དངོས་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་གས་
དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་གས་དང་། ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྟ་གས་བཅས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་
གསུམ་གཤམ་ལ་པ་པ་པའི་སྒྲོན་པ་ལྟ་བ་སྒྲིབ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྐྱེས་
ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཆོད་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དེ་རབ་
དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་
མཆོག་གྱུར་བྱུང་པར་འཕགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་
ཀྱི་སྒྲོན་པ་ལམ་བཟོད་ཚུལ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལམ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ཀུན་
གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་བསམ་པར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ངོ་བོ་མ་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྐྱེད་
དང་བག་ཆགས་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བརྟན་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་ནི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེས་ལས་ཀྱི་ས་བོན་འཛིན་ཚུལ་
གཙོ་བོར་བསམ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་གས་ལ་
ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོད་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་སྒྲིན་ཚུལ་ལ་རག་ལུས་པས་ན།
ཀུན་གཞི་དེ་ལམ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། མཆོད་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལྟ་གས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་། རྣམ་

འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
 གྲང་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེར་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་འཇུག་དགོས་པས་
 བཞི་ མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་ཅེས་བསྐྱུས་ནས་ལའད་གྲང་ཆོག་གོ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་འཛིན་ལུགས་དགོངས་
 འབྲེལ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡ་མ་བྲལ་བར་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདི་ནི་
 གཞུགས་སོ།། དེའི་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་
 ཞེས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་ན། གཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་མིང་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་ཤར་ཙམ་གྱི་ཆ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་།
 གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པའི་གཞིའི་གཞུགས་དེ་ནི་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་
 དང་། དེ་འབྲེལ་གཞུགས་དེ་ཉིད་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དུ་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ནི་མངོན་
 པར་བརྟེན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེའི་དམིགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་དང་ས་
 བོན་ཀུན་གཞིས་འཛིན་པའི་དབང་གིས་དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་
 གནས་ཞེས་བརྟེན་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེས་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་
 བསྐྱེདོ།།

༥ རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིའི་ངོས་འཛིན།

དེ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཆོག་པས་ལམ་སོགས་ལམ་གོང་མ་རྣམས་ལ་རིམ་
 ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་ནི། གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱེང་གིས། སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་འབྱེང་གིས།
སེམས་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་འབྱེང་གིས། ལྷ་ལ་མེད་པ་གནས་པའི་རྣམ་འབྱེང་གིས་དང་བཞིའོ། དེ་དག་གྲང་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གིས་སྟོང་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱེང་གིས་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། དེ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་བྱུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དང་གཟུགས་སྤྱི་ཤོལ་དོན་གིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་གཉིས་གིས་སྒྲིམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ནས་སྟོང་ལམ་བྱོད་ཀྱི་ཆོ་ཁམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། སྤྱི་དོན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས། དཔྱད་པ་རང་སྟོང་བས་གིས་གནས་པ་དངས་པའི་ལྷན་སྐྱེད་གིས་ཟིན་པའི་དེ་བོར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཆོ་ངེས་དོར་སྤྱི་དོན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་ཀ་སྟོང་བས་མཚུངས། དམ་སྟོང་དེ་བ་ཡོད་ལ། ལྷ་ལ་མེད་པར་ངེས་ཤེས་དེ་གཉིས་གིས་དངས་པའི་སྤྱི་དོན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་ན། བྱོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སྟང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་ཅེ་མའི་ཆོ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤྱི་དོན་གི་སྟང་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་དོན་མེད་པ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟང་བ་གཉིས་པོ་ཆེར་འཕེལ་བས་ན། དེ་ལ་སྟང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པས། བྱོད་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ནི་སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་འབྱེང་གིས་ར་གསུངས་སོ། དེ་ནས་བཟོད་པ་ནམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤྱི་དོན་གི་སྟང་བ་ཅུང་ཟད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟང་བ་དང་སྤྱི་དོན་མེད་པའི་སྟང་བ་ཆེར་འཕེལ་བས་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་

ཚེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཕྱི་དོན་གྱི་སྤང་བ་རྒྱབ་པར་མ་བཟང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་
 ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤང་བར་སོང་ནི་མཐོང་ལམ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་
 ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པས། བཟོད་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གཉིས་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སར་གསུངས་སོ། དེས་ན་
 དེའི་མཚུགས་ཐོགས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་དོར་ནི་ཕྱི་དོན་དང་ཆོས་ཅན་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤྲོང་བའི་སྤྲོང་བ་
 དང་། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོང་བའི་
 སྤྲོང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་སྤང་སྤྲོང་སྤྲོང་གྲུབ་པར་མ་ཆོད་པར་དེ་གཉིས་མཛོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་མེད་ལ་གནས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་སར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞི་པོ་དེའི་སྒྲོན་མ་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དང་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ས་དེ་
 འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ལ། སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ས་དྲོད་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་
 གླུ་བས་སུ་གསུངས་པས། དེའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་སྤང་བ་དང་བཅས་པས་ཀྱན་བཏགས་ལ་
 འཇུག་པ་དང་། བཟོད་མཆོག་གི་ཆོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེར་འཕེལ་བས་
 བཞི་ གཞན་དབང་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་སྤྲོད་ཉིད་མཛོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞི་པོ་འདི་ལ་ས་བཅུའི་དབྱེ་བ་དང་། སར་ཕྱིན་བཅུ་དང་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་དུ་བསྐྱབ་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་
 ནི་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་ཞེས་པས་ བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱིས། ཆོགས་སྤྱོད་དང་། ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་རང་
 དོན་སྤངས་རྟོགས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་སུན་

སུམ་ཆོག་པ་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་མཛོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་བྱངས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་
 མཛོན་དུ་བྱེད་དོ་སྐྱེམ་པའི་སྒོན་བརྒྱུ་ཆགས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་འགོ་བ་རྣམས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཐབས་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་
 དེ་དང་མཐུན་པའི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ལུང་དང་། བཟླ་བྱ་མཆོན་ཉིད་
 གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གསལ་བར་བྱེ་ནས་སྟོན་ཚུལ་དང་།
 འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་སོགས་ཞིང་འདིར་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་སྟིང་པོ་འདིར་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པས་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས།

༥ རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབྲིང་ཚུལ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབྲིང་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་
 ཡིས་བོན་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་རིགས་དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྲིང་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་
 པར་བཤོད་པ་ལྟར་འབྲིང་དེ། དེ་ནས་རྣམས་འབྲུང་གྱིས་བཞིན་དང་པོ་ཆོགས་རྒྱུ་གང་
 ལ་ཡང་རག་མ་ལས་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམས་འབྲུང་གྱིས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་སྤྱོད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཞིག་ཡིན་པས་ན་དེ་ཉིད་འདིར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་པ་མེད་པ་འདི་དབྱེ་མེད་པ་འདི་ལམ་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་དབྱེས་དེར་
 གནས་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྒྲོང་དགོས་པས། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲོང་ཚུལ་
 བློ་གྲོ་གང་ཟག་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་
 སྐབས་འདིའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དང་དེ་དོན་ལྟར་གྱི་ཁས་ལེན་ནི། ཉན་
 ཐོས་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པས་དེ་དག་སྒྲོང་བས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་གང་
 ཟག་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས། དེ་ལ་གང་ཟག་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས་པས། དེ་འགོག་ཚུལ་ཞིབ་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་གྱི་
 རིམ་པ་རྣམས་ཁྲུངས་མདོ་སྒྲེ་དགོངས་འགྲེལ་ཙུ་བར་བྱས་ནས་རྗེས་འབྲང་གི་གཞུང་
 རྣམས་རྒྱས་པར་བཞེད་དེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་བཞི་བར་བྱེད་
 རོ། ། དེ་ལྟར་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་པ་དང་།
 གནས་མ་བྱུ་པའི་ཏྲག་མི་ཏྲག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་གིས་
 སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྒྲོང་
 པའི་སྒྲོང་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་པ་དང་།
 གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་པ་
 རྣམས་བསྐྱོམས་ནས་སེམས་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་ཆད་མཐའ་སྒྲོང་ཚུལ་
 གོང་དུ་རྒྱས་པར་ལའང་ཐེན་པས་འདིར་མ་སྒྲོས་ལ། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་
 སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་། དག་བའི་མཁའ་གཉེན་ཆེན་པོ་
 ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་དོན་བདུན་མའི་ལྟ་བུ་ལྟར་ཉམས་
 སྒྲུབ་པ་ན་བྱིན་རྒྱལ་གཞན་ལས་ལྷག་པར་ཆེ་ཞིང་། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེབ་ཡང་
 ལེན་ཏུ་ལྷུང་བས་ན། དེའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲིང་དམིགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་

ནི་སྤར་ནས་ཇེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 མོས་བཞིན་པ་དེ་ལ། ད་དུང་ཡང་རིགས་གསུམ་གའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ཏེ་ལེགས་
 པར་གསལ་བཏབ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མཆུལ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་
 རིགས་ལུལ་བའི་མཐར། དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རོ་བོ་སྒྲ་
 མ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་སོགས་དམིགས་ལུག་གི་གསོལ་
 འདེབས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་མན་ངག་བཞིན་བྱས་ཇེས་འདི་ལྟར། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་
 ལྟ་བུར་བསམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་སོགས་དང་ནང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སེམས་ལ་སོགས་པ་རང་བབས་ཀྱིས་འཆར་དུ་བཅུག་པ་ན། ཕྱི་གཟུང་
 པའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ནི་ནང་སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤང་ཞིང་།
 སེམས་དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལས་རོ་བོ་གཞན་དུ་ཁོ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་པའི་སྤང་བ་འཆར་བ་ནི།
 ཅུ་བའི་ཆོས་ཅན་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྤང་
 རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཉིས་སྤང་འབྱུལ་བས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་
 ལས་རྒྱངས་ཆད་དུ་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་ནི། སེམས་
 ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ། སྤང་
 རྒྱུ་འདི་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་གྱི་སྤང་རྒྱུ་དང་འདྲ་བར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་བྱངས་ལ།
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་འདོགས་ཅད་ནས་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱངས་
 པ་དེ་ཡང་གོང་དུ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་དང་། སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་དང་། རུལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་གོ་བ་བཙལ་བའི་མཐུ་
 ལ་བཏེན་པས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་འདོགས་ཅུ་བ་ནས་

གཙོད་ལྷུས་པ་ནི་ངེས་པར་གདོན་མི་བ་བའོ། །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱང་ད་དུང་གཉིས་སྒྲུང་
 འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་ཤམ་ཆེས་པའི་དབང་གི་ས་སྤྱི་རོལ་དོན་འཛིན་
 སོགས་ཀྱི་སློབ་འདོགས་རྩ་བ་ནས་མ་ཆོད་པར་འཇུག་ན་དེ་མི་ལྟར་བྱེད་སྒྲུལ་ན། དེ་ལ་ནི་
 ངེས་པར་རྗེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རིགས་གསུམ་གའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ལ་
 གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་འདིའི་རྟོགས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་ཤུག་གི་གསོལ་
 བ་བཏབ་ན་དེ་འདྲའི་སློབ་འདོགས་ཆོད་ཅིང་འདིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་གདོན་མི་བ་ལ།
 དེ་ལྟ་མིན་པར་གོང་གི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་སྒྱུར་སྒྲུངས་རང་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཙམ་བོག་མི་ཆེ་
 བས། འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་གཅིག་ཤེས་ཀྱན་གྲོལ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་གལ་ཆེ་
 ལ། དེ་ནི་སྤྲུལ་དང་ལྷག་པའི་ལྟ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་
 བ་འདེབས་པ་འདི་རང་ལ་མན་ངག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པ་དེ་ཡང་བདག་
 ཙག་ཡོངས་ཀྱི་རིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྲུལ་རྗེ་བྱམས་པའི་མཆོན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་
 ཡང་ཡང་བྱོན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཁ་ཙམ་མིན་པ་ཆེད་པ་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཀའ་རིན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆའི་ཆོ་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་བའི་གསོལ་
 འདེབས་ཆེག་བསྐྱིལ་གྱིས་ཁུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་འཛོལས་པ་འདྲ་བ་གཞན་སུ་
 ལ་ཡང་མ་བྱུང་བས་འདིར་ཡང་ཁུངས་སུ་བཀོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ལུས་
 པར་ཤེགས་པས་སྤྱི་གཟུང་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་
 དུ་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སློབ་རང་བབས་སུ་འཆར་དུ་བཅུག་པ་ན་སྐྱེ་
 འགག་གནས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འཆར་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་
 གི་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཆར་བ་ནི་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་སྒྲུང་ཚུལ་ཡིན་ལོ། །དེ་
 ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་འགོག་པ་ན། མ་སྐྱེས་རིག་པའི་གཤིས་ལ་དཔྱོད།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་འདི་ཉིད་དང་པོ་གང་ནས་སྐྱེ་སྒྲུལ་ན། སྤྱི་གཟུང་བའི་

ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པར་སྐྱེད་བྱེད་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བཅས་
 ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་གང་གི་རྒྱལ་པར་སྐྱེ་ན་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་སྐྱེ་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་སྐྱེས་དུ་བརྟགས་པ་ན་དེ་གང་དུ་
 ཡང་གྲུབ་པར་ཐག་གཅོད་མི་རུས་མོད། དེ་ལྟར་མི་རུས་པ་དེ་ཡང་སྤར་གོང་དུ་སྤྱི་ལོ་
 རོན་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ངེས་པའི་རྩི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། ངེས་པ་
 གང་ཡང་མེད་པའི་ཆོག་སྐྱེས་ལས་ནི་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། དེ་ཡང་དེ་འབྱུང་ཤེས་
 པ་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནི་སྤར་དེ་རྒྱལ་མ། རོ་བོ་
 གཅིག་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཡིན་མིན་གྱི་
 དབྱེད་པ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་དག་པ་ཤེས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་མ་ཡིན་
 པ་ནི་སྤར་གྱི་ཡང་ཤེས་རུས་པས་ཁ་དོག་ཙམ་ལ་དབྱེད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་
 དང་ཁ་དོག་སོགས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་རོར་གྲུབ་ཟིན་པ་ན་ཁ་དོག་སོགས་དང་དེ་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན། གང་དུ་
 ཡང་ཁ་ཆོན་གཅོད་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དེ། སྤྱི་དང་ནང་གང་དུ་གནས་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ཁ་ཆོན་གཅོད་པར་མི་རུས་པའི་ཉམས་སྒྲིབ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་
 བ་དེ་ཡང་གཞུགས་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་རོ་བོ་གཅིག་པ་འབྲེས་པའི་རང་མདངས་དེ་
 ཉིད་ཤར་བ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འབྱུང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ནང་གང་ལ་ཡང་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་ཡོད་པས་ན། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྐྱེ་བ་དང་
 གནས་པ་མེད་པའི་རྩི་ལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །འགག་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་གི་རུས་པ་ཉམས་
 པའི་དབང་གིས་རིགས་འབྲས་སྤྱི་བར་མ་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་
 དེ་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གཞུགས་འཛིན་ཇམ་གཞན་

གྲིས་སྟོང་བ་དང་དེ་འབྲེལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་སྟོང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་ངེས་
 པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགོ་བར་བྱས་ནས་སྟོང་བ་དང་། དེ་
 དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་གཟུང་བའི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བར་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཁ་དོག་དབྱིབས་
 སོགས་ལས་རྒྱས་གཞན་དུ་བར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིས་གྱི་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ངོ་
 བོར་མེད་པའི་སྟོན་སྟེ་ནས་སྤྱི་ནང་གང་དུ་ཡང་མ་ཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་རང་ལ་བཞག་
 སྟེ་སྟོང་པའི་གཤིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གི་ངོ་
 བོར་འཛིན་པ་ལས་གཞན་གྱི་ཉོག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་རང་ལ་འཛིན་གོ། །དེ་ཡང་།
 སྤྱི་རོལ་དོན་གྲིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ནི་མཁས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་འདི་ཁའི་
 འབྲིད་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དང་། འདིར་ནི་མཁས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་ཆེར་མ་
 གྲགས་པ་ཐ་སྟོང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་དེ་ཉིད་
 བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པའི་མན་ངག་ཏུ་མཛད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་གོང་གི་ངེས་པ་དེ་རྣམས་བྲངས་ཏེ་ཉོག་མེད་གྱི་རང་དུ་བཞག་པ་ན།
 དེའི་ཆེ་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་སྤྱི་རོལ་དོན་གྲིས་སྟོང་པར་ངེས་ཤིང་དེ་ལྟར་
 ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་བསྐྱེད་པ་ན་ཡང་ངེས་ངོར་དེ་སྟོང་པའི་སྟོང་པའི་གཉེན་
 པའི་རྣམ་ཉོག་གི་རིགས་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནི་བར་བྱེད་དགོས་པས་ན། གཉེན་པོ་ཉིད་
 ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོ་
 དེ་ལ་བཞུས་ཏེ་སྤྲེལ་ཡང་སྤྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་དེ་རྣམས་གྲིས་སྟོང་རྒྱུ་བྱེད་པར་བྱས་ནས་
 ངེས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རང་ལ་ཅིར་ཡང་མི་ཉོག་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
 བཞག་གོ། དེའི་འཛིན་རྒྱུ་གང་ལ་འཛིན་སྟོང་ན། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་

ངང་ལ་བཞག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་གོང་གི་སྟོང་པ་གཉིས་པོ་ངེས་པའི་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་གསལ་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངང་
 ལ་འཛིན་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱན་པར་མཛོལ་
 གྱུར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་བ་སྤྱི་ལོ་ལྱི་ཡུལ་དུ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བདུན་གྱི་སྟོམ་པ་
 དང་བཅས་ཏེ་སྒྲིབ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་དེས་ནི་སྤྱི་ལོ་ལྱི་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
 འགོག་པ་ལ་ཐོག་མའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་པས་ན། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་འདུན་གྱི་སྟོ་
 བསྐྱ་ཐམས་ཅད་དང་འཕྲལ་ནས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱན་གཞི་དང་དམིགས་རྣམ་འདྲ་
 བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་འདྲ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཀྱན་གཞི་ལ་འཁོར་དུ་ཀྱན་འགོ་ལྷ་ཡོད་
 ཀྱང་ཡུལ་ངེས་ལྷ་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་གང་ཡང་འདྲེན་མི་རུས་པར་
 དགག་བྱ་རྣམས་ཤེས་ཆོགས་བདུན་གྱི་སྟོ་བསྐྱ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་སྟོང་
 སང་དེ་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ། ལམ་འདིའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ངེས་པའི་གསལ་
 རིག་གི་ཆ་དེ་ལ་ཆོགས་བདུན་གྱི་སྟོ་བསྐྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྱེད་པར་ཁ་དོག་དབྱིབས་
 སོགས་གང་ཡང་མི་སྒྲིབ་བར་བྱས་ཏེ། དགག་བྱ་སྤྱི་ལོ་ལྱི་ཡུལ་སོགས་བཀག་པའི་སྟོང་
 སང་དེ་བ་ལ་གནས་པ་ནི་ཀྱན་གཞིའི་ངང་ལ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་རྒྱལ་
 སྤྱི་ཐོགས་མེད་བཟུང་པོ་པས། གཤེས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲོས་ཅིར་ཡང་མི་
 འཛིན་པར་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་གསལ་སིང་དེ་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱིན་
 རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་གཞན་ནི་སྒྲིམ་འཛིན་ལ་
 ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱས་
 པའི་སྟོ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་བཅུག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ནས་འབྲས་བུའི་སའི་
 བར་ལ་རིམ་བཞིན་འགོད་པར་བྱེད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་
 གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་རྟུལ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཏེ་བར་ནི་བའི་དམན་པའི་མུང་འདས་

ལ་འགོད་དགོས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཆོག་པ་པའི་
 བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་དོན་འདོད་པ་རྒྱ་དང་བྱང་ཆུབ་
 འདོད་པ་གྲོགས་སུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བྱངས་པའི་ལག་ཐེས་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་
 ཆོག་པ་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལག་པ་ཡིན་པས། འདི་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་བསྡོལ་
 ཡོན་ལག་གྱི་སྐབས་ལྟར་གྱི་ལམ་སློལ་ཚུལ་དང་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་གཞན་དག་
 ཐེས་སུ་འཛོན་པའི་བྱང་པར་རྣམས་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདིར་སློད་མ་ནས་བྱང་ཆེན་གྱི་
 བར་དུ་འབད་པར་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་དེ་བོ་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་འཛོག་ཚུལ་
 སྐབས་འདིའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་མཛོད་འདུག་པས།
 དེའི་དོན་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ལ་འཛོག་ཚུལ་ལག་པ་ཡིན་
 རོ། །ཡང་འདིའི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཅིག་
 གིས་བྱེད་ན། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་ཕབ་ནས་
 ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་འཛོག་པའི་ཀུན་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་། དཔལ་ལྷན་
 གླེབ་པའི་ལེགས་ལག་དུ་གསལ་བ་བཞིན། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ལག་པའི་སླིང་
 རོ་འདིར་ལེགས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་ན་ཀུན་
 གཞིའི་སྐྱ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་འཕྲུག་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་
 ཀུན་གཞིའི་སྐྱ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཕྲུག་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་ལུགས་མཆོག་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཐེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་བྱུགས་ཉམས་སུ་
 བཞེས་པའི་མན་ངག་གི་སླིང་པོས་བརྒྱན་ཏེ་བཀོད་པའོ།

༥ རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སློང་ཚུལ།

གཉིས་པ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ལྟ་བ་སློང་

ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དང་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་གཞིར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་གཉིས་གཏན་ལ་པབ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་
 འདིར་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས། དངོས་གཞིའི་ལྟ་བ་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་
 བྱས་ཏེ་སྐྱོང་ན། དེ་ཡང་དང་པོ་སྟོང་བའི་སྐབས་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞི།
 ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྐྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་རང་བབས་སུ་སྟོང་ལ་འཆར་དུ་
 བཅུག་པ་ན། དེ་ཡང་སྟོན་གཞོད་མེད་ལ་སྟོང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཡུལ་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་པ་ཞིག་འཆར་དུ་བཅུག་པ་ནི་དགག་
 བྱའི་སྟོང་ཚུལ་ངེས་པའི་གནད་དང་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ལ་ཡུལ་རང་གི་
 སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་དེ་འགོག་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་
 མེད་དགག་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་ན།
 སྐབས་འདིའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ནི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་གདགས་
 གཞི་གཞན་དབང་དང་དེ་རྣམས་སྟོན་གཞོད་མེད་ལ་སྟོང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རྣམས་
 ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་རྣམས་དེས་སྟོང་བ་ཡོངས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པས་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྐྱོང་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 ཀྱི་སྟོན་སྐྱོང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་སོགས་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྟོང་ཚུལ་དང་། དེའི་སྟོན་སྐྱོང་འགོར་ལོ་
 གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་པས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་གོང་དུ་གསལ་བ་བཞིན་སྟོ་
 བ་ལེགས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྟོང་ཚུལ་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྟོན་གཞོད་མེད་ལ་

སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་གཏུག་མའི་སྡོད་ཚུལ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་
གཙོ་བོར་འབད་དགོས་ཤིང་དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་སྒོལ་འཆར་མི་བདེ་བ་འབྱུང་ཆོ་སྤྱུ་མའི་
དཔའི་སྤང་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འགག་དགོས་སོ། ། མཐུག་ཏུ་དགོ་བ་རྫོགས་བྱང་ལ་
བསྡོད་དགོས་པ་ནི་གོང་འོག་གཉིས་དང་། གསུམ་ག་མཚུངས་སོ། །

༩ ཐལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒྲིང་ཚུལ།

གསུམ་པ། དབྱུ་མ་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་ནས་ལྟ་བ་
སྒྲིང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཉི་
ཁྲི་བུམས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་ལྟར་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་འདིར་ཡང་བྲངས་ལ། སྐབས་དོན་སྤྲོད་པོར་བསྒྲིལ་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ནི།
ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི་གཞན་དབང་དང་། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
ཀུན་བཏགས། དེ་འདྲའི་གཞན་དབང་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་དེས་སྒྲིང་བ་ཡོངས་གྲུབ་
ཏུ་འཛོག་ལ། དེ་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སྲུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སོ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་པབ་ནས། དེའི་རྗེས་སྲུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
འབེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཉམས་སྲུ་གི་རིམ་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་སྒྲིའི་
སྒྲིང་ནས་ཀྱང་གསུངས་པས་ན། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། གང་ཟག་རྣམ་པ་བདུན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་།
བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་བྱེད་དོ། དེ་ཡང་སྒྲིང་ངག་
ཏུ་བསྒྲིལ་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཙམ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དེ་དབྱེད་པའི་ཆོ་རྣམ་
པ་བདུན་པོ་གང་ཅུང་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་དེའོན་ཉིད་

དང་འཇིགས་ཏེན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ཏེན་
 དང་བཏེན་པ་དང་ལྷན་བ་དང་ཕྱང་པོ་ཚོགས་ཙམ་དང་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་བྱུང་པར་
 ཅན་གང་ཡང་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ན་དེའི་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་པོ་
 ས་སྒྲོག་རི་པས་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཆར་བདག་དང་། སྤྱང་བ་པས་སེམས་གཅིག་ཕྱུ་བདག་ཏུ་
 འདོད་ཅིང་། གནས་མ་བྱ་བས་ནི་བདག་དེ་ཕྱང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྟེན་
 དུ་མེད་ཅིང་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་འཇུག་པ་ལས། བཅིག་བདག་ལྟའི་ཏེན་དུ་ཕྱང་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་
 ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །གཡ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་
 དག་གྲང་མང་པོར་འགྱུར། །བདག་ནི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ནིང་དེར་ལྟ་བ། །རྣམས་ལ་
 འཇུག་པས་སྤྱན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། །ལྷ་ཆར་འདས་ཆོ་དེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།
 །ལྷ་ཆར་འདས་སྒྲོན་སྐྱོད་ཅིག་དག་ལ་ནི། །སྐྱེ་འཇིགས་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།
 གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བློ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱང་
 པོ་ལྷ་ཆར་བདག་ཡིན་ན། །བདག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་མང་པོར་ཐལ་བའི་
 སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། འཇིགས་ཏེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེ་ཏེ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་གཅིག་ཕྱུ་བདག་ཡིན་ན།
 སེམས་རྣམས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་བདག་གྲང་རྣམས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་
 བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་སྒྲོ་དེ་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་རྣམས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པས་སོ།
 གཡ་ཏེ་ཕྱང་པོ་དེ་བདག་ཡིན་ན། །ལྷག་མེད་ལྷང་འདས་ཀྱི་ཆོ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཆོ་ཆད་མཐར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྤྱི་རོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་འཇིགས་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ནས་བདག་ཏུ་འཇིགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བདག་སྤྱི་མས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱུ་བདག་སྤྱི་མས་

མྱོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་
 གྱི་འབྲས་བུ་མཆོད་སྤྱིན་གྱིས་མྱོང་དགོས་པ་སོགས་འགའ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
 བས་མི་འཐད་དེ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་མོ། །ཡང་གནས་མ་བུ་པས་འདོད་པའི་བཞེད་མེད་གྱི་
 བདག་འདོད་པའི་རྒྱལ་དང་དེ་ཉིད་འགོག་རྒྱལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་
 གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག། ལ་སོགས་བཞེད་མེད་གང་ཟག་ཇུས་ཡོད་འདོད། །རྣམ་
 ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་རང་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན།
 གང་ཕྱིར་གཞུགས་ལས་སེམས་བཞེད་མེད་མི་རྟོགས། །དངོས་ཡོད་བཞེད་མེད་རྟོགས་
 པ་མ་ཡིན་ཉིད། གཤམ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན། སེམས་ལྟར་གྲུབ་
 དངོས་བཞེད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི། གནས་མ་བུ་པས་བྱེ་སྤྱོད་
 གཞན་དང་འདོད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བར་བཞེད་མེད་གྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་
 ཡང་འདོད་ཅིང་། དེའི་སྒོ་ནས་རང་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་འདོད་ལ།
 དེ་ཉིད་འགོག་པ་ན་བཞེད་མེད་ལ་ཇུས་ཡོད་འགོག་རྒྱལ་གང་ཕྱིར་གཞུགས་ལས་ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བཀག་པའི་རྒྱལ་བྱས་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསལ་ལོ། །དེས་
 ན་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་
 རྟའི་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་བདག་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་བྱེད་པར་ཙན་ཤིང་རྟའི་པ་བཞིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ལས། ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། ཕུང་པོ་དེ་
 རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར། གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན།
 གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། །བདག་ནི་གཞུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་
 བདག་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྡན་དོན་སྤྱོད་བ་མེད། གཞན་ན་གཞན་ལྡན་གཞན་མིན་

གཟུགས་ལྷན་ན། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། ཅེས་དང་།
གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟེན་འགྱུར་ན་ནི། སིལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྟེན་ཡོད་
འགྱུར་། ཞེས་དང་། དབྱིབས་ཞེན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཤིང་། བྱོད་ལ་དེ་དག་
ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།
གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ནི་
ཡུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་
རྣམས་སྤྱུ་གྲུབ་པ་ནི་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་གཏན་
ནས་མེད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། གེ་ནས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་
རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པའི་
རྒྱལ་པོ་རྟེན་འགྱུར་གི་རིགས་པ་གཉིས་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་
རྒྱལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། རྩ་ཤེར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་
མེད་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས།
དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ལགད་པ།
ཞེས་གསུངས། དེའི་རིགས་པ་ནི། ལྷ་གུ་ཚོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གོང་ནས་
ལེན་ཞིང་། འཇུག་པར་ཡང་། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། ཞེས་དང་། སྐྱེས་ཟིན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི།
ལྷ་གུ་ལ་སོགས་ནམས་གྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་། ས་བོན་སྤྱི་མཐའ་ཐུག་
པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། བྱེད་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་ལྷ་གུ་འི་
དབྱིབས་དང་ནི། ཁ་དོག་རོལ་སྤྱིན་པའི་ཐ་དད་བྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་
དང་། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གཙོག་པ་

ཡིན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་གསལ་
 བའི་རིགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤངས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཅི་འདྲོངས་བྱའོ།
 དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ཙུ་བ་དང་སྦྱར་ན། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཟུ་གུ་
 ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་
 ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །དེས་ན་ཟུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མིན་པས།
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའི་སྤྲུགས་འདི་བཏང་བར་བྱོས། ཞེས་པ་ནས། །ཤིང་ཡང་
 བཙུགས་སོ་སྟེན་དུ་རྟོག་དེས་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་
 བའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
 གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །ལམ་འདྲེན་ཉེས་པ་དེ་
 དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་ལོ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདྲོང་
 མིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་མེ་མེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་འོ་ནར་སྐྱེ་
 བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཆོ་མཐའ་དག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་འགྱུར་
 ཞིང་། །འབྲས་འབྲུང་ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡི་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་
 དག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་འགོ་བརྒྱ་ཡིས་སྤྲོང་པར་
 འགྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཟུང་པ་ལ་ཡི་འི་མདོག་ཇི་བཞིན་བཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།
 ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྱའི་འཛིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར། །རང་གི་ཇི་བཞིན་འཛིག་
 རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། ཕྱིན་གི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་གང་ལས་
 ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན། ཞེས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེས་བ་ཐུན་
 མོང་དུ་བཀག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་དང་

གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། རྒྱལ་མ་བཞུས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་
བྲལ་། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཏེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ནི།
ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བཏེན་ནས་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་གོ། དེ་ལྟར་བཀག་ཟིན་ཀྱང་གནད་ཆེ་
བའི་རིགས་པ་ལྷག་མ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་པ་དང་།
ཐ་སྐད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དོན་
དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་སློན་སྒྲུབ་ཀྱང་བཀག་
རྒྱུ་བསམ་མོ། དེས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་འགོག་
ཀྱང་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ལ་བཏེན་ནས་འགོག་པ་གཙོ་ཆེ་བས་ན། དེ་ཡང་ཤིང་རྩ་
ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བདུན་གྱིས་དབྱུང་པ་ན་བདུན་པོ་གང་ཡང་ཤིང་རྩར་མི་འཛིག་པ་ཙམ་ནི་
བཏགས་ཡོད་རགས་པའི་འཆོལ་ལྷགས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། སྐབས་འདིའི་བདག་
མེད་སྤྱི་མེད་གྲུབ་རྒྱུ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མིན་ལ། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་
ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་དེས་མ་ཆོལ་པར་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་
ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་བའི་མཐར་མ་རྒྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
བདག་མེད་སྤྱི་མེད་འཛིག་རྒྱུ་ལ་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལྟར་བཙས་སྐྱེ་དགྲུ་
ཡོངས་ཀྱི་འབྲེན་མཆོག་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་གཅིག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་མཚན་
བརྗོད་པར་དཀའ་བ་སྟོང་བཟང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་ལས་ཇི་ལྟར་ཐེབས་པ་བཞིན་
བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་སྤྱི་མེད་དོན་ལ་གཉིས་སྤང་གི་སྟོས་པ་ཅུང་ཟད་
ཙམ་གྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་སྟོང་པའི་རང་དུ་རིག་པ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མི་རྟོག་
པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་། ཞི་སྐྱེ་དཔག་བསམ་
ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། ཡོད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་ ཁེས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་སྒྲིམ་པའི་
 མོས་པ་བྱའོ། དེ་ལྟར་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལས་སྒྲོན་པའི་
 དབང་གིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པ་ན། ཐུན་མཚམས་སྒྱུ་མའི་སྒྲིམ་བུར་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། བྱིན་པ་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲང་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 རུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་ཚུལ་ལ་
 ཡང་སྒྲང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ཚུལ་དང་། སྒྲོང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ཚུལ་
 གཉིས་ལ་འཇུག་གོ། །དེས་ན་རྣམ་འབྱོར་སྒྲིང་བ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དབུ་
 མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲིང་ཚུལ་རྣམས་གནད་ཆེ་བ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་
 པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་གཏོང་བར། འགྲོ་སྒྲོལ་བར་
 དུ་འཛིག་རྟེན་འབྱོར་སྒྲུང་རྟག་ འདི་ནི་སྒྲོས་དང་བྲལ་ལའང་སྒྲང་བར་འགྲུལ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མོས་པ་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ནས་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྲལ་ལ་འཇུག་
 ཅིང་། བྲལ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ཡང་། སྒྲོར་བ་བཞི་ལྟ་ན་ཐམས་ཀྱི་མཚོག་ཁྱེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོ་སྒྲོང་གི་དོན་ཐུན་མཚམས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་འོས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 ཅི་ལུས་སུ་བྲང་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་བྲས་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་
 སྒྲོབ་མ་བྱེད་རྣམས་ལ། རྗེ་བཙུན་བཙོང་པ་པ་ཆེན་པོས་དེ་ནི་འདི་འདི་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
 གྲིམ་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་གྲིམ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ཅི་ཞིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་
 ཀྱིས་གསུང་རབ་གྱི་བྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་སྟེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་
 དགོངས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བཀྲལ་བའི་སྒྲོ་མང་དུ་སྒྲང་ན།
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཡང་བསྐྱེད་བཙོང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་འདིར་ཞིང་
 རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་བཟོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་བྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་སྟེ་ཚུལ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་སྟེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་

བར་འགོད་པར་མཛད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ་དེ་ལ། ད་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་བྱེད་
 ཅག་རྣམས་ཀྱིས། དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་གང་གི་ཆེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེས་
 པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་གང་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་བཞེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
 འདྲི་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་བཅུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཅག་སྐལ་ལྷན་གྱི་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱི་བ་མཛད་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པར་རོ། དེ་
 ལ་ལན་འབུལ་བའི་མོས་པ་བྱེད་ན། དེ་ཡང་། ཆེ་བཅུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཉིད་
 གང་གི་ཆེས་སུ་འབྲང་བ་དེའི་ཆེས་སུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་འབྲངས་ཏེ་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་
 པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་ནས་འདི་ལྟར། འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་
 རྒྱལ་བུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། ལེགས་ལག་ཀུན་ལ་སླིང་ནས་གུས་མེད་ཀྱང་། འཁོར་
 འདས་ཉེན་འབྱུང་མི་སྒྲིའི་གཏན་ཆོག་སྤྲོས་ཀྱིས། མཚན་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་
 ཅད་འཛིག་བྱེད་པ། ཁྲི་བ་ལས་འོངས་ལེགས་ལག་འོད་དུ་དཀར་གྱིས། ཁྲོ་མིག་
 ཀུན་ཏའི་ཆལ་རབ་བྱེད་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས།
 གྲུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་སུ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འཛམ་
 བུའི་གླིང་འདིར་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤྲུག་བྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།
 གྲུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཐོགས་རྒྱལ་དུ་གམ་ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཇི་སྟེད་
 ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་མཛེས་རྒྱལ་དུ་
 གྱུར་བའི་ལེགས་ལག་ཀུན་ལ་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ཙམ་མིན་པའི་གུས་པ་སླིང་
 ནས་འཁོར་བ་བཞིན་ཡོད་མོད། དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
 ཞིང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་བའི་མཆོག་ཏུ་འབྱིད་པར་མཛད་པའི་ཉེན་འབྱུང་མི་སྒྲིའི་
 གཏན་ཆོག་སྤྲོས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་
 ཐམས་ཅད་བཞིག་ནས་མཛོད་མཐོང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་གསལ་བར་

མཛད་པ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་པའི་ནལ་ལས་དངོས་སུ་བྱེན་པའི་ལེགས་
 ལའད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་སྒྲོའི་མི་ཤེས་པའི་ལུན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་སྒོ་
 གོས་ཀྱི་ཀུན་ཏའི་དགའ་ཚལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པར་མཛད་པའི་ཆོ། ཡེ་ཐུན་སྒོ་བཟང་
 གཤམ་པ་བདག་གིས་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་ཀྱི་ལའད་སྒོལ་མཐའ་དག་
 ཡགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན། དེས་པ་གཉིད་ནས་
 འདྲོངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲོངས་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་ས་ནང་བའི་
 གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐམ་འགྲུར་བའི་ལུགས་མཆོག་
 འདི་ཉིད་སྒོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 རོ་སྤྱད་དེ་ཐམ་འགྲུར་བའི་ཤིང་ཏའི་སྒོལ་ལེགས་པར་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་དེས་ཤིང་རྟ་ཆེན་
 པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་ཇི་བཅུན་བཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྐལ་ལྷན་ཀྱི་
 གཤུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་ལན་གསལ་ལོ། ཇི་ལྟར་སྤར་
 བོང་དུ་རྒྱས་པར་ལའད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་སྤྱོད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་
 ལེགས་པར་ལའད་པའི་སྤྱིང་པོ་འདིར་ཐོག་མར་མདོ་སྤྱོད་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་དེས་སྤྱོད་དེ་ནས་སྒོ་གོས་མི་ཐད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐམ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་དེས་སྤྱོད་ཞིང་། ལྷག་པར་ཉི་མེ་བྱམས་ལུས་ཀྱི་ལེན་མིང་
 རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་མཐའ་བཅད་དེ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་
 མཛད་པའི་བྱངས་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀའི་ལམ་སྒོལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་དེས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་འབྲིད་དམིགས་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དང་
 བསྟན་ནས་རྒྱས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་
 ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་ཉིད་སྤྱིང་པོའི་དོན་དུ་བཟུང་

ནས་སྒྲིང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་སྤྱན་མོང་བ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་
 རྒྱུ་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་སྒྲོ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་སྦྱངས་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྒྲེས་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་
 ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱན་མོང་པའི་ལམ་དེ་དག་ལ་སྦྱངས་པའི་
 འོག་ཏུ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་ཆོའདི་རང་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 གོང་འཕང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར་དེས་པ་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྲིང་པོ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་
 པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་པ་རེལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་མེད་
 གྲང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བའི་པཱི་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་དེ་
 གཉིས་གང་རུང་ཅིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལས་
 གཞན་པའི་བྱུང་གསུམ་མེད་པས་ཚུལ་འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་སྤྲུགས་མཐའ་དག་གི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྫོང་རྩེ་
 སྒོལ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་ནས་དཔལ་རྫོང་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུའི་དབང་
 བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྤངས་ལ། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་
 སྒོམ་པ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱིར་དགས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། དཔེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མཐི་སྤྱི་
 བརྟེན་བྱུང་འཇུག་རྫོང་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་
 པར་ཞུགས་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་བཞིག་ཅིས་གྲང་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལྟ་བུའི་མིག་ཏུ་བྱིན་པའི་
 རིགས་པའི་གནད་སྤྱི་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
 གིས་སྒྲིང་པའི་བར། བསྟན་བཅོས་འདིར་གསལ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ལྟ་

བའི་ཡས་འདེད་མས་འདེད་ཀྱི་རིམ་པས་སྤངས་ནས། གསུང་རབ་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་ཟབ་
 པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཟབ་པ་དང་ཕོ་
 བོ་རང་རྒྱུད་པ་མཐའ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། བྱི་མ་ནི་དབུ་མ་ཐམ་འགྲུང་བའི་ལྟ་བའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བཙོན་པ་རྒྱ་བའི་རྒྱན་བཞིན་འབད་པ་དང་། དེ་
 ལྟར་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱིང་པོར་བྱས་ཏེ།
 རྒྱལ་བའི་མདོ་སྤྲལ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་
 རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་
 ཟབ་མེད་ལམ་གྱིས་འགོ་བ་མཐའ་དག་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་ལའད་སྤྱིང་པོར། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་རབ་ལྟ་བའི་མིག་
 ཏུ་བྱིན་པའི་རིགས་པའི་གནད་སྤྲ་རགས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདྲིས་པར་བྱས་ནས།
 གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་ཟབ་གནས་
 རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་བཙོན་པ་རྒྱ་བའི་རྒྱན་ལྟར་ཚོམ་ཞིང་། ཇི་ཙམ་ཤེས་པ་
 དེ་ཙམ་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱིང་པོར་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིང་ཏུ་གནས་པར་འདོད་
 པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་ལའད་པའི་སྤྱིང་པོ་འདི་གཏམ་ཏུ་
 བྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་བཙོད་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཙག་རྣམས་
 ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མོས་ནས་ཉམས་ལེན་སྤྱིང་པོར་བྱའོ།

༥ མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ།

གསུམ་པ། མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཟབ་མེད་མདོ་
 ཡིས་རབ་བསྟན་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་འཛིན། རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ལུགས་མཆོག་
 གཉིས་གྱིས་གཞུང་མང་མང་ཏུ་ཐོས་པ་དང་། །དེ་དོན་རྣམ་དཔྱོད་དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་

འཕྲོག་རིགས་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བསམས་པ་དང་། །འཇམ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་
 གྲགས་པའི་འཕྲེང་བས་ཀྱན་བྱབ་བྱབ་བདག་དེ་ཡི་ནམས། །ལྷགས་དྲག་རྒྱུ་མི་
 འཆད་པའི་དད་པ་ཡིས། །སླིང་གི་པདྨའི་ལྷེ་བར་གྲུས་བསྟེན་པས། །གསུང་རབ་དེ་
 ཉིད་མཐོང་བའི་རིགས་སྤྱེ་དེས། །མད་བྱུང་གཏམ་གྱི་སྦྱར་བ་འདི་བྱས་སོ། ། ཞེས་
 སོགས་རིམ་པ་བཞིན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། །གངས་ཅན་གྱི་སྦྱོངས་འདིར་རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས་ན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལྟར་
 གྲགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་རྗེ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནང་བགྲོས་སུ་བཀོད་པའི་མདུན་ལེགས་མའི་
 ནང་དུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་བཏང་ནས་ཐུགས་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་གསལ་བར་བཀོད་པའི་དོན་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་
 འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་སླིང་པོ་འདི་ཉིད་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པ་འདི་ལ་རྗེ་
 ཉིད་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་བཅོད་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། ཉིད་ཀྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རིགས་རྣམས་འདིར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོན་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། བདག་ཅག་སྤྱིར་
 རབ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་མཛད་པ་ཡང་གདོན་མི་བྱ་བས།
 རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། ཟབ་མོའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ལེས་བྱེན་ཅི་
 ལྟར་བསྟན་པའི་སླིང་པོའི་དོན་ལེགས་པར་འཛིན་པར་མཛད་པའི་སྒྲོན་པ་ཐུབ་པའི་
 ལུགས་བཟང་མཆོག་ཏུ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་མ་ལུས་པ་ཀྱན་ལ་དང་པོར་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཐོས་པ་མང་དུ་མཛད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས་ལེགས་པར་
 དབྱུང་དེ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་ཤེས་ཚུལ་བཞིན་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ཡང་རྗེ་

བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མཛད་པའི་མཛད་པ་དེས་བྱབ་པར་མཛད་པས་ན།
 དེ་ལྟར་བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དེ་ལ་བྱབ་བདག་ཅེས་སྒྲོས་ནས་
 དེའི་སྒྲུའི་ཆ་དམའ་ཤོས་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱི་བོས་བཞེས་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་དང་
 པ་ལུགས་བྲག་བསྐྱེད་ནས། ཐུགས་ཀའི་པ་སྒྲུའི་ལྟེ་བར་མེད་བྲི་བད་ཆེན་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་
 སྤྱན་དྲང་ནས་བཞུགས་པ་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ།
 གསུང་རབ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་ལ་རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་ལ་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ལའད་པའི་སྟིང་པོའི་དོན་རྣམས་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་
 པའི་ལམ་ནས་བྲངས་ཏེ་བདག་ཅག་སྤྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡི་གེའི་ལམ་དུ་
 འགོད་པར་མཛད་པ་འདི་ལ་རྒྱ་དབྱུང་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱས་སོ། ། ཞེས་བསྟན་པས་
 བཛྲིད་དུ་འོས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། ། དེ་ལྟར་བཞེས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་།
 ལེགས་ལའད་གཏེར་ཆེན་དེ་ཡི་གསུང་རབ་དོན། །སྤྱི་བོའི་བྱུ་མཚོག་གྱུ་སྤྱི་བོགས་
 མེད་ཀྱིས། །ཇི་བཞིན་བཀའ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟེན་སྟོན། །དེ་བཞིན་འཆད་
 པའང་འདི་ལས་གཞན་ན་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་
 ལའད་པའི་སྟིང་པོ་འདིར་གྱུ་སྤྱི་བོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་བཞིན་བོད་
 སྤྱི་མའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀའ་བར་མ་རུས་པ་དེ་ཉིད། །ཁོ་བོ་
 སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་གསལ་བར་ལའད་པ་ཡིན་ལ།
 འདི་ལས་ལྟག་པ་སྟོངས་འདིའི་གཞན་སྟོགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་གང་ནའང་མེད་
 ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་པ་ཡང་། །རྒྱ་བས་ཆེན་སྦྱོང་ལ་རིང་ནས་
 ཞུགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་སྤྱི་རིགས་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པས་ཀྱང་། །འཁོར་ཏུ་དཔག་
 དཀའ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གནས། །ཇི་བཞིན་རྟོག་ནས་ཚུལ་བཞིན་འདིས་བྱས་པས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྐུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ནམས་ལ་ཞུགས་ཤིང་
 རིགས་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་སྤངས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟབ་མེད་ཅི་དོན་འདི་ཤིན་
 ཏུ་དཔག་པར་དགའ་བར་གསུང་ཤིང་། དེ་ལ་ཁོ་བོ་སློབ་ཟུང་གྲགས་པས་ཟབ་པ་དང་
 རྒྱུ་ཆེ་བའི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྟེད་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ན། རྒྱ་
 མཚན་དེས་ལེགས་ལག་དུ་གྱུན་གྱི་གཏེར་ཆེན་གསུང་རབ་ཀྱུན་གྱི་སྟོང་པོའི་དོན་ཤིང་ཏྲ་
 ཆེན་པོ་དག་གིས་བཀྲལ་བ་བཞིན་བཀྲལ་ལོ་གསུངས། དེ་ལྟར་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་
 མཐུ་ལས། རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་ཉམས་ལ་ཇི་ལྟར་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་ནི། ཏིང་འཛིན་ཤེས་
 རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་དག་པའི། དག་འཁྱོན་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་ཆེ་མ་གྱུར་ནས།
 རེས་འགའ་རྒྱལ་ལ་དད་པའི་དག་འབ་རྒྱས། རྟེན་པས་འགར་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོའི་སྒྱུ་རིན་
 བུ། ཁ་ཞན་ཆོ་མཁས་པའི་ལེའུ་ལ་གྱུས་པ་དང་། ཉམས་རྒྱུང་འགྲོ་ལ་སྟོང་ནས་
 བཅེ་བ་དང་། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རིང་དུ་གནས་འདོད་པ། འདི་དག་པན་ཚུན་
 འགྲན་བཞིན་འཕེལ་བར་འགྱུར། རྟེན་པ་རིང་ནས་ཉམས་པའི་རྟོགས་དགའི་གནས།
 གང་གིས་བཅུལ་བས་སྟེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ། རྟེན་པ་ལྟུང་གྲུ་མའི་རོ་མཚར་
 ཞེས། ཁ་ཅིག་ཕྱར་གནས་ཀྱང་དག་འབ་པའི་ཅ་ཅོ་འཆོར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ནས་བཟུང་། བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་
 བར་རྒྱུན་པར་ཐུགས་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་འགྲན་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཆོ་ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལམ་
 ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་འཛོག་མི་ལུས་པར་ཉམས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་འདུག་པ་ལ། ཁོ་བོས་
 རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེད་པ་འདི་ནི་རོ་མཚར་ཞེས་གཅིག་ཕྱར་བཞུགས་
 པའི་ཆོ་ཡང་དག་འབ་པའི་ཅ་ཅོ་ཆེན་པོ་གྱུར་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུང་བའི་ཇི་བཅུན་
 བཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་བ་ཡིས། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བསམ་གཏན་པ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་དག་པའི་མགོ་ལ་འདུག་པ་པོ། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་དེས་དོན་རྒྱུད་པ་ཞེས།
 བསྟོད་པའི་འབྲེང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་བའི་
 རྒྱ་བ་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟོ་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་
 རྒྱུད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་དང་། སྤྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྤྱི་སྒྲུབ་ལའད་པས་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་ཏུ་
 འཛིག་བྱེད་ཡིན་པས་ན། རྗེ་བཙུན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་དེས་
 དོན་རྒྱུད་པ་ཞེས་བསྟོད་པའི་འབྲེང་བས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་བསྒྲགས་པ་
 མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ལ་ཡང་རྒྱལ་བས་བསྒྲགས་པར་འདོད་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་བསྒྲགས་པ་གང་གིས་འདོད། ཁྱོད་ལྟར་དེ་ཡིས་རྣམ་ལའད་འདིར་
 ཞུགས་ནས། ཁྱོད་མིག་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་དག་པར་གྱིས། ཞེས་རྒྱལ་བས་
 བསྒྲགས་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནི་རྒྱལ་བས་བསྒྲགས་
 པར་འོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲགས་པའི་གནས་སུ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་ནི་སྟོང་ལྟར་
 པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་འདྲའི་སྟོང་ལྟར་ལྟར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ལའད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནང་ནས་
 ཀྱང་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞུགས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཙུང་ལེགས་པར་ལའད་པའི་
 སྟོང་པོ་འདིར་ཚུལ་བཞུགས་ནས། ཁྱོད་མིག་མ་རིག་པས་སྒྲགས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་
 པའི་ལམ་གྱིས་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་གྱིས་ཤིག་དེ་ལྟར་བགྱིས་
 བས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་ཏྱའི་སྟོང་ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་
 དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་ཏྱའི་
 སྟོང་འབྲེད་འདིར་འབད་པས། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་བསམ་གསལ་པ་དེས།
 ལྷ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཇི་བཞུགས་རྒྱལ་བ་ཡིས། །དམ་ཆོས་མཐའ་དག་ཡུན་རིང་འཛིན་

བར་ཤོག། རྒྱལ་དེས་རྒྱལ་བ་དབྱེས་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་སྤྲུལ་འཕགས་པ་ཀུན་
 བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་སྤྱད་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་། རྒྱབས་ཆེན་
 སྤྱོད་ལ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་
 ལཡང་པའི་སྤྱིང་པོ་འདིར་ཤིང་ཏྲི་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་དོན་ལྟར་ལེགས་
 པར་བྱེ་བ་འདིས་མཆོན་ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསགས་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་
 འཛིན་པ་དང་། ཀུན་བཟང་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་
 སྤྱད་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྤྱད་དེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་དབྱེས་བཞིན་པའི་རང་ནས་སྐལ་ལྷན་གྱི་འགོ་
 བ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཀུན་ལ་སྟོབ་པའི་རྒྱུར་འབྱུར་པར་ཤོག་ཅེས་བསྟོ་བར་
 མཛད་དོ། ། དེ་ལྟར་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དབུ་ཐམས་ཀྱིས་ཤིང་
 ཏྲི་སྟོལ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་བླ་མ་གྱི་དོན་རྣམས་པར་བྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་
 ལཡང་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཐར་འདོད་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་ཤུར་བྱུར་པ་ལ་ལེགས་
 ལཡང་སྤྱིང་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འདི་མཛད་པ་པོ་ཡང་ཇེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། དེ་ཡང་། རྒྱུ་འདི་དག་སྟོང་མང་དུ་སྟོས་པ་
 རིགས་པ་སྤྲུ་བ། ཤར་བཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་
 པ་ནི་དག་སྟོང་སྟོམ་བཅོན་བསོད་ནམས་སྟོ་གོས་སོ། ། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 སྟོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་ཇི་ལྟར་བྱུགས་ལ་སྟོན་པ་
 བཞིན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་རྒྱལ་ལ་ལེས་པ་རྒྱལ་བཞིན་རྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡང་
 ཅེ་འོང་གསལ་དང་སྤྱུ་ལུས་བྱུང་དུ་འབྱུག་པའི་སྤྱུ་བརྟེན་པ་ཡང་མང་བས་ན། སྤྲུགས་
 སྟོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། ། ཇེ་བཙུན་སྤྲུ་

མས་འབྲུལ་མེད་བཟུང་དུ་གསོལ། དེ་ལ་འདིར། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་
 ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པའི་དོན། མཛད་སྤེལ་གོང་ས་
 འབྲུལ་མཆོག་གིས་བཀའ་བའི་སྒོ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྲེ།
 རྗེས་འབྲང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསལ། དེ་ཉིད་ཨ་ཏི་ཤ་དང་འབྲོམ་སྟོན་
 གྱིས། རྒྱལ་དང་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་སྟེ། བཀའ་གནམ་ས་བསྟན་
 པས་སྤྱོད་ཀུན་གསལ་བར་མཛད། དེ་ཡང་སྒྲིགས་མའི་རང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས།
 སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷུང་མཚན་འཛིན་དམ་པོས་རྒྱུད་བཅིངས་ཏེ། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལུགས་
 ཀུན་མཁྱེན་ལ། མི་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་རང་ཚུལ་འཛིན་པ་ན། དེ་ཆོ་འཇམ་མགོན་གྲུ་མ་
 ཞེས་གྲགས་པ། དངོས་སུ་བྱོན་ནས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་སོགས། ཐེ་ཆོམ་བྲ་བ་
 མཐའ་དག་ཀུན་གཅོད་པའི། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་མཐའ་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིན།
 དེ་ཉིད་འཆད་དང་འཛིན་དང་སྤེལ་མཛད་པའི། བཀའ་མཐའ་ལུང་དང་འབྲིང་རྒྱུད་མ་
 ཉམས་པ། ཚུལ་བཞིན་འཛིན་ལུས་བྱ་སྒྲོབ་སྐར་ཆོགས་བཞིན། ཤིན་ཏུ་མང་བའི་
 དབུས་ན་ལྷམ་མེར་བཞུགས། བྱེད་པར་ཐུགས་སྒྲུབ་གཅིག་བྱ་རྣམ་གཉིས་དང་།
 པམ་ཆེན་དག་འདུན་གྲུབ་སོགས་པམ་གྲུབ་བདུན། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་དམ་པ་དུ་མ་
 ཡིས། ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་ཉམས་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྒྱུད་བསྐྱེད་སྟེ། ལུ་མེད་སྤྱིད་པར་འབྲུམས་
 པའི་བདག་སོགས་ཀུན། ཀུན་ནས་སྒྲོབ་མཛད་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལས། མཐའ་
 ལུང་ཚུལ་བཞིན་ཐོབ་པའི་རིགས་ལམ་ནས། ལེགས་པར་འོངས་པའི་སྐལ་བཟང་
 དགའ་སྟོན་མཆོག། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྒྱའི་མཚན་ཅན་གྱིས། དཀའ་གནད་མ་ལུས་
 གསལ་བའི་དཔལ་བསྐྱལ་ཏེ། ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྲེད་པའི་མཐུ་རྟེན་ནས།
 ཉམས་ལེན་ཀུན་འདུས་རྣམ་མཐའ་འདི་བཙུམས་སོ། དེ་ལ་མི་ཤེས་གྱིས་པའི་སྟོན་
 མཆིས་ན། དེ་ནི་སྒྲིང་ནས་མཐའ་གསལ་ཤིང་དག་པ་དང་། ལེགས་པར་བཀའ་བའི་

དགེ་བའི་ཆ་མཆིས་ན། དེ་ནི་རྒྱལ་རྣམས་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་འབྱུང་། སློབ་བཟང་
 སློབ་པ་ལ་ཡོངས་ཀྱི་མིག་གཅིག་ཟུ། བཟང་པོའི་ཚུལ་བྱིས་མཆོག་གིས་རབ་མཛེས་
 པས། རྒྱལ་བཟང་སྟོང་གི་དགེ་མཆོན་ལེགས་བྱིན་ནས། ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཌ་ཀུན་
 དང་མཚུངས་ཀྱི་འཕྱི་ལོ། དེ་ཕྱིར་སློབ་པ་མཁས་པ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་། རིགས་ལམ་
 འདིར་ཞུགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་བཅོམ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་
 བས། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་པར་མཛོད། བདག་ཀྱང་དེད་ནས་བྱང་
 ཚུབ་མ་ཐོབ་པར། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱུ་མཆོའི་སློང་པོའི་དོན། བཤད་སྤྱོད་གཉིས་
 ཀྱིས་འཛིན་དང་སྟེལ་བ་ལ། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། བྱང་
 པར་བདག་དང་སློབ་མའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་བཤད་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་
 འཛིན་པ་ན། འགལ་རྒྱུ་ཀུན་ནི་མཐུན་རྒྱུ་ཀུན་ཆད་ནས། སྤྱོད་རས་གཟིགས་
 དབང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། ཅིས་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སློང་
 པོའི་འགྲེལ་བ་འདི་ཡང་སྟོན་ནས། གངས་ཅན་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་གཅིག་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་བྱང་ནས་རྒྱལ་ལ་དབྱིས་བྱིན་པ་ནིག་སྤྱུལ་དགོས་ཞེས་
 ཡང་ཡང་ནན་གྱིས་སྟོན་སྟོན་གསོལ་བར་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེ་ནས་སྟོན་བསྟན་པ་
 ཡང་ཡང་ཞུས་ཀྱང་ཡོང་གསུང་བ་ལས་དངོས་སུ། བཀའ་ཚུམས་གནང་བྱུང་པ་ནིག་མ་
 བྱུང་བར་ལུས་པ་དང་། དེའི་བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་དགེ་སྟོང་དགེ་འདུན་འགྱུར་མེད་
 ལགས་ནས་ཀྱང་དྲོགས་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་སྤྲུག་གིས་འདི་དང་འདི་ནི་བ་རྒྱས་
 ཐེབས་དགོས་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་བསྟན་ཤོག་བསྟོན་དང་བཅས་པ་གསོལ་དཔོན་གྲགས་པ་
 མཐའ་ཡས་ལགས་བརྒྱུད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པར། དགྲེས་པ་ཆེན་པོས་ཞུས་ཀྱིས་
 བཞེས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་དགེ་སྟོང་འགྱུར་མེད་ལགས་ལ་ཡང་མཇུག་
 ཁར་ཐེབས་པེས་བཞིན་སྤྲུགས་དམ་འཕེལ་པོ་ཨོ་བྱང་གསུང་བའི་བཀའ་འདི་དངོས་སུ་

[illegible]

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་དངོས་སུ་ལྷགས་པ་རང་ལོས་ཡིན་སྟེ་པའི་མོས་གུས་
 ལྷག་པར་ཆེ་བ་བྱུང་བས་ན། འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་ཚུམ་པ་པོ་ཁོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། བྱིན་
 རླབས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ཡིན་པར་ཐག་དེས་པར་ཆོད་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པས།
 གོགས་མཆོག་གློ་ལྡན་རྣམས་ལ་ནང་ལྷགས་སྟིང་གཏམ་ཁོ་ནར་ལུས་པ་འདི་ལ་ཐུགས་
 ཡིད་ཆེས་པར་མཛད་ནས། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་ལ་ལྷགས་ཏེ་ཐོས་དོན་རྒྱུ་བ་པ་
 སྟིང་པོར་བྱ་བ་རིགས་སོ།། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་མཐད་པའི་སྟིང་པོ་
 འདིའི་དོན་ལ་རྒྱན་དུ་འབྲིས་པ་དང་དོ་གཤམ་ཆེ་ཞིང་། ཐོས་དོན་རྒྱུ་བ་པ་ལ་གཞི་ལ་བ།
 བསྟན་བཅོས་སྟིང་པོར་འབྲི་བ། མཁེས་གཉིན་ཆེན་པོ་དག་སྟོང་འགྱུར་མེད་ལགས་ཀྱི་
 གཙུ་པོར་མཛད། མཁེས་གཉིན་དམ་པ་རབ་འབྱམས་པ་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ་དང་།
 བཀྲ་ཤིས་དགོན་གསར་བའི་གནས་སྒྲམ་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་རིན་ཆེན་དང་། དག་སྟོང་
 གློ་གོས་དཔལ་འབར། མཐད་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་ལུས་
 པའི་དག་བའི་མཁེས་གཉིན་ཆེན་པོ་དག་འཆོན་སྟོ་བཟང་དགོན་མཆོག་གིས། རྒྱལ་བ་
 པོ་དང་ཡི་གའི་ཆ་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་མཛད་ཅིང་། བསམ་ཡས་རབ་བྱུང་བའི་གནས་སྒྲམ་
 མའི་ཆར་གཏོགས་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་དག་ལེགས་སོགས། ཐམས་ཅད་ནས་མགིན་
 གཅིག་གིས་བསྟུལ་བའི་དོར། སྒྲམ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། འགྲུའི་
 བསྟན་ལ་དག་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་ཆེ་དང་རྒྱུ་བ་པ་མཉམ་པའི་སེར་བྲེས་རབ་
 འབྱམས་སྟུ་བ་སྟོ་བཟང་དག་ལེགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་མཆོག་དཔལ་གྱི་ཤིང་ཆར་
 རི་ཁྲོད་དུ་རྒྱུར་བའོ།། ལྷ་སྟེ། ཨོ་མ་ལེགས་མཐད་སྟིང་པོའི་དག་འའགྲེལ་འདི།
 བསྟན་པ་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བུ་དམ་པ་དང་། རྒྱལ་ལྡན་སྟོ་གསལ་རྣམས་ལ་པན་ཕྱིར་དུ།
 དབུས་སྒྲུང་ཟུང་མོ་སྦྱང་གི་ས་ཡི་ཆ། རྩ་རྒྱུད་བཀྲ་ཤིས་བསམ་འགྲུབ་དགོན་ཆེན་གྱི།
 སྒྲ་བང་ཡ་བྱུར་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་ནས། རྩ་ལོ་སྟུལ་མིང་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་པ།

རྣམ་རྒྱལ་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པའི་གུ་མེད་ཀྱིས། བདག་དབང་སློབ་བཟང་བྱམས་པ་བསྟན་
 འཕེལ་དང་། མཛོད་པ་སློབ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ལ་སོགས་པ། བདག་ཅག་སྟོན་པར་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བལ་བ་ཆེན་པོའི་དཔར་འདི་བསྟན་པའི་དགེས། བདེ་
 སྤྱིད་ཉི་ཤར་རྒྱལ་ཁམས་བདེར་རྒྱུར་ཅིག། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་སྟེགས་བམ་
 གྱིས། འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་པན་ཐོགས་འབྱུང་བ་ལྟར། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟེགས་བམ་འདི་བཞུགས་པའི། མཐོང་ཐོས་འགྲོ་བ་པན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་ཤོག། ཡི་
 གོ་གཅིག་ལས་བརྒྱ་སྟོང་གི་འབྲུམ་སོགས། དཀར་ཆོགས་མེད་པར་མང་པོར་འཕེལ་
 གྱེད་པ། བདེ་འདི་གང་གིས་པར་ཤིང་འདོན་པ་དང་། ཉམས་སྲུ་ལེན་ཅིང་ལན་རེ་
 ཐོས་པས་ཀྱང་། མི་དག་སྤྲིག་པའི་བསམ་སྒྲུར་ལྷགས་ཀྱི་འགགས། རྣམ་དཀར་
 དགོ་བ་དང་གིས་འཕེལ་བར་ཤོག། སྟེགས་བམ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་སྟེགས་སྲུ།
 བད་ལྷག་འབྲུག་རྩོད་མིང་ཡང་མི་གྲགས་ཤིང་། འཕྲི་ལེགས་ལོར་འབྲུ་ལོངས་སྟོང་
 འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་གཡང་ཀུན་འཁྲིལ་བར་ཤོག། ཅིས་བྱང་བ་
 དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ལའང་པའི་སྟོང་པོའི་
 དགོངས་དོན་གསལ་པར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱས་བསྟན་འཛམ་ཞིང་།
 རང་པོའི་ཡིག་ཆ་དང་ཁོག་གཅིག་པར་སྤང་བ་དང་། གཞུང་སྤྱིའི་རིག་ལམ་འཛོལ་བ་
 ལ་ལེགས་ལའང་མེད་དུ་བྱུང་བར་བརྟེན། སྟོན་པས་དོན་གཉིས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པ་
 རྒྱུ་ཆེར་འབྱུང་བ་དང་། རང་གཞན་ཀུན་གྱི་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སྲུ་ངེས་པའི་
 ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྟོན་པ། དབུ་མཛོད་མགོན་པོ་བསམ་འབྲུག་ནས་དཔར་
 གསར་བསྟན་ཐོག། ཤིང་ཡོས་ལོ་རྒྱུ་ཤིང་ཉེ་མེར་གན་ཉེ་ཐོག་སྟེ་བཟང་དཔལ་
 ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་ཀྱིས། མཁས་མང་གྱེ་བའི་འབྲུང་གནས་སེར་གྱེས་གྲ་ཚང་
 གི་ཆོས་གྲུང་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲ་སྟོར་མིང་བཏགས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་དམ་

བཅའ་འཛིན་སྐབས་ཏེན་འབྱུང་ལེགས་ཆ་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱོར་འཛིན་བགྱིས་པའི་པར་
བྱང་སློན་ཆོག་ཏུ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་བསྟེན་གནས་སུ་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །མཛ་མཛྲ་ལོ།

པར་བྱང་སློན་ཆོག་

༥ རྣམ་གྲོལ་ནི་བའི་རྒྱུ་མཆོར་རོག་ཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྩལ་དལ་འབབ་གྱུང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་ལག་བདུད་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སློམ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་འཛིན་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ནི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འབྲེན་ཤུག་སེའི་རིང་
ལུགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོག་སུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས།
ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྟན་དང་བསྟན་འབྱུང་གང་
ལ་འང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སློན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་དགེ་སྦྱོར་ཆོས་སྦྱ་བ་དག་དབང་སློ་
བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱུ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །

༥ ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལྷ།

མེར་བྱེས་བྱ་ཏི་དག་མཁེས་རབ་འབྱམས་སྤྱ་བ་སློ་བཟང་དག་ལེགས་ཀྱི་གསུང་
བྱང་ལེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་པར་བསྐྱེད་བྱེད་སྐབས་
ཞུ་དག་གི་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་ལག

༼ཐེངས་དང་པོའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན༽།

ཉ་ཁང་གསེར་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་གྱིས་དཔལ་ལྷན། ཏེ་ཡ་མ་རིན་ཆེན།
སྤྱོ་སློ་བཟང་། ཏེ་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

༼ཐེངས་གཉིས་པ་ཞུ་དག་གནང་མཁན༽།

གཙང་དག་མཁེས་ངག་དབང་ལགས། ཏེ་སློ་བཟང་བསྟན་སྐྱོང་། ངག་དབང་
སངས་རྒྱལ།

༼ཐེངས་གསུམ་པ་ཞུ་དག་གནང་མཁན༽།

གཙང་དག་མཁེས་ངག་དབང་། ཉ་ཁང་གསེར་རིན་པོ་ཆེ། ཏེ་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

༼ས་བཙད་སྒྲིག་མཁན༽།

མངའ་ངག་དབང་སངས་རྒྱལ། ཏེ་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

i P-PÅnα-0' h- ûG6Å-q ûônGÅ3/4 1/4 h-q0 ûî3/8-ü

མཛད་པ་པོ། སེར་བྱེས་བྱ་ཉི་དགེ་བཤེས་ལྷོ་བཟང་དགེ་ལེགས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལོའི་སྐར་ཁྲིམ་དཔེ་མཛོད་ལྗོན་ལྔ་དེ་ཆོན་ཅས་པར་ཅ་བཅུ་ག

མེ་རྩིས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་འགྲེམས་བྱས།

འགན་འཛིན། རྩེ་རྟོར་དགེ་བཤེས་དངོས་གྲུབ་ཆེ་དབང་།

དུང་ཡིག གཙང་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ལྷན།

སྤྱལ་རོགས། ཉེ་དཔེ་བཟེས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་མཆོ། ཆེ་མིང་བཟོད་ནམས། ཡ་མ་ཆོ་བཟང་།
 ཆོ་བཟང་བྱུང་བཅུན། རྒྱུ་རྒྱ་ཆེ་མིང་། ཆོ་བཟང་བཀྱ་ཅིས།

མོ་ག་ཐུང་ལས་ཁྱེད། ཏེ་རག་དབང་འཕྲིན་ལས། མགོན་པོ་དབྱ་འདུལ། རྩན་ཐུབ་བརྟན་ཡུང་རྟོགས།
 ཏེ་ཕུར་ཡུ་མེ་ཁིང་། བ་མོ་བཟང་རྟོ་བས་ཀྱལ། ཏེ་བརྟན་འཛིན་མས་ཀྱལ།
 ཏེ་བརྟན་འཛིན་བཟང་པོ། མོ་བཟང་རག་དབང་།